Bibliotek 1800

Dorian Grays billede

Oscar Wilde

Oscar Wilde

Dorian Grays billede

eBibliotek 1800

2025

Ophavsret og brugsbetingelser

Denne ebogsudgave af Oscar Wilde: *Dorian Grays billede* er baseret på originaler, som – på udgivelsestidspunketet – er public domain i lande hvor ophavsret er baseret på ophavsmandens død+80 år, samt i USA. Redaktøren af denne udgave er indforstået med brugen af hans tilføjelser og ændringer på samme vilkår som resten af bogen, jf. herunder:

Nærværende ortografisk opdaterede og redigerede udgave af teksten kan frit downloades og videreformidles under Creative Commons-licensen BY-NC-SA – Kreditering-IkkeKommerciel-DelPåSammeVilkår 4.0 International.

Opholder du dig i et land uden for EU, bør du dog tjekke de lokale ophavsretsbestemmelser, før du videredistribuerer værket.

Generelt forbehold: *Vær opmærksom på, at denne ebog er baseret på en tekst, som stammer fra en længst svunden tid. Normer og udtryksmåder mm. var anderledes dengang, og der kan derfor forekomme indhold, som på nogle virker stødende. Bogen skal, ligesom alle andre kunstneriske værker fra andre tider, ses i sin kulturelle og tidsmæssige kontekst, og udgiveren kan og vil ikke påtage sig noget ansvar for forfatterens verdensbillede og udtryksmåder.*

Copyright and conditions of use

This ebook edition of Oscar Wilde: *Dorian Grays billede* is based upon sources in the public domain – at the time of publication – in countries where copyright is based upon Life+80 years, and

in the USA. The editor has consented to the use of the newly translated portion and additions under the same conditions as the rest of the book, namely:

This orthographically updated and revised edition is free to download and reuse under Creative Commons BY-NC-SA Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International.

If you are outside the EU, you are advised to check the local copyright laws before copying and/or redistributing this ebook.

Disclaimer: *Please note that this book is based on an original text dating from another era. Norms and language were different then, and some readers might find offensive content. We believe that any work of art from previous times should be viewed in its cultural and temporal context and not in the light of latter-day prejudices, and we can and will not accept any responsibility for the author's views or language.*

Forord

– Kunstneren er den, som skaber det skønne.

At åbenbare kunsten, men dølge kunstneren, er kunstens mål.

Kritikeren er den, som kan gengive sit indtryk af det skønne på en ny måde eller med nye midler.

Både den højeste og den laveste form for kritik er en art selvskildring.

De, som finder grimme tanker i det skønne, er fordærvede – men har ikke fordærvelsens charme. Det er en synd.

De, som finder skønne tanker i det skønne, er de højt dannede. For dem er der håb.

Men de udvalgte er dem, som i det skønne kun ser skønhed.

Der gives overhovedet ikke moralske eller umoralske bøger. Bøger er godt skrevet eller slet skrevet. Punktum.

Det nittende århundredes uvilje mod realismen er som Calibans raseri, da han ser sit eget ansigt i spejlet.

Det nittende århundredes uvilje mod romantikken er som Calibans raseri, da han ikke ser sit eget ansigt i spejlet.

Menneskenes moral udgør en del af kunstnerens stof, men kunstens moral består i, at de fuldkomne midler anvendes på en fuldkommen måde.

En kunstner stræber aldrig efter at bevise noget. Selv det, som er sandt, kan bevises.

Ingen kunstner har moralske tendenser. Moralsk tendens hos en kunstner er en utilgivelig affektation i hans stil.

En kunstner er aldrig kraftløs. En kunstner kan udtrykke alt.

Tanken og sproget er kunstnerens værktøj i kunsten.

Last og dyd er kunstnerens stof i kunsten.

Fra formens side er musikerens kunst typisk for alle kunster. Fra følelsens side er skuespillerens kunstgreb typisk.

Al kunst er samtidig overflade og symbol.

De, som går under overfladen, gør det på egen risiko.

De, som ser symbolet, gør det på egen risiko.

I virkeligheden er det tilskueren og ikke livet, som kunsten genspejler.

Meningsforskel om et kunstværk viser, at værket er nyt, mangfoldigt og levedygtigt.

Når kritikerne strides, er kunstneren i samklang med sig selv.

Det kan tilgives en mand, at han skaber noget nyttigt, når han blot ikke selv beundrer det. Der er kun én undskyldning for at skabe noget overflødigt – at man beundrer det grænseløst selv.

Al kunst er ganske overflødig.

– Oscar Wilde.

Kapitel 1

Den rige duft af roser fyldte atelieret, og når sommervinden bølgede blidt gennem haven, kom syrenernes tunge ånde eller rødtjørnens friskere vellugt ind ad den åbne dør.

Henne på divanen lå lord Henry Wotton mellem de persiske sadelpuder og røg et utal af cigaretter. Fra sofahjørnet kunne han lige skimte de gyldne, honningsøde blomster på guldregntræet, der sænkede sine skælvende grene, som om det knap kunne bære al den solglødende skønhed. – Nu og da, når fuglene flagrede forbi det høje vindue, strøg der fantastiske skygger hen over de lange råsilkegardiner og fremtryllede en pludselig japansk effekt, som fik ham til at tænke på disse Østens bredkindede, grønblege malere, der søger at bringe fart og skiften ind i en kunst, som nødvendigvis må være uden bevægelse.

Bierne albuede sig frem gennem det høje, uslåede græs og kredsede enstonigt og udholdende omkring stokrosernes halvt udsprungne knopper med en lodden summen, der gjorde stilheden endnu mere trykkende.

Og den dumpe larm inde fra London lød som dybeste bastone af et orgel langt borte.

Midt i stuen stod et staffeli med et legemsstort billede af en sjældent smuk mand, og foran det, lidt borte, sad selve kunstneren, Basil Hallward, som for nogle år siden forsvandt på en så pludselig måde, at det vakte den største opsigt og satte de underligste rygter i bevægelse.

Mens han stirrede på den fine skikkelse, som han havde afspejlet i sin kunst, lyste der et lykkeligt smil i hans ansigt. Men pludselig rejste han sig op og lagde hænderne over øjnene, som om han ville tvinge sin hjerne til at holde fast på en vidunderlig drøm, han var bange for at vågne af.

"Det er dit bedste arbejde, Basil, det bedste, du nogen sinde har malet," sagde lord Henry sløvt. "Det må du naturligvis sende til Grosvenor-udstillingen næste år. Akademiet er for stort og for populært. Hver gang jeg er kommet der, har der enten været så mange mennesker, at det var umuligt at se billederne – og det var jo slemt – eller så mange billeder, at det var umuligt at se menneskene, hvilket var endnu værre. Nej, Grosvenor er det eneste rimelige sted."

"Jeg tror ikke, jeg vil sende det noget sted hen," svarede han og slog med nakken på den snurrige måde, som hans kammerater fra Oxford så tit havde leet af. "Nej! Jeg vil ikke sende det på udstilling."

Lord Henry trak øjenbrynene lidt i vejret og stirrede overrasket på ham gennem de tynde blå røgsnirkler, som snoede sig op i yndefulde spiraler fra hans opiumsplettede cigaret.

"Ikke sende det på udstilling? Men min kære ven, hvorfor i alverden dog ikke? I malere er dog nogle underlige væsener! I vil gøre alt for at vinde berømmelse. Og så snart I har den, vil I straks af med den igen. Det er meget dumt, for der er kun ét, som er værre end at blive snakket om. Nemlig – ikke at blive snakket om. Et billede som dette vil straks placere dig højt over alle de unge i England og gøre de gamle ordentlig skinsyge, hvis

gamle mænd overhovedet er i stand til at have nogen som helst følelse."

"Jeg ved, at nu vil du le ad mig," svarede Hallward, "men jeg kan virkelig ikke udstille det; jeg har lagt for meget af mig selv ind i det."

Lord Henry strakte sine lange ben på divanen; han rystede af latter.

"Ja, jeg vidste, at du ville le," sagde Hallward, "men det er nu sandt alligevel."

"For meget af dig selv i det! Jeg anede sandelig ikke, at du var så forfængelig, Basil, og jeg kan oprigtig talt ikke se den fjerneste lighed mellem dig med dit skarpe ansigt og kulsorte hår og så denne unge Adonis, der ser ud, som var han skabt af elfenben og rosenblade. Ser du kære Basil, han er en Narcissus, og du – ja, du har selvfølgelig et intelligent udtryk og alt sådan noget, men skønhed, virkelig skønhed, ophører der, hvor det intelligente udtryk begynder. Forstand er ligefrem noget udartet, som spolerer harmonien i ethvert ansigt. I det øjeblik man sætter sig hen for at tænke, bliver man pludselig enten helt og holdent næse eller helt og holdent pande, eller sådan noget andet rædsomt. Se på alle de mænd, som har haft lykken med sig og har drevet det til noget i deres studium. Hvor de er grimme! Undtagen kirkens mænd naturligvis, men de tænker jo heller ikke. En biskop bliver ved som firsårig at sige dét, som han lærte at sige, da han var en attenårig dreng, og derfor bliver han stadig ved at se aldeles henrivende ud. Din mystiske ven dér, hvis navn du endnu ikke har røbet mig, han tænker aldrig over noget. Han er en tomhjernet skønhed, som altid burde være her om vinteren, når vi ikke har blomster at se på, og altid

om sommeren, når forstanden trænger til en kold douche! Lad være at smigre dig selv, Basil, du har ikke den fjerneste lighed med ham."

"Du misforstår mig, Harry, vist ligner jeg ham ikke, det ved jeg meget godt; ærlig talt ville jeg også nødig ligne ham. Nu trækker du på skuldrene? Jamen det er sandt; der er noget farligt ved alle legemets og sjælens særegenheder. Det er bedre, at man ikke er forskellig fra sine medmennesker; de grimme og de dumme klarer sig godt i denne verden, de kan sidde roligt og glo på komedien. Kender de ikke til sejre, så slipper de i det mindste for at kende til nederlag. De lever, som vi alle helst burde leve, uforstyrret, ligegyldigt og uden ufred; de ødelægger ikke andre og ødelægges heller ikke af andre. – Din rang og rigdom, mit talent – sådan som det nu en gang er – min berømmelse, hvad den nu end er værd, Dorian Grays skønhed – alle vil vi komme til at lide for, hvad guderne gav os; lide frygteligt."

"Dorian Gray? Hedder han det?" spurgte lord Henry og gik tværs over gulvet hen mod Basil Hallward.

"Ja, det hedder han. Det var ikke min mening at sige dig det."

"Hvorfor ikke?"

"Det kan jeg forklare. Når jeg holder rigtig umådelig af et menneske, så nævner jeg aldrig hans navn til nogen; jeg synes, det er ligesom at udlevere en del af ham. Du ved, hvor jeg elsker alt det skjulte; det er det eneste, der kan gøre os livet mærkeligt og interessant; den mindste ting i verden kan blive mig en fryd, hvis jeg blot holder den hemmelig. Når jeg rejser fra byen, så fortæller jeg aldrig mine venner, hvor jeg skal hen; hvis jeg gjorde det, så ville jeg ikke have spor glæde af rejsen. Det er en

latterlig vane, det indrømmer jeg, men det er, ligesom sådan noget bragte eventyret ind i éns liv. Det synes du vel er frygtelig dumt af mig?"

"Nej, slet ikke," svarede lord Henry og lagde hånden på hans skulder, "aldeles ikke, min kære Basil. – Du glemmer vist, at jeg er gift, og det eneste morsomme ved ægteskabet er, at det absolut nødvendiggør, at begge parter stadig fører hinanden bag lyset. Jeg aner aldrig, hvor min frue er henne, og hun ved ikke, hvad jeg foretager mig. Træffer vi hinanden – vi ses virkelig ved lejlighed, når vi er ude til middag sammen eller går over til hertugens – så fortæller vi de fabelagtigste løgne med de alvorligste miner. Hun er frygtelig flink til det – meget bedre end jeg; hun løber aldrig sur i de mange datoer, det gør jeg stadig. Men når hun så fanger mig, laver hun slet ikke nogen scene; somme tider ville jeg ønske, at hun gjorde det, men hun ler bare."

Basil Hallward rystede hans hånd af sig og drev over mod havedøren.

"Jeg kan ikke udstå den måde, du omtaler dit ægteskab på," sagde han, "jeg tror, at du i virkeligheden er en god ægtemand, du skammer dig blot ved dine bedre sider. Du er en underlig én; du siger aldrig noget moralsk og gør aldrig noget umoralsk. Din kynisme er lutter affektation."

"At være naturlig er overhovedet bare affektation – den mest irriterende affektation, jeg kender!" råbte lord Henry leende, og de to unge mænd gik sammen ud i haven og satte sig på en lang bambusbænk, som stod i skyggen af det høje laurbærtræ. Solskinnet gled hen over de glinsende blade, og nede i græsset skælvede de hvide tusindfryd.

Efter en lang pause trak lord Henry sit ur frem.

"Jeg tror, jeg må gå nu, Basil," mumlede han, "men først forlanger jeg, at du skal svare på det spørgsmål, jeg stillede dig for lidt siden."

"Hvad var det?" spurgte maleren og holdt blikket stift rettet mod jorden.

"Det ved du godt."

"Nej, Harry."

"Så skal jeg sige dig det."

"Å nej, lad være."

"Jo, jeg må. Du skal forklare mig, hvorfor du ikke vil udstille Dorian Grays portræt. Jeg vil høre den egentlige grund."

"Jeg har fortalt dig den egentlige grund."

"Nej du har ikke. Du sagde bare, at det var, fordi der lå for meget af dig selv i det – og det er barnagtigt."

"Harry," sagde Basil Hallward og så ham lige i øjnene, "ethvert portræt, som er malet med virkelig følelse, er et billede af kunstneren og ikke af modellen. Modellen er kun en anledning, kun en tilfældighed. Det er ikke ham, som bliver fremstillet af maleren, det er snarere maleren, som på det bemalede lærred fremstiller sig selv. – Jeg vil ikke udstille dette billede, fordi jeg er bange for, at det røber min egen sjæls hemmelighed."

Lord Henry lo.

"Hvad er da det?" spurgte han.

"Det skal jeg sige dig," sagde Hallward, og der kom et forlegent udtryk i hans ansigt.

"Jeg sidder her og venter, Basil," sagde hans ven og så på ham.

"Ja, i grunden er der meget lidt at sige," svarede den unge maler, "og jeg tror næsten ikke, du kan forstå det – måske vil du

ikke engang tro det."

Lord Henry smilede. Han bøjede sig ned mod græsset og plukkede en lyserød tusindfryd, som han gav sig til at stirre på.

"Jeg er vis på, at jeg nok skal forstå det," svarede han og blev ved med at se på den lille gyldne, hviddunede plet midt i dens krone, "og jeg kan tro alt – navnlig hvis det er utroligt."

Vinden rystede blomster af træerne, og de tætte syrenklaser vuggede deres tunge stjerneflor frem og tilbage i den mætte luft.

En græshoppe begyndte at svirre højt inde på plænen, og en lang, tynd guldsmed svævede forbi på sine brune florvinger. Lord Henry syntes, at han kunne høre Basil Hallwards hjerte banke, og han var spændt på, hvad der nu ville komme.

"Å ja, det er utroligt," sagde Basil bittert, "somme tider lidt utroligt for mig selv også. Jeg forstår ikke, hvad det alt sammen betyder. Her har du hele historien. – For et par måneder siden var jeg i et myldrende selskab hos lady Brandon; vi stakkels malere må jo vise os ude i livet en gang imellem for dog at minde folk om, at vi ikke er vilde. Med en sort kjole og et hvidt slips kan, som du engang sagde, enhver – selv en vekselerer – komme til at tage sig ud som et ordentligt menneske. – Da jeg altså havde været der ti minutter og havde snakket med en hel del struttende, udmajede enker og kedsommelige professorer, følte jeg pludselig, at der var nogen, som stirrede på mig. Jeg vendte mig halvt omkring og så Dorian Gray for første gang. Da vore øjne mødtes, mærkede jeg, at jeg blev bleg; der kom en underlig angst over mig, jeg følte, at jeg stod over for et menneske, hvis ydre alene var så betagende, at det kunne få magt over hele min natur, hele min sjæl, ja selv hele min kunst,

hvis jeg ikke gjorde modstand. Jeg ønskede ikke nogen fremmed indflydelse på mit liv. Jeg har altid været min egen herre, i hvert fald lige til jeg traf Dorian Gray. Så – nej, jeg ved ikke, hvordan jeg skal forklare dig det, det var, som om noget sagde til mig, at nu stod jeg ved en voldsom omvæltning i mit liv. Jeg anede pludselig, at skæbnen ventede mig med hemmelighedsfulde glæder og hemmelighedsfulde sorger. Jeg blev angst og vendte mig om for at gå. Det var ikke min samvittighed, som fik mig til det, det var min fejhed. Jeg kan ikke regne mig det til ære, at jeg ville flygte."

"Samvittighed og fejhed er i virkeligheden det samme, Basil. Samvittighed er bare et dæknavn for det andet; det er det hele."

"Det tror jeg ikke på, Harry, men lige meget hvad nu mit motiv har været – og det kan godt have været en slags trods mod skæbnen, for sådan var jeg nu – vist er det, at jeg kæmpede mig frem til døren, og der tumlede jeg selvfølgelig lige mod lady Brandon. 'De vil da vel ikke løbe bort allerede, mr. Hallward,' hvinede hun. – Du kender hendes frygteligt skingrende stemme?"

"Ja, hun ligner en påfugl i alt, undtagen i skønhed," sagde lord Henry og plukkede sin tusindfryd itu med de lange, nervøse fingre.

"Jeg kunne ikke blive af med hende, hun førte mig hen til kongelige højheder, folk med stjerner og hosebåndsordener og aldrende damer med vældige diademer og papegøjenæser. Hun omtalte mig som sin bedste ven; jeg havde kun truffet hende en gang før, men nu havde hun sat sig i hovedet, at jeg skulle være aftenens løve. Jeg tror nok, at et af mine billeder havde gjort megen lykke i de dage, eller i hvert fald var der blevet skrevet

om det i småbladene, hvilket repræsenterer det nittende århundredes højeste grad af udødelighed. – Pludselig stod jeg ansigt til ansigt med den unge mand, hvis ydre havde gjort sådan et underligt indtryk på mig. Han stod lige foran mig, vi rørte næsten ved hinanden, vore øjne mødtes igen – det var vanvittigt af mig, men jeg bad lady Brandon om at forestille mig. Måske var det slet ikke så meningsløst; det var simpelt hen uundgåeligt, ellers havde vi talt til hinanden uden præsentation, det er jeg vis på. Det sagde Dorian selv en anden gang. Han følte også, at vi to var bestemt til at kende hinanden."

"Og hvordan beskrev lady Brandon denne vidunderlige unge mand?" spurgte den anden. "Hun elsker jo ellers at give små kvikke *précis* af alle sine gæster. Jeg husker engang, hun trak mig hen til en frygtelig vildmandsagtig, rødskoldet, gammel herre, der var ganske overhængt med ordner og bånd, og så skrattede hun mig i øret med en teaterhvisken, der sikkert kunne høres af alle i stuen, omtrent disse ord: 'Det er mr. den og den – De ved nok – den afghanske grænse – russiske intriger – mand med karriere – hustruen dræbt af en elefant – aldeles utrøstelig – ville gerne have en smuk amerikansk enke – det er jo så moderne for tiden – hader Gladstone – men stor interesse for insekter – spørg hvad han mener om Schouvaloff.' – Jeg ligefrem flygtede for hende; jeg synes, det er morsomt at opdage folk selv. Men den kære lady Brandon behandler sine gæster akkurat, som en auktionsholder sine varer, enten forklarer hun dem sønder og sammen, eller også siger hun alt om dem undtagen det, som man bryder sig om at vide."

"Stakkels lady Brandon! Du er virkelig hård ved hende, Harry!" sagde Hallward i en sløv tone.

"Men kære ven, hun forsøger lave en salon, men det er kun blevet til en restaurant. Hvordan skulle jeg dog kunne udvise nogen beundring for hende? Men sig mig, hvad sagde hun om vor kære Dorian Gray?"

"Å, sådan noget som: 'Nydeligt ungt menneske – hans søde kære moder og jeg, aldeles uadskillelige – skulle giftes med den samme mand – jeg mener giftes samme dag – hvor jeg vrøvler – husker ikke, hvad han tager sig for – bange for, at han – ingen ting bestiller – jo vist så, spiller klaver – eller er det violin, kære mr. Gray?' Ingen af os kunne lade være at le, og vi blev straks venner."

"Latter er ikke nogen dårlig begyndelse til et venskab, og det er det bedste at afslutte det med," sagde lord Henry og plukkede igen en tusindfryd.

Hallward rystede på hovedet.

"Du forstår ikke, hvad venskab er, Harry," mumlede han. "For den sags skyld heller ikke, hvad fjendskab er; du holder af alle og enhver, det vil sige, de er dig ganske ligegyldige."

"Det er frygtelig uretfærdigt af dig!" Lord Henry skubbede hatten bag i nakken og så op på skyerne, der drev som flossede duske af hvid blank silke hen over sommerhimmelens turkiskuppel. "Ja, frygtelig uretfærdigt. Jeg gør stor forskel på folk. Mine venner vælger jeg efter deres ydre, mine almindelige bekendte efter deres karakter og mine fjender efter deres forstand. Man kan ikke være forsigtig nok i valget af sine fjender; jeg har ikke en eneste, som er et fæ, de er alle

forstandige mænd, og derfor sætter de alle pris på mig. Er det meget indbildsk? Det synes jeg det er!"

"Ja, det skulle jeg også mene. Men efter den inddeling kan jeg højst være en bekendt af dig!"

"Nej, kære, gode Basil, du er meget mere end en bekendt."

"Og meget mindre end en ven? Sådan en slags broder, kan jeg tænke?"

"Å brødre! Jeg bryder mig pokker om brødre. Min ældre broder vil aldrig dø, og mine yngre lader ikke til at foretage sig andet."

"Harry!" udbrød Hallward med en panderynken.

"Kære ven, jeg mener det ikke så alvorligt. Men jeg kan ikke gøre ved, at jeg afskyr min familie. Formodentlig kommer det af, at man ikke kan tåle folk, der har de samme fejl som én selv. Jeg forstår så udmærket godt vort engelske demokratis raseri mod det, som dér kaldes overklassens laster. Simple folk finder, at drukkenskab, uvidenhed og usædelighed er deres egen private ejendom, og hvis en af os gør sig selv til et svin, så synes de, at han jager på deres enemærker. Dengang stakkels Southwark stod i skilsmisseretten, var man vældig indignerede. Og dog tror jeg næppe, at blot ti procent af proletariatet fører et anstændigt liv."

"Jeg er ikke enig med dig i et eneste ord af, hvad du har sagt, og det værste er, at jeg ikke engang tror, du selv er det, Harry."

Lord Henry strøg sit spidse, brune skæg og daskede på snuden af sin lakstøvle med sin malaccastok.

"Hvor du dog er ægte engelsk, Basil! Hvis man fremsætter en tanke for en rigtig englænder – hvilket altid er lidt voveligt – så falder det ham aldrig ind at tænke over, om den er god eller

dårlig. Han spørger kun, om man selv tror på den eller ej. Imidlertid har jo værdien af en tanke ikke spor med dens alvor at gøre. Ærlig talt er det sandsynligst, at jo mindre oprigtig manden er, jo mere fornuftig bliver hans tanke, da den i så fald ikke påvirkes af hans ønsker, tilbøjeligheder eller fordomme. For resten synes jeg ikke, at vi skal snakke politik, sociologi eller metafysik. Jeg holder mere af mennesker end af principper, og jeg holder aller mest af principløse mennesker. – Fortæl noget mere om Dorian Gray; hvor tit ser du ham?"

"Hver dag; jeg kunne slet ikke være glad ved noget, hvis jeg ikke så ham hver dag. Jeg kan slet ikke undvære ham."

"Det var dog underligt; jeg troede aldrig, at du ville bryde dig om andet end dit arbejde – din kunst mener jeg. Kunst lyder kønnere, ikke sandt?"

"Han er blevet hele min kunst for mig," sagde maleren alvorligt. "Somme tider synes jeg, at verdenshistorien kun har to epoker af betydning. Den første er fremkomsten af nye midler, den anden fremkomsten af en ny type. Hvad opfindelsen af oliemaleriet betød for venetianerne, det samme var Antinoos' hoved for yngre græsk skulptur – og det vil Dorians ansigt engang blive for mig. Det er ikke det alene, at jeg maler ham, modellerer ham og tegner ham, alt det har jeg naturligvis gjort. – Men han betyder mere for mig. – Jeg siger ikke, at jeg er utilfreds med det, jeg har malet af ham, eller at hans skønhed er sådan, at den ikke kan udtrykkes i kunst – der er intet, som kunsten ikke har udtryk for, og jeg ved, at det arbejde, jeg har gjort, siden jeg mødte Dorian Gray, er godt, det bedste i mit liv. Men på en eller anden måde – Gud ved, om du forstår mig – har han givet mig en idé om en fuldstændig ny

retning i kunsten, en ganske ny stil. Jeg ser anderledes på ting, jeg tænker anderledes om dem. Nu kan jeg gengive livet på en måde, som før var skjult for mig. 'En skønhedsdrøm i tænkningens tid', hvem er det, som har sagt det? Det kan jeg ikke huske, men det er netop, hvad Dorian Gray har været for mig. Bare det, at han er til stede, denne dreng – jeg regner ham ikke for stort mere end en dreng, skønt han er over tyve år – bare det, at han er til stede – å, mon du kan fatte, hvad det betyder. Uden at ane det, åbenbarer han mig en ny retnings veje, en kunst, der skal rumme hele romantikkens lidenskab og hele den gammelgræske fuldkommenhed. Harmonien mellem sjæl og legeme – tænk dig, hvad det vil sige! Vi har i vor galskab adskilt de to ting og har opfundet en realisme, der er plump og plat, og en idealisme, der er ganske tom. Harry, Harry! Gid du blot vidste, hvad Dorian Gray betyder for mig. Husker du det landskab, som kunsthandleren bød mig sådan en mængde penge for, men som jeg ikke ville af med; det er noget af det bedste, jeg overhovedet har lavet, og hvorfor det? Fordi Dorian Gray sad ved siden af mig, mens jeg malede det. Uden at jeg mærkede det, fik hans nærværelse en hemmelig indflydelse på mig – og for første gang i mit liv fandt jeg pludselig det, som jeg altid havde søgt og altid savnet ude i naturen."

"Det er virkelig mærkeligt alt sammen, Basil. Jeg må se Dorian Gray."

Hallward rejste sig fra bænken og gik frem og tilbage i haven. Lidt efter standsede han foran sin ven.

"Harry," sagde han, "Dorian Gray er for mig et kunstnerisk motiv. Du kan måske slet ikke se noget i ham. Men jeg ser alting i ham. Han er aldrig så meget til stede i mit arbejde, som når

han slet ikke er med på maleriet; han er simpelt hen skaberen af en ny retning, som jeg sagde. Jeg kan ane ham i enkelte linjers bøjning, i visse farvers ynde og finhed; kan du forstå det?"

"Men hvorfor vil du så ikke udstille hans portræt?"

"Fordi jeg i det billede er kommet til at lægge noget af denne hemmelige kunstneriske tilbedelse, som jeg selvfølgelig aldrig har turdet tale til ham om. Han ved ikke spor af det, han får aldrig noget at høre om det. Men verden kunne måske opdage det, og jeg vil ikke stille min sjæl nøgen frem for dens påtrængende øjne. Mit hjerte skal aldrig blive sat under publikums mikroskop. Der er for meget af mig selv i det billede, Harry – alt for meget af mig selv."

"Digterne gør sig ikke så mange skrupler som I; de ved, at følelserne egner sig til offentliggørelse. Nu til dags går et knust hjerte i mange oplag."

"Det er modbydeligt. En kunstner skal skabe dejlige værker, men han bør ikke lægge sit eget liv i dem. Vi lever i en tid, hvor man ser på kunst, som om den var bestemt til at være en slags selvportræt; vi har mistet den abstrakte skønhedssans. Hvis jeg lever, så skal jeg vise verden, hvad dét er, og derfor skal verden aldrig få mit portræt af Dorian Gray at se."

"Jeg tror, du tager fejl, Basil, men jeg vil ikke diskutere med dig. Det er overhovedet kun tomhjernede stakler, som diskuterer. Sig mig, om Dorian Gray holder meget af dig."

Hallward tænkte sig lidt om.

"Ja, han holder af mig," svarede han kort efter. "Jeg ved bestemt, at han holder af mig; jeg smigrer ham naturligvis frygteligt, jeg finder en egen glæde i at sige ting, som jeg ved, jeg bag efter vil fortryde. Som regel er han meget elskværdig

imod mig, så går vi sammen hjem fra klubben arm i arm eller sidder inde i atelieret og snakker om en mængde forskellige ting. Men engang imellem er han frygtelig ligegyldig; det ser næsten ud, som han frydede sig ved at pine mig, og så forstår jeg, at jeg har givet hele min sjæl til en, der behandler den som en blomst til at sætte i knaphullet, en smule pynt til at pirre sin forfængelighed med, en prydelse for en kort sommerdag."

"Sommerdage bliver nu i reglen lidt langvarige, Basil. Måske trættes du før han; det er trist at tænke sig, men der er ingen tvivl om, at forstand er mere holdbar end skønhed. Det er netop derfor, vi alle kæmper sådan for at overudvikle os. I denne vilde kamp for tilværelsen må vi have noget, der kan vare længe, og derfor fylder vi vore hoveder med fakta og affald i det tåbelige håb at kunne hævde vor plads. En gennemdannet mand er det moderne ideal, og den gennemdannede mands sjæl er noget skrækkeligt noget. Den ligner en marskandiserbutik med en masse støv og gamle, slidte genstande, og alt til højere priser end den sande værdi. Jeg tror nu, at du bliver først træt. En skønne dag kommer du til at se på Dorian Gray, og så vil du finde, at han er lidt forkert i linjen, eller du vil ikke synes om hans farvetone eller sådan noget. Så vil du i hjertet bebrejde ham det bitterligt og alvorligt tro, at han har gjort dig noget ondt. Næste gang han kommer, er du ganske kold og ligegyldig. Det er stor synd, for det vil være din natur imod. Det sørgelige ved livets romaner er, at de gør én så uromantisk bag efter."

"Harry, du må ikke sige sådan noget; så længe jeg lever, vil Dorian Grays personlighed beherske mig. Du kan ikke føle, som jeg føler; du er for flygtig."

"Ak, kære Basil, derfor kan jeg netop føle det. De trofaste kender kun kærlighedens glæder; det er de troløse, som kender dens sorger."

Lord Henry strøg en tændstik på sit fine sølvetui og begyndte at ryge en cigaret med en selvbevidst og selvtilfreds mine, som om han havde opgjort summen af livet i én sætning. De kvidrende spurve gjorde spektakel i vedbendens mørkegrønne blade, og de blå skygger fra skyerne strøg efter hinanden hen over græsset som en flok svaler. Der var så rart i haven – og hvor fremmede menneskers følelser dog var underholdende og morsomme, meget mere interessant end deres forstand, syntes han. Éns egen intelligens og éns venners følelser, det var dog alligevel det fængslende her i livet. Han tænkte med velbehag på den kedelige frokost, som han havde undgået ved at blive så længe hos Basil Hallward. Var han gået til tanten, så ville samtalen have drejet sig om husly for fattige og om at bygge mange mønsterboliger. Han var blevet nødt til at høre på de forskellige gæster præke om nødvendigheden af diverse dyder, som de selv ikke havde brug for. De rige ville have snakket om den ædle sparsommelighed; ja, og en eller anden veltalende dagdriver ville sikkert have udbredt sig over arbejdets velsignelser. Det var dejligt at være sluppet for det.

Mens han tænkte på sin tante, faldt der ham pludselig noget ind. Han vendte sig mod Hallward og sagde:

"Å jo, nu husker jeg det skam."

"Hvad husker du, Harry?"

"Hvor jeg har hørt Dorian Grays navn før."

"Hvor var det?" spurgte Hallward og rynkede panden lidt.

"Ikke se så vred ud, Basil, det var hos min tante, lady Agatha. Hun fortalte, at hun havde opdaget en fortræffelig ung mand, som skulle hjælpe hende i East End, og han hed Dorian Gray. Jeg må konstatere, at hun ikke omtalte hans smukke ydre; kvinder sætter ikke pris på skønhed – i hvert fald ikke de gode kvinder. Hun sagde, at han var meget alvorlig og en ædel karakter. Jeg udmalede mig straks et halvskaldet væsen med briller, frygtelig fregnet, traskende omkring på umådelige fødder. Gid jeg havde vidst, at det var din ven."

"Det glæder mig, at du ikke vidste det."

"Hvorfor?"

"Jeg vil nødig have, at du skal træffe ham."

"Du vil ikke have, jeg træffer ham?"

"Nej."

"Mr. Dorian Gray er i atelieret," meldte tjeneren, der kom ud i haven.

"Nu bliver du nødt til at forestille mig for ham," råbte lord Henry leende.

Basil Hallward vendte sig til tjeneren, som stod og missede med øjnene mod sollyset.

"Bed mr. Gray vente, Parker; jeg kommer om et øjeblik."

Manden bukkede og gik op ad gangen.

Hallward så fast på lord Henry.

"Dorian Gray er min kæreste ven," sagde han, "han er en åben og smuk natur. Din tante havde ret i, hvad hun sagde om ham – ødelæg ham ikke for mig. Prøv ikke at få indflydelse på ham, din indflydelse ville være dårlig. Verden er stor, og der findes mange mærkelige mennesker i den; berøv mig ikke det eneste,

der giver min kunst al den ejendommelighed eller ynde, som den måske ejer. Harry, husk, at jeg stoler på dig."

– Han talte meget langsomt, og ordene blev ligesom vristet fra ham mod hans vilje.

"Hvad er dog det for noget vrøvl," sagde lord Henry smilende; han tog Hallward under armen og måtte næsten lede ham ind ad døren.

Kapitel 2

Da de kom ind, så de Dorian Gray. Han sad ved klaveret med ryggen mod dem og bladede i et hæfte af Schumanns *Waldscenen*.

"Dem må du låne mig, Basil," råbte han, "jeg vil lære dem, de er aldeles yndige."

"Det kommer ganske an på, hvorledes du står model i dag, Dorian."

"Å, jeg er så træt af at stå, og jeg bryder mig ikke om et legemsstort portræt af mig selv," svarede han og svingede sig rundt på klaverstolen med en trodsig, drengeagtig mine. Da han opdagede lord Henry, rødmede han lidt og rejste sig.

"Undskyld, Basil, men jeg vidste ikke, at der var nogen hos dig."

"Lad mig forestille dig lord Henry Wotton, en af mine gamle Oxford-kammerater. Jeg har fortalt ham, hvor mageløs en model du var, og nu har du ødelagt det hele."

"De har ikke ødelagt min glæde over at træffe Dem," sagde lord Henry og gik hen og tog ham i hånden. "Min tante har tit omtalt Dem til mig; De er en af hendes yndlinge og vist desværre også et af hendes ofre."

"For tiden er jeg på lady Agathas sorte tavle," svarede Dorian med en komisk angerfuld mine. "Jeg lovede at gå med til hendes klub i Whitechapel i tirsdags, og jeg glemte det virkelig aldeles. Vi skulle have spillet en duet sammen – tre duetter tror jeg. Gud må vide, hvad hun vil sige til mig, jeg er alt for bange til at besøge hende."

"Å, jeg skal nok skaffe fred mellem Dem og min tante, hun er ganske indtaget i Dem, og i grunden gør det vist ikke noget, at De ikke kom. Publikum har muligvis alligevel troet, at det var en duet; når tante Agatha sætter sig til klaveret, så gør hun støj nok for to."

"Det er virkelig uelskværdigt sagt om hende og ikke videre elskværdigt mod mig," sagde Dorian Gray og lo.

Lord Henry så på ham. Ja, han var rigtignok vidunderlig smuk; denne fint tegnede, røde mund, de frejdige blå øjne og det fine gyldne hår. Der var noget ved hans ansigt, som straks vakte tillid; han havde hele ungdommens åbenhjertighed og lidenskabelige renhed; man kunne se, at han holdt sig uplettet af livet. Det var intet under, at Basil Hallward tilbad ham.

"De er virkelig alt for smuk til at bruge Deres tid til godgørenhed – meget for smuk!" Lord Henry slængte sig på divanen og åbnede sit cigaretetui.

Hallward havde været optaget af at blande farver og ordne penslerne; han så urolig ud, og da han hørte lord Henrys sidste ord, standsede han et øjeblik og sagde så:

"Harry, jeg ville gerne gøre dette billede færdigt i dag. Finder du, det ville være frygtelig uforskammet af mig, om jeg bad dig gå?"

Lord Henry smilede og så hen på Dorian Gray.

"Skal jeg gå?" spurgte han.

"Å nej, lad være, lord Henry. Jeg kan se, at Basil er i et af sine gnavne hjørner, og så kan jeg ikke holde ham ud. Desuden vil jeg gerne vide, hvorfor jeg ikke skulle lægge mig efter godgørenhed."

"Jeg ved ikke, om jeg vil sige Dem det. Det er sådan et kedeligt emne, at man oven i købet måtte tale alvorligt om det. Men jeg vil naturligvis ikke løbe væk, da De nu har bedt mig blive, det har du ikke noget imod, vel Basil? Du har ofte sagt, at dine modeller helst måtte have nogen at snakke med."

Hallward bed sig i læben.

"Hvis Dorian ønsker det, så må du naturligvis blive. Dorians luner er lov for alle undtagen ham selv."

Lord Henry tog sin hat og sine handsker:

"Du vil meget gerne overtale mig, Basil, men jeg tror desværre, jeg må gå nu, jeg har lovet at træffe en mand på "Orleans". Farvel mr. Gray! Kom og besøg mig en dag i Curzon Street. Jeg er næsten altid hjemme ved femtiden. Skriv til mig, når De kommer; det var kedeligt, om De skulle gå fejl af mig."

"Basil," råbte Dorian Gray, "hør, hvis lord Henry går, så går jeg også; du åbner aldrig munden, når du maler, og det er frygtelig trættende at stå på en platform og prøve at se glad ud. Bed ham om at blive; jeg forlanger det."

"Bliv Harry, for Dorians skyld … og for min skyld," sagde Hallward og stirrede ufravendt på sit billede. "Det er ganske sandt, jeg snakker aldrig, når jeg maler, og hører heller ingen ting; det må være rædsomt kedeligt for mine modeller. Jeg beder dig, om du vil blive."

"Men manden på "Orleans"?"

Hallward lo.

"Det har vist ingen vanskeligheder, tænker jeg. Sæt dig igen, Harry, og stå op på platformen, Dorian, og bevæg dig ikke for meget, men læg navnlig ikke mærke til, hvad lord Henry siger;

han har en meget dårlig indflydelse på alle sine venner undtagen mig."

Dorian trådte op på forhøjningen med en mine som en ung græsk martyr; han gjorde en lille ærgerlig grimasse til lord Henry, som han var kommet til at synes godt om. Han var da helt anderledes end Hallward, de virkede så velgørende forskelligt, og han havde sådan en køn stemme.

Lidt efter sagde Dorian til ham:

"Har De virkelig en dårlig indflydelse, lord Henry, så slem som Basil siger?"

"Der findes slet ikke noget, som hedder god indflydelse. Al indflydelse er dårlig – umoralsk, når man ser det rent fornuftmæssigt."

"Hvorfor det?"

"Fordi hvis man påvirker en anden, så giver man ham noget af sin egen sjæl; han tænker ikke sine naturlige tanker, brænder ikke af sin naturlige lidenskab. Hans dyder er aldrig ægte; hans synder – hvis der overhovedet eksisterer noget, som hedder synd – er lånte. Han bliver et ekko af en andens toner, en skuespiller i en rolle, der ikke er skrevet for ham selv. Meningen med livet er selvudvikling: at forstå vor egen natur fuldt ud – det er, hvad vi lever her for. Nu til dags er folk bange for sig selv; de har glemt det højeste af alle hensyn, nemlig det, man skylder sit eget jeg. Gudbevares – godgørende er de naturligvis; de fodrer de sultne og klæder tiggerne, men deres egne sjæle sulter og er nøgne. Det er modet, der har forladt vor race; måske har vi aldrig virkelig ejet det. Ængstelse for samfundet, det er grundlaget for moralen, skrækken for Gud, det er

hemmeligheden ved religionen – og det er disse to ting, der regerer os. Men alligevel ..."

"Drej bare dit hoved en lille smule mere til højre, Dorian, så er du god," sagde Hallward dybt inde i sit arbejde.

Han lagde kun mærke til et udtryk, som den unge mands ansigt havde fået, som han aldrig før havde set.

"Men alligevel," fortsatte lord Henry med sin dybe, musikalske stemme og med den graciøse håndbevægelse, der klædte ham så godt, "jeg tror, at hvis man ville leve sit liv helt og fuldt ud, ville give hver eneste følelse form, hver af sine tanker udtryk og virkeliggøre alle sine drømme – så tror jeg, at verden ville få et sådant nyt pust af glæde, at vi skulle glemme al middelalderens sygelighed og vende tilbage til hellenernes ideal – måske til noget endnu finere og rigere. Men den modigste af os er bange for sig selv. De vildes selvplagerier har deres sørgelige gengangere i de selvfornægtelser, som ødelægger vort liv. Vi straffes, når vi nægter os noget; enhver fristelse, som vi kæmper for at underkue, udruges inde i vort hjerte og forgifter os. Men når legemet synder én gang, så er det færdigt med den synd, for handlingen er en form for renselse. Så bliver der intet tilbage uden glædens genskin eller angerens vellyst. Den eneste måde at blive af med en fristelse er at give efter for den. Modstår man den, så bliver ens sjæl syg af længsel efter det, som de vanskabte love har gjort vanskabt og ulovligt. Det siges, at alle de største verdensbegivenheder foregår i menneskets hjerne. I hjernen og kun i hjernen foregår også verdens store synder. De, mr. Gray, selv De med Deres rosenrøde ungdom og deres rosenhvide barndom, De har haft følelser, der har gjort Dem angst, tanker, der har fyldt Dem til rædsel, vågne drømme

og drømme i søvne, som ville farve Deres kinder med skamrødme ..."

"Hold op," stammede Dorian Gray, "hold op! Jeg ved ikke, hvad jeg skal sige. Der er et svar mod Dem, men jeg kan ikke finde det. De må ikke tale mere, lad mig tænke. Eller måske hellere prøve at lade være."

Der stod han ubevægelig næsten i ti minutter, med halvåben mund og forunderligt skinnende øjne. Han følte, at ukendte, fremmede tanker arbejdede sig ind i ham, men han forstod, at de i virkeligheden var kommet fra ham selv. De par ord, som Basils ven havde sagt – ord, der uden tvivl var udtalt ganske tilfældigt og med vilje overdrevne – de havde dog anslået en hemmelig streng, som aldrig før var blevet rørt, men som nu skælvede og bankede i forventningens pulsslag.

Musik havde grebet ham således og havde gjort ham urolig mange gange; men musik var ikke så tydeligt udtalt. Det var ikke en helt ny verden, kun et nyt kaos, den vakte i os. Men ord. – Bare ord – hvor de var frygtelige, hvor klare og levende og grusomme. Man kunne ikke slippe bort fra dem; og så var der en lumskelig trolddom bag dem, det var, som om de kunne give det livløse liv, som om de ejede deres egen musik, yndigere end violin eller lut. Bare ord! Kunne man tænke sig noget så levende som ord?

Ja, i hans barndom var der foregået ting, som han ikke havde forstået, men nu forstod han dem. Livet blev pludselig luerødt for hans øjne; det var, som om han havde vandret i ild – hvorfor havde han ikke forstået det før?

Lord Henry så på ham med sit diskrete smil; han kendte det rette øjeblik at tie. Men han var dybt interesseret og overrasket

over det heftige indtryk, som hans ord havde gjort. Så kom han til at tænke på en bog, han læste, da han var seksten år, og som havde forklaret meget, han ikke før forstod; og han spurgte sig selv, om Dorian Gray nu var ude for den samme erfaring. Her var blot blevet skudt en pil ud i luften. Havde den ramt? Hvor denne unge fyr var bedårende!

Hallward stod og malede væk med sin vidunderlige dristige penselføring. Han ejede den sande finhed og fuldendte ynde, som kun kommer af kraft. Han lagde ikke mærke til tavsheden.

"Basil, jeg er træt af at stå," råbte Dorian Gray pludselig, "jeg må ud og sidde ned i haven, her er luften kvælende."

"Kære ven, hvor det gør mig ondt. Når jeg maler, så kan jeg ikke tænke på andet. Men du har heller aldrig stået bedre, du stod ganske stille. Og jeg har grebet den effekt, jeg ville – de halvåbne læber og det lysende blik i øjnene. Jeg ved ikke, hvad Harry har sagt til dig, men han har rigtignok fået et glimrende udtryk frem i dit ansigt; han har vel sagt dig komplimenter? Du må ikke tro et ord af, hvad han siger."

"Han har rigtignok ikke sagt mig komplimenter; måske det er derfor, at jeg ikke tror noget af det, han har sagt."

"De ved godt selv, at De tror det alt sammen," sagde lord Henry og så på ham med sine tunge, drømmende øjne. "Jeg går med ud i haven, her er frygteligt varmt i atelieret. Basil, lad os få noget iskoldt at drikke, noget med jordbær i."

"Ja naturligvis, ring blot på klokken; når så Parker kommer, skal jeg sige ham, hvad I vil have. Jeg må gennemarbejde denne baggrund, så jeg kommer først bag efter. Behold ikke Dorian for længe; jeg har aldrig været bedre oplagt til at male end i dag.

Dette bliver mit mesterstykke, det *er* allerede mit mesterstykke."

Lord Henry gik ud i haven og fandt Dorian Gray med ansigtet dybt begravet i de store, kølige syrenblomster; med febertørst drak han deres duft, som om det var vin. Lord Henry gik hen til ham og lagde hånden på hans skulder.

"Det gør De ret i," sagde han sagte. "Kun sanserne kan helbrede sjælen, ligesom kun sjælen kan helbrede sanserne."

Den unge mand fo'r sammen og trak sig tilbage. Han var barhovedet, og bladene havde bragt uorden i hans opsætsige krøller og filtret alle de gyldne tråde. Hans øjne fik et forskræmt udtryk, som når man lige bliver vækket; de fint formede næsebor bevægede sig, og en eller anden skjult nerve fik hans røde læber til at skælve.

"Ja," fortsatte lord Henry, "det er en af livets store hemmeligheder, at helbrede sin sjæl ved hjælp af sine sanser og sine sanser ved hjælp af sin sjæl! De ved mere, end De selv aner, og De ved mindre, end De gerne vil vide."

Dorian Gray rynkede panden og vendte hovedet bort. Han kunne ikke lade være at synes godt om den høje, smukke, unge mand, som stod foran ham. Den matte teint i hans sjælfulde ansigt og det kraftløse udtryk fængslede ham; der var noget fuldstændig besnærende i hans stille, trætte stemme. De kølige, hvide blomsteragtige hænder var så mærkeligt indtagende.

Men Dorian var bange for ham og skammede sig ved det. Hvorfor skulle det være en fremmed, der lærte ham at kende sig selv? Han havde dog omgåedes Basil flere måneder, men det venskab havde aldrig haft indflydelse på ham. Pludselig var der kommet en ind i hans liv, der ligesom havde åbenbaret ham alle

dets vidundere. Og i grunden – hvad var der at frygte? Han var hverken en skoledreng eller en lille pige, det var dumt at være bange.

"Lad os gå hen og sætte os i skyggen," sagde lord Henry. "Parker har bragt os noget at drikke, og hvis De opholder Dem længere i dette solskin, så bliver De ganske ødelagt, og Basil vil aldrig mere male Dem. De må virkelig ikke blive solbrændt, det ville klæde Dem meget ilde."

"Hvad skulle dog det gøre?" sagde Dorian og lo, så satte han sig på bænken.

"Det ville gøre uhyre meget!"

"Hvorfor?"

"Fordi De nu ejer den mest vidunderlige ungdom, og ungdom er det eneste, der er værd at eje!"

"Det synes jeg ikke, lord Henry!"

"Nej, det synes De ikke nu; men engang, når De bliver gammel og rynket og grim, når lønlige tanker har skæmmet Deres pande med sine furer og lidenskaber brændemærket Deres læber med sin hæslige ild – så vil De føle det, føle det frygteligt. Nu bedårer De mennesker, hvor De end kommer hen; men tror De, at det altid bliver ved? … Deres ansigt er usigelig smukt – De skal ikke se vred ud for det. Det er sandt. Og skønhed er en form for geni, i grunden noget meget højere end geni, fordi den ikke behøver nogen forklaring. Den er et af de store fænomener i verden, ligesom solens lys, forårets eller spejlbilledet i det mørke vand af den sølvhvide skål, som vi kalder månen. Skønhed kan ikke bestrides, den har guddommelig ret til at herske; de, som ejer den, er fyrster. Smiler De? Når De har mistet den, så smiler De ikke mere.

Man siger tit, at skønhed kun er noget overfladisk – meget muligt, men i hvert fald er den ikke så overfladisk som forstanden. For mig er skønhed alle vidunderes vidunder. Det er kun bornerte folk, der ikke dømmer efter ydret. Det mest uudgrundelige i verden er det synlige, ikke det usynlige.

Ja, guderne har været gode mod Dem, men hvad guderne giver, tager de hurtigt tilbage igen. De har kun nogle få år til rigtig at leve helt og fuldt ud. Når Deres ungdom falmer, så svinder også skønheden, og så vil De pludselig forstå, at De aldrig mere kan vinde Deres sejre, eller også må De nøjes med sådan usle småsejre, der vil blive Dem bitrere end nederlag, når De tænker på fortiden.

Hver måned, som svinder, bringer Dem nærmere mod en ulykke. Tiden er skinsyg på Dem og fører krig mod Deres liljer og roser. De bliver gusten og hulkindet og matøjet, De kommer til at lide forfærdeligt! Nyd dog Deres ungdom, mens De har den. Lad være at ødsle Deres dages guld med at høre på kedelige ting eller prøve at rette på håbløse onder eller give Deres liv hen til fordel for uvidende, simple plebejere, sådan som det er vor tids mål og falske ideal. Lev! Lev hele det vidunderlige liv, som De ejer. Nyd det alt sammen, søg stadig nye eventyr og vær ikke bange for noget.

Vort århundrede trænger til en ny hedonisme. De kunne være dens levende symbol. Der er ikke noget, De ikke kan opnå med Deres ydre. Verden tilhører Dem for en kort tid.

Lige da jeg traf Dem, så jeg, at De aldeles ikke vidste, hvad De i virkeligheden kunne blive. Der var så meget i Dem, som bedårede mig, at jeg syntes, jeg måtte fortælle Dem noget om

Dem selv. Jeg syntes, det ville være så sørgeligt, om De skulle gå tabt, for De har kun så kort tid at leve i – så sørgelig kort.

De simple markblomster visner, men de blomstrer igen, og guldregnen der henne bliver lige så gylden næste juni, som den er nu. Om en måned kommer der blå stjerner på den klematis dér, og år efter år vil de vise sig igen i dens blades grønne nat. Men vi får aldrig vor ungdom tilbage. De lykkens pulsslag, som banker i os, når vi er tyve år, de bliver slappe. Vore lemmer svigter os, vore sanser visner. Vi svinder ind til modbydelige marionetter, der jages af mindet om de følelser, som vi var så bange for, og de raffinerede fristelser, som vi ikke vovede at hengive os til. – Ungdom! Ungdom! Der gives slet ikke noget i verden uden ungdom."

Dorian Gray lyttede forbavset og med vidt åbne øjne. Syrenkvisten faldt ud af hans hånd ned på grusgangen. En lodden bi kom hen og summede over den et øjeblik og gav sig så til at klatre rundt på alle de små blomsters brogede kronblade. Han stirrede på den med den mærkelige interesse for ligegyldige ting, som man prøver at vække, når noget meget vigtigt fængsler én, eller når man gribes af en stemning, man ikke kan udtrykke, eller når en ængstende tanke pludselig tager magten og forlanger, at man skal give efter. Lidt senere fløj bien bort og krøb ind i det spraglede kræmmerhus på en orientalsk konvolvolus; det så først ud, som blomsten skælvede, så svajede den blidt frem og tilbage.

Pludselig viste Hallward sig ved atelierdøren og vinkede ad dem med store bevægelser.

De så på hinanden og smilede.

"Jeg venter på jer," råbte han. "Kom nu ind, lyset er aldeles udmærket, og I kan tage jeres drinks med."

De rejste sig og slentrede ned ad gangen sammen; to grønhvide sommerfugle flagrede forbi, og i pæretræet nede i haven begyndte en drossel at synge.

"Er De glad over at have truffet mig?" spurgte lord Henry og så på ham.

"Ja, jeg er glad nu; Gud ved, om det altid bliver ved?"

"Altid – det er et skrækkeligt ord; jeg gyser, når jeg hører det. Damer holder så meget af det; de ødelægger ethvert eventyr ved at prøve at få det til at vare evigt. Det er for resten også et aldeles meningsløst ord; forskellen mellem en lille forelskelse og en følelse for hele livet, er kun, at den første varer lidt længe!"

Da de gik ind i atelieret lagde Dorian Gray sin hånd på lord Henrys arm: "Hvis dette er tilfældet, så lad vort venskab være en lille kaprice," hviskede han og rødmede over sin dristighed. Så trådte han op på forhøjningen og indtog sin stilling.

Lord Henry kastede sig i en bred kurvestol og så på ham. Penslens strøg og slag på lærredet var den eneste støj, som brød stilheden, undtagen når Hallward nu og da trådte tilbage for at se sit arbejde på afstand. Gyldent støv dansede i de skrå stråler, der strømmede gennem den åbne dør, og det var, som om rosernes tunge duft bredte sig ud over hver eneste ting i rummet.

Omtrent et kvarter efter holdt Hallward op at male; han så først længe hen på Dorian Gray og derefter længe på maleriet med rynkede bryn, mens han bed i skaftet på sin store pensel. Så smilede han.

"Det er helt færdigt," råbte han endelig; han bøjede sig ned og tegnede sit navn med tynde, ildrøde bogstaver i det venstre hjørne af lærredet.

Lord Henry kom over og så på billedet. Ja, det var et vidunderligt kunstværk, og også ligheden var glimrende.

"Kære ven, jeg må virkelig lykønske dig af mit ganske hjerte!" sagde han. "Det er et af denne tids bedste portrætmalerier. Mr. Gray, kom og se på Dem selv."

Den unge mand fo'r sammen, som om han var blevet vakt af en drøm.

"Er det virkelig færdigt," sagde han stille og gik ned fra forhøjningen.

"Fuldstændig færdigt," sagde Hallward, "og du har stået glimrende i dag; jeg er dig uhyre taknemmelig."

"Det er min skyld ene og alene," afbrød lord Henry, "ikke sandt?"

Dorian svarede ikke, men gik ligegyldig hen foran sit portræt og vendte sig mod det. Da han så det, trådte han et skridt tilbage, og hans kinder blev røde af glæde, øjnene lyste, som om han kendte sig selv for første gang. Han stod ubevægelig og forundret, med en uklar følelse af, at Hallward talte til ham, men han anede ikke, hvad der blev sagt. Dette billede af hans egen skønhed kom over ham som en åbenbaring, han havde aldrig kendt den før. Han havde bare taget Basil Hallwards komplimenter som venskabets smigrende overdrivelser. Han havde hørt på dem, smilt ad dem og glemt dem, de havde ikke haft nogen indflydelse på ham. Så var lord Henry kommet med sin mærkelige lovtale for ungdommen og det grusomme varsel om dens korthed; det havde slået ned i ham, og nu da han stod

her og stirrede på sin egen skønheds spejlbillede, så forstod han, hvor sandt det var alt sammen.

Ja, der ville komme en dag, hvor hans ansigt blev vissent og rynket, hans øjne matte og farveløse, hans legemes skønhed brudt og vansiret. Rødmen ville gå af hans læber, og den gyldne glans ville stjæle sig bort fra hans hår. Det liv, som skulle skænke ham en sjæl, ville dræbe hans legeme, han ville blive simpel, grim og modbydelig at se på.

Et skarpt jag af smerte huggede ham som en kniv, da han tænkte på dette, og hver lille fiber dirrede i ham ved det. Hans øjne blev matte som ametyst, og der lagde sig en dug af tårer over dem; det var, som en ishånd lagde sig på hans hjerte.

"Synes du ikke om det," råbte Hallward til sidst, han følte sig lidt såret af tavsheden og vidste ikke, hvad den betød.

"Jo vist synes han om det," sagde lord Henry, "hvem skulle ikke synes om det? Det er noget af det bedste i hele den moderne kunst. Jeg giver dig alt, hvad du vil for det; jeg må have det."

"Det er ikke mit."

"Hvis er det da?"

"Dorians, naturligvis," svarede maleren.

"Han kan sagtens."

"Hvor er det sørgeligt," sagde Dorian Gray stille og så på sit eget portræt. "Hvor er det sørgeligt! Jeg bliver gammel og grim og modbydelig, men dette maleri er evig ungt; det bliver aldrig ældre end nu på denne junidag. Gid det var omvendt, gid det var mig, som altid skulle være ung, og billedet, som skulle ældes. Så – ja så ville jeg give alt andet bort. Nej, der er intet i verden, jeg ikke ville give … gerne min egen sjæl!"

"Du ville næppe synes om det arrangement, vel Basil?" råbte lord Henry og lo, "det ville være temmelig hårde betingelser for dit maleri!"

"Ja, jeg ville bestemt modsætte mig det!"

Dorian Gray vendte sig og så på ham.

"Det tror jeg også, du ville, Basil; du holder mere af din kunst end af dine venner. Jeg er ikke mere værd for dig end en grøn bronzefigur, måske ikke engang det, tænker jeg."

Hallward stirrede forskrækket på ham, det lignede Dorian så lidt at sige sådan noget, han så næsten ud til at være vred, ansigtet blussede, og kinderne var glødende.

"Å ja," fortsatte han, "jeg er mindre værd for dig end din elfenbens Hermes eller din sølvfaun, dem vil du altid holde af. Hvor længe vil du holde af mig? Til jeg får min første rynke måske. Nu forstår jeg, at når man mister sin skønhed – lige meget hvordan den er – så mister man alt; det har dit billede lært mig. Lord Henry har fuldstændig ret, ungdommen er det eneste, der er værd at eje; når jeg mærker, at jeg bliver gammel, så tager jeg livet af mig."

Hallward blev bleg og greb hans hånd.

"Dorian! Dorian!" råbte han, "du må ikke sige sådan noget. Jeg har aldrig haft en ven som dig og får heller aldrig nogen anden. Du er da ikke skinsyg på døde ting, vel? – Du er bedre en nogen som helst af dem!"

"Jeg er skinsyg på alt, hvis skønhed ikke skal dø; jeg er skinsyg på det portræt, du har malet af mig; hvorfor skal det beholde, hvad jeg må miste? Hvert minut, der går, tager noget fra mig og giver noget til billedet. Å, gid det blot var omvendt. Gid billedet kunne forandre sig, og jeg altid kunne være, hvad jeg nu er. –

Hvorfor har du malet det? Der kommer en tid, da det vil spotte mig, spotte mig grusomt."

Hans øjne var fulde af hede tårer, han rev sin hånd til sig og kastede sig på sofaen med hovedet begravet i puderne, som om han bad.

"Dette er din skyld, Harry," sagde Hallward bittert.

Lord Henry trak på skuldrene.

"Dette er den sande Dorian Gray, det er sagen!"

"Nej det er ikke!"

"Hvis det ikke er, hvad vedkommer det så mig?"

"Du skulle være gået, da jeg bad dig," mumlede han.

"Jeg blev, da du bad mig," svarede lord Henry.

"Harry, jeg kan ikke skændes med mine to bedste venner på en gang, men nu har I begge fået mig til at hade det fineste arbejde, jeg nogen sinde har gjort, og nu skal det ødelægges. – Og hvad er dette billede i grunden andet end farver på et lærred? Det skal ikke kunne komme til at gøre os tre noget ondt!"

Dorian Gray hævede sit gyldne hoved fra puderne og så på ham, bleg i ansigtet og med tårerøde øjne. Hallward gik hen til et fyrretræs malerbord, som stod under det store vindue. Hvad bestilte han? Hans hænder søgte rundt i en bunke tuber og tørre pensler. Jo, det var en lang spartel med et tyndt, smidigt stålblad. Endelig havde han fundet den. Han ville flænge lærredet.

Med en halvkvalt hulken sprang Dorian pludselig op fra sofaen, løb over til Hallward, rev kniven ud af hans hånd og kastede den langt ned i atelieret.

"Lad være, Basil, lad være," råbte han, "det ville være mord."

"Det glæder mig, at du endelig anerkender mit arbejde, Dorian," sagde Hallward koldt, da han var kommet sig af overraskelsen, "det troede jeg aldeles ikke, du ville."

"Anerkender det? Jeg elsker det, det er en del af mig selv; nu forstår jeg det."

"Godt, så snart du er blevet tør, skal du blive ferniseret og indrammet og sendt hjem, så kan du gøre med dig selv, hvad du vil."

Han gik hen over gulvet og ringede på klokken efter te.

"Du vil vel nok have te, ikke sandt, Dorian? Og du også, Harry? Eller nærer I modvilje mod slige simple fornøjelser?"

"Jeg sætter megen pris på simple fornøjelser," sagde lord Henry, "det er de rige og sammensatte naturers sidste tilflugt. Men jeg holder ikke af scener, undtagen på teatret. I er dog nogle naragtige fyre begge to; jeg gad vide, hvem der definerede mennesket som et dyr med forstand. Det er den mest overilede definition, der nogen sinde er blevet lavet. Mennesket har mange ting, men ikke forstand; det glæder mig i øvrigt, at det ikke er tilfældet, skønt jeg nok ville ønske, at I to kunne lade være at skændes om det billede. Du skulle meget hellere lade mig få det, Basil, den tossede dreng bryder sig ikke meget om det, og det gør jeg."

"Hvis du lader nogen anden end mig få det, Basil, så tilgiver jeg dig aldrig," råbte Dorian Gray, "og jeg tåler ikke, at nogen kalder mig en tosset dreng."

"Du ved, at billedet er dit; jeg gav dig det jo, før det var til."

"Og De ved også, at De er en lille smule tosset, og at De i grunden ikke har noget imod at blive kaldt en dreng."

"Jeg ville have haft meget imod det i morges, lord Henry."

"Å, i morges! De har levet siden *den* tid."

Det bankede på døren, og tjeneren kom ind med en tebakke, som han satte på et lille japansk bord. Man hørte lyden af kopper og underkopper og en hvislen fra den forsølvede temaskine i georgiansk stil. En dreng bragte to halvkugleformede porcelænsskåle ind, og Dorian Gray gik hen og skænkede teen. De to andre slentrede hen til bordet og kiggede efter, hvad der var under lågene.

"Lad os gå i teatret i aften," sagde lord Henry. "Der må sikkert være noget at se et eller andet sted. Jeg har lovet at spise til middag hos White, men det er kun en gammel ven, så jeg kan sende ham et telegram og sige, at jeg er syg, eller at jeg ikke kan komme på grund af en senere invitation. Det synes jeg, ville være en ganske fiks undskyldning; den ville gøre virkning ved sin åbenhjertighed!"

"Det er så besværligt at trække i kjole," vrissede Hallward, "og når man får den på, er den så frygtelig grim."

"Ja," svarede lord Henry drømmende, "vore dages klædedragt er smagløs, mørk og nedtrykkende. Synden er det eneste farverige, vi har tilbage i disse tiders liv."

"Du må virkelig ikke sige sådan noget, når Dorian hører på det, Harry."

"Hvilken af dem? Den Dorian, som står og skænker te for os, eller den på billedet?"

"Begge to."

"Jeg vil gerne i teatret med Dem, lord Henry," sagde Dorian.

"Så skal De virkelig komme der, og du med, Basil, ikke sandt?"

"Nej, jeg kan desværre ikke; jeg har en mængde arbejde at gøre."

"Nå, ja ja, så går De og jeg alene?"

"Det ville være forfærdelig morsomt."

Basil Hallward bed sig i læben og gik med sin kop i hånden hen til billedet.

"Jeg bliver hos den sande Dorian," sagde han trist.

"Er det den sande Dorian?" råbte originalen til portrættet og løb hen til ham, "ligner jeg virkelig det?"

"Ja, du ligner det virkelig!"

"Basil, er det ikke vidunderligt!"

"Du ligner det i hvert fald af udseende. Men det forandrer sig aldrig," sukkede Hallward. "Det er en stor ting."

"Å, hvor folk altid våser om uforanderlighed og trofasthed," spottede lord Henry. "Og i grunden er troskab nu bare et rent legemligt spørgsmål; det har intet at bestille med vor viljekraft. Unge mænd vil gerne være tro, men de er det ikke; gamle mænd vil gerne være utro, men de kan ikke. Mere er der ikke at sige om den ting."

"Lad være at gå i teatret i aften, Dorian," sagde Hallward. "Bliv her og spis til middag hos mig."

"Det kan jeg virkelig ikke."

"Hvorfor ikke?"

"Fordi jeg har lovet lord Henry at gå med ham."

"Han synes såmænd ikke bedre om dig, fordi du holder dine løfter, han bryder altid sine egne selv. Jeg beder dig lade være at gå!"

Dorian Gray lo og rystede på hovedet.

"Jeg bønfalder dig!"

Den unge fyr betænkte sig og så over på lord Henry, der betragtede dem henne fra tebordet med et fornøjet smil.

"Jeg må gå, Basil," svarede Dorian.

"Godt," sagde Hallward og gik hen og satte sin kop på bakken. "Klokken er temmelig mange, og da I skal klæde jer på, så skal I vist ikke spilde tiden. – Farvel Harry, farvel Dorian, kom snart igen til mig, kom i morgen."

"Ja."

"Du glemmer det vel ikke?"

"Nej, naturligvis ikke," råbte Dorian.

"Og ... Harry!"

"Ja, Basil?"

"Husk, hvad jeg bad dig om ude i haven i formiddags."

"Det har jeg glemt!"

"Jeg stoler på dig."

"Gid jeg kunne stole på mig selv," sagde lord Henry og lo. "Kom, mr. Gray, min vogn holder derude, jeg kan sætte Dem af ved Deres dør. Farvel, Basil, det har været en meget interessant eftermiddag."

Da døren lukkedes efter dem, kastede Hallward sig på sofaen, og der kom et forpint udtryk over hans ansigt.

Kapitel 3

Ved halv-ét tiden næste dag gik lord Henry fra Curzon Street over til Albany for at besøge sin onkel, lord Fermor, en munter, men temmelig ubehøvlet, gammel, ugift herre. Fattige folk kaldte ham gerrig, fordi han ikke gav dem noget, men i selskabsverdenen anså man ham for ødsel, fordi han bespiste de mennesker, som morede ham.

Hans fader havde været engelsk ambassadør i Madrid på den tid, da Isabella var ung, og ingen endnu havde tænkt på Prim. Men han havde trukket sig tilbage fra diplomatiets tjeneste i et øjebliks ærgrelse over, at man ikke tilbød ham ambassadørposten i Paris, en stilling, som han mente at fortjene på grund af sin stand, sin magelighed, det gode engelsk i depecherne og sin overdrevne forlystelsessyge. Sønnen, som var sin faders sekretær, trak sig tilbage sammen med chefen, hvilket man dengang fandt var meget dumt. Men da han nogle måneder efter arvede faderen, hengav han sig til et alvorligt studium af den store aristokratiske kunst – slet intet at bestille. Han ejede hele to huse, men holdt mest af at leje sig et par værelser, da det var mindst ubekvemt, og så spiste han de fleste måltider i klubben. Af og til så han til sine kulminer og undskyldte denne plebejiske flid med, at den eneste fordel ved at eje kul var, at så havde man råd til at fyre med brænde på sin egen arne. I politik var han altid tory, undtagen når toryerne var ved roret. Så hånede han dem nemlig for at være en bande radikalere. Han var en helt overfor sin tjener, som skældte ham

ud, og en rædsel for sin familie, som han til gengæld skældte ud.

Kun England kunne have frembragt ham, og han påstod altid, at landet gik i hundene. Hans principper var gammeldags, men der var meget tiltalende ved hans bornerthed.

Da lord Henry kom ind i stuen, traf han sin onkel siddende i en grov jagtfrakke. Han røg en cerut og brummede over *Times*.

"Nå, Harry," sagde den gamle herre, "hvorfor er du så tidligt ude; jeg troede aldrig, at I levemænd stod op før klokken 2 og ikke lod jer se før 5."

"Af ren og skær familieføelse, forsikrer jeg, onkel George. Der er noget, jeg gerne vil plukke dig for."

"Det er vel penge," sagde lord Fermor og gjorde en grimasse. "Nå, sæt dig ned og fortæl. Nu til dags tror unge mennesker, at penge er alt."

"Ja," svarede lord Henry og arrangerede sin knaphulsblomst, "og når de bliver gamle, så ved de det. Men jeg trænger ikke til penge. Det er kun folk, der betaler deres gæld, som behøver dem, onkel George, og det gør jeg aldrig. Kredit er de yngre sønners kapital, og den kan man leve udmærket på. Det, som jeg ønsker, er belæring, naturligvis ikke nyttig belæring, men unyttig belæring."

"Jeg kan fortælle dig alt, hvad der står i en engelsk stats-og adelskalender, Harry, skønt disse fyre nu til dags skriver en mængde vrøvl. Da jeg var i diplomatiet, gik alting bedre, men nu hører jeg, at man antager folk efter eksamen – ja, og hvad fører det til? Eksaminer er det rene humbug fra begyndelsen til

enden. Hvis man er en gentleman, ved man allerede tilstrækkeligt, og er man det ikke, gør al éns viden bare skade."

"Dorian Grays navn står ikke i adelskalenderen, onkel George," sagde lord Henry træt.

"Dorian Gray? Hvem er det?" spurgte lord Fermor og rynkede sine buskede, hvide øjenbryn.

"Det er netop det, jeg er kommet for at få at vide, onkel George. Eller rettere sagt, jeg ved godt, hvem han er. Han er barnebarn af den sidste lord Kelso. Hans moder var en Devereux, lady Margaret Devereux. Nu må du fortælle mig noget om hende. Hvad var hun for en dame, hvem ægtede hun? Du kender omtrent alle fra din tid, så du kunne også have kendt hende. Jeg har stor interesse for Dorian Gray, jeg har nylig truffet ham."

"Kelso's barnebarn!" svarede den gamle herre, "Kelso's barnebarn! ... Ja vist ... Jeg har kendt hans moder nøje. Jeg var vist med ved hendes dåb. Hun var en usædvanlig smuk pige, Margaret Devereux, og gjorde alle mandfolkene rasende ved at rende bort med en ung fyr, som ikke ejede en skilling, en ren plebejer, du, underofficer i fodfolket eller sådan noget. Javist. Jeg husker det hele, som det var hændt i går. Den stakkels fyr blev dræbt i en duel i Spa, et par måneder efter ægteskabet. Der blev fortalt en modbydelig historie om det. Man sagde, at Kelso fik en slyngel af en eventyrer, en sjofel belgier, til at fornærme hans svigersøn offentligt – han betalte ham for det, du, og den slyngel spiddede staklen som en due. Historien blev dysset ned, men min tro om ikke Kelso i lang tid efter måtte sidde og spise sine koteletter alene i klubben. Han tog sin datter med tilbage, hørte jeg, og hun talte aldrig til ham senere. Å ja, det var en

grim affære. Pigen døde oven i købet, døde inden året var omme. Nå, hun efterlod en søn? Så? Det havde jeg glemt. Hvad er det for en fyr? Hvis han ligner sin mor, må han se vældig godt ud."

"Ja, han ser godt ud," indrømmede lord Henry.

"Jeg håber, han falder i gode hænder," fortsatte den gamle. "Der skulle ligge en ordentlig hoben penge til ham, hvis Kelso gjorde ham hans ret. Moderen havde nemlig også penge. Alle Selby-godserne tilfaldt hende efter bedstefaderen. Hendes bedstefader hadede Kelso og kaldte ham en sjofel hund. Det var han også. Han kom engang til Madrid, mens jeg var der. Min tro, om jeg ikke skammede mig over ham. Dronningen har tit spurgt mig ud om den engelske adelsmand, som altid skændtes med droskekuskene om betalingen. Ja, der blev lavet en ækel historie om alt det. Jeg vovede ikke at vise mit ansigt ved hoffet i en måned. Jeg håber, han behandlede sit barnebarn bedre end sine kuske."

"Det ved jeg ikke," svarede lord Henry. "Jeg tænker, at drengen bliver velhavende. Han er ikke myndig endnu. Han ejer Selby, ved jeg. Det har han fortalt mig og … var hans mor meget smuk?"

"Margaret Devereux var en af de vidunderligste skabninger, jeg nogen sinde har set. Jeg forstår ikke, hvad i alverden der fik hende til at opføre sig sådan, som hun gjorde. Hun kunne have ægtet, hvem hun end havde lyst til. Carlington var vild efter hende, men hun var romantisk anlagt. Det var alle kvinderne i den slægt. Mændene duede ikke til noget, men du min Gud, hvor kvinderne var vidunderlige. Carlington krøb til hende på sine knæ. Det har han selv fortalt mig. Hun lo ad ham, og i den

tid fandtes der ellers ingen pige i London, som ikke var ude efter ham. Og apropos, Harry, siden vi taler om dumme ægteskaber – hvad er det for noget vanvid, din fader fortæller mig om Dartmoor, der virkelig vil gifte sig med en amerikansk pige? Er de engelske ikke gode nok for ham?"

"Det er stærkt på mode at gifte sig med de amerikanske for tiden, onkel George."

"Jeg holder på de engelske kvinder imod alle andre i verden, Harry," sagde lord Fermor og slog med knyttet hånd i bordet.

"Odds er for amerikanerne."

"De taber sig hurtigt, har jeg hørt," mumlede onklen.

"I det lange løb taber de sig, men de er storartede i forhindringsløb. De klarer sagerne i farten. Jeg tror næppe, at Dartmoor får held med sig."

"Hvem er hendes forældre?" brummede den gamle herre. "Har hun nogen?"

Lord Henry rystede på hovedet.

"De amerikanske piger er lige så flinke til at skjule deres familie, som engelske damer til at skjule deres fortid," sagde han og rejste sig for at gå.

"De er vel svineslagtere."

"Det håber jeg, onkel George, for Dartmoors skyld. Jeg har hørt, at svineslagtning er den mest indbringende forretning i Amerika, næst efter politik."

"Er hun smuk?"

"Hun fører sig, som hun var smuk. Det gør de fleste amerikanske damer. Det er hemmeligheden ved deres trylleri."

"Hvorfor kan disse amerikanske kvinder ikke blive i deres eget land? Man fortæller ellers altid, at det er kvindernes

paradis."

"Det er det også. Og det er grunden til, at de, ligesom Eva, har sådan en umådelig hast med at komme ud af det," sagde lord Henry. "Farvel, onkel George. Jeg kommer for sent til frokost, hvis jeg bliver længere. Tak, fordi du gav mig de underretninger, jeg ville have. Jeg er altid glad ved at høre så meget som muligt om mine nye venner og så lidt som muligt om mine gamle."

"Hvor spiser du frokost, Harry?"

"Hos tante Agatha. Jeg har inviteret mig selv og Dorian Gray. Han er blevet hendes nyeste protege."

"Nå. Sig til din tante Agatha, at hun ikke mere skal plage mig med sine velgørenhedsbønner. Jeg bliver snart syg af dem. Den gode dame tror vist, at jeg ikke har andet at bestille end at skrive checks ud til hendes dumme ideer."

"Javel, onkel, det skal jeg sige, men det nytter ikke. Menneskekærlige folk taber enhver sans for menneskelighed. Det er deres særlige karaktertræk."

Den gamle herre brummede indrømmende og ringede efter sin tjener.

Lord Henry gik langs den lave buegang til Burlington Street og vendte sig derefter mod Berkeley Square.

Nå, det var altså historien om Dorians forældre? Så brutalt som den lød, havde den grebet ham, fordi den virkede som et sært, næsten moderne eventyr. En skøn kvinde, som sætter alt på spil for en vanvittig lidenskab. Et par vildt lykkelige uger, afbrudt af en hæslig, nedrig forbrydelse. Måneder af usigelig kval og så et barn, født i smerte. Moderen revet bort af døden,

drengen ladt tilbage til ensomhed med en gammel, følelsesløs mands tyranni. Ja, det var en interessant baggrund. Den gav ham en nimbus, gjorde ham ligefrem mere fuldkommen. Bag enhver sjælden skabning lå der en tragedie. Hele verden måtte være i fødselsveer, før den ringeste blomst kunne springe ud … Og hvor han havde været henrivende ved middagen i aftes, da han sad med skræmte øjne og halvt åbne læber i frygtsom glæde ovre på den anden side af bordet i klubben, hvor de røde lyseskærme kastede rosenskær over hans ansigts vågnende vidunder. At tale til ham var som at spille på en udsøgt violin. Han gav svar for hver eneste berøring og strøg af buen … Der var noget frygtelig gribende ved at benytte sin indflydelse på andre. Der fandtes intet, som kunne sammenlignes med det. At vise sin egen sjæl frem i en skøn skikkelse og lade den dvæle sådan et øjeblik; at høre sine egne tanker komme tilbage som et ekko med forøget klang af ungdom og sanser; at indgyde sin natur i en anden som en hemmelighedsfuld væske eller en sær duft; der var sand glæde i dét. – Måske den mest tilfredsstillende fryd, som er ladt os tilbage i en tid, der er så indskrænket og simpel som vor, en tid, der er så groft dyrisk i sine nydelser og så groft gemen i sine mål … Han var også en vidunderlig type, denne unge mand, som han ved et rent tilfælde havde truffet i Basils atelier – eller i hvert fald kunne han dyrkes til en vidunderlig type. Han ejede både ynde og den ungdommens hvide renhed og skønhed, som de gamle græske marmorer har gemt til os. Der var intet, man ikke kunne skabe af ham. Han kunne gøres til en kæmpe eller et legetøj. Hvor det var synd, at så megen skønhed engang blev nødt til at visne! Og Basil! Hvor han var interessant som genstand for psykologisk

studium! Det ny syn på kunst, den friske måde at betragte livet på, der var indgivet ham så mærkeligt af én, som slet ikke anede noget om det hele. Hin tavse ånd, der dvæler i de tågede skove og vandrer usynlig på åben mark, havde pludseligt åbenbaret sig som en dryade uden frygt, fordi der i den søgende sjæl var blevet vakt det vidunderlige klarsyn, som får det vidunderlige at skue. Det, som i virkeligheden kun var omrids, blev selv til en mere fuldkommen form og kastede skygge. – Å, hvor det var dejligt! Han huskede sådan noget fra verdenshistorien. Var det ikke Plato, hin tankens kunstner, som først havde undersøgt det? Var det ikke Michelangelo, som havde formet det i en sonetkrans? Men i vor egen tid var det sjældent … Ja, han ville prøve at være for Dorian Gray, hvad drengen selv – uden at ane det – var for maleren, som havde skabt det herlige billede. Han ville prøve at beherske ham – gjorde det allerede halvt. Han ville underkaste sig denne vidunderlige sjæl. Der var noget besnærende ved denne unge mand, kærlighedens og dødens egen søn.

Pludselig standsede lord Henry op og så på husene. Han opdagede, at han var gået et stykke forbi tantens bolig. Så smilede han for sig selv og vendte om. Da han trådte ind i den svagt oplyste forhal, sagde tjeneren, at de var gået til bords. Han gav en af husets folk sin hat og stok og gik ind i spisestuen.

"Som sædvanlig for sent," råbte tanten og rystede på hovedet.

Han opfandt en letkøbt undskyldning, og da han havde taget den ledige plads ved hendes side, så han sig omkring, hvem der var til stede. Dorian hilste sky på ham nede fra bordenden, en glædesrødme stjal sig hen over hans kinder. Lige over for sad hertuginden af Harley, en usædvanlig elskværdig og munter

dame. Alle, som kendte hende, holdt af hende. Hun var af denne kraftige arkitektoniske bygning, som vor tids historikere kalder fedme – når det ikke er hertuginder. Ved hendes højre side sad sir Thomas Burdon, radikalt medlem af parlamentet. Han fulgte partiets leder i politik, og i privatlivet fulgte han de bedste kokke, spiste med de konservative og stemte med de liberale, i overensstemmelse med en god og gammel skik. Pladsen ved hendes venstre side var besat med Erskine of Treadley, en meget elskværdig og oplyst mand, der imidlertid var faldet hen i den dårlige vane at tie stille, fordi han – som han engang forklarede lady Agatha – havde sagt alt, hvad han havde at sige, før sit tredivte år. Lord Henrys egen borddame var mrs. Vandeleur, en af tantens ældste veninder, den skæreste helgen blandt kvinder, men så forfærdelig sjusket, at hun mindede om en dårligt indbundet salmebog. Heldigvis havde hun på sin anden side lord Faudel, en fremragende intelligent, halvgammel middelmådighed, så bar i hovedet som en ministertale i Underhuset. Ham konverserede hun med den umådelige alvor, der er en utilgivelig synd, som alle hjertensgode mennesker giver efter for, og ingen af dem nogen sinde helt undslipper.

"Vi snakker om den arme Dartmoor, lord Henry," råbte hertuginden og nikkede opmuntrende til ham over bordet. "Tror du virkelig, han vil gifte sig med denne fortryllende unge pige?"

"Jeg tror, det er hende, der har besluttet sig til at fri til ham."

"Hvor rædsomt," udbrød lady Agatha. "Nogen burde virkelig blande sig."

"Jeg ved fra udmærket kilde, at hendes fader gør i amerikanske tekstiler," sagde sir Thomas Burdon foragteligt.

"Min onkel mente ellers, at det skulle være en svineslagter, sir Thomas."

"Tekstiler! Hvad er der særligt ved amerikanske tekstiler?" spurgte hertuginden og strakte armene i vejret og lagde tryk på *er*.

"Det er et andet ord for amerikanske bøger," svarede lord Henry og tog et stykke vagtel.

Hertuginden så forvirret på ham.

"Bryd Dem ikke om ham, kære," hviskede lady Agatha. "Han mener aldrig, hvad han siger."

"Da Amerika blev opdaget," sagde det radikale medlem og begyndte at aflevere nogle langvarige kendsgerninger. Som alle folk, der vil udtømme et spørgsmåls enkeltheder, udtømte han sine tilhøreres tålmodighed. Hertuginden sukkede og benyttede sig af sin ret til afbrydelse:

"Gid det land blot aldrig var blevet opdaget," sagde hun pludseligt, "det har taget alle chancerne fra vore egne unge piger. Det er virkelig ikke pænt."

"Muligvis er Amerika slet ikke blevet opdaget," sagde Erskine, "jeg vil nærmest sige, at det blot er blevet afsløret!"

"Men jeg har set visse eksemplarer af beboerne derovre," svarede hertuginden, "jeg må tilstå, at de i reglen er overordentlig nydelige. Og så klæder de sig elegant. De får alle deres dragter fra Paris. Gid jeg selv havde råd til det."

"Man siger, at når gode amerikanere dør, så vandrer de til Paris," klukkede sir Thomas, som ejede en rig garderobe af Humors aflagte klæder.

"Virkelig," udbrød hertuginden. "Og hvor farer de onde amerikanere hen efter døden?"

"Til Amerika," sagde lord Henry kort.

Sir Thomas rynkede panden:

"Jeg tror næsten, at Deres nevø har noget bestemt imod det store land derovre," sagde han til lady Agatha, "jeg har rejst tværs gennem det i salonvogne, der var stillet til disposition af direktørerne, som er særdeles høflige i den slags sager. Jeg forsikrer Dem, det er højst opdragende at se alt det."

"Men behøver man virkelig at se Chicago for at være velopdragen?" spurgte Erskine med klagende røst. "Jeg har ikke nogen videre lyst til den tur."

Sir Thomas slog ud med hånden:

"Mr. Erskine af Treadley ejer verden på sine hylder. Vi praktiske folk *ser* på tingene i stedet for at læse om dem. Amerikanerne er højst interessante folk. De er så retlinede, jeg tror, det er deres særegne karaktertræk. Ja, kære Erskine, det er et absolut *straight* folkefærd – der findes ikke vrøvl hos amerikanerne."

"Hvor må det være rædsomt!" råbte lord Henry, "jeg kan finde mig i brutal magt – men brutal ret er utålelig. Det er ikke *fair play*, det er lige som at slå *under* klogskabens bæltested!"

"Det forstår jeg ikke," sagde sir Thomas og blev lidt rød.

"Jeg forstår Dem, lord Henry," hviskede Erskine smilende.

"Ja, paradokser er jo meget rare på en måde," begyndte sir Thomas.

"Var dette et paradoks?" spurgte Erskine, "det troede jeg ellers ikke. Men måske – paradoksernes vej er sandhedens vej. For at lære virkeligheden ordentligt at kende må vi først se den i

stramt trikot. Når sandheden begynder at slå kraftspring, så kan man bedømme den."

"For Himlens skyld," sagde lady Agatha, "hvor I mænd dog kan snakke. Jeg kan aldrig i livet forstå, hvad I egentlig taler om. – Fy – Harry, jeg er meget vred på dig. Hvorfor prøver du at få vor velsignede Dorian Gray til at opgive sit arbejde i East End? Jeg forsikrer dig, at han ville være uvurderlig dernede – de ville blive henrykte over hans spil."

"Jamen jeg vil hellere have, at han skal spille for mig!" råbte lord Henry smilende og så ned mod bordenden og mødte et lysende blik.

"Men de er jo så ulykkelige nede i Whitechapel," fortsatte lady Agatha.

"Jeg kan have medlidenhed med alt i verden undtagen med den form for ulykke," sagde lord Henry og trak på skuldrene. "Den har jeg ingen sympati for. Den er for grim, for rædselsfuld, for fortvivlende. Der er noget ligefrem sygeligt ved den moderne rørelse over folks lidelser, man skulle blive rørt over farve og skønhed og livsglæde. Jo mindre der tales om verdens kvaler, jo bedre."

"Men alligevel er fattigkvarterne et meget vigtigt problem," bemærkede sir Thomas og rystede alvorligt på hovedet.

"Ganske rigtigt!" svarede den unge lord, "det er det samme problem som slaveriet – og vi prøver at løse det ved at more slaverne."

Politikeren så opmærksomt på ham:

"Hvilke forandringer kan De da foreslå?"

Lord Henry lo:

"Jeg bryder mig ikke om at forandre noget i England – undtagen vejret. Jeg nøjes og føler mig tilfreds med at betragte det hele. Men da det nittende århundrede har spillet fallit på grund af en ganske overdreven medlidenhed, så foreslår jeg, at vi nu henvender os til videnskaben om hjælp. Det rare ved følelserne er, at de leder os vild, og det rare ved videnskaben er, at den slet ikke vækker nogen følelser."

"Men vore ansvar er så tunge," vovede mrs. Vandeleur frygtsomt.

"Forfærdelig tunge," samstemmede lady Agatha.

Lord Henry så over på Erskine:

"Godgørende folk tager sig selv alt for alvorligt. Det er verdens første synd. Hvis de gamle huleboere havde kunnet le, så var historien kommet til at se anderledes ud."

"De er mig virkelig til stor trøst," råbte hertuginden hurtigt, "jeg har ellers altid haft ond samvittighed, når jeg kom og besøgte Deres tante – for jeg har ikke spor af interesse for fattigkvarteret. Men i fremtiden kan jeg altså se hende i øjnene uden at rødme."

"Det er meget klædeligt at rødme, Deres Nåde," bemærkede lord Henry.

"Kun når man er ung. Når sådan gamle damer som jeg rødmer, så er det et dårligt tegn. Å, lord Henry – gid De kunne sige mig, hvordan jeg skal blive ung igen."

Han tænkte sig om et øjeblik:

"Kan De huske en eller anden synd, som De har begået i Deres ganske unge dage?"

"Ja, desværre. Mange."

"Så begå dem på ny," sagde han alvorligt. "For at få sin ungdom tilbage behøver man kun at gentage sine letsindigheder."

"Det var en kostelig teori!" råbte hun, "den må jeg praktisere."

"En farlig teori!" kom det fra sir Thomas' stramme læber. Lady Agatha rystede på hovedet, men morede sig alligevel. Erskine blev opmærksom.

"Ja," fortsatte lord Henry, "det er en af livets store hemmeligheder. Nu til dags dør mange mennesker af en art snigende snusfornuft – og opdager for sent, at det eneste, som man aldrig fortryder, det er sine synder."

Latteren løb rundt om bordet.

Han legede overmodigt med denne tanke: kastede den ud i luften og legede med den, lod den slippe bort og fangede den igen, fik den til at spille i alle de nye indfalds stråler og til at flyve højere på paradoksets vinger. Idet han fortsatte, blev letsindigheden til en filosofi, og filosofien selv blev en ung pige, der fulgte nydelsernes musik, iført – kunne man forestille sig – en vinplettet kjole og en vedbendkrans, mens hun dansede som en bakkantinde over livets bakker og dale og drillede den langsommelige Silenus med at han var ædru. Virkeligheden flygtede foran hende som frygtsomme skovvæsener. Hendes hvide fødder trådte den vældige perse, hvor den vise Omar sidder, indtil den gærende druesaft steg omkring hendes nøgne lemmer i bølger af røde bobler, eller flød rødt skummende ud over karrets sorte, dryppende sider. Det var en glimrende improvisation. Han mærkede, at Dorian Grays øjne var fæstet på ham, og den følelse, at der mellem tilhørerne sad én, hvis sjæl han ville bedåre, gav hans vid ny kraft og hans fantasi

stærkere farve. Han var glimrende, utøjlet, uansvarlig. Han lokkede de andre ud af deres egen natur, og de fulgte smilende hans toner. Dorian tog ikke øjnene fra ham, men sad som fortryllet, mens det ene smil efter det andet jog over hans læber, og hans øjne blev mørke af forundrede tanker.

Endelig trådte virkeligheden atter ind i stuen – klædt i vor tids dragt og i skikkelse af en tjener, som meldte hertuginden, at hendes vogn ventede. Hun vred hænderne i komisk fortvivlelse.

"Hvor ærgerligt!" råbte hun, "nu må jeg gå! Jeg skal hente min mand i klubben og køre med ham hen til et eller andet tåbeligt møde, hvor han skal være dirigent. Kommer jeg for sent, så bliver han rasende, og jeg vil ikke have nogen scene, så længe jeg har denne hat på. Den er alt for skrøbelig. Et hårdt ord ville ødelægge den. – Nej, jeg må gå, kære Agatha. – Farvel, lord Henry, De er aldeles henrivende og frygtelig demoraliserende. Jeg aner virkelig ikke, hvad jeg skal sige om alle Deres teorier. De må komme og spise til middag hos os en aften. På tirsdag? Kan De på tirsdag?"

"For Deres skyld ville jeg kaste alle andre over bord," sagde lord Henry og bukkede.

"Tak, det er kønt og stygt af Dem! Husk så at komme." Og hun fejede ud af stuen fulgt af lady Agatha og de andre damer.

Da lord Henry havde taget plads igen, flyttede Erskine sig hen i en stol ved siden af og lagde hånden på hans arm.

"De taler enhver bog ihjel," sagde han, "hvorfor skriver De aldrig nogen?"

"Jeg holder så meget af at læse, at jeg ikke bryder mig om at skrive. For resten ville jeg gerne skrive en roman, den roman

skulle blive så skøn som et persisk tæppe og lige så eventyrlig. Men der er ikke noget litterært publikum i England, undtagen for aviser, bønnebøger og leksika. Ingen folk i verden har så ringe sans for bøgernes skønhed som englænderne."

"Det har De vist desværre ret i," svarede Erskine, "jeg havde selv litterære ambitioner engang, men jeg har opgivet dem for længe siden. Og nu, kære, unge ven – hvis De tillader, at jeg kalder Dem sådan – må jeg spørge, om De virkelig mente alt det, som De sagde ved frokostbordet?"

"Jeg kan ikke huske, hvad jeg sagde," smilede lord Henry. "Var det så slemt alt sammen?"

"Ja, meget slemt. Jeg anser Dem virkelig for at være grumme farlig. Og hvis vor gode hertuginde kommer i ulejlighed, så giver vi alle sammen først og fremmest Dem skylden. Men jeg ville gerne tale med Dem om livet. Min generation var så kedelig. – Når De en dag er træt af London, så kom ud til Treadley og udred mig Deres filosofi ved en vidunderlig bourgogne, som jeg har det held at eje."

"Tak, det glæder jeg mig virkelig til. Et besøg på Treadley ville være en stor ære. Det er et gods, der har en fortræffelig vært og et fortræffeligt bibliotek."

"Først *De* vil gøre det fuldkomment," svarede den gamle herre med et høfligt buk. "Og nu må jeg byde Deres henrivende tante farvel. Jeg bliver nødt til at gå op i Athenæum. Nu kommer den time, hvor vi sover deroppe."

"Sover De alle sammen?"

"Fyrretyve herrer i fyrretyve armstole. Vi samler kræfter til at danne et engelsk akademi for de skønne kunster."

Lord Henry lo og rejste sig.

"Jeg går ud i parken," sagde han.

Da han gik ud ad døren, rørte Dorian Gray ved hans arm.

"Lad mig gå med," hviskede han.

"Jeg troede, De havde lovet at besøge Basil Hallward," svarede lord Henry.

"Jeg vil hellere gå med Dem – ja, jeg *må* gå med Dem. Lad mig få lov? Og så må De tale hele tiden. Der er ingen, der taler sådan som De."

"Å, jeg har såmænd snakket nok for i dag," sagde lord Henry smilende. "Nu vil jeg kun ud og se på livet. Hvis De vil, så kan De godt komme og se på det sammen med mig."

Kapitel 4

Nogle uger senere sad Dorian Gray en eftermiddag henslængt i en elegant armstol i lord Henrys biblioteksværelse. Det var en meget smuk stue med høje paneler af olivenbejdset egetræ, lysegul frise og loft med gipsrelieffer. Det tykke, teglstensrøde gulvtæppe var næsten dækket af lange frynsede, persiske silkestoffer. På et lille fint træbord stod en statuette af Clodion, og ved siden af lå et eksemplar af *Les Cent Nouvelles*, indbundet for Margrete af Valois af Clovis Eve og smykket med sådanne gyldne tusindfryd, som dronningen havde valgt sig til devise. Nogle store, blå porcelænsskåle fulde af spraglede tulipaner stod i række på kaminhylden, og gennem de små blyindfattede ruder strømmede en London sommerdags abrikosgule lys ind i stuen.

Lord Henry var endnu ikke kommet. Han mødte principielt altid for sent, fordi det var hans teori, at det stjal éns tid at være præcis. Derfor så Dorian Gray lidt ærgerlig ud, mens han ligegyldig bladede i en pragtfuld illustreret udgave af *Manon Lescaut*, som han havde fundet i et af bogskabene. Det pedantisk ensformige tik-tak fra et ur i Louis Seize stil plagede ham, og et par gange tænkte han på at gå.

Endelig hørte han lette skridt udenfor, og døren gik op.

"Nå, du kommer noget sent, Harry," sagde han.

"Det er nok desværre ikke Harry, mr. Gray," svarede en damestemme.

Han så sig hurtigt om og rejste sig op.

"Om forladelse, jeg troede ..."

"De troede, det var min mand, jeg er kun hans hustru. De må lade mig selv forestille mig. Jeg kender Dem godt fra fotografier; jeg tror, min mand har sytten af dem."

"Nej, han har vel ikke sytten, lady Henry?"

"Nå ja, så atten da. Jeg så Dem sammen med ham forleden dag i operaen."

Hun lo nervøst, mens hun talte, og så hele tiden på ham med de urolige forglemmigej-øjne. Hun var en forunderlig kvinde; hendes kjoler så altid ud, som om de var blevet syet i et anfald og taget på i et uvejr. Hun var stadig forelsket i en eller anden, og da hendes følelser aldrig blev gengældt, beholdt hun sine illusioner. Hun forsøgte at se kunstnerisk ud, men det lykkedes hende kun at være sjusket. Hun hed Victoria og havde fuldkommen mani for at gå i kirke.

"Det var vist til *Lohengrin*, ikke sandt lady Henry?"

"Jo, det var til den kære *Lohengrin*. Jeg holder mere af Wagners musik end af nogen anden, den er så stærk, at man kan snakke hele tiden, uden at folk hører, hvad man siger. Det er en stor fordel, ikke sandt mr. Gray?"

Den samme nervøse staccato-latter kom igen fra hendes tynde læber, og fingrene begyndte at lege med en lang papirkniv af skildpaddeskjold.

Dorian smilede og rystede på hovedet.

"Nej, jeg er vist ikke enig med Dem, lady Henry; jeg taler aldrig under musikken, i hvert fald ikke under god musik. Hvis man hører dårlig musik, så er det ens pligt at drukne den i snak."

"Å! Det er en af Harrys faste sætninger, ikke sandt? Jeg får altid hans mening gennem hans venner – ellers hørte jeg dem

aldrig. – Men De må ikke tro, at jeg ikke holder af god musik, jeg elsker den, men jeg er bange for den, den gør mig alt for romantisk. Jeg har ligefrem tilbedt pianister, somme tider to ad gangen, jeg ved ikke, hvad det er med dem, måske er det det, at de er udlændinge, det er de alle sammen, ikke sandt? Selv de, som er født i England, bliver udlændinge efter nogen tids forløb, ikke sandt? Det er så flot af dem, og det er så smigrende for kunsten, gør den aldeles kosmopolitisk, ikke sandt? De har aldrig været til nogen af mine selskaber, vel? De må endelig komme; jeg har ikke råd til orkideer, men jeg sparer ingen bekostning på udlændinge, de får ens stuer til at se så maleriske ud. Men dér kommer Harry. – Harry, jeg kom ind for at se efter dig, for at spørge dig om noget, nu har jeg glemt, hvad det var – og så fandt jeg mr. Gray her. Vi har haft sådan en fornøjelig samtale om musik, vi har ganske de samme meninger, nej, jeg tror for resten, at vore meninger er aldeles forskellige, men han var meget elskværdig, det glæder mig meget at have truffet ham."

"Nå, det var da yndigt, min hjertenskær," sagde lord Henry og trak de mørke halvmåneformede øjenbryn i vejret. Han så på dem begge med et fornøjet smil. "Gør mig ondt, at jeg kommer så sent, Dorian; jeg gik hen for at se på et stykke brokade i Wardour Street og måtte tinge om det i timevis; nu til dags kender folk prisen på alting og værdien af ingenting."

"Det gør mig ondt; jeg må vist gå nu," udbrød lady Henry med sin meningsløse, pludselige latter efter en forlegen pause, "jeg har lovet at køre ud med hertuginden. Farvel mr. Gray, farvel Harry, du skal spise ude, ikke sandt? Det skal jeg også, måske ser jeg dig hos lady Thornbury?"

"Ja, det kan du være vis på, min kære ven," sagde lord Henry og lukkede døren efter hende, da hun flagrede ud ad stuen som en paradisfugl, der havde været ude i regnvejr; en svag duft af parfume blev tilbage efter hende. Så gav han Dorian Gray hånden, tændte en cigaret og kastede sig på sofaen.

"Gift dig aldrig med en kvinde, der har gult hår, Dorian," sagde han, da han havde taget nogle drag.

"Hvorfor ikke?"

"For de er så sentimentale."

"Jamen jeg holder meget af sentimentale folk."

"Gift dig i det hele taget aldrig. Mændene gifter sig, fordi de er trætte, kvinderne fordi de er nysgerrige, begge bliver skuffede."

"Jeg tænker ikke, at jeg nogen sinde gifter mig, jeg er alt for forelsket. Det er en af dine sætninger; nu fører jeg den ud i livet, sådan som jeg gør med alt, hvad du siger."

"Hvem er du forelsket i?" sagde lord Henry og så hen på ham med et nysgerrigt smil.

"I en skuespillerinde," svarede Dorian og rødmede.

Lord Henry trak på skuldrene. "Det var en temmelig banal debut!"

"Det ville du ikke sige, hvis du så hende."

"Hvem er hun?"

"Hun hedder Sibyl Vane."

"Har aldrig hørt hende nævne."

"Det er der ingen, der har, men verden vil få at høre om hende engang. Hun er et geni."

"Kære ven, kvinder er aldrig genier. Kvinderne er et dekorativt køn. De har aldrig noget at sige, men de siger det så

henrivende. De repræsenterer legemets triumf over sjælen, ganske som vi repræsenterer sjælens triumf over moralen."

"Harry, hvor kan du dog?"

"Min kære Dorian, det er kun sandheden. Jeg analyserer netop for tiden kvindekønnet, så jeg må vide det. Emnet er slet ikke så indviklet, som jeg før troede. Jeg har opdaget, at der kun er to slags kvinder, de usminkede og de sminkede. De usminkede damer er der god brug for; hvis man gerne vil have ord for at være anstændig, så skal man bare gå ud og soupere med dem. De andre damer er meget indtagende, men de begår dog en fejl, de sminker sig for at se unge ud. Vore bedstemødre sminkede sig for at tage sig åndfulde ud. – *Rouge* og *esprit* gik glimrende sammen, men sådan er det ikke mere nu. Så længe en dame blot kan se ti år yngre ud end sin datter, er hun fuldstændig tilfreds. Hvad konversationen angår, så er der kun fem damer i London, som det er værd at snakke med, og to af dem kan ikke komme i pænt selskab. – Men lad mig for resten høre lidt om dit geni. Hvor længe har du kendt hende?"

"Åh, Harry, din indstilling gør mig ganske forskrækket."

"Skidt med det. Hvor længe har du kendt hende?"

"Næsten tre uger."

"Hvordan traf du sammen med hende?"

"Ja, nu skal du høre, Harry; men du må ikke synes, at det er galt, ærlig talt ville det aldrig være hændt, hvis jeg ikke havde truffet dig; du opfyldte mig med en vild lyst til at lære livet fuldt ud at kende. Flere dage efter, at jeg havde set dig, var det, som om noget hamrede i mine årer. Når jeg drev om i parken eller spadserede ned ad Piccadilly, så gik jeg og stirrede på alle de mennesker, som kom forbi, og jeg tænkte med sindssyg

nysgerrighed på, hvorledes de mon levede deres liv. Nogle af dem lagde jeg uvilkårligt mærke til, og andre fyldte mig med afsky; der lå en sjælden, udsøgt gift i luften, jeg fik en lidenskabelig lyst til mærkelige oplevelser.

Nå, en aften ved syvtiden bestemte jeg at gå ud og søge mig et eventyr; jeg forstod, at dette uhyre grå London med sit mylder af folk, sine smudsige syndere og glimrende synder, som du engang sagde, måtte gemme noget i sig for mig. Jeg forestillede mig tusind ting; selve faren var mig en frydefuld følelse. Jeg huskede, hvad du sagde til mig den vidunderlige aften, da vi for første gang var ude sammen til middag – du sagde, at skønhedslængsel var livets sande hemmelighed.

Jeg ved ikke, hvad jeg ventede mig, men jeg drog ud og gik mod øst, så jeg snart fo'r vild i en labyrint af snavsede gader og sorte plæner uden græs. Da klokken var næsten halv ni, kom jeg forbi et lille tredjerangs teater med store blafrende gasblus og spraglede plakater. En modbydelig jøde, klædt i den største frakke, jeg nogen sinde har set, stod ved siden af indgangen og røg en rædselsfuld cigar. Hans hår var fedtet og krøllet, og en uhyre diamant strålede midt i et skident skjortebryst. – "Skal det være en loge, go'e herre?" sagde han og tog hatten af med en bevægelse, der var ligefrem formidabelt høflig. Der var noget ved ham, ser du, som morede mig, han var sådan et uhyre.

Nu ved jeg, at du vil le ad mig, men jeg gik virkelig ind og betalte en hel guinea for en prosceniumsloge. Jeg forstår den dag i dag ikke, hvorfor jeg gjorde det. Og alligevel, hvis jeg ikke havde gjort det – kære Harry, så ville jeg have mistet mit livs største eventyr. Ja, nu ler du, det er forkert af dig."

"Jeg ler ikke, Dorian, i hvert fald ikke ad dig. Men du skulle ikke tale om dit livs største eventyr, du skulle kalde det dit livs første eventyr. Du vil altid blive elsket, og du vil elske at elske. – En "stor kærlighed" er noget for folk, som ingen ting har at bestille, passer rigtigt for de arbejdsløse her i verden. Du skal ikke være bange, *dig* venter der vidunderlige hændelser. Dette er bare begyndelsen."

"Tror du, at min natur er så overfladisk?" råbte Dorian vredt.

"Nej, jeg tror, at din natur er så dyb."

"Hvad mener du?"

"Kære ven, folk, som kun elsker en gang i deres liv, de er virkelig flade. Hvad de kalder deres hengivelse og deres trofasthed, det kalder jeg vanens dorskhed og mangelfuld fantasi. Trofasthed i følelserne er ligesom påståelighed i forstanden – simpelt hen en tilståelse af svækkelse. Jeg skal dog engang analysere troskaben; der er en hel del gerrighed i den. Der var mange ting, vi ville smide bort, hvis vi ikke var bange for, at andre skulle samle dem op. – Men jeg skal ikke afbryde dig, gå blot videre i din historie."

"Ja, jeg sad altså der i en frygtelig lille prosceniumsloge med et simpelt fortæppe lige for øjnene. Jeg kiggede bag om det og så ud over tilskuerpladsen. Det var et ubehageligt syn; bare amoriner og overflødighedshorn som på en kransekage af tredje rang. Galleriet og parterret var nogenlunde besat, men de to forreste rækker med mørke båse lå ganske tomme, og der var næppe en sjæl at se på det sted, som formodentlig kaldtes balkonen. Der gik nogle fruentimmer rundt med appelsiner og ingefærøl, og der blev fortæret en skrækkelig bunke nødder."

"Det må være ganske som i det engelske skuespils guldaldertid."

"Ja aldeles, tror jeg nok, og rigtig modbydeligt var det; jeg begyndte at tænke på, hvad i al verden jeg skulle gøre, men så fik jeg øje på programmet. Hvad tror du, der skulle spilles, Harry?"

"Åh, sådan noget som "Den fjollede dreng" eller "Stum, men uskyldig". Vore forfædre holdt vist nok af den slags forestillinger. Jo længere jeg lever, Dorian, jo tydeligere føler jeg, at alt det, der var godt nok for vore fædre, er ikke godt nok for os. Det gælder både i kunst og politik: *"Les grandpères ont toujours tort"*."

"Stykket var godt nok for os, Harry; det var *Romeo og Julie*. Ærlig talt ærgrede den tanke mig at skulle se Shakespeare fremstillet på sådan et usselt sted, men alligevel interesserede det mig på en måde. Jeg bestemte i hvert fald at afvente første akt. Der var et grusomt orkester under ledelse af en ung fyr ved et sprukkent klaver, som næsten fik mig til at flygte, men endelig gik tæppet op, og skuespillet begyndte.

Romeo var en førladen ældre herre med korksværtede øjenbryn, en hæs tragedierøst og skikkelse som en øltønde. Mercutio var næsten lige så rædsom, han blev spillet af en gøgler, der havde digtet sine egne små vittigheder ind og var duskammerat med parterret. De var begge lige så lurvede som sceneriet, og det så ud, som det var lånt fra en fattiggård.

Men Julie! – Harry, tænk dig en pige, ikke sytten år gammel, med et ansigt som en lille blomst, et fint, græsk hoved med mørkebrune hårfletninger, øjne, der var som blå kilder af kærlighed, læber som en rosenblomsts blade; hun var det

skønneste, jeg havde set i mit liv. Du sagde engang, at det højtidelige ikke rørte dig, men at skønhed, ren skønhed kunne fylde dine øjne med tårer. Jeg siger dig, Harry, jeg kunne næppe se denne pige for den dug af tårer, som kom i mine øjne. Og hendes stemme; jeg har aldrig hørt sådan en stemme; først var den meget stille med dybe, bløde toner, der kom ligesom én for én til øret. Så blev de lidt højere og lød som en fløjte eller en obo langt borte. I havescenen sitrede de af hele den skælvende fryd, som man hører før morgengry, når nattergalene synger. Senere var der øjeblikke, hvor de blev vildt lidenskabelige som en violin. Du ved, hvordan en stemme kan gribe én. Din stemme og Sibyl Vanes stemme, de to skal jeg aldrig glemme. Når jeg lukker øjnene, kan jeg høre dem, men de siger noget helt forskelligt; jeg ved ikke, hvilken jeg skal følge.

Hvorfor skulle jeg ikke elske hende? Harry, jeg elsker hende; hun er hele mit liv for mig. Aften efter aften går jeg hen og ser hende spille. Somme tider er hun Rosalinde, næste aften er hun Imogen. Jeg har set hende dø i et italiensk gravkammers mørke, fordi hun sugede giften af sin elskedes læber. Jeg har set hende vandre gennem de store skove, forklædt som en skøn yngling. Jeg har set hende som sindssyg, hvor hun kom ind til den skyldige konge og gav ham sorger at tæres under og bitre urter at smage. Jeg har set hende være skyldfri og set skinsygens gyselige hænder vride hendes sivslanke hals. Jeg har set hende i alle aldre og alle slags dragter; overfor almindelige kvinder har man aldrig brug for sin fantasi, de er indskrænket til deres eget århundrede, de omskabes aldrig ved noget trylleri. Man kender deres sjæl lige så let som deres hat; man ved altid, hvor man har dem, der er ikke noget hemmelighedsfuldt ved en eneste af

dem. De sidder i parken om morgenen, og de sladrer i teselskaberne om aftenen, de har deres færdiglavede smil og deres fine manerer; de er aldeles lige til. Men en skuespillerinde, hvor hun dog er anderledes! Hvorfor har du ikke sagt mig, at det eneste, der er værd at elske, er en skuespillerinde?"

"Fordi jeg har elsket så mange af dem, Dorian."

"Javist, væmmelige fruentimmer med farvet hår og malede ansigter."

"Ikke noget ondt om farvet hår og malede ansigter; der er ofte en ganske særlig charme ved det," sagde lord Henry.

"Nu ville jeg ønske, jeg ikke havde fortalt dig om Sibyl Vane."

"Du kunne ikke have ladet være, Dorian. Hele dit liv kommer du til at fortælle mig alt, hvad du gør."

"Ja, Harry, det er vist sandt; jeg kan ikke lade være at fortælle dig Alt muligt. Du har en mærkelig indflydelse på mig; hvis jeg nogen sinde begik en forbrydelse, så ville jeg komme og tilstå dig den. Du ville forstå mig."

"Sådanne mennesker som du – livets solstråler – de begår ingen forbrydelser. Men for resten takker jeg meget for dine komplimenter, og sig mig nu – ræk mig tændstikkerne, så er du god; tak – sig mig, hvor langt er du kommet i dit forhold til Sibyl Vane?"

Dorian sprang op, ildrød i kinderne og med gnistrende øjne.

"Harry, Sibyl Vane er hellig!"

"Det er kun det hellige, som er værd at berøre, Dorian," sagde lord Henry med påfaldende alvor i stemmen. "Men lad mig ikke plage dig; formodentlig bliver hun din en skønne dag. Når man elsker, begynder man altid med at narre sig selv og ender med

at narre andre. Det er det, som verden kalder romantik. Nå, men du kender hende da i alt fald?"

"Vist kender jeg hende. Den første aften, jeg var i teatret, kom den rædsomme gamle jøde fra indgangen hen til logen efter forestillingen og tilbød at tage mig med bag scenen og forestille mig for hende. Jeg blev rasende og fortalte ham, at Julie havde været død i hundreder af år, og at hendes legeme hvilede i en marmorgrav i Verona. Han så så bestyrtet ud, at jeg antager, han troede, jeg havde drukket for megen champagne."

"Det forbavser mig ikke."

"Det forbavsede heller ikke mig. Så spurgte han, om jeg skrev for nogen avis; jeg svarede, at jeg ikke engang nogen sinde læste et blad. Det lod til at skuffe ham overmåde, han betroede mig, at alle teaterkritikerne havde svoret sig sammen mod ham, og at de alle kunne købes."

"Det har han vist ganske ret i, men på den anden side er de fleste af dem slet ikke dyre, hvis man da kan dømme efter deres udseende."

"Det lod i hvert fald til, at han ikke havde råd til dem," lo Dorian. "Men så blev der slukket i teatret, og jeg måtte gå. Han ville endelig have, at jeg skulle prøve nogle cigarer, som han anbefalede varmt. Det nægtede jeg. Næste aften gik jeg naturligvis i det samme teater igen; da han så mig, bukkede han dybt og forsikrede mig, at jeg var en kunstens beskytter. Han var et rigtig uforskammet fæ og alligevel en stor beundrer af Shakespeare. En aften fortalte han mig med en slags stolthed, at hans fem fallitter alene skyldtes denne digter, som han absolut ville kalde "Barden". Han syntes vist, at disse fallitter var en stor ære."

"Det var de også, kære Dorian, en stor ære. Mennesker har spillet fallit ved at vove for meget i denne prosaens tidsalder. Det er en ære at ruinere sig på poesiens alter. Men hvornår talte du så første gang med miss Sibyl Vane?"

"Det var den tredje aften; hun havde spillet Rosalinde, jeg kunne ikke lade være at gå derind. Jeg havde kastet nogle blomster til hende, og hun havde set på mig, det tror jeg da. Den gamle fyr lod mig ikke i fred, han syntes fast besluttet på at få mig om bag ved. Nå, jeg gik ind på det. Det var mærkeligt, at jeg netop ikke ville lære hende at kende, ikke sandt?"

"Nej, det synes jeg ikke."

"Hvorfor dog ikke?"

"Det skal jeg sige dig en anden gang; nu vil jeg høre om pigen."

"Sibyl? Å, hun var så fin og sky; der var noget af et barn ved hende. Hun spærrede øjnene op i den største forbavselse, da jeg sagde, hvad jeg syntes om hendes spil. Vi var vist begge lidt nervøse; den gamle stod og grinede henne ved døren til den snavsede foyer. Han holdt et par fint polerede taler om os, mens vi stod og så på hinanden som børn. Han ville absolut kalde mig "hr. baron", så jeg måtte forsikre Sibyl, at jeg slet ikke var sådan noget. Hun sagde ganske naturligt til mig: "De ser snarere ud som en prins. Jeg vil kalde Dem Eventyrprins!"

"På ære, miss Sibyl kan den kunst at turnere en kompliment."

"Harry, du forstår hende ikke; hun betragtede mig kun som en person i et stykke. Hun kender intet til livet; hun bor hos sin moder, en vissen, udslidt kone, som spillede lady Capulet i en slags blegrød frisérkåbe og så ud til at have haft bedre dage."

"Den slags kender jeg; de gør mig altid melankolsk," sagde lord Henry og så på sine ringe.

"Den gamle ville gerne fortælle mig hendes historie, men jeg sagde, at den ikke interesserede mig."

"Det gjorde du ret i; der er altid noget uendelig plumpt ved andres bedrøvelige liv."

"Sibyl er den eneste, jeg bryder mig om; hvad kommer det mig ved, hvem hendes forældre er? Fra sit hoved til sin lille fod er hun helt og holdent af en højere verden. Jeg går hen og ser hende spille hver eneste aften, og hver aften er hun mere vidunderlig."

"Å, så er det altså derfor, at du aldrig vil spise sammen med mig? Jeg tænkte nok, at du havde et fikst lille eventyr på hånden; det har du altså også, men det er ikke ganske, som jeg troede."

"Men, kære Harry, vi spiser jo frokost eller middag sammen hver eneste dag, og jeg har mange gange været i operaen med dig," sagde Dorian med forundrede blå øjne.

"Du kommer altid så sent."

"Jeg kan ikke lade være at gå hen og se Sibyl spille, selv om det kun er en eneste akt; jeg hungrer af længsel efter at være sammen med hende, og når jeg tænker på den vidunderlige sjæl, der er skjult i dette lille elfenbenslegeme, så får jeg ærefrygt for hende."

"Du kan spise sammen med mig i aften, ikke sandt, Dorian?"

Han rystede på hovedet.

"I aften er hun Imogen," svarede han, "og i morgen er hun Julie."

"Hvornår er hun Sibyl Vane?"

"Aldrig."

"Jeg gratulerer!"

"Hvor er du nederdrægtig. Hun er alle verdens store heltinder i sig selv alene; hun er mere end et menneske. Ja, du ler, men jeg siger dig, at hun er genial. Jeg elsker hende, og jeg må tvinge hende til at elske mig. Du, som kender alle livets hemmeligheder, du må sige mig, hvordan jeg skal fortrylle hende til at elske mig. Jeg vil gøre Romeo skinsyg; alle de døde elskere i verden skal høre vor latter og fortvivle. Et pust af vor lidenskab skal kalde deres støv til live igen og vække deres aske til ny smerte. Å Gud, Harry, hvor jeg dog tilbeder hende."

Han gik op og ned i stuen, røde feberpletter brændte på hans kinder, mens han talte, så frygtelig ophidset var han.

Lord Henry sad og så på ham med skjult glæde. Hvor han var forskellig nu fra den sky, forskræmte dreng i Basil Hallwards atelier! Hans natur havde udfoldet sig som en plante og båret blomster med ildrød farve. Hans sjæl var brudt ud af sit hemmelige skjul, og nu havde begæret mødt den på vejen.

"Og hvad har du nu tænkt dig?" sagde lord Henry endelig.

"Jeg ville gerne have, at du og Basil skulle gå med mig en aften og se hende spille. Jeg er ikke det mindste bange for udfaldet, du vil umuligt kunne lade være at anerkende hendes talent. Så må vi få hende ud af kløerne på den bandit. Hun er bundet til ham i tre år, i det mindste to år og otte måneder fra nu af. Naturligvis må han have penge. Når alt det er i orden, så vil jeg gå til et af de store teatre og lade hende komme frem på den bedste måde; hun vil gøre hele verden lige så gal, som hun har gjort mig!"

"Det er vist umuligt, kære ven."

"Jo, hun vil, hun er ikke alene et kunstnertemperament, men hun er også en personlighed, og du har ofte sagt, at det er personlighederne og ikke ideerne, der skaber de nye tider."

"Nå, ja, hvilken aften skal vi gå?"

"Lad mig se. I dag er det tirsdag; lad os sige i morgen, så spiller hun Julie."

"Javel, altså Bristol klokken otte, jeg skal få fat i Basil."

"Ikke otte, Harry, å nej. Halv syv. Vi må være der, før tæppet går op, du skal se hende i første akt, hvor hun møder Romeo."

"Halv syv, sikken en tid! Det er ligesom vi skulle ud og drikke bouillon. Lad os sige klokken syv; ingen gentleman spiser middag før syv. Nå, men ganske som du vil. Ser du Basil inden den tid? Eller skal jeg skrive til ham?"

"Å Gud, Basil. Jeg har ikke set ham i en uge; det er i grunden ikke pænt af mig, han sendte mig nemlig mit portræt i den mest vidunderlige ramme, som han selv havde tegnet. Og skønt jeg er lidt jaloux på billedet, fordi det er en hel måned yngre end jeg selv, må jeg dog tilstå, at jeg elsker det. Jeg vil ikke se ham alene, han taler på en måde, som plager mig. Han giver mig gode råd."

Lord Henry smilede:

"Folk holder mest af at give det bort, som de selv trænger mest til; det er dét, som jeg kalder gavmildhedens laveste form."

"Åh, Basil er skam den brillanteste fyr i verden, men jeg synes, at han er en lille smule af en filister; det har jeg opdaget, siden jeg lærte dig at kende, Harry."

"Kære ven, Basil lægger alle sine fortræffelige egenskaber i sit arbejde. Følgen er, at der ikke bliver andet tilbage til hans virkelige liv end hans principper, fordomme og sunde fornuft.

De eneste kunstnere, jeg kender, som er personligt indtaget, det er de dårlige; gode kunstnere giver alt til deres kunst, og følgelig er de selv ganske uinteressante. En stor digter, en virkelig stor digter er den mest upoetiske skabning i verden, men små digtere er ligefrem bedårende. Jo dårligere de rimer, jo mere maleriske ser de ud; bare det, at en mand har skrevet en bog fuld af andenrangs sonetter, gør ham ganske uimodståelig; han lever den poesi, som han ikke kan digte, de andre digter den poesi, som de ikke tør leve."

"Gud ved, om det virkelig er tilfældet," sagde Dorian Gray og hældte parfume på sit lommetørklæde fra en guldhalset flaske, som stod på bordet. "Det må vel være sådan, når du siger det. Men nu må jeg af sted. Imogen venter på mig. Husk at komme i morgen. Farvel."

Da han gik ud af stuen, sænkede lord Henry de tunge øjenlåg og begyndte at tænke. – Det var jo sandt, at kun få mennesker nogen sinde havde interesseret ham så meget som Dorian Gray, og dog forvoldte denne unge fyrs vanvittige kærlighed til en anden ham ikke den ringeste ærgrelse eller skinsyge. Den glædede ham kun og gjorde drengen til et mere interessant studium for ham.

Videnskabens metoder havde altid fængslet ham, men dens sædvanlige mål forekom ham urigtige og kedsommelige. Så var han begyndt at dissekere sig selv, og det endte med, at han dissekerede andre. Menneskets liv – det stod for ham som det eneste, der var værd at udforske; intet andet havde nogen værdi i sammenligning med det. Men vist var det, at når man ville betragte livet, denne forunderlige smeltedigel af sorg og glæde, så nyttede det ikke at have nogen maske for ansigtet; for man

kunne ikke forhindre de svovlede dampe i at angribe hjernen og plumre fantasien med unaturlige tanker og onde drømme.

Der fandtes giftstoffer så fine, at for at spore deres virkning måtte man selv forgiftes af dem, og der gaves så forunderlige sygdomme, at man måtte gennemgå dem, hvis man ville kende deres natur, men så fik man rigtig nok også sin belønning, for da blev verden et vidunder for én. At betragte følelsens mærkelige hårde logik og forstandens let bevægelige farvespil – at lægge mærke til, hvor de mødtes og hvor de skiltes, hvor de flød sammen og hvor de skurrede imod hinanden – det var en fryd.

Hvad betød så den pris, man gav for det? Man kunne aldrig betale de virkelige følelser for dyrt.

Han forstod – og denne tanke bragte hans agatbrune øjne til at lyse af glæde – han forstod, at det var hans egne ord, melodiske ord udtalt med melodisk stemme, der havde vendt Dorian Grays sjæl mod denne hvide pige og havde bøjet den i tilbedelse for hende. Dorian var for en stor del hans eget værk, han havde modnet ham for tidligt, men det var kun godt. Almindelige mennesker ventede, indtil livet åbnede dem sine hemmeligheder, men for de få, for de udvalgte blev livets gåder løst, før sløret droges bort. Somme tider var det kunsten, særlig bøgerne, som umiddelbart talte til følelsen og forstanden, men nu og da var det et sjældent, mærkeligt menneske, som trådte i kunstens sted – eller på en måde selv var et kunstværk. For menneskelivet har sine mageløse mesterværker – ganske ligesom poesien, eller billedkunsten har det.

Ja, Dorian var for tidlig modnet, han høstede, mens det endnu var forår; ungdommens pulsslag og lidenskab var i ham,

men han var i færd med at blive sig selv bevidst; det var en fryd at følge hans udvikling. Han var en sjældenhed, denne unge mand med sit skønne ansigt og sin skønne sjæl, så var det ligegyldigt, hvordan det endte – eller var bestemt til at ende.

Han mindede om en af disse blide skikkelser i et folkeskuespil – de, hvis glæde synes os fremmed, men hvis sorg rører vor skønhedssans, og hvis sår er som blodrøde roser.

Sjæl og legeme, legeme og sjæl, hvor de var gådefulde! Der var noget legemligt i sjælen, og legemet havde sine sjælelige øjeblikke. Følelserne kunne forædle, og forstanden kunne nedsætte. Hvem vidste, hvor legemets indskydelse holdt op, eller hvor sjælens begyndte? Hvor de dagligdags psykologers sædvanlige definitioner dog var platfodede, og hvor det alligevel var svært at vælge mellem de forskellige skolers lærer. – Var sjælen en skygge, der husedes i syndens hjem? Eller var legemet egentlig en del af sjælen, således som Giordano Bruno mente? Adskillelsen mellem sjæl og legeme var lige så uforklarlig som foreningen mellem dem.

Han begyndte at tvivle på, om vi overhovedet skulle gøre psykologien til så absolut en videnskab, at hver lille livsens kilde blev os åbenbaret. I grunden misforstår vi altid os selv og forstår sjældent andre; erfaringen har ingen moralsk værdi, den er bare et navn, vi giver vore fejltagelser. I reglen betragter vi den kun som en form for advarsel, tillægger den en vis evne til at uddanne karakteren, lovpriser den som noget, der siger os, hvad vi bør gøre, og viser os, hvad vi bør undgå. Men erfaringen har ingen bevægende kraft. Den er lige så lidt en drivfjeder som selve samvittigheden. Den viser os bare, at vor fremtid vil blive den samme som vor fortid, og at den synd, som vi én gang har

begået med afsky, den vil vi senere begå mange gange med glæde.

Det var ham ganske klart, at den eksperimentale måde er den eneste, hvorved man kan nå til nogen videnskabelig analyse af elskov, og visselig var Dorian Gray som skabt for ham og lod til at love rige og frugtbare resultater. Hans pludselige, vanvittige kærlighed til Sibyl Vane var et psykologisk fænomen af ikke ringe interesse; utvivlsomt spillede nysgerrighed en stor rolle i den, nysgerrighed og lyst til nye erfaringer, og dette var ikke nogen almindelig, men en meget mærkelig, sammensat følelse. Hvad den indeholdt af barnets fuldkomment sanselige instinkt, var blevet omformet i hans fantasi, blevet forandret til noget, der forekom drengen selv fjernt fra sanselighed, og derfor var så meget farligere. De lidenskaber, hvis oprindelse vi misforstår, behersker os stærkest. Når vi er ganske klar over vore følelser, så har de mindre magt over os. Det går ofte sådan, at når vi tror, vi eksperimenterer med andre, så er det i virkeligheden med os selv.

Mens lord Henry sad og drømte om disse spørgsmål, bankede det på døren; hans tjener kom ind og mindede ham om, at nu skulle han klæde sig på til middag. Han rejste sig og så ud på gaden; solnedgangen havde farvet de øverste vinduer i genbohusene røde som guld, de glødede som ophedede metalplader, himlen oven over så ud som en vissen rose. Han tænkte på Dorian Grays unge, strålende liv og grundede på, hvorledes det hele ville ende.

Da han kom hjem henad klokken halv et, fandt han et telegram på bordet i entreen. Han åbnede det og så, at det var

fra Dorian. Det var for at fortælle, at han var blevet forlovet med Sibyl Vane.

Kapitel 5

"Moder, moder, jeg er så lykkelig!" hviskede pigen, idet hun begravede sit ansigt i skødet på den falmede, træt udseende kvinde, som – med ryggen til det skarpe, påtrængende lys – sad i den eneste stol, deres lurvede dagligstue indeholdt. "Jeg er så lykkelig!" gentog hun, "og du skal også være lykkelig!"

Mrs. Vane skælvede og lagde sin tynde, vismut-blegede hånd på sin datters hoved. "Lykkelig!" gentog hun, "jeg er kun lykkelig, når jeg ser dig spille, Sibyl Det er det eneste, du skal tænke på – dit skuespil. Mr. Isaacs har været meget god ved os, og vi skylder ham penge."

Pigen så op og lavede trutmund. "Penge, moder?" udbrød hun, "Hvad betyder penge? Kærlighed betyder mere end penge."

"Mr. Isaacs har lånt os halvtreds pund til at betale vores gæld med og købe noget pænt tøj til James. Glem ikke det, Sibyl. Halvtreds pund er mange penge. Mr. Isaacs har været meget venlig."

"Men han er ikke nogen gentleman, moder, og jeg hader den måde, han taler til mig på," sagde pigen, idet hun rejste sig op og gik hen til vinduet.

"Ja, jeg ved ikke, hvordan vi skulle klare os uden ham," svarede den ældre kvinde i en klynkende tone.

Sibyl Vane slog med hovedet og lo. "Vi har ikke brug for ham mere, moder. Nu har vi jo Eventyrprinsen." Så tav hun. En rose skælvede i hendes blod og kastede en skygge over hendes kinder. Et hurtigt åndedrag skilte hendes læbers kronblade. De dirrede. En varm lidenskabens vind fo'r over hende og

bevægede hendes kjoles fine folder. "Jeg elsker ham," sagde hun ligefremt.

"Tåbelige barn! tåbelige barn!" svarede moderen i et tonefald som en papegøje, der gentager en tillært frase. De krogede fingre, tæt besat med kunstige juveler gjorde en bevægelse, der gav ordene en yderligere grotesk betydning.

Pigen lo igen. En fanget fugls jubel klang i hendes stemme. Hendes øjne fangede melodien og gav den ekko i et strålende blik, lukkede sig så et øjeblik, som for at skjule deres hemmelighed. Da de atter åbnede sig, var den drømmende tåge igen væk.

En tyndlæbet visdom talte til hende fra den slidte stol, talte om klogskab og forsigtighed, citerede af den fejhedens bog, hvis forfatter bærer navnet "sund fornuft". Hun hørte ikke efter. Hun var fri i sin kærlighedens fængsel. Hendes prins, Eventyrprinsen, var hos hende. Hun genskabt ham her ved hjælp af erindringen. Hun havde sendt sin sjæl ud for at søge efter ham, og den havde hentet ham. Han kys brændte atter på hendes mund. Hendes øjenlåg var varme efter hans ånde.

Så skiftede visdommen metode og talte om at vente og se. Denne unge mand kunne være rig. Hvis det var tilfældet, så kunne man måske tænke på ægteskab. Bølger af gemen snuhed brød mod hendes øres skal. Snedighedens pile, udskudt af *hende*. Hun så de tynde læber bevæge sig, og smilede.

Pludselig følte hun, at hun *måtte* sige noget. Den ordrige tavshed generede hende. "Moder, moder," udbrød, "hvorfor elsker han mig så meget? Jeg ved, hvorfor jeg elsker ham. Jeg elsker ham, fordi han er ligesom kærligheden selv må være. Men hvad ser han i mig? Jeg er ham ikke værdig. Og dog – jeg

kan ikke sige hvorfor – skønt jeg føler mig så meget lavere end han, føler jeg ikke ydmyghed. Jeg føler mig stolt, forfærdelig stolt. Moder, elskede du min fader, som jeg elsker Eventyrprinsen?"

Den ældre kvinde blegnede under det grove lag pudder, der dækkede hendes kinder, og hendes tørre læber forvred sig i en pinefuld trækning. Sybil fo'r op, slyngede armene om halsen på hende og kyssede hende. "Tilgiv mig, moder. Jeg ved nok, det smerter dig at tale om fader. Men det smerter dig kun, fordi du elskede ham så meget. Se ikke så trist ud. Jeg er lige så lykkelig i dag, som du var for tyve år siden. Ak! lad mig være lykkelig i al evighed!"

"Mit barn, du er alt for ung til at tænke på at blive forelsket. Og hvad ved du for resten om denne unge mand? Du kender ikke engang hans navn. Det kommer alt sammen temmelig ubelejligt, og jeg mener virkelig, når nu James tager til Australien, og jeg har så mange ting at tænke på, så kunne du jo nok have taget lidt mere hensyn. Men som jeg sagde før, hvis han er rig ..."

"Åh! Moder, moder, lad mig få lov at være lykkelig!"

Mrs. Vane så på hende, og med en af disse falske teatralske gestus, der så ofte bliver en vane for en skuespiller, omfavnede hun hende. I samme øjeblik blev døren åbnet, og en ung mand med et kraftigt brunt hår kom ind i stuen. Han var firskåren, med temmelig store hænder og fødder, og bevægede sig temmelig klodset. Han var ikke så smukt bygget som sin søster. Man ville ikke have gættet på, at de var så tæt beslægtede. Mrs. Vane fæstnede blikket ved ham og forstærkede sit smil. Hun

hævede i sit indre sin søn til den værdighed at være publikum. Hun var sikker på, at denne scene måtte være interessant.

"Du kan vel gemme nogle af dine kys til mig, skulle jeg mene, Sibyl," sagde drengen med en venlig knurren.

"Åh, du kan jo ikke lide at blive kysset, Jim," råbte hun. "Du er en værre gammel bjørn." Og hun løb tværs over gulvet for at omfavne ham.

James Vane så blidt ind i sin søsters øjne. "Jeg ville gerne have, at du kom med mig ud og spadsere, Sibyl. Jeg tror ikke, jeg nogensinde kommer til at se dette rædsomme London igen. Det har jeg i hvert fald ikke lyst til."

"Sig dog ikke sådanne frygtelige ting, min søn," mumlede mrs. Vane, idet hun med et suk tog et spraglet teaterkostume op og begyndte at lappe det. Hun var lidt skuffet over, at han ikke var gået med ind i spillet. Det ville have forhøjet den teatralske virkning af situationen.

"Hvorfor ikke, moder? Jeg mener det."

"Men du volder mig smerte, min søn. Jeg tror på, at du vil komme tilbage fra Australien som en velstående mand. Jeg kan ikke tro, at der findes noget pænt selskab af nogen art i kolonierne – i hvert fald ikke, hvad jeg vil kalde pænt selskab – så når du har tjent dig en formue, er du nødt til at komme tilbage og hævde din position her i London."

"Pænt selskab!" mumlede drengen. "Det gider jeg ikke høre noget om. Jeg vil tjene nogle penge, så jeg kan sørge for, at du og Sibyl ikke skal spille teater. Jeg hader det."

"Åh, Jim!" sagde Sibyl leende, "det er da ikke særlig venligt af dig! Men vil du virkelig tage en spadseretur sammen med mig? Det vil jeg gerne! Jeg var bange for, at du ville gå ud og sige

farvel til nogle af dine venner – Tom Hardy, for eksempel, ham der gav dig den der rædsomme pibe, eller Ned Langton, som gør nar ad dig, når du ryger på den. Det er virkelig sødt af dig at lade mig få din sidste eftermiddag. Hvor skal vi gå hen? Lad os gå hen i parken."

"Jeg er for lurvet," sagde han og rynkede panden. "Det er kun fine folk, der går i parken."

"Sludder, Jim," hviskede hun, og strøg ham blidt ned over ærmet.

Han tøvede et øjeblik. "Udmærket," sagde han til sidst, "men du skal ikke være for længe om at klæde dig om." Hun dansede ud af døren. Man kunne høre hende synge, mens hun løb op ad trapperne. Hendes små fødder trommede ovenpå.

Han gik frem og tilbage i værelset to eller tre gange. Så vendte han sig om mod den tavse skikkelse i stolen. "Moder, er mine ting klar?" spurgte han.

"Alt er parat, James," svarede hun, uden at fjerne blikket fra sit arbejde. De sidste par måneder havde hun følt sig urolig, når hun var alene med denne grove, alvorlige søn. Hendes overfladiske, tilbageholdende natur generede sig, når deres øjne mødtes. Hun spekulerede på, om han måske havde mistanke om noget. Tavsheden, for han sagde ikke mere, blev hende uudholdelig. Hun begyndte at beklage sig. Kvinder forsvarer sig ved at angribe, ligesom de går til angreb ved en pludselig og uforståelig overgivelse. "Jeg håber, du bliver glad for dit liv som sømand, James," sagde hun. "Du må huske på, at det er dit eget valg. Du kunne være kommet på et sagførerkontor. Sagførere er et meget respektabelt folkefærd, og på landet spiser de ofte til middag i de bedste kredse."

"Jeg hader kontorer, og jeg hader kontorister," svarede han. "Men du har fuldstændig ret. Jeg har selv valgt det. Jeg siger bare, at du skal passe på Sibyl. Lad hende ikke komme noget til. Moder, du *må* passe på hende."

"Det er da noget mærkeligt noget at sige, James. Naturligvis vil jeg passe på Sibyl."

"Jeg har hørt, at der hver aften kommer en herre i teatret, som går bag scenen for at tale med hende. Er det rigtigt? Hvad er det for noget?"

"Du snakker om ting, du ikke har forstand på, James. I vores fag er vi vant til at få en god del smigrende opmærksomhed. Jeg har selv fået mange smukke buketter i sin tid. Det var dengang, man virkelig påskønnede skuespillet. Hvad Sibyl angår, er jeg endnu ikke klar over, om hendes kald er alvorligt eller ej. Men der er ingen tvivl om, at den unge mand, det drejer sig om, er en fuldkommen gentleman. Han er altid meget høflig mod mig. For øvrigt ser han ud til at være rig, og de blomster, han sender, er yndige."

"Men du kender ikke hans navn, vel?" sagde drengen skarpt.

"Nej," svarede moderen roligt. "Han har endnu ikke fortalt os sit virkelige navn. Jeg finder det meget romantisk af ham. Han er sikkert adelig."

James Vane bed sig i læben. "Pas på Sibyl, moder," råbte han, "pas på hende!"

"Min søn, nu gør du mig meget bange. Jeg passer altid godt på Sibyl. Men hvis denne herre er rig, ser jeg ingen grund til, at hun ikke skulle stå i forbindelse med ham. Jeg tror, han er adelig. Han ser i hvert fald sådan ud, synes jeg. Det kunne være et særdeles smukt parti for Sibyl. De ville blive et charmerende

par. Han ser virkelig meget godt ud; man bemærker ham alle vegne."

Drengen mumlede et eller andet for sig selv og trommede på vindueskarmen med sine grove fingre. Han havde netop vendt sig for at sige noget, da døren blev åbnet og Sibyl løb ind.

"Hvor er I dog alvorlige begge to," råbte hun. "Hvad er der i vejen?"

"Ingenting," svarede han. "Jeg tænker, man må være alvorlig en gang imellem. Farvel moder; jeg spiser aftensmad klokken fem. Alt er pakket, bortset fra mine skjorter, så du behøver ikke at gøre noget."

"Farvel, min søn," svarede hun og bukkede stramt.

Hun var overordentlig ærgerlig over den tone, han havde brugt overfor hende, og der var noget ved ham, der havde fået hende til at blive ængstelig.

"Kys mig, moder," sagde pigen. Hendes blomsterlignende læber berørte den visne kind og varmede dens kulde.

"Mit barn! mit barn!" råbte mrs. Vane, idet hun stirrede op mod loftet efter et imaginært publikum.

"Kom nu, Sibyl," sagde broderen utålmodigt. Han hadede sin moders affekterthed.

De gik ud i det flimrende, forblæste sollys og spadserede ned ad den kedelige Euston Road. De forbipasserende så forundrede på den mutte, kraftige unge mand i de grove, dårligt tilsiddende klæder, som kom der i selskab med en sådan graciøs, forfinet udseende pige. Det var ligesom en almindelig gartner, der gik med en smuk rose.

Jim rynkede af og til panden, når han opdagede, at en eller anden fremmed så nysgerrigt efter dem. Han havde denne

modvilje mod at blive stirret på, som hos genier først opstår sent i livet, men som aldrig forlader almindelige mennesker. Sibyl var imidlertid ganske ubevidst om den virkning, hun gjorde. Hendes kærlighed skælvede i latteren på hendes læber. Hun tænkte på Drømmeprinsen, og for at kunne tænke så meget mere på ham, sagde hun slet intet om ham, men rablede en masse af sig om det skib, Jim skulle sejle med, om alt det guld, han sikkert ville finde, og om den vidunderlige millionærarving, hvis liv han skulle frelse fra de onde australske rangers med de røde skjorter. For han skulle naturligvis ikke blive ved at være sømand, eller supercargo, eller hvad han nu blev. Bestemt ikke! En sømands liv var jo forfærdeligt. At tænke sig, sådan at være stuvet sammen på et rædsomt skib, med alle de grimme, pukkelryggede bølger, der prøvede at trænge ind, og en mørk vind, der blæste masterne omkuld og rev sejlene itu til lange, hvislende serpentiner! Han skulle forlade skibet i Melbourne, sige kaptajnen et høfligt farvel, og straks begive sig til den nærmeste guldmine. Inden en uge var gået, ville han være faldet over en vældig klump af det pureste guld, den største klump, man nogensinde havde set, og bragte den ned til kysten i en vogn bevogtet af seks beredne politibetjente. De onde rangere ville angribe dem tre gange, og til sidst blive nedslagtet til sidste mand i et vældigt slag. Eller, nej forresten. Han skulle slet ikke finde guld. Guldminer var rædsomme steder, hvor mænd drak sig fulde og skød hinanden på væmmelige barer, og brugte grimme ord. Han skulle være en rar fåreavler, og en aften, når han red hjem efter dagens dont, ville han se den smukke arving blive bortført af en røver på en sort hest, og forfølge dem, og redde hende. Så ville hun naturligvis blive

forelsket i ham, og han i hende, og de ville blive gift, og komme hjem, og bo i et umådelig stort hus i London. Ja, der lå en mængde rare ting og ventede på ham. Men han måtte være god, og ikke miste tålmodigheden, eller bruge sine penge på noget dumt. Hun var kun et år ældre end han, men hun kendte så meget mere til livet. Han skulle også huske at skrive til hende, hver gang postbåden afgik, og bede sin aftenbøn hver aften, før han lagde sig til at sove. Gud var meget god, og ville passe på ham. Hun ville også bede for ham, og om et par år ville han komme hjem, rig og fornøjet.

Drengen lyttet gnavent til hende, uden at svare. Han var syg om hjertet ved at skulle forlade sit hjem.

Men det var ikke kun det, der gjorde ham dyster og gnaven. Uerfaren som han var, havde han dog en stærk følelse af, hvilken fare Sibyl stod i. Denne unge laps, der gjorde kur til hende, kunne ikke ville hende noget godt. Det var en gentleman, og drengen hadede ham for det, hadede ham på grund af et eller andet dybtliggende instinkt, som han ikke kunne gøre sig rede for, og som derfor beherskede ham så meget mere. Han kendte også så udmærket moderens overfladiskhed og forfængelighed, og så deri den største fare for Sibyl og Sibyls lykke. Børn begynder med at elske deres forældre; når de bliver ældre, dømmer de dem; somme tider tilgiver de dem.

Hans moder! Han havde noget, han gerne ville spørge hende om, noget, han havde ruget over i mange, tavse måneder. Et tilfældigt ord, han havde hørt på teatret, en hånlig hvisken, som havde nået hans øren en nat, mens han ventede ved sceneindgangen, havde sluppet en mængde forfærdelige tanker

løs i ham. Han huskede det, som om man havde slået ham over ansigtet med en ridepisk. Hans pande knyttede sig sammen til en kileformet fure, og med en pinefuld trækning bed han sig i underlæben.

"Du hører jo ikke et ord af det, jeg siger, Jim," råbte Sibyl, "og her går jeg og lægger de mest yndige planer for din fremtid. Sig dog noget."

"Hvad vil du have, jeg skal sige?"

"Åh, for eksempel at du vil være en god dreng og ikke glemme os," svarede hun smilende.

Han trak på skuldrene. "Det er mere sandsynligt, at du glemmer mig end omvendt, Sibyl."

Hun rødmede. "Hvad mener du, Jim?" spurgte hun.

"Du har en nu ven, hører jeg. Hvem er det? Hvorfor har du ikke fortalt mig om ham? Han vil dig ikke noget godt."

"Hold op, Jim!" udbrød hun. "Du må ikke sige noget imod ham. Jeg elsker ham."

"Men du kender jo ikke engang hans navn," svarede drengen. "Hvem er han? Jeg har ret til at vide det."

"Han hedder Eventyrprinsen. Er det ikke et godt navn? Åh, din tossede dreng! Du må aldrig glemme det. Hvis du blot så ham, ville du synes, han var det mest vidunderlige menneske i verden. Og en dag kommer du til at møde ham – når du kommer hjem fra Australien. Du vil komme til at kunne lide ham. Alle kan lide ham, og jeg … elsker ham. Jeg ville ønske, du kunne komme med hen i teatret i aften. Han vil være der, og jeg skal spille Julie. Åh, hvor jeg skal spille! Tænk dig, Jim, at være forelsket og så spille Julie! At have ham siddende der! At spille for hans fornøjelse! Jeg er bange for, at jeg kommer til at

skræmme de andre skuespillere, skræmme dem eller – fortrylle dem. At være forelsket er at overgå sig selv. Den stakkels rædsomme mr. Isaacs vil råbe "geni" til sine kammerater i baren. Han har omtalt mig som et dogme; i aften vil han udråbe mig til en åbenbaring. Jeg kan mærke det. Og det er alt sammen for ham, kun for ham, Eventyrprinsen, min vidunderlige elsker, min nådige gud! Men jeg er kun en fattig fugl ved siden af ham. Fattig? Men hvad betyder det? Når fattigdommen kryber sammen foran døren, flyver kærligheden ind ad vinduet. Vore ordsprog trænger til at blive skrevet om. De blev til ved vintertide, og nu er det sommer; forår for mig, tror jeg, med dansende blomster mod en blå himmel."

"Han er en gentleman," sagde drengen surt.

"En prins!" råbte hun syngende. "Hvad mere vil du have?"

"Han vil gøre dig til sin slave."

"Jeg skælver ved tanken om at være fri."

"Men jeg vil have, du skal være forsigtig."

"At se ham er at tilbede ham; at kende ham er at stole på ham."

"Sibyl, du er jo gal med ham."

Hun lo og greb fat i hans arm. "Stakkels gamle Jim, du snakker jo, som om du var hundrede år gammel. En dag bliver du selv forelsket. Så vil du vide, hvordan det er. Se ikke så gnaven ud. Du må da være glad ved at tænke på, at selv om du tager væk, så efterlader du mig mere lykkelig end jeg nogensinde før har været. Livet har været hårdt for os begge, frygtelig hårdt og besværligt. Men det bliver anderledes nu. Du skal rejse til en ny verden, og jeg har fundet mig en selv. Her er

to stole; lad os sætte os ned og se på alle de fine folk, der går forbi."

De satte sig midt i en vrimmel af andre tilskuere. Tulipanbedene på den anden side af gaden lyste som ildkredse. Noget hvidt støv – det lignede en stor sky af irisrod-mel – hang i luften. Spraglede parasoller i lyse farver dansede og hoppede som vældige sommerfugle.

Hun fik sin broder til at tale om sig selv, sine forhåbninger og fremtidsudsigter. Han talte langsomt og anstrengt. De udvekslede ord med hinanden som spillere under et spil udveksler jetoner. Sibyl følte sig nedtrykt. Hun kunne ikke vise sin glæde. Et svagt smil af den mutte mund var al den genklang, hun var i stand til at opnå. Efter nogen tid blev hun tavs. Pludselig fangede hun et glimt af gyldne hår og leende læber; det var Dorian Gray, der kørte forbi i en åben vogn sammen med to damer.

Hun fo'r op. "Der er han!" råbte hun.

"Hvem?" sagde Jim Vane.

"Eventyrprinsen," svarede hun, mens hun så efter vognen.

Han sprang op og greb hende hårdt i armen. "Vis mig ham. Hvem er det? Peg på ham. Jeg må se ham!" udbrød han; men i samme øjeblik kom hertugen af Berwicks firspand imellem, og da den var kommet forbi, var Dorian Grays vogn allerede ud af parken.

"Han er borte," mumlede Sibyl trist. "Jeg ville ønske, du havde set ham."

"Det ville jeg med, for så sandt der er en Gud i Himlen, hvis han nogensinde gør dig noget ondt, slår jeg ham ihjel."

Hun så rædselsslagen på ham. Han gentog det. Ordene skar gennem luften som en kniv. Nogle af de omkringsiddende begyndte at glane efter dem. En dame, der stod tæt ved dem, fnisede.

"Kom, lad os gå, Jim, lad os gå," hviskede hun. Han fulgte hende i hælene gennem mængden. Han var glad over det, han havde sagt.

Da de nåede Achilles-statuen, vendte hun sig om. Hendes øjne lyste af en medlidenhed, der forvandledes til latter på hendes læber. Hun rystede på hovedet af ham. "Du er tosset, Jim, uendelig tosset; en hidsig knægt, det er det hele. Hvordan kan du dog sige sådanne rædsomme ting? Du ved ikke, hvad du snakker om. Du er bare jaloux og uvenlig. Åh! Jeg ville ønske, du ville blive forelsket. Kærlighed gør folk gode, og det du dér sagde var ondt."

"Jeg er seksten," svarede han, "og jeg ved, hvad jeg siger. Moder ikke til nogen hjælp for dig. Hun ved ikke, hvordan hun skal passe på dig. Jeg ville ønske, jeg slet ikke skulle til Australien. Jeg ville meget hellere få opklaret denne her historie. Jeg ville ønske, jeg aldrig havde skrevet under."

"Åh, vær dog ikke så alvorlig, Jim. Du opfører dig ligesom en af heltene i de der dumme melodramaer, moder engang var så glad for spille i. Jeg vil ikke skændes med dig. Jeg har set ham, og at se ham … oh, det er fuldkommen lykke. Vi vil ikke skændes. Jeg ved, at du aldrig ville gøre nogen ondt, som jeg elsker, ville du vel?"

"Vel ikke så længe du elsker ham, tænker jeg," var det mutte svar.

"Jeg vil elske ham for evigt!" råbte hun.

"Og han?"

"Også for evigt!"

"Det gør han bedst i."

Hun veg tilbage fra ham. Så lo hun og lagde hånden på hans arm. Han var jo blot en dreng.

Ved Marble Arch stod de på en bus, som satte dem af i nærheden af deres tarvelige hjem på Euston Road. Den var over fem, og Sibyl skulle hvile sig et par timer, før hun skulle på teatret. Jim insisterede på, at hun gjorde det. Han sagde, at han helst ville skilles fra hende, mens deres moder ikke var til stede. Hun ville ganske sikkert lave en scene, og han hadede den slags.

De sagde farvel til hinanden på Sibyls værelse. Drengens hjerte var opfyldt af jalousi og et heftigt, morderisk had til denne fremmede, der, som det forekom ham, var kommet imellem dem. Men da hendes arme lå om halsen på ham og hendes fingre løb gennem hans hår, blev han blidere stemt og kyssede hende med virkelig hengivenhed. Der stod tårer i hans øjne, da han gik ned ad trappen.

Hans moder ventede på ham nedenunder. Hun mumlede noget om hans manglende punktlighed, idet han kom ind. Han svarede ikke, men satte sig til sit beskedne måltid. Fluerne surrede rundt over bordet og kravlede hen over den plettede dug. Gennem lyden af bussernes rumlen og droskehestenes klapren hørte han den lave brummende stemme fortære hvert eneste af de sidste minutter i hjemmet, der var ham forundt.

Lidt efter skød han tallerkenen til side og lagde hovedet i hænderne. Han syntes, han havde en ret til at vide det. Man burde have fortalt ham det før, hvis det forholdt sig, som han mistænkte. Hans moder så på ham, blygrå i ansigtet af frygt.

Ordene faldt mekanisk fra hendes læber. Et laset kniplingslommetørklæde skælvede i hænderne på hende. Da uret slog seks, rejste han sig og gik hen mod døren. Der vendte han sig om og så på hende. Deres øjne mødtes. Han så en vild bøn om medlidenhed i hendes. Det ophidsede ham.

"Moder, jeg har noget at spørge dig om," sagde han. Hendes blik fo'r usikkert rundt i værelset. Hun svarede ikke. "Sig mig sandheden. Jeg har ret til at vide det. Var du gift med min fader?"

Hun drog et dybt suk. Det var et suk af befrielse. Det frygtelige øjeblik, det øjeblik, hun havde frygtet døgnet rundt, i uger og måneder, var endelig kommet, og hun følte ingen rædsel. Og det var egentlig til en vis grad en skuffelse for hende. Spørgsmålets vulgære ligefremhed krævede et direkte svar. Denne situation var ikke blevet opbygget lidt efter lidt. Det var råt. Det mindede hende om en dårlig prøve.

"Nej," svarede hun, forundret over livets barske enkelhed.

"Så var min fader altså en slyngel!" råbte drengen og knyttede næverne.

Hun rystede på hovedet. "Jeg vidste, at han ikke var fri. Vi elskede hinanden meget. Hvis han havde levet, ville han have sørget for os. Sig ikke noget ondt om ham, min søn. Han var din fader, og en gentleman. Han havde forbindelser på de højeste steder."

En banden fo'r over hans læber. "Jeg er ligeglad med mig selv," udbrød han, "men lad ikke Sibyl ... Det er en gentleman, ikke sandt, ham, der er forelsket i hende, eller siger, at han er det? Sikkert også med gode forbindelser, kan jeg tænke."

Et øjeblik fo'r en modbydelig fornemmelse af ydmygelse gennem kvinden. Hun sænkede hovedet. Hun tørrede øjnene med skælvende hænder. "Sibyl har en moder," mumlede hun; "det havde jeg ikke."

Drengen blev bevæget. Han gik hen til hende og bøjede sig ned og kyssede hende. "Jeg er ked af, hvis jeg har pint dig ved at spørge om min fader," sagde han, "men jeg kunne ikke lade være. Jeg må afsted nu. Farvel. Glem nu ikke, at du nu kun har ét barn at passe på, og tro mig, hvis denne mand svigter min søster, vil jeg finde ud af, hvem han er, opsøge ham og slå ham ned som en hund. Det sværger jeg."

Denne trussels overdrevne tåbelighed og den lidenskabelige bevægelse, der ledsagede den, de gale, melodramatiske ord, gjorde det hele mere livagtigt for hende. Denne atmosfære kendte hun. Hun åndede mere frit, og for første gang i mange måneder beundrede hun virkelig sin søn. Hun ønskede, han ville fortsætte scenen med den samme følsomhed, men han afbrød hendes tanker. Der skulle bæres kufferter ned og rettes på halstørklæder. De sled i det, løb ud og ind. Så måtte man forhandle med droskekusken. Øjeblikket forsvandt i alverdens detaljer. Og det var med en fornyet følelse af skuffelse, hun vinkede med det lasede lommetørklæde fra vinduet, da hendes søn kørte bort. Hun vidste, at hun havde spildt en storslået mulighed. Hun trøstede sig med at fortælle Sibyl, hvor tomt hendes liv nu ville blive, når hun kun havde et barn at passe. Hun huskede ordene nøje. De havde gjort hende glad. Hun sagde intet om hans trussel. Den var kommet så levende og dramatisk til udtryk. Hun havde en følelse af, at de alle tre ville le ad den en dag.

Kapitel 6

"Ja, du har vel hørt nyheden, Basil," sagde lord Henry aftenen efter, da Hallward blev vist ind i et lille separatkabinet på Bristol, hvor der var dækket til tre.

"Nej, Harry," svarede han og rakte sin frakke til den bukkende opvarter. "Hvad er det? Vel ikke noget om politik, det interesserer mig ikke. Der er vist ikke en eneste mand i Underhuset, som det er værd at male, skønt mange af dem ville have rigtig godt af at blive vasket lidt hvide."

"Dorian Gray er blevet forlovet," sagde lord Henry og så nøje på ham, mens han talte.

Hallward fo'r sammen. Han rynkede panden. "Dorian forlovet," råbte han, "umuligt!"

"Det er aldeles sandt."

"Med hvem?"

"Med en eller anden lille skuespillerinde."

"Det kan jeg ikke tro. Dorian er alt for forstandig til det."

"Dorian er klog nok til at gøre en dumhed nu og da, kære Basil."

"Ægteskab er næppe noget, man kan indlade sig på nu og da."

"Undtagen i Amerika!" svarede lord Henry i en blasert tone. "Men jeg sagde ikke, at han var gift, jeg sagde, at han var forlovet. Der er stor forskel. Jeg har en tydelig fornemmelse af at være gift, men ikke nogen som helst erindring om at have været forlovet. Jeg er tilbøjelig til at tro, at jeg aldrig har været det."

"Men tænk på Dorians stand og stilling og formue. Det ville være tåbeligt at gifte sig med en så langt under ham."

"Hvis du netop vil, at han skal ægte den pige, så sig bare det dér til ham, Basil. Så kan du være sikker på, at han gør det. Når man gør noget fuldkommen idiotisk, så sker det altid af de ædleste motiver."

"Jeg vil håbe, at det er en god pige, Harry. Jeg ville nødig se Dorian lænket til en eller anden simpel person, som kunne skade hans karakter og ødelægge hans evner."

"Å, hun er mere end god – hun er smuk," sagde lord Henry og nippede til et glas vermouth med pomerans. "Dorian siger, at hun er smuk, og han tager sjældent fejl i den slags ting; dit portræt af ham har lært ham at sætte pris på andres ydre; den udmærkede virkning har det blandt andet haft. Nu skal vi se hende i aften, hvis knægten da ikke glemmer aftalen."

"Er alt dette dit alvor?"

"Fuldstændig, Basil. Det ville være en uhyggelig tanke, hvis jeg troede, jeg nogen sinde skulle blive mere alvorlig, end jeg er i dette øjeblik!"

"Men bifalder du det da?" spurgte Hallward, som gik op og ned i stuen og bed sig i læben. "Du kan dog virkelig ikke synes om det, det er jo bare et eller andet tåbeligt sværmeri."

"Jeg bifalder eller fordømmer aldrig noget mere. Det er et dumt standpunkt at tage i livet. Vi bliver ikke sat her i verden for at lufte vor moralske bornerthed. Jeg bryder mig ikke om, hvad simple folk siger, og jeg blander mig aldrig i, hvad fine folk gør. Hvis jeg synes om et menneske – lige meget hvad han så end falder på at gøre – er det mig en ren glæde, at han gør det. Dorian Gray forelsker sig i en smuk pige, som spiller Julie, og

frier til hende – hvorfor ikke? Hvis han ægtede Messalina, så ville han bestemt ikke være mindre interessant for dét. Du ved, at jeg ikke er nogen forkæmper for ægteskabet; dets egentlige skade er, at det gør folk uegoistiske, og uegoistiske folk er farveløse, de mangler individualitet. Alligevel er der enkelte naturer, som ægteskabet gør mere interessante, de beholder deres egen egoisme og får desuden mangt et nyt ego. De tvinges til at leve mere end ét liv, de får en højere udvikling, og det er vel livets mål. Desuden er hver eneste oplevelse værdifuld, og hvad man end kan sige om ægteskabet, så er det visselig en rig kilde til oplevelser. – Jeg kunne ønske, at Dorian Gray ville gifte sig med denne pige, elske hende vanvittigt et halvt år og derpå pludselig blive forelsket i en anden. Han ville være et brillant objekt for studium."

"Det mener du aldeles ikke, Harry, det ved du godt selv, at du ikke gør. Hvis Dorians liv blev ødelagt, så ville ingen være mere bedrøvet end du; du er nemlig meget bedre, end du gerne vil gøre dig til."

Lord Henry lo. "Grunden til, at vi alle tror så godt om hinanden er, at vi alle er bange for os selv. Den, som ser lyst på livet, gør det af den skæreste frygt; vi tror, at alle er ædle, fordi vi gerne tillægger vor nabo de smukke egenskaber, som efter al sandsynlighed kan komme os selv til gode. Vi roser vor bankier for at kunne overtrække vores konto, og vi finder ædle egenskaber hos landevejsrøveren, i det håb at han skal spare vore lommer. Jeg mener alt, hvad jeg sagde. Jeg foragter optimisterne dybt. Og hvad angår et ødelagt liv, så er der ikke noget liv, der ødelægges, uden det, hvis udvikling stoppes. Hvis du vil ødelægge et menneskes karakter, så skal du bare

reformere på den. Og hvad det angår at gifte sig, så ville det naturligvis være tåbeligt. Men der gives andre og interessantere lænker mellem mænd og kvinder, som jeg gerne opmuntrer, og som oven i købet har den bedårende egenskab at være højst moderne! – Men dér kommer jo Dorian, han vil sikkert fortælle dig mere, end jeg er i stand til."

"Kære Harry, kære Basil, I må begge lykønske mig," sagde den unge mand, idet han kastede sin silkeforede aftenkappe fra sig og trykkede begge vennernes hænder. "Jeg har aldrig været så lykkelig. Det kommer rigtignok pludseligt, ligesom alle glædelige ting, og dog synes jeg, at dette er det eneste, jeg har længtes efter hele mit liv." Han var blevet rød af glæde og iver og så usædvanlig smuk ud.

"Dorian," sagde Hallward, "jeg håber, at du altid må blive fuldkommen lykkelig, men jeg kan ikke tilgive, at du ikke fortalte mig om din forlovelse. Du lod dog Harry vide det."

"Og jeg tilgiver ikke, at du kommer for sent til middag," afbrød lord Henry og lagde smilende sin hånd på Dorians skulder. "Kom lad os sætte os og prøve, hvad den nye kok dur til, og så kan du fortælle os, hvorledes det hele i grunden gik til."

"Der er virkelig ikke meget at fortælle," sagde Dorian, da de satte sig omkring det lille runde bord. "Der hændte ikke andet end dette: Da jeg gik fra dig i går eftermiddags, Harry, spiste jeg til middag i den morsomme lille italienske restaurant, som du viste mig, og bagefter gik jeg ned i teatret. Sibyl spillede Rosalinde; naturligvis var dekorationerne rædselsfulde, og Orlando var en idiot. Men Sibyl! I skulle have set hende! Da hun trådte ind i sin drengedragt, var hun aldeles vidunderlig, hun havde en mosgrøn fløjlstrøje med kanelbrune ærmer, tynde,

gule strømper og skobåndene bundet op om anklen, en nydelig lille grøn hue med en høgefjer fæstet med en juvel, en matrød, foret kappe over skuldrene – aldrig synes jeg, at hun har været smukkere. Hun var lige så henrivende yndefuld som den lille tanagrafigur i dit atelier, Basil. Håret lå i lokker om hendes ansigt som mørke blade om en bleg rose, og hendes spil – nå ja, I ser hende i aften, hun er simpelt hen født kunstner. Jeg sad aldeles fortryllet i min mørke loge, jeg glemte, at jeg var i London og i det nittende århundrede; jeg var ude med min elskede i en skov, som aldrig noget menneske havde set. Da forestillingen var forbi, gik jeg bag om og talte med hende. Ret som vi sad sammen, kom der pludselig et blik i hendes øjne, som jeg aldrig før havde set dér; min mund nærmede sig hendes, vi kyssede hinanden. Jeg kan ikke beskrive, hvad jeg følte i det øjeblik, jeg syntes, at hele mit liv var blevet koncentreret i en lille prik af rosenrød fryd. Hele hendes legeme skælvede, hun sitrede som en hvid lilje, så kastede hun sig på knæ og kyssede mine hænder – jeg ved, at jeg ikke skulle fortælle jer alt dette, men jeg kan ikke lade være. Naturligvis er forlovelsen den dybeste hemmelighed. Hun har ikke engang fortalt sin egen moder det. Jeg aner ikke, hvad min familie vil sige; lord Radley bliver naturligvis rasende; hvad bryder jeg mig om det? Om et år er jeg myndig, så kan jeg gøre, hvad jeg vil. – Ikke sandt, Basil, det var rigtigt af mig at vælge min elskede fra poesiens rige og at finde min hustru i Shakespeares skuespil? En mund, som Shakespeare har lært at tale, har hvisket sin hemmelighed i mit øre; Rosalindes arm har jeg følt om mig, og jeg har kysset Julie på munden."

"Jo, Dorian, jeg tror, det var rigtigt af dig," sagde Hallward langsomt.

"Har du set hende i dag?" spurgte lord Henry.

Dorian rystede på hovedet. "Jeg forlod hende ude i skoven, jeg skal genfinde hende i en abildgård i Verona."

Lord Henry drak sin champagne i tanker. "På hvilket nærmere bestemt tidspunkt nævnede du ordet ægteskab, Dorian? Og hvad svarede hun? Du har måske glemt det hele."

"Kære Harry, jeg tog det ikke som en forretningssag og jeg friede ikke formelt. Jeg sagde, at jeg elskede hende, og hun svarede, at hun ikke var værdig til at være min hustru. Ikke værdig! Alverden betyder intet for mig imod hende."

"Fruentimmer er overordentlig praktiske," mumlede lord Henry, "meget mere praktiske end vi. I den slags situationer glemmer vi tit at nævne ægteskabet, og de minder os altid om det."

Hallward lagde hånden på hans arm. "Lad være, Harry, du sårer Dorian. Han er ikke som andre. Han vil aldrig gøre nogen ulykkelig. Det er hans natur for fin til."

Lord Henry så over bordet. "Dorian bliver aldrig vred på mig," svarede han. "Jeg stillede dette spørgsmål af den bedst mulige grund, ærlig talt af den eneste grund, som undskylder nogen for noget spørgsmål – simpel nysgerrighed. Det er min teori, at det altid er kvinderne, der frier til os; ikke os, der frier til dem. Naturligvis er det anderledes mellem middelstandsfolk, men de følger jo rigtignok heller ikke med tiden."

Dorian Gray rystede på hovedet og lo. "Du er aldeles uforbederlig, Harry, men det gør ingen ting, man kan ikke blive vred på dig. Når du ser Sibyl Vane, så vil du indse, at den mand,

som kunne gøre hende ondt, måtte være et hjerteløst dyr. Jeg forstår ikke, at nogen kan have lyst til at vanhellige det, som han elsker. Jeg elsker Sibyl Vane. Gid jeg kunne stille hende på en guldpiedestal og se verden tilbede den kvinde, som jeg ejer. Hvad er ægteskab? Et uigenkaldeligt løfte. I vil gøre nar ad mig for det. Lad være med det. Et uigenkaldeligt løfte er netop det, jeg ønsker af give. Hendes tillid gør mig trofast, hendes tro gør mig god. Når jeg er hos hende, så angrer jeg alt, hvad du har lært mig. Jeg bliver en anden end den, du kender, bliver helt forandret, og blot jeg rører ved Sibyls hånd, så glemmer jeg alle dine forrykte, bedårende, giftige, dejlige teorier."

"Hvad er det for nogle?" spurgte lord Henry, og tog noget salat over på sin tallerken.

"Nå! Alle dine teorier om livet, om kærligheden og om glæden, kort sagt *alle* dine teorier, Harry."

"Glæden er det eneste, som er en teori værd," svarede han med sin rolige, melodiøse stemme. "Og den tror jeg ikke engang, jeg kan regne for min egen. Den tilhører naturen og ikke mig. Glæden er naturens form for udmærkelse, dens tegn på velvilje. Når vi er glade, så er vi altid gode, men når vi er gode, er vi ikke altid glade!"

"Ah! Men hvad forstår du da egentlig ved at være god?" spurgte Basil Hallward.

"Ja," gentog Dorian, lænede sig tilbage i stolen og så på lord Henry over de tunge, purpurlæbede iris, som stod rundt på bordet, "hvad forstår du ved at være god, Harry?"

"At være god, det er at være i overensstemmelse med sig selv," svarede han, idet han berørte stilken af sit glas med de blege, spidse fingre. "Disharmoni er, når man er tvunget til at være i

overensstemmelse med andre. Éns eget liv – det er det eneste vigtige. Hvis man vil hykle eller spille puritaner, så kan man puste sig op med sin egen livsanskuelse overfor sine medmennesker, men de kommer én aldeles ikke ved. Desuden har individualismen det højeste mål. Den moderne moral går ud på at tilslutte sig vor tidsalders almindelige standard. Men jeg mener, at hvis noget kultiveret menneske bøjer sig for tidens moral, så ville det ligefrem være umoralsk gjort!"

"Jamen, hvis man kun lever for sig selv, Harry, vil man så ikke komme til at betale en frygtelig pris for det?" spurgte maleren.

"Ja, vist så! Nu til dags må vi betale alting dyrt! Jeg tror i grunden, at den egentlige sørgelige side ved fattigfolks liv er, at de ikke har råd til andet end selvfornægtelse. De virkelig skønne synder er – ligesom alt det andet skønne – de riges privilegium."

"Man kan komme til at betale med andet end penge."

"Med hvad da, Basil?"

"Å, med selvbebrejdelser, tænker jeg, med lidelser, og … med ond samvittighed."

Lord Henry trak på skuldrene. "Kære ven, middelalderens kunst er fortræffelig, men de middelalderlige følelser er ude af mode. De kan bruges i romaner, det indrømmer jeg. Men det eneste, der kan bruges i bøgerne, er det, som ikke mere kan benyttes i virkeligheden. Tro mig, ingen højtdannet mand fortryder sine glæder, og en plebejer aner aldeles ikke, hvad glæde egentlig er."

"Jeg ved, hvad glæde egentlig er," råbte Dorian, "det er at elske, at tilbede én."

"Det er i hvert fald bedre end selv at blive tilbedt," svarede han og legede med nogle frugter. "At blive tilbedt er kedsommeligt. Kvinderne behandler os aldeles, som menneskeheden behandler sine guder. De tilbeder os, og plager os altid om noget."

"Dertil svarer jeg, at alt, hvad de beder os om, blot er noget, som de først har givet os," mumlede Dorian alvorligt. "De har skabt kærligheden i os og har lov til at fordre den igen."

"Fuldstændig sandt," råbte Hallward.

"Der findes ikke noget, som er fuldstændig sandt," sagde lord Henry.

"Jo!" afbrød Dorian ham, "Og du må indrømme, at kvinden giver manden sit livs kostbareste guld!"

"Meget muligt," sukkede han, "men de vil altid have det tilbage lidt ad gangen – i småmønt, så at sige. Det er det kedelige. Der er en åndrig franskmand, som har sagt: Kvinderne inspirerer os til vore mesterværker, men forhindrer os stadig i at gøre dem færdige."

"Hvor er du nederdrægtig, Harry. Jeg kan ikke forstå, hvorfor jeg holder så meget af dig."

"Du bliver altid ved at holde af mig, Dorian!" svarede han. "Vil I have kaffe, mine venner! Tjener! Lad os få kaffe og cognac og cigaretter. Nej, for resten, det kan være det samme med cigaretterne, jeg har selv. Basil, jeg kan ikke tillade dig at ryge cigar, du må tage en cigaret. Det er nemlig den fuldkomne type på en fuldkommen nydelse. Den er yderst raffineret, og den tilfredsstiller ikke; hvad mere kan du forlange? – Jo, Dorian, du vil altid holde af mig, jeg repræsenterer alle de synder, som du aldrig har haft mod til at begå."

"Å, vrøvl," råbte Dorian Gray og tændte sin cigaret ved en ildspyende sølvdrage, som tjeneren havde sat på bordet. "Lad os gå ned til teatret. Når du ser Sibyl på scenen, så får du et nyt ideal i livet. Hun bliver noget for dig, som du aldrig har kendt."

"Jeg har kendt alt," sagde lord Henry med et træt blik i øjnene, "men jeg er altid rede til nye indtryk. Kun er jeg bange for, at der i det hele taget ikke gives sådan noget for mig. Og alligevel kan det godt være, jeg vil finde din vidunderlige pige spændende. Jeg elsker skuespil, det er så meget mere virkeligt end livet. Lad os nu gå; Dorian, kom med mig. Det gør mig ondt, Basil, men der er kun plads til to i vognen. Du må følge efter i en droske."

De rejste sig, tog frakkerne på og drak kaffen, mens de stod op. Hallward var tavs og nervøs, han så mørk ud. Han kunne ikke udholde at tænke på dette ægteskab, og alligevel syntes han, at det var meget bedre end så meget andet, som kunne være hændt.

Kort efter gik de ned ad trappen. Han kørte væk alene, som det var bestemt, og så på de flakkende lys fra den lille vogn der foran. Han fik en underlig følelse af at have mistet noget og forstod, at Dorian Gray aldrig mere ville blive alt det for ham, som han engang var. Livet var kommet imellem dem … Hallwards øjne blev matte, og de oplyste, menneskefyldte gader blev tågede for hans blik. Da drosken kørte op foran teatrets port, syntes han, at han var blevet flere år ældre.

Kapitel 7

Af en eller anden grund var der fuldt hus den aften, og den fede teaterdirektør, som stod ved døren, strålede fra det ene øre til det andet med et lasket, bævende smil. Han førte de tre venner til deres loge på en opsigtvækkende underdanig måde, gestikulerede med sine tykke, ringbesatte hænder og talte med høj, skinger stemme. Dorian Gray havde aldrig været så ækel ved ham. Han var jo kommet herhen for at finde Miranda, og så mødte han Caliban. Derimod syntes lord Henry rigtig godt om ham, det sagde han i hvert fald; han ville absolut trykke hans hånd og forsikre, at han var stolt af at træffe en mand, der havde opdaget et virkeligt geni og var gået fallit for Shakespeares skyld.

Hallward morede sig med at se på ansigterne i parterret. Varmen var frygtelig trykkende, og den store lysekrone flammede som en vældig bonderose med skinnende kronblade. De unge mænd på galleriet havde kastet frakke og vest og lagt dem ud over balustraden. Folk råbte til hinanden tværs over teatret og delte deres appelsiner med de skrækkeligt sminkede piger, der sad hos dem. Nogle fruentimmer lo nede i parterret, deres stemmer var frygtelig skarpe og skingrende. Ude fra baren hørte man flasker blive trukket op.

"Et mærkeligt sted at finde sin guddom!" sagde lord Henry.

"Ja," svarede Dorian Gray, "her var det, jeg fandt hende, og hun er guddommeligere end nogen anden i verden. Når hun spiller, så vil du glemme alt andet. Disse simple folk med deres rå ansigter og skrækkelige manerer bliver ganske anderledes,

når hun er på scenen. De sidder stumme og stirrer på hende, de græder og ler, når hun vil det. Som en violin gør hun dem lydhøre; hun giver dem sjæl, og man lærer at forstå, at de er af samme kød og blod som vi selv."

"Det samme kød og blod som vi selv! Det vil jeg da ikke håbe," udbrød lord Henry og så gennem sin teaterkikkert rundt på folk på galleriet.

"Lad være at høre på ham, Dorian," sagde Hallward. "Jeg forstår, hvad du mener, og jeg tror på denne pige. Den, som du elsker, må være vidunderlig, og en pige, der virker sådan på disse folk, som du siger, hun må være fin og god. At besjæle sine medmennesker, det er vel nok værd at gøre. Hvis hun kan skænke en sjæl til dem, der ellers ingen har, hvis hun kan vække skønhedsfølelsen i folk, som har levet mørkt og grimt, hvis hun kan rive egenkærligheden ud af dem og give dem tårer og sorger, som de ikke kendte før, så er hun din tilbedelse værdig, hele verdens tilbedelse værdig. Dette ægteskab er fuldkommen rigtigt. Først kunne jeg ikke tro det, men nu indrømmer jeg det. Gud har skabt Sibyl Vane for dig. Uden hende ville du aldrig blive et helt menneske."

"Tak, Basil," sagde Dorian og trykkede hans hånd. "Jeg vidste, at du ville forstå det. Harry er så kynisk, han *skræmmer* mig. Men se, nu kommer musikken, den er rædsom, men den spiller kun en fem minutter; så går tæppet op, og I skal se *hende*, som jeg vil give hele mit liv, hun som ejer alt det gode i mig."

Et kvarter efter trådte Sibyl Vane ind på scenen under voldsom bifaldsstorm. Ja, hun var sandelig smuk, et af de skønneste mennesker, han nogen sinde havde set, syntes lord Henry. Der var noget, som mindede om et ungt dyr i hendes

bange ydre og forskræmte øjne. En fin rødme – som skyggen af en rose i et sølvspejl – kom frem over hendes kinder, da hun så det tætpakkede, begejstrede publikum. Hun gik et par skridt tilbage, og det så ud, som hendes læber skælvede. Basil Hallward sprang op og begyndte at klappe. Dorian Gray sad ubevægelig og stirrede på hende som en, der drømmer. Lord Henry så på hende i kikkerten:

"Nydelig, nydelig," hviskede han.

Scenen forestillede salen i Capulets hus, og Romeo i pilgrimsdragt var kommet ind med Mercutio og vennerne. Efter fattig evne anslog orkestret nogle takter af musikken, og dansen begyndte. Midt i denne vrimmel af klodsede, yndeløse figurer færdedes Sibyl Vane som et væsen fra en højere verden. Hendes legeme svajede i dansen, som en blomst gynger på vandet; linjerne i hendes hals var som linjerne i en hvid lilje, hendes hænder var hvide og kølige som elfenben.

Men hun så mærkværdig ligegyldig ud, hun viste ingen tegn på glæde, når hendes øjne hvilede på Romeo. De få linjer, hun havde at sige:

> Hvorfor vil Eders hånd I uret gøre?
> Den hilste sømmeligt, i fromheds ånd.
> En pilgrims hånd tør vel en helgen røre;
> en hellig vandrers kys er – hånd i hånd …

og den korte dialog, som kommer efter, blev fremsagt fuldstændig affekteret. Stemmen var dejlig, men betoningen lød ganske falsk, den var forkert i farve, betog versene alt liv og gjorde hendes lidenskab uægte.

Dorian Gray blegnede, mens han så på hende. Han var overrasket og nervøs. Ingen af hans venner turde sige noget til

ham, de fandt hende ganske umulig og var forfærdeligt skuffede.

Men de vidste, at den egentlige prøve på enhver Julie er balkonscenen i anden akt. Den ventede de på. Hvis den mislykkedes, så duede hun ikke.

Hun så henrivende ud, da hun kom ind i måneskinnet, det kunne ingen nægte, men det manierede i hendes spil var utåleligt og blev værre og værre. Hendes bevægelser var latterligt affekterede, hun lagde for meget eftertryk på alt, hvad hun sagde. De skønne ord:

> Du ved, at nattens slør er på mit ansigt;
> thi ellers farved rødme mine kinder
> for det, som du i nat har hørt mig sige –

deklamerede hun med pinlig nøjagtighed som en skolepige, der har lært verselæsning af en andenrangs retoriklærer. Da hun lænede sig ud over balkonen og kom til de vidunderlige linjer:

> – skønt jeg mig fryder ved dig,
> jeg har ej fryd ved denne pagt i nat;
> den er for rask, for ubetænkt, for ilsom,
> for lig et lyn, der er forsvundet, før
> man kan få sagt: det lyner! – Nu god nat –
> måske som dejlig blomst vor elskovs første skud
> ved næste mødes varme springer ud …

så fremsagde hun ordene, som om de ikke ejede mening for hende. Det var ikke nervøsitet, hun var slet ikke ængstelig, men lod tværtimod til at have fuldt herredømme over sig selv. Det var simpelt hen dårlig kunst. Hun var ganske mislykket.

Selv det jævne, udannede publikum i parterret og på galleriet mistede interessen for stykket. Folk blev urolige og begyndte at snakke højt og pibe. Direktøren stod bagest i første etage og stampede og bandede rasende. Den eneste, som bevarede al sin ro, var pigen selv.

Da anden akt var forbi, lød der en storm af hyssen. Lord Henry rejste sig fra sin plads og trak frakken på. "Hun er meget smuk, Dorian," sagde han, "men hun kan ikke spille. Lad os gå."

"Jeg vil se stykket færdigt," svarede Dorian med hård, bitter stemme. "Det gør mig meget ondt, Harry, at jeg har spildt en aften for dig. Jeg beder jer begge om forladelse."

"Kære Dorian, jeg tror næsten, at miss Vane er syg," afbrød Hallward, "vi kommer igen en anden aften."

"Gid hun bare var syg," svarede han, "men jeg synes, at hun ligefrem er blottet for følelser; ganske kold. Hun har fuldstændig forandret sig. I går aftes var hun en stor kunstnerinde, og i aften er hun simpelt hen en dagligdags, middelmådig komediant."

"Sådan må du ikke tale om en, du elsker, Dorian. Kærlighed er langt højere end kunst."

"Begge dele er bare en form for efterligning," bemærkede lord Henry, "men lad os nu gå. Dorian, du må ikke blive her længere. Det er ikke sundt for sjælen at se på dårligt skuespil; for resten tænker jeg ikke, du ønsker, at din hustru skal være på scenen, så hvad gør det, at hun spiller Julie som en trædukke. Hun er meget smuk, og hvis hun kender lige så lidt til livet som til kunsten, så vil hun blive en glimrende oplevelse i dit liv. Der er kun to slags virkelig indtagende mennesker – folk, som ved alt, og folk, som absolut intet ved. Kære ven, se for Himlens skyld

ikke så tragisk ud; hemmeligheden ved at være evig ung er, at man aldrig må nære uklædelige følelser. Kom hen i klubben med Basil og mig. Vi skal ryge cigaretter og drikke til ære for Sibyl Vanes skønhed; smuk er hun, hvad mere kan du forlange?"

"Å, gå dog nu, Harry," råbte Dorian, "nu må jeg virkelig være alene; Basil, du må også gå! Å, kan I dog ikke se, at mit hjerte er ved at briste?"

Hans øjne blev fulde af varme tårer, læberne skælvede. Han fo'r tilbage i logen, lænede sig til væggen og skjulte ansigtet i hænderne.

"Lad os gå, Basil," sagde lord Henry med underlig blødhed i stemmen; og de to unge mænd tog bort sammen.

Kort efter tændtes rampelyset igen, og tæppet hævede sig for tredje akt. Dorian vendte tilbage til sin plads, han så bleg, trodsig og ligegyldig ud. Stykket slæbte sig frem, som det aldrig skulle ende. Halvdelen af publikum gik sin vej og lo og trampede med tunge støvler. Det hele var en fiasko. Sidste akt blev spillet for næsten tomt hus. Da tæppet gik ned, kunne man høre en fnisen og nogle udmattede suk.

Så snart stykket var forbi, styrtede Dorian om bag scenen ind i foyeren. Dér stod pigen alene, med et udtryk af triumf. Øjnene lyste med skinnende glød. Der lå ligesom en aura omkring hende, og hendes halvåbne læber smilede som over en hemmelighed.

Da han kom ind, så hun på ham, og der gik et udtryk af uendelig lykke over hende.

"Dorian! Hvor spillede jeg dog frygtelig dårligt i aften!" udbrød hun.

"Forfærdeligt," svarede han og stirrede bestyrtet på hende. "Forfærdeligt, det var grusomt. Er du syg? Du aner ikke, hvordan det var. Du aner ikke, hvor jeg led!"

Hun smilede. "Dorian," svarede hun og lod sin stemme hvile ømt ved hans navn, som om det var sødere end honning for hendes læbers roser. "Dorian, det burde du dog have forstået. Men nu forstår du det, ikke sandt?"

"Hvad forstår jeg?" spurgte han vredt.

"Hvorfor jeg spillede så dårligt i aften. Hvorfor jeg nu altid kommer til at spille slet. Hvorfor jeg aldrig mere kan spille godt."

Han trak på skuldrene. "Du er vel syg, tænker jeg. Når du er syg, så skulle du ikke spille. Du gør dig til nar. Du kedede mine venner, og du kedede også mig."

Hun så ud, som hun ikke hørte, hvad han sagde. Hun var som forklaret af glæde og talte i en lykkelig ekstase.

"Dorian, Dorian, før jeg kendte dig, var kunsten det eneste virkelige i mit liv, jeg levede kun på scenen og troede, at alt der var sandt. Jeg var Rosalinde den ene aften og Portia den næste; Beatrices fryd blev til min egen, og Cordelias smerte blev også min. Jeg troede på det alt sammen. De jævne folk, som spillede sammen med mig, blev guddommelige for mine øjne, kulisserne blev min verden. Jeg så ikke andet end skygger, og jeg troede, at de var levende. Så kom du, min skønne elskede, og du udfriede min sjæl af dens fængsel, du lærte mig, hvad det virkelige liv er. For første gang har jeg i aften set gennem hulheden, bedraget og dumheden i den tomme komedie, som jeg har spillet før. Først i aften opdagede jeg, at Romeo var grim og gammel og sminket, at måneskinnet i æblehaven var falskt,

at hele sceneriet var lurvet, og at mine replikker var uden virkelighed; det var ikke mine egne ord, ikke dem, som jeg selv gerne ville sige. Du har givet mig noget højere, noget, som kunsten kun er et genskin af. Du har lært mig at forstå, hvad virkelig elskov er. – Elskede! min elskede, min prins i eventyret, jeg er syg af skyggebillederne. Du er mere for mig, end kunsten nogen sinde kan blive. Hvad vedkommer en komedies dukker mig? Da jeg trådte ind i aften, kunne jeg ikke forstå, hvorfor al ting havde forladt mig; pludselig gik det op for mig, hvad det betød, og det var en fryd at forstå. Jeg hørte dem hysse, og jeg smilede ad det – hvad vidste de om elskov? Tag mig bort, Dorian, tag mig med dig, så vi kan være ganske alene. Jeg hader scenen; jeg kunne sagtens eftergøre en følelse, som jeg ikke havde, men umuligt en, der brænder mig som ild. – Dorian, Dorian, forstår du nu, hvad det er? Selv om jeg kunne, ville det være en vanhelligelse at spille én, der elsker – det har du lært mig at forstå."

Han kastede sig ned på sofaen og vendte ansigtet bort. "Du har dræbt min kærlighed," mumlede han

Hun så forundret på ham og smilede. Han sagde ikke mere. Hun gik hen til ham og strøg hans hår med sine små hænder, lagde sig på knæ og trykkede hans hånd til sine læber. Han rev hånden bort, og en skæven fo'r gennem ham.

Så sprang han op og gik hen til døren. "Ja," råbte han, "du har dræbt min kærlighed. Du vakte engang min fantasi, nu kan du ikke engang pirre min nysgerrighed; du gør ganske simpelt ikke mere noget indtryk på mig. Jeg elskede dig, fordi jeg fandt dig vidunderlig, fordi du havde talent og sjæl, fordi du virkeliggjorde de store digteres drømme og gav kunstens

figurer legeme og form. Alt det har du nu kastet bort, du er hul og dum. Å Gud, hvor det var tåbeligt af mig at elske dig, hvilket fjols jeg var. Nu er du intet mere for mig, jeg vil aldrig se dig mere, aldrig tænke på dig, aldrig tale om dig. Du aner ikke, hvad du engang var for mig. Å, engang – nej, jeg holder ikke ud at tænke på det, gid jeg aldrig havde set dig for mine øjne, du har dræbt mit livs ideal. Å, hvor du må vide lidt om kærlighed, når du kan sige, at den ødelægger din kunst! Hvad er du uden din kunst! Intet! – Jeg ville have gjort dig berømt, lykkelig, strålende. Verden skulle have tilbedt dig, og du skulle bære mit navn. Hvad er du nu? En tredjerangs skuespillerinde med et kønt ansigt."

Hun blev bleg og skælvede. Så knugede hun hænderne sammen, og hendes stemme lød, som den sad fast i hendes hals. "Du mener det ikke for alvor, Dorian?" mumlede hun. "Du spiller komedie."

"Spiller komedie? Det overlader jeg til dig, det er du så flink til," svarede han bittert.

Hun rejste sig, og med smertefuldt, fortvivlet ansigt gik hun over gulvet hen til ham. Hun lagde sin hånd på hans arm og stirrede ham ind i øjnene. Han stødte hende fra sig. "Rør mig ikke!" råbte han.

Hun begyndte at stønne svagt og kastede sig for hans fødder, dér lå hun som en nedtrampet blomst. "Dorian, Dorian, gå ikke; jeg fortryder, at jeg ikke spillede godt, jeg tænkte på dig hele tiden, men jeg skal prøve, jeg lover, at jeg skal prøve. Det kom så voldsomt over mig, min kærlighed til dig. Jeg tror aldrig, jeg havde følt det, hvis du ikke havde kysset mig – hvis vi ikke havde kysset hinanden. – Kys mig igen, elskede, du må ikke gå

fra mig, jeg holder det ikke ud. Oh, forlad mig ikke, min broder … Nej, det betyder intet. Han mente det ikke, det var blot hans spørg … Kan du ikke blot tilgive mig denne aften, jeg skal være flittig og prøve at blive bedre. Du må ikke være ond mod mig, for jeg elsker dig højere end noget i verden. Dette er den eneste gang, du ikke har været tilfreds med mig. Men du har ret, Dorian, jeg skulle have vist mig mere som kunstner, det var vanvid af mig; men jeg kunne ikke gøre ved det. – O, gå ikke, gå ikke …" Hendes stemme kvaltes i en voldsom hulken. Hun krøb sammen på gulvet, som om hun var såret; og Dorian Gray så ned på hende med sine smukke øjne, og hans fintformede læber fortrak sig i udsøgt foragt. Der er altid noget komisk ved kærlighed hos én, som man ikke mere elsker. Sibyl Vane forekom ham latterlig melodramatisk. Hendes tårer og suk plagede ham.

"Nu går jeg," sagde han til sidst med sin rolige, klare stemme. "Jeg vil nødig gøre dig ondt, men jeg kan ikke se dig mere. Du har skuffet mig."

Hun græd stille og svarede ikke, men krøb nærmere hen til ham. Hun famlede i blinde med sine små hænder, som om de søgte efter ham, men han drejede om på hælen og gik. Nogle minutter efter var han ude af teatret.

Han havde ikke begreb om, hvor han gik hen; han huskede siden, at han var kommet gennem halvt oplyste gader med uhyggelige huse og mørke, forfaldne porte. Fruentimmer med hæse stemmer og rå latter råbte efter ham, drukne mænd ravede bandende forbi og gnækkede med sig selv som skabede aber. Han så lurvede unger dynget sammen på dørtrinene og hørte eder og skrig fra de skumle gårde.

Da det blev morgen, stod han ved Covent Garden. Mørket var ved at forsvinde, og himlen rundede sig til en perfekt perle overstrøet med svage, glødende punkter. Tunge karrer fyldt med nikkende liljer rumlede langsomt ned ad den folketomme gade. Luften var tung af blomsternes duft, og deres skønhed var ham en lægedom for smerten. Han fulgte med til torvet og så folkene læsse af vognene. En hvidklædt kusk bød ham nogle kirsebær. Han takkede, forstod ikke, hvorfor manden ikke ville have penge for dem, og begyndte at spise i tanker. De var plukket ved midnat, og måneskinnets kølighed var trængt ind i dem. En flok drenge, som bar kurve med spraglede tulipaner og gule og røde roser, traskede forbi ham gennem de store jadegrønne bunker af grøntsager. Under buegangen med de grå, solblegede søjler drev nogle sjuskede, barhovedede piger omkring og ventede på, at torvetiden skulle slutte. Andre flokkede sig ved svingdøren til en café på pladsen. De store heste, der var spændt for vognene prustede og stampede i den grove brolægning, rystende og klingrende med deres klokker og pynt. Et par af kuskende lå og sov på en bunke sække. En flok duer med metalglinsende bryst og røde fødder hoppede rundt og søgte korn på brostenene.

Lidt efter tog han en vogn og kørte hjem. Nogle øjeblikke tøvede han på dørtrinnet, så sig rundt på den tavse plads med dens huse med mørke, tæt tillukkede vinduer stirrende skodder. Nu var himlen blevet klar som opal, og husenes tage skinnede som sølv imod den. Fra en skorsten overfor steg en tynd røgstribe op; den krusede sig i en violet spiral mod den opalfarvede himmel.

Der brændte stadig lys fra tre gasflammer i den store, forgyldte venetianske lygte – den stammede fra en eller anden doges gondol – der hang i loftet i den store forstue med egepanelerne; de lignede tynde blå kronblade kantet med hvid ild. Han slukkede dem, og efter have kastet sin hat og kappe på et bord, gik han gennem biblioteksværelset hen mod sovekammeret, et stor, ottekantet værelse i stueetagen, som han, med en nyfødt fornemmelse for luksus, havde udstyret helt efter sin egen smag og beklædt med nogle særprægede renæssance-gobeliner, man havde fundet på et loftskammer på Selby Royal. Idet han drejede på dørhåndtaget, faldt hans blik på det billede, som Basil Hallward havde malet af ham. Han fo'r sammen, ligesom overrasket. Så gik han ind på sit værelse med et forundret udtryk. Da han havde taget sin blomst ud af knaphullet, stod han et øjeblik ligesom tøvende. Så gik han tilbage og gav sig til at undersøge billedet. I det uklare, tågede lys, der trængte gennem de gule silkegardiner, forekom det ham, at hans ansigt var lidt forandret. Udtrykket var ikke det samme. Der kom ligesom et hårdt træk ved munden. Det så mærkeligt ud.

Han vendte sig, gik hen til vinduet og trak gardinerne op. Det lyse daggry strømmede ind i stuen og drev de fantastiske skygger hen i de mørke hjørner, hvor de krympede sig sammen. Men det underlige minespil, han havde set i portrættets ansigt, lod ikke til at ville gå bort, men blev ligefrem stærkere endnu. Det dirrende, skarpe sollys viste ham de kolde linjer rundt om munden så klart, som han havde set sig i et spejl efter at have begået en eller anden grusom forbrydelse.

Han veg lidt tilbage; så tog han på bordet et elfenbensspejl i en ramme med udskårne amoriner, en af lord Henrys mange gaver. Han så hastigt i det. Ikke en linje skæmmede hans røde læber. Hvad betød dette?

Han gned øjnene og gik så tæt hen til billedet igen for at undersøge det. Der var ikke nogen tydelig forandring i selve maleriet, og dog var der ingen tvivl om, at udtrykket havde skiftet fra før. Det var ikke bare en indbildning. Sandheden var frygtelig tydelig.

Han smed sig ned i en stol og begyndte at tænke. Pludselig fløj det gennem hans hjerne, hvad han havde sagt i Basil Hallwards atelier den dag, da billedet blev færdigt. Ja, han huskede det ganske klart. Han havde udtrykt et sindssygt ønske om, at han selv måtte blive ved at være ung, og at portrættet måtte ældes; at hans egen skønhed skulle være uskæmmet, og ansigtet på lærredet bære sporene af hans lidenskaber og synder; det malede billede skulle svides af lidelsernes og samvittighedens spor, og han selv beholde hele den fine, nyopdagede ungdoms yndige blomstring. Men den bøn var dog vel ikke blevet hørt? Sådanne ting var ikke mulige; det var vanvid bare at tænke sig det. Og alligevel – dér stod maleriet foran ham, med ondskabens træk om munden.

Ondskab? Havde han været ond? Det var pigens fejl og ikke hans. Han havde drømt om hende som en stor kunstnerinde og havde skænket hende sin kærlighed, fordi han troede, at hun var det. Så havde hun skuffet ham; hun var ganske almindelig og ikke ham værdig. Men alligevel følte han uendelig anger, når han tænkte på hende, som hun lå for hans fødder og græd som et barn. Han huskede, hvor ufølsomt han havde set på hende.

Hvorfor var han også sådan? Hvorfor var der blevet givet ham sådan en sjæl? Men han selv havde også haft det ondt. I de tre frygtelige timer, som stykket varede, havde han gennemlevet århundreders kvaler, evigheders og atter evigheders lidelse. Hans liv var mere værd end hendes. Hun havde pint ham en kort stund, selv om han også havde såret hende for livet. Kvinder kunne for resten bedre tåle sorger end mænd. De levede af deres sindsbevægelser, de tænkte ikke på andet. Tog de sig en elsker, så var det kun for at have en at lave scener med. Det havde lord Henry fortalt ham, og lord Henry kendte kvinderne. Hvorfor skulle han nu pine sig med Sibyl Vane? Nu var hun ham dog ligegyldig.

Men portrættet? Hvad skulle han sige om det. Det gemte hans livs hemmelighed og åbenbarede hans historie. Det havde lært ham at tilbede sin egen skønhed. Skulle det nu lære ham at afsky sin sjæl? Turde han nogensinde se på det igen?

Nej – det hele var kun en indbildning af hans oprevne nerver. Den grusomme nat, han havde gennemgået, havde manet spøgelser frem. Hans hjerne var pludselig blevet ramt af det lille ildrøde stænk, som gør folk gale. Billedet havde ikke forandret sig. Det var vanvid at tro det.

Men alligevel stod det og stirrede på ham med sit skønne, skæmmede ansigt og sit onde smil; det lyse hår strålede i morgenens sollys, de blå øjne mødte hans. En uendelig medlidenhed, ikke med ham selv, men med det malede portræt, kom over ham. Det havde allerede forandret sig og ville forandre sig mere endnu; dets guld ville visne og blive gråt, dets røde og hvide roser ville dø. For hver synd, han begik, ville en plet vansire dets skønhed. Men han ville ikke synde. Lige meget

om billedet var forandret eller ej, så skulle det være ham et synligt symbol på samvittigheden. Han ville bekæmpe sine fristelser. Han ville ikke se lord Henry mere – eller i hvert fald ikke mere høre på de subtile, giftige teorier, som dengang i Basil Hallwards have havde vakt hans begær efter umulige ting. Han ville vende tilbage til Sibyl Vane, give hende oprejsning, gifte sig med hende og prøve at elske hende igen. Ja, det var hans pligt. Hun havde vist lidt mere end han. Stakkels barn! Han havde været hård og hensynsløs mod hende. Men den fortryllelse, hun havde udøvet over ham, ville komme tilbage, de skulle blive lykkelige sammen. Hans liv med hende ville blive skønt og rent.

Han rejste sig fra stolen og trak et stort skærmbræt hen foran billedet; det gøs i ham, da han så på det. "Å, det er forfærdeligt," hviskede han og gik hen og lukkede glasdøren op. Da han trådte ud i haven, trak han vejret dybt; det var, som den friske morgenluft drev alle hans mørke tanker bort. Han tænkte kun på Sibyl Vane. En svag genklang af hans kærlighed dukkede op i ham. Han hviskede hendes navn flere gange hen for sig. Fuglene sang i den dugvåde have; det lød, som de fortalte blomsterne om hende.

Kapitel 8

Han vågnede længe efter middag. Tjeneren havde flere gange listet sig på tåspidserne ind i stuen for at se, om han rørte sig, og kunne ikke forstå, hvorfor den unge herre sov så længe. Endelig lød klokken, og Victor kom sagte ind med en kop te og en bunke breve på en lille bakke af gammelt Sèvres-porcelæn. Han trak de olivengrønne silkegardiner med blankt, blåt fo'r bort fra de tre høje vinduer.

"Har monsieur sovet godt her til morgen?" spurgte han smilende.

"Hvad er klokken, Victor?" spurgte Dorian Gray søvnigt.

"Et kvarter over et, monsieur."

Det var frygtelig sent! Han satte sig op i sengen, nippede til sin te og så brevene igennem. Et af dem var fra lord Henry, det var blevet overbragt om morgenen. Han tøvede et øjeblik og lagde det så til side. De andre åbnede han ligegyldigt. De indeholdt den sædvanlige samling kort, middagsinvitationer, billetter til private forestillinger, programmer for velgørenhedskoncerter og sådanne ting, som skyller ind over unge herrer af den fornemme verden hver morgen i sæsonen. Der var også en temmelig stor regning for et Louis-Quinze vaskestel i drevet sølv; den havde han endnu ikke haft mod til at sende til sine formyndere, som var aldeles gammeldags folk og ikke forstod, at kun unødvendige ting er os absolut nødvendige. Desuden var der flere meget høfligt udformede meddelelser fra ågerkarle, som tilbød at skaffe en hvilken som helst pengesum med et øjebliks varsel, til de allerrimeligste renter.

Ti minutter efter stod han op; han kastede en elegant slåbrok over sig og gik ind i sit badeværelse, hvor gulvet var brolagt med onyx. Det kolde vand forfriskede ham efter den lange søvn. Han havde glemt alt, hvad han havde gennemgået. Et par gange havde han en uklar følelse af at have været vidne til en forunderlig tragedie, men det stod så tåget for ham som en drøm.

Så snart han var påklædt, gik han ind i biblioteket, satte sig og spiste en let fransk morgenmad, som var dækket op på et lille bord nær ved det åbne vindue. Det var dejligt vejr, den varme luft var fyldt af krydret duft; en bi kom flyvende og summede omkring den blå blomsterskål af kinesisk porcelæn med svovlgule roser, der stod foran ham. Han følte sig fuldkommen lykkelig.

Pludselig faldt hans blik på det skærmbræt, som han havde stillet foran maleriet, og han fo'r gysende sammen.

"Er det for koldt for monsieur?" spurgte tjeneren, idet han satte en omelet på bordet. "Skal jeg lukke vinduet?"

Dorian rystede på hovedet. "Jeg fryser ikke," mumlede han.

Var det da sandt, det hele? Havde portrættet virkelig skiftet udtryk, eller havde det kun været hans egen indbildning, der i aftes fik ham til at se et blik af noget grimt, hvor der kun var skønhed at se? Et malet lærred kunne da ikke forandre sig? Det var en sindssyg idé. Det kunne blive en morsom historie at fortælle Basil en dag, den ville han le ad.

Men alligevel huskede han det ganske livagtigt! Først i det grå daggry og så i den klare morgen havde han set det modbydelige træk om de fordrejede læber. Han blev næsten bange for, at tjeneren skulle gå; han vidste, at når han var alene, så måtte han

hen og undersøge billedet. Han var bange for at få vished. Da kaffen og cigaretterne var kommet, og tjeneren vendte sig for at gå, følte Dorian en vanvittig lyst befale ham at blive. Da døren lukkede sig bag ham, kaldte han ham tilbage; tjeneren stod og ventede på hans ordre. Dorian så et øjeblik på ham: "Victor, jeg er ikke hjemme for nogen som helst." Tjeneren bukkede og gik.

Så rejste han sig fra bordet, tændte en cigaret og kastede sig ned i de pragtfulde puder på en sofa, som stod henne ved skærmbrættet. Det var en gammel skærm, af spansk gyldenlæder, præget med et temmelig svulstig Louis Quatorze-mønster. Han så nysgerrigt på det, og tænkte på, om det mon nogensinde før havde dækket for et menneskes livshemmelighed.

Skulle han i grunden tage det bort? Hvorfor ikke bare lade det stå? Hvorfor ville han egentlig vide sandheden? Var det virkeligt, så var det grusomt; hvis ikke, hvorfor så tænke mere på det? Men om det nu tilfældigvis eller ved et ligefrem uheld skete, at andre kom til at se bag ved det og opdagede den skrækkelige forandring? Hvad skulle han gøre, hvis Basil kom og bad om lov til at se sit eget maleri. Det ville han ganske sikkert. – Nej, det måtte undersøges, nu med det samme. Alt andet var bedre end denne frygtelige tvivl.

Han rejste sig og låsede begge dørene. Han ville i det mindste være alene, når han så på denne maske af sin egen skam. Så tog han skærmbrættet bort og stod ansigt til ansigt med sig selv. – Det var sandt. Portrættet var forandret.

Han huskede siden ofte, og altid med forbavselse, at han først stirrede på det med en slags videnskabelig interesse. Han kunne ikke tænke sig, at noget sådant kunne finde sted. Men

der var ingen tvivl. Var der da en art hemmelig forbindelse mellem de kemiske bestanddele, som dannede sig i form og farve på lærredet, og den sjæl, som boede i ham selv? Kunne man tro, at de udførte, hvad sjælen tænkte? – gjorde dens fantasier til virkelighed? Eller var der en anden, endnu frygteligere årsag? Han gyste af angst, lagde sig ned på sofaen og stirrede på billedet i sygelig rædsel.

Men på ét punkt følte han, at det havde hjulpet ham. Det havde fået ham til at forstå, hvor hård og uretfærdig han havde været mod Sibyl Vane. Det var ikke for sent at gøre det godt igen, han kunne endnu gifte sig med hende. Hans halve og egoistiske kærlighed ville vige for en højere magt, ville blive omskabt til en ædlere følelse, og det billede, som Basil Hallward havde malet af ham, skulle lede ham gennem livet og være for ham, hvad samvittigheden var for nogle, tro for andre og gudsfrygt for os alle. Der findes bedøvelsesmidler for angeren, stoffer der kan neddysse moralen og få den til at falde i søvn. Men her stod han over for et synligt symbol på syndens forfald; et evigt billede på den ødelæggelse, mennesket bringer over sin sjæl.

Klokken slog tre og fire og halv fem, men han rørte sig ikke. Han prøvede at samle livets blodrøde tråde og at flette dem i mønster, søgte at famle sig frem i den blodige labyrint af lidenskaber, som han gik igennem. Han anede ikke, hvad han skulle foretage sig eller tænke. Til sidst gik han hen til bordet og skrev et glødende brev til den pige, som han havde elsket; han tiggede hende om tilgivelse og skrev, at han havde været afsindig. Han fyldte side på side med vilde ord om sorg og endnu voldsommere ord om lidelse. Der er en vis vellyst ved

selvbebrejdelser. Når vi anklager os selv, så synes vi, at ingen anden har lov til det. Det er ikke præsten, men skriftemålet, der giver syndsforladelse. Da Dorian Gray var færdig med sit brev, følte han, at han havde fået tilgivelse.

Pludselig bankede det på døren, og han hørte lord Henrys stemme udenfor. "Kære Dorian, jeg må tale med dig, lad mig straks komme ind. Jeg kan ikke holde ud, at du sådan lukker dig inde."

Dorian svarede ikke, men blev liggende ganske stille. Det bankede stærkere og stærkere. Jo, han måtte hellere lukke lord Henry ind, fortælle ham om det nye liv, som han ville leve, skændes med ham, hvis det var nødvendigt, og skilles fra ham, hvis det blev uundgåeligt. Han sprang op og trak hurtigt skærmbrættet for billedet; så åbnede han døren.

"Det gør mig ondt alt sammen, Dorian," sagde lord Henry, idet han kom ind, "men du må ikke tænke for meget på det."

"Mener du Sibyl Vane?" spurgte drengen.

"Ja, selvfølgelig," svarede lord Henry, idet han sank ned på en stol og langsomt trak handskerne af. "På en måde er det frygteligt, men det var ikke din skyld. Sig mig, gik du ind og talte med hende, efter at stykket var forbi?"

"Ja."

"Nå ja, det tænkte jeg mig. Havde I en scene?"

"Jeg var brutal, Harry, virkelig brutal. Men nu er det alt sammen i orden. Jeg er ikke mere ked af det, som er hændt. Det har lært mig at kende mig selv bedre."

"Åh, Dorian, hvor det glæder mig, at du tager det på den måde! Jeg var bange for at finde dig hensunket i anger og rivende i dit smukke, krøllede hår."

"Nej, alt det har jeg gennemgået," sagde Dorian og rystede smilende på hovedet, "nu er jeg lykkelig. Først og fremmest ved jeg nu, hvad samvittighed er for noget. Det er ikke det, som du sagde. Det er det helligste i os – du skal ikke mere vrisse ad det, Harry, i det mindste ikke til mig. Jeg vil blive god. Jeg kan ikke tåle at tænke mig min sjæl grim."

"Virkelig en ganske nydelig kunstnerisk basis for etik og moral, Dorian. Må jeg gratulere dig med dén. Men hvordan har du tænkt dig at begynde?"

"Jeg vil naturligvis gifte mig med Sibyl Vane."

"Gifte dig med Sibyl Vane!" råbte lord Henry og rejste sig og stirrede forvirret og bestyrtet på ham. "Men kære Dorian …"

"Ja vist så, Harry, jeg ved, hvad du vil sige. Noget skrækkeligt om ægteskabet. Lad være, sig aldrig mere sådan noget til mig. For to dage siden friede jeg til Sibyl Vane. Jeg vil ikke bryde mit ord Hun skal blive min hustru."

"Din hustru! Men Dorian dog – fik du ikke mit brev? Jeg skrev til dig i morges og sendte brevet med min egen tjener."

"Dit brev? Å jo, det er sandt; jeg har ikke læst det endnu, jeg var bange for, at der skulle stå noget ubehageligt i det. Du forgifter mig livet med dine paradokser."

"Så ved du det altså ikke?"

"Hvad mener du?"

Lord Henry gik hen over gulvet og satte sig ned hos Dorian, han tog begge hans hænder i sine og holdt dem fast. "Dorian," sagde han, "mit brev – nu må du ikke blive bange – jeg skrev for at sige dig, at Sibyl Vane er død."

Et skrig af smerte lød fra drengens læber, han sprang op og rev sine hænder løs af lord Henrys greb. "Død! Sibyl død! Det er

ikke sandt! Det er en nedrig løgn! Hvor kan du vove at sige sådan noget?"

"Dorian, det er sandt," sagde lord Henry alvorligt. "Det står i alle morgenaviser. Jeg skrev for at bede dig lade være at læse nogen af dem, før jeg kom. Der skal naturligvis være forhør, og det må du ikke blive blandet ind i. Den slags affærer gør en mand moderne i Paris. Men i London er folk så bornerte; her bør man aldrig debutere med en skandale, det skal man gemme til at gøre sin alderdom interessant med. Jeg antager ikke, at de kender dit navn på teatret? Hvis de ikke gør det, er der ingen ting i vejen. Var der nogen, som så dig gå ind i hendes værelse? Det er et vigtigt spørgsmål."

Dorian svarede ikke straks. Han var helt bedøvet af rædsel. Endelig stammede han med brudt stemme: "Harry, sagde du forhør? Hvad mener du? Har Sibyl – å Harry, jeg kan ikke udholde dette, men skynd dig, fortæl straks det hele!"

"Jeg er sikker på, at det ikke var et ulykkestilfælde, men det må fremstilles sådan for offentligheden. Da hun forlod teatret med sin moder omkring klokken halv et, sagde hun, at hun havde glemt noget deroppe. De ventede en stund på hende, men hun kom ikke ned igen. Til sidst fandt de hende liggende død på gulvet i påklædningsværelset. Hun havde ved spist et eller andet ved en fejltagelse, noget ækelt noget, de bruger ved teatret. Jeg ved ikke, hvad det var for noget, men der har enten været blåsyre eller blyhvidt i det. Formodentlig blåsyre; det lader til, at hun døde straks."

"Harry, Harry, det er forfærdeligt!" råbte Dorian.

"Ja, naturligvis er det frygtelig tragisk, men du må ikke blive blandet ind i det. Jeg ser af aviserne, at hun var sytten år; jeg

ville have troet, hun var yngre. Hun så så barnlig ud og forstod sig så lidt på at spille komedie. – Dorian, du må ikke lade dette angribe dine nerver. Kom og spis til middag sammen med mig, og bagefter kigger vi ind i operaen. Det er en Patti-aften, så alle kommer der. Du kan være i min søsters loge, hun er der sammen med nogle brillante damer."

"Så har jeg altså myrdet Sibyl Vane," sagde Dorian halvt hen for sig selv, "myrdet hende lige så sandt, som om jeg havde skåret hendes slanke hals over med en kniv. Men roserne er ikke blevet mindre smukke for det, fuglene synger lige så glade ude i haven som før. Og i aften skal jeg spise sammen med dig og så gå i operaen og rimeligvis ud et eller andet sted bagefter. Hvor livet dog er uhyre dramatisk! Havde jeg læst alt dette i en bog, så tror jeg, at jeg havde grædt over det, men nu, da det virkelig er hændt, tilmed hændt mig selv, så synes jeg, at det er alt for besynderligt dertil. Her er det første passionerede kærlighedsbrev, jeg nogen sinde har skrevet i mit liv. Er det ikke mærkeligt, at det netop skulle være til en pige, som var død? Mon de da kan føle, de hvide, tavse skikkelser, som vi kalder døde? Sibyl! Kan hun føle eller vide eller lytte? A, Harry, tænk hvor jeg elskede hende engang. Nu synes jeg, at det er flere år siden. – Så kom den rædselsfulde aften – var det virkelig kun i går? – hvor hun spillede så slet, og mit hjerte var ved at briste. Hun forklarede mig det hele, det var frygtelig patetisk, men jeg blev ikke det fjerneste rørt; jeg syntes, hun var dum. Senere oplevede jeg noget, som gjorde mig angst – jeg kan ikke sige, hvad det var, men det var forfærdeligt. Jeg sagde til mig selv, at jeg ville vende tilbage til hende, jeg følte, at jeg havde uret. Og nu er hun død. Å Gud, å Gud – Harry, hvad skal jeg gøre! Du

kender ikke den fare, jeg er i, og der er intet, som kan holde mig oppe. Og det kunne hun have gjort! Hun havde ikke ret til at tage livet af sig. Det var egoistisk af hende."

"Kære Dorian," sagde lord Henry, idet han tog en cigaret fra sit etui og fandt en guldindlagt messingtændstikæske frem, "den eneste måde en kvinde nogen sinde kan forbedre en mand på, er at kede ham så gudsjammerligt, at han mister al interesse for livet. Hvis du havde giftet dig med denne pige, så var du gået til grunde. Du ville selvfølgelig være god mod hende; det er let nok at være god mod folk, som man ikke bryder sig om. Men hun ville snart have opdaget, at hun var dig fuldstændig ligegyldig, og når en kvinde opdager det om sin mand, så bliver hun enten rædsomt sjusket i klæderne, eller også begynder hun at gå med moderne hatte, som så en anden dames mand må betale for. Jeg tænker ikke engang på mesalliancen, som kun ville være alt for tydelig – jeg slet ikke havde tilladt det – men jeg forsikrer dig, at i alle tilfælde ville det hele være blevet en fuldstændig fiasko."

"Det tror jeg også," mumlede Dorian, mens han gik frem og tilbage i stuen; han var frygtelig bleg. "Men jeg mente, det var min pligt. Det er ikke min skyld, at denne rædsomme tragedie har forhindret mig i at gøre det rette. Jeg husker engang, du sagde, at der er det uheldige ved gode forsætter, at de altid kommer for sent. Sådan var det med mine."

"Gode forsætter er simpelt hen et unyttigt forsøg på at modsætte sig naturens love. De opstår af den pure forfængelighed, og de fører til det absolutte ingenting. Nu og da giver de os et par overflødige og tomme følelser, som er ganske behagelige for de svage af os. Det er alt, hvad man kan

sige om den ting. Gode forsætter er veksler, man trækker på en bank, hvor man ikke har penge."

"Harry," råbte Dorian, idet han gik over og satte sig ved siden af ham. "Hvorfor kan jeg ikke føle denne sorg så stærkt, som jeg helst ville? Jeg synes dog ikke, at jeg er hjerteløs, gør du?"

"Du har tilladt dig for mange letsindigheder i de sidste par uger, til at du kan have ret til at kalde dig således," svarede lord Henry med sit blide, melankolske smil.

Dorian rynkede panden. "Den forklaring kan jeg ikke lide, Harry," sagde han, "men det glæder mig, at du ikke finder mig hjerteløs. Det er jeg slet ikke. Jeg ved, at jeg ikke er det. Og alligevel må jeg tilstå, at denne hændelse ikke berører mig så alvorligt, som den burde. Jeg synes bare, at det er en vidunderlig slutning på et vidunderligt skuespil. Den ejer hele en græsk tragedies sørgelige skønhed; jeg selv var med i stykket, men jeg blev ikke såret."

Lord Henry fandt en udsøgt glæde i at lege med denne drengs ubevidste egoisme. "Det er et interessant spørgsmål," sagde han, "et ganske overordentlig interessant spørgsmål; jeg formoder, at forklaringen er følgende: Det hænder tit, at livets store sorger kommer over os på en så lidet kunstnerisk måde, at de sårer os ved deres brutale voldsomhed, deres absolutte mangel på stil, deres forvirrede meningsløshed og fuldstændige inkonsekvens. De angriber os ganske på samme måde som råhed; vi får et indtryk af ren dyrisk kraft, og vi forsvarer os imod dem. Men stundom kan vi også møde sorger, der har en vis kunstnerisk skønhed over sig; hvis denne skønhed er ægte, så tiltaler det simpelt hen vor sans for dramatisk effekt. Vi opdager pludselig, at vi ikke længere er skuespillerne, men

tilskuerne, eller snarere begge dele. Så betragter vi os selv nøje, og hele det vidunderlige drama bedårer os. Hvad er det, der egentlig er hændt i dette tilfælde? Der er en, som har dræbt sig af elskov til dig; gid det nogen sinde var hændt mig, så ville jeg have elsket elskov for resten af mit liv. De, der har elsket mig – det er ikke mange, men dog nogle – de har altid absolut villet leve videre, længe efter at jeg var holdt op at bryde mig om dem, eller de om mig. De er blevet tykke og kedelige, og når jeg træffer dem, så skal de straks i lag med minderne. Å Gud – kvinder har dog en frygtelig hukommelse! Det er en skrækkelig egenskab; det viser jo den klareste sjælens stilstand. Man skal indsuge livets farver, men man skulle aldrig huske enkelthederne. Enkelthederne er altid simple."

"Jeg vil så valmuer i min have," sukkede Dorian.

"Det er da ganske unødvendigt," svarede den anden. "Livet har altid valmuegift i hænderne. Nå, naturligvis kan det hænde, at sådanne følelser varer længe. I lang tid gik jeg ikke med andet end violer som en kunstnerisk form for sorg over en forelskelse, der ikke ville dø. Imidlertid døde den alligevel til sidst. Jeg kan ikke huske, hvad det var, der dræbte den. Jeg tror nok, det var vedkommende dames tilbud om at ofre alt i verden for mig. Det er altid et skrækkeligt øjeblik, det fylder én med hele evighedens rædsel. – Nå, har du hørt så galt – for en uges tid siden, det var hos lady Hampshire, havde jeg den skæbne at sidde til bords ved siden af den før omtalte dame, og hun ville absolut gennemgå hele historien med mig, trække fortiden frem og undersøge fremtiden. Jeg havde imidlertid for længst begravet det gamle eventyr i et bed af hvide liljer! Hun drog det frem igen og forsikrede mig, at jeg havde ødelagt hendes liv. Jeg

må rigtignok konstatere, at hun indtog en vældig middag, så jeg følte mig ikke ængstet. Men tænk dig hvilken mangel på smag! Det eneste skønne ved fortiden er, at den hører fortiden til; men kvinder forstår aldrig, hvornår tæppet er nede, de venter altid på en sjette akt, og så snart det interessante i stykket er forbi, vil de gerne selv fortsætte det. Hvis de fik lov til at få det, som de ville, så måtte alle lystspil ende tragisk, og alle tragedier som farcer. Du er lykkeligere end jeg. Du kan være sikker på, at ikke én af de kvinder, jeg har kendt, ville have gjort det for min skyld, som Sibyl Vane gjorde for dig. Almindelige damer ved altid at trøste sig, nogle af dem gør det ved at anlægge sentimentale farver. Stol aldrig på en kvinde, som går i lilla kjoler, lige meget hvor gammel hun er; heller ikke på kvinder over 35, som pynter deres skønhed med lyserøde bånd. Det betyder altid, at de har en roman bag sig. Der er andre, som finder en stor trøst i pludselig at opdage deres mænds gode egenskaber; de puster én i ansigtet med deres ægteskabelige lykke, som om det var den mest berusende synd, de tilstod. Religionen trøster nogle, dens mysterier har det samme hemmelighedsfulde ved sig som forelskelse – det var der engang en dame, der fortalte mig, og det forstår jeg udmærket godt. Desuden er der ikke noget, der gør folk så forfængelige som at høre, at de er syndere; samvittighed gør os alle sammen egoistiske. Nej, der er virkelig ingen ende på al den trøst, som damer finder i vore dages selskabsliv, og alligevel har jeg ikke engang nævnt den allervigtigste."

"Hvad er det da?" sagde Dorian mat.

"Åh, den trøst, som er allermest lige til: at erobre en andens elsker, når man har mistet sin egen. Det er altid nok til at give

en dame sin position igen i det gode selskab. Men alligevel, Dorian, Sibyl må rigtignok have været anderledes end alle de andre kvinder, man træffer. Jeg synes, at der er en vis skønhed over hendes død. Det er godt at leve i et århundrede, hvor der hænder sådanne vidundere; så kommer man til at tro på, at der virkelig eksisterer den slags fænomener, som de moderne, lavpandede mennesker leger med: romantik, lidenskab og kærlighed."

"Du glemmer, at jeg var grusom mod hende."

"Jeg er bange for, at kvinder sætter pris på grusomhed, ren grusomhed, mere end noget andet. Deres instinkter er ganske forunderligt primitive. Vi har frigjort dem, og alligevel er de stadig slaver, som bare søger deres herrer. De elsker nemlig at blive tyranniseret. Jeg er ganske sikker på, at du har optrådt aldeles storartet. Jeg har aldrig set dig vred, men jeg kan tænke mig, hvor glimrende du tog dig ud. Og så sagde du i forgårs noget, der dengang lød som det rene sværmeri, men nu ser jeg, hvor sandt det var, og det forklarer alting."

"Hvad var det, Harry?"

"Du sagde, at Sibyl for dig var alle romantikkens forskellige heltinder – at hun den ene aften var Desdemona, og Ophelia den næste, at hvis hun døde som Julie, så opstod hun som Imogen."

"Nu står hun aldrig mere op igen," hviskede Dorian og skjulte ansigtet i sine hænder.

"Nej, det gør hun ikke. Hun har spillet sin sidste rolle. Men denne ensomme død inde i en tarvelig garderobe må du tænke på som et forunderligt, hemmelighedsfuldt stykke af et eller andet sørgespil fra kong James' tid, en vidunderlig scene af

Webster eller Ford eller Cyril Tourneur. Den pige levede aldrig rigtigt, og derfor døde hun heller ikke rigtigt; hun var i det mindste altid en drøm for dig, en skikkelse, som vandrede i Shakespeares skuespil og gjorde dem skønne. Men så snart hun kom i berøring med det virkelige liv, ødelagde hun det, og det ødelagde hende; så måtte hun dø. Sørg over Ophelia, hvis du har lyst. Strø aske på dit hoved, fordi Cordelia blev kvalt. Skrig til Himlen, fordi Brabantios datter måtte dø. Men spild ikke dine tårer over Sibyl Vane. Hun var mindre ægte end de."

Der var ganske stille; det begyndte at mørknes inde i stuen. Lydløst, som på sølverne fødder, kom skyggerne snigende ude fra haven. Ganske langsomt forsvandt farverne.

Lidt efter løftede Dorian hovedet. "Nu forstår jeg mig selv, Harry," mumlede han med alle tegn på lettelse. "Jeg følte netop det, som du siger, men alligevel var jeg bange for det og kunne ikke forklare mig det. Hvor du kender mig godt. Men lad os nu ikke mere tale om, hvad der er hændt. Det var en vidunderlig oplevelse, ikke mere. Gud ved, om livet har flere lige så store vidundere at skænke mig?"

"Der er intet, som livet ikke vil skænke dig, Dorian. Der er intet, som du med din skønhed, ikke vil være i stand til."

"Men Harry, hvis jeg nu blev rynket og grå og modbydelig; hvad så?"

"Ja så," sagde lord Henry og rejste sig for at gå, "så, min kære Dorian, ville du blive nødt til at kæmpe for dine sejre. Nu kommer de til dig af sig selv; derfor må du bevare din skønhed. Vi lever i en tid, hvor man læser for meget til at være klog og tænker for meget til at være smuk. Derfor kan vi ikke undvære

dig. Men nu skulle du klæde dig på og køre med til klubben. Vi er allerede sent på færde."

"Jeg tror hellere, jeg vil møde dig i operaen, Harry. Jeg er for træt til at spise. Hvilket nummer har din søsters loge?"

"27, tror jeg, det er på balkonen. Du kan se hendes navn på døren. Men jer er ked af, at du ikke går med til middag."

"Nej, jeg er ikke oplagt," sagde Dorian anstrengt, "men jeg takker dig for alt, hvad du har sagt mig. Du er min bedste ven, og der er aldrig nogen, der har forstået mig som du."

"Vi er kun ved begyndelsen af vort venskab, Dorian," svarede lord Henry og trykkede hans hånd. "Farvel. Så ser jeg dig forhåbentlig før halv ti. Husk, at Patti synger."

Da døren lukkedes, ringede Dorian på klokken, og kort efter kom Victor ind med lamperne og trak gardinerne for. Han ventede utålmodigt på, at han skulle gå. Han brugte frygtelig lang tid til alting i dag.

Så snart han var ude af stuen, styrtede Dorian hen til skærmbrættet og trak det til side. Nej, der var ikke sket flere ændringer i billedet. Det havde fået underretningen om Sibyls død, før han selv vidste det. Det var vidende om livet derude, samtidig med at det skete. De modbydelige streger, som skæmmede mundens fine bue, var uden tvivl kommet frem i samme øjeblik, som hun havde drukket giften, eller hvad det nu var. Eller var det måske ligegyldigt over for slutresultatet? Udtrykte maleriet måske kun, hvad der var foregået i hans egen sjæl? Det tænkte han på og ønskede gysende, at han engang måtte se en forandring ske for sine øjne.

Stakkels Sibyl! Det hele var dog et underligt eventyr. Hun havde ofte spillet en døende, og til sidst havde døden selv rørt

ved hende og taget hende med sig. Hvordan mon hun havde spillet denne forfærdelige scene? Havde hun anklaget ham, da hun døde? Nej, hun var død af kærlighed til ham, og derfor skulle kærlighed altid være ham hellig. Hun havde jo selv bødet for alting med det offer, som hun her havde bragt. Nu skulle han ikke mere tænke på det, som han havde måttet lide for hendes skyld den rædselsfulde aften i teatret … Når han kom til at huske på hende, så ville hun stå for ham som en yndig, tragisk skikkelse, der var bragt ind på livets scene for at vise kærlighedens vældige magt. Han fik tårer i øjnene ved at tænke på hendes barnlige ansigt, hendes indtagende og sære forestillinger og skælvende uberørte ynde. Hastigt tørrede han dem bort og så igen hen på billedet.

Nu følte han, det var på tide, at han gjorde et valg. Eller var det allerede gjort? Ja, livet selv havde bestemt alting for ham – livet og hans egen uendelige lyst til at kende livet. Evig ungdom, evige længsler, sjældne, hemmelige nydelser, vild glæde og endnu vildere synder – alt dette skulle han kende. Og billedet skulle så bære byrden af hans skam: det var alt.

En smertefuld følelse krøb ind på ham, mens han tænkte på den vanhelligelse, der skulle blive det kønne ansigt på maleriet til del. Engang havde han i drengeagtig forfængelighed kysset, eller ladet, som om han kyssede, de læber, der nu smilede så ondt imod ham. Dag efter dag havde han siddet foran maleriet og beundret dets skønhed, næsten betaget af det. Skulle det nu forandre sig for hver fristelse, som han hengav sig til? Skulle det blive et modbydeligt, hæsligt væsen, som måtte skjules i et låset rum, for at fjernes fra det solskin, som så ofte havde gjort

hårets lokker endnu mere gyldne? Åh, hvor sørgeligt! hvor sørgeligt!

Et øjeblik tænkte han på at bede om, at den fortvivlende samhørighed, som knyttede hans sjæl og billedet sammen, måtte ophøre. Det var jo dog blevet forandret som svar på en bøn, måske ville det nu igen bønhøre ham og forblive uforandret. Og dog – hvem, som virkelig kendte til livet, ville opgive denne mulighed altid at holde sig ung, hvor fantastisk denne mulighed end måtte synes, eller hvilke skæbnesvangre konsekvenser, det måske ville få? Og var han også selv virkelig herre over det? Havde det egentlig været hans bøn, der kunne være skyld i det hele? Var det ikke muligt, at der lå en ukendt, videnskabelig årsag bagved? Hvis tanken virkelig kunne have nogen indvirkning på et levende legeme, ville den så ikke også have samme virkning på døde og uorganiske ting? Kunne mon ikke den slags fremmede legemer uden sjæl blive bragt i en vis samklang med menneskers følelser og lidenskaber, sådan at de forskellige atomer trådte i hemmelighedsfuld forbindelse med hinanden? Men i grunden var årsagen ham ganske ligegyldig. Nu ville han blot aldrig mere friste nogen frygtelig magt med sin bøn. Hvis billedet forandredes, så var det, fordi det *skulle*. Der var intet at sige til den ting. Hvorfor grunde videre over det?

For det ville jo blive en virkelig nydelse at se på det. Så kunne han følge sin egen sjæl ind på dens hemmeligste veje, og dette portræt ville blive ham det mest magiske af alle spejle. Det ville åbenbare ham hans sjæl, ligesom det havde vist ham hans legeme, og når vinteren engang kom over det, så ville han selv endnu stå dér, hvor foråret skælver ved grænsen af sommer. Når

det sunde, røde blod sneg sig bort af dets ansigt og efterlod en gustenbleg maske med blygrå øjne, så havde han selv endnu hele ungdommens farveglans. Aldrig ville nogen af hans skønheds blomster visne, aldrig ville et eneste af hans livs pulsslag blive svagt. Som grækernes guder ville han altid være stærk, frisk og glad. Hvad gjorde det så, om det farvede lærred forandredes? Han selv berørtes ikke. Det var ham nok.

Så trak han skærmbrættet tilbage foran billedet, smilede og gik ind i sovekammeret, hvor tjeneren allerede ventede på ham. En time senere var han i operaen, og lord Henry bøjede sig over hans stol.

Kapitel 9

Næste morgen, da Dorian sad ved morgenmaden, blev Basil Hallward vist ind til ham.

"Dorian, det var godt, at jeg fandt dig," sagde han alvorligt. "Jeg spurgte efter dig i aftes, men der blev svaret, at du var i operaen. Det kunne jeg jo nok forstå var umuligt. Men gid du blot havde givet besked om, hvor du i virkeligheden opholdt dig. Det var en frygtelig aften for mig, jeg blev næsten bange for, at den ene ulykke skulle følges af en anden. Du kunne godt have telegraferet til mig, så snart du fik ulykken at vide. Jeg læste det rent tilfældigt i en aftenavis, som lå oppe i klubben. Så gik jeg straks herhen, og det gjorde mig meget ondt, at jeg ikke traf dig. Du aner ikke, hvor fortvivlet jeg er over det alt sammen. Jeg ved, hvordan du lider. Men hvor var du henne? Var du gået ud til hendes moder? Jeg tænkte et øjeblik på at køre derud efter dig, adressen stod jo i bladet. Et eller andet sted på Euston Road, ikke sandt? Men jeg var alligevel bange for at trænge mig på i en sorg, som jeg dog ikke kunne mildne. Stakkels kone, hvor det må være forfærdeligt, det var jo oven i købet hendes eneste barn. Hvordan tog hun det egentlig?"

"Kære Basil, hvor skulle jeg dog vide det fra," sagde Dorian ærgerlig og nippede til den lysegule vin, som stod foran ham i et herligt gammelt, forgyldt veneziansk glas. "Jeg var i operaen. Dér skulle du også være kommet hen. Jeg traf lady Gwendolen, Harrys søster, for første gang. Vi sad i hendes loge. Hun er ganske henrivende, og Patti sang guddommeligt. Lad være at tale om sådan noget væmmeligt noget. Hvis man blot ikke

omtaler en ting, så er den aldrig hændt. Det er, som Harry siger, blot ord, der skaber virkeligheden. For resten må jeg sige dig, at Sibyl ikke var den stakkels kones eneste barn. Der er også en søn; en udmærket fyr. Han er vist sømand eller sådan noget. – Fortæl lidt om dig selv og om, hvad du maler."

"Gik du i teatret?" sagde Hallward meget langsomt og smertefuldt. "Du gik i operaen, mens Sibyl Vane lå død i et eller andet lurvet rum? Og du kan sidde og fortælle om andre kvinder, som du finder smukke, og om Pattis guddommelige sang, førend din elskede endnu har fundet ro i sin grav. Å, menneske dog, der venter jo hendes lille hvide legeme forfærdelige ting!"

"Hold op, Basil! Jeg vil ikke høre det," råbte Dorian og rejste sig. "Lad være at fortælle mig noget! Hvad der er sket, er sket! Fortid er fortid!"

"Kalder du dagen i går fortid?"

"Hvad vedkommer det nøjagtige tidsrum, der er gået, den ting? Det er kun tarvelige folk, som behøver lange år til at blive fri for sorgerne. Den, som er herre over sig selv, han slipper for sin fortvivlelse lige så hurtigt, som han kan finde på en ny glæde. Jeg vil ikke være i mine følelsers vold. Jeg vil bruge dem, nyde dem og herske over dem."

"Dorian, dette er frygteligt! Der er hændt noget, som ganske har forandret dig. Du ser aldeles ud som den samme smukke unge mand, der så tit kom ned til mig i atelieret og sad og blev malet. Men da var du ligefrem, naturlig og hengiven. Du var det mest ufordærvede væsen i verden. Nu ved jeg ikke, hvad der er kommet over dig. Du taler, som om der ikke fandtes hjerte eller

følelse i dig. Det kommer alt sammen af Harrys indflydelse; det forstår jeg nok."

Dorian blev rød, han gik over til vinduet og stirrede et øjeblik ud i den grønne have, som flimrede i sollyset. "Jeg skylder Harry meget, Basil," sagde han endelig, "mere end jeg skylder dig. Du har kun lært mig at være forfængelig."

"Ja! Men det er jeg blevet straffet for, Dorian – eller jeg bliver det nok engang."

"Jeg forstår ikke, hvad du mener, Basil," udbrød Dorian og vendte sig om, "jeg forstår ikke, hvad det er, du vil! Hvad vil du?"

"Jeg vil se *den* Dorian, jeg engang malede," sagde maleren i en trist tone.

Dorian gik over til ham og lagde hånden på hans skulder. "Basil," sagde han, "du kommer for sent. I går, da jeg hørte, at Sibyl havde dræbt sig …"

"Dræbt sig! Du gode Gud! Er der ikke engang nogen tvivl om det?" råbte Hallward og så på ham i rædsel.

"Kære Basil, du tror da virkelig ikke, at det var et simpelt ulykkestilfælde? Selvfølgelig tog hun sig selv af dage."

Den ældre mand skjulte ansigtet i hænderne. "Hvor frygteligt," mumlede, og en skælven fo'r igennem ham.

"Nej," sagde Dorian Gray, "der er ikke noget frygteligt ved det. Det er en af vor tids store romantiske tragedier. I reglen fører folk ved teatret det mest banale liv. De er gode ægtemænd eller trofaste hustruer eller sådan noget i al kedsommelighed. Du ved, hvad jeg mener – middelstandsdyd og den slags. Men Sibyl, hvor hun var anderledes! Hendes liv var hendes skønneste tragedie. Hun var altid en heltinde. Den sidste aften, hun optrådte – den gang du så hende – da spillede hun dårligt,

fordi – hun pludselig havde lært elskov at kende i livet, i virkeligheden. Da hun mærkede dens uvirkelighed, døde hun, sådan som Julie måtte dø; nu er hun igen gået over i kunstens verden. Hendes død har hele martyriets højtidsfulde unyttighed over sig, al dets forspildte skønhed. Men, som sagt, du må ikke tro, at jeg ikke har haft lidt. Hvis du var kommet i går på en bestemt tid – klokken halv seks måske, eller kvart i seks – så ville du have fundet mig i tårer. Ikke engang Harry, som var her, som bragte mig nyheden, ikke engang han havde i grunden nogen anelse om, hvad jeg gennemgik. Jeg led forfærdeligt. Så gik det over. Jeg kan ikke genopleve mine sorger, det kan kun de sentimentale folk. Og du er umådelig uretfærdig, Basil. Du kommer herhen for at trøste mig, det er kønt af dig. Du finder mig trøstet, og så bliver du rasende. Sådan er det altid med folk, der vil gøre godt. Du minder mig om noget, som Harry fortalte om en eller anden filantrop, der brugte tyve år af sit liv til at få gjort en skade god igen eller en uretfærdig lov rettet – nu kan jeg ikke lige huske, hvad det var. Endelig lykkedes det ham, og så var der ingen ende på hans skuffelse. Han havde absolut ikke mere at bestille, han var lige ved at dø af livslede og endte som overbevist misantrop. – Nå, og ærlig talt, min kære gamle ven, hvis du virkelig vil trøste mig, så må du hellere lære mig at glemme det, som er sket, eller at betragte det fra et kunstnerisk standpunkt. Var det ikke Gautier, som engang skrev om *la consolation des arts*? Jeg husker, at jeg engang fandt en lille pergamentbog i dit atelier og tilfældigvis stødte på denne fortræffelige sætning. Jeg er ikke sådan som den unge mand, du engang omtalte, han, der sagde, at gul silke kunne helbrede én for alle livets sorger. Jeg elsker

smukke ting, som man kan berøre og tage i hånden, gammel brokade, grøn bronze, lakerede sager, udskåret elfenben, sjældne møbler, luksus, pragt – alt sådan noget kan hjælpe os meget. Men den rent kunstneriske betragtning, som den slags ting vækker i os, den betyder endnu mere for mig. At blive tilskuer til sit eget liv, det er, som Harry siger, at slippe for livets lidelser. Jeg ved, det forbavser dig, at jeg taler sådan til dig. Du har ikke opdaget, hvordan jeg har udviklet mig. Dengang du kendte mig, var jeg en skoledreng; nu er jeg en mand. Jeg har fået nye tanker, nye anskuelser. Jeg er anderledes end før, men du må ikke holde mindre af mig for det; du må altid være min ven. Jeg holder ganske vist umådeligt af Harry, men jeg ved, at du er bedre end han. Du er ikke stærkere – du er nemlig bange for livet – men bedre er du. Og tænk, hvor glade vi to var sammen! Du må ikke forlade mig, Basil, og du må ikke skændes med mig. Jeg er sådan, som jeg er, andet er der ikke at sige."

Hallward blev underlig bevæget. Han holdt uendelig meget af Dorian, der havde betydet det egentlige vendepunkt i hans kunst. Han kunne ikke godt tåle at tænke på flere bebrejdelser mod ham. Måske var denne ligegyldighed også kun en forbigående stemning. Der var så meget godt og ædelt i Dorian.

"Ja ja, Dorian," sagde Hallward endelig med et bedrøvet smil, "jeg skal aldrig mere tale til dig om denne forfærdelige ulykke efter i dag. Jeg håber blot, at dit navn ikke bliver nævnt i den forbindelse. I aften skal der være ligsyn. Er du tilsagt?"

Dorian rystede på hovedet, og hans ansigt fik et udtryk af væmmelse ved ordet "ligsyn". Der var noget så råt og simpelt ved al den slags. "De kender ikke mit navn," svarede han.

"Men *hun* kendte det vel?"

"Kun mit fornavn, og det er jeg sikker på, hun aldrig har nævnt til nogen. Hun sagde engang, at de alle sammen var temmelig nysgerrige efter at vide, hvem jeg var, men hun svarede altid, at jeg kun hed "Eventyrprinsen". Det var nydeligt, ikke sandt? Du må lave mig en tegning af hende, Basil. Jeg ville gerne have lidt flere minder om hende end et par kys og nogle få brudte, patetiske sætninger."

"Ja, jeg skal prøve at lave noget, hvis det kan glæde dig. Men så må du også komme og sidde for mig igen. Jeg kan ikke arbejde uden dig."

"Jeg kan aldrig mere sidde for dig, Basil. Det er umuligt!" udbrød han og fo'r tilbage.

Hallward stirrede på ham. "Men min kære dreng, hvad er dog det for noget vrøvl?" råbte han. "Mener du, at du ikke synes om det billede, jeg malede af dig sidst? Hvor er det? Hvorfor har du sat et skærmbræt hen foran det? Lad mig se. Det er det bedste, jeg nogen sinde har malet. Tag dog det skærmbræt væk, Dorian. Det er simpelthen uforskammet af din tjener at skjule mit arbejde sådan. Jeg syntes jo nok, at værelset så anderledes ud, da jeg kom ind."

"Tjeneren har ikke noget at gøre med den ting, Basil. Du tror da ikke, at jeg lader ham arrangere mine stuer? Han ordner somme tider mine blomster, ellers ingen ting. Nej, jeg har selv gjort det; der var for stærkt lys på billedet."

"For stærkt? Umuligt, kære ven; det er en brillant plads. Lad mig se det." Hallward gik over mod hjørnet.

Dorian udstødte et forskrækket skrig og løb hen mellem maleren og skærmbrættet. "Basil," sagde han, ganske bleg, "du må ikke se på det. Jeg ønsker det ikke."

"Ikke se mit eget billede? Det kan du ikke mene. Hvorfor i alverden dog ikke?" udbrød Hallward leende.

"Hvis du prøver at se det, Basil, så sværger jeg, at jeg aldrig mere i mit liv taler et ord til dig. Det er mit alvor. Jeg giver ingen forklaring, og du har ikke ret til at forlange nogen. Men husk, at hvis du rører dette skærmbræt, så er alting forbi mellem os!"

Hallward stod som ramt af lynet. Han stirrede fuldstændig forvirret på Dorian Gray. Sådan havde han aldrig før set ham. Drengen var aldeles hvid af vrede. Hans hænder var knyttede, og øjnenes pupiller så ud som pletter af blå ild. Han rystede over hele kroppen.

"Dorian!"

"Tal ikke til mig!"

"Men hvad er der i vejen? Naturligvis vil jeg ikke se på det, når du ikke ønsker det," sagde han temmelig køligt, drejede sig om på hælen og gik over mod vinduet. "Men ærlig talt finder jeg det temmelig absurd, at jeg ikke må se mit eget arbejde, særlig da jeg vil udstille det i Paris til efteråret. Måske skal det have endnu en omgang fernis, så jeg må alligevel se det; hvorfor ikke i dag?"

"Udstille det! Vil du udstille det?" udbrød Dorian og følte igen en rædsel gennem hele legemet. Skulle hans hemmelighed vises frem for hele verden? Skulle folk stå og glo på hans livs mysterium. Det var umuligt. Noget – han vidste ikke hvad – måtte gøres, og det omgående.

"Ja, det kan jeg ikke tro mig, du vil modsætte dig. Georges Petit vil samle alle mine bedste billeder til en specialudstilling i Rue de Sèze, som skal åbne i den første uge af oktober. Dit portræt skal kun være borte i en måned. Så længe kan du vel

nok undvære det; du er jo alligevel ikke i byen på den tid. Og hvis du altid skjuler det sådan, kan du ikke bryde dig meget om det."

Dorian strøg sig over panden. Den var fugtig af sved. Han følte, at han nu stod ved randen af en frygtelig afgrund. "For en måned siden påstod du, at du aldrig ville udstille det," sagde han, "hvorfor har du bestemt dig om? I folk, som går for at være rolige og satte, I har akkurat lige så mange luner som vi andre. Hele forskellen er, at jeres luner er mere meningsløse. Du kan ikke have glemt dengang, du højtideligt svor, at intet i verden skulle få dig til at udstille det. Du sagde akkurat det samme til Harry!" Han stoppede med ét, og der kom pludselig et lysglimt i hans øjne. Han huskede, at lord Henry engang halvt i spøg, halvt i alvor havde sagt til ham: "Hvis du vil more dig et kvarters tid, så få Basil til at fortælle dig, hvorfor han ikke vil udstille dit billede. Mig har han fortalt det, og det var mig som en åbenbaring." Ja, måske havde Basil også en hemmelighed. Han ville prøve at spørge ham.

"Basil," sagde han og gik tæt hen til ham og så ham lige i ansigtet, "vi har begge en hemmelighed. Lad mig vide din, så skal jeg fortælle min. Hvorfor ville du engang ikke udstille mit billede?"

Maleren skælvede ufrivilligt. "Dorian, hvis jeg sagde dig det, så kunne du komme til at holde mindre af mig, og du ville ganske sikkert le ad mig. Jeg kunne ikke bære nogen af delene. Hvis du vil, at jeg aldrig mere skal se dit billede, så er det godt nok for mig. Jeg har altid dig selv at se på. Hvis du vil, at det bedste, jeg nogen sinde har malet, skal gemmes bort for verden,

så er det også godt nok for mig. Dit venskab er mig mere end nogen anseelse og berømmelse."

"Nej, Basil, nu må du sige det," sagde Dorian Gray insisterende, "jeg synes, jeg har ret til at vide det." Hans angst var nu borte, nysgerrigheden havde taget dens plads. Han var bestemt på at finde ud af Basil Hallwards hemmelighed.

"Lad os sætte os ned, Dorian," sagde maleren med et bekymret udtryk. "Lad os sætte os ned. Og svar mig så blot på et spørgsmål. Har du i billedet fundet et eller andet mærkeligt – noget som du måske ikke først havde lagt mærke til, noget, som pludselig åbenbarede sig for dig?"

"Basil!" råbte Dorian og greb med skælvende hænder fast om sin stol. Han stirrede med vildt forskrækkede øjne på Hallward.

"Jeg kan se, du har. Vent til du har hørt, hvad jeg har at sige. Dorian, fra det første øjeblik, jeg så dig, havde din personlighed en mærkelig magt over mig. Jeg blev behersket af dig – sjæl, forstand, talent. Du blev for mig en legemliggørelse af det ukendte ideal, som vi aldrig får fred for, vi kunstnere; det, der jager os som en dejlig drøm. Jeg tilbad dig. Jeg var skinsyg på alle, som du talte med. Jeg ville have dig helt for mig selv. Jeg var kun glad, når jeg var sammen med dig. Når du var borte, var du stadig til stede i min kunst … Naturligvis fortalte jeg dig det aldrig; det ville have været umuligt. Du ville ikke have forstået det. Jeg forstod det næppe selv. Jeg vidste kun, at jeg havde set det perfekte. og at verden var blevet vidunderlig i mine øje – alt for vidunderlig, måske, for der er en stor fare i en sådan gal tilbedelse, faren for at miste det tilbedte; og den er ikke mindre end faren ved at beholde det … Der gik dage og uger, og jeg blev mere og mere opslugt af dig. Så skete der noget nyt. Jeg havde

lavet en tegning af dig som Paris, klædt i en yndig rustning, og en anden som Adonis klædt i en jægers kappe og med et skinnende vildsvinespyd. Du havde siddet i stævne af Adrians slup, kronet med tunge lotusblomster og stirrende ud over den grønne, grumsede Nil. Du havde bøjet dig ud over en rolig sø i en græsk skov og i vandet tavse sølv set dit eget ansigts vidunder. Og det havde været ren kunst, sådan som det burde være – ubevidst, ideelt, fjernt. Så besluttede jeg en dag – en skæbnesvanger dag, forekommer det mig af og til – at male et vidunderligt portræt af dig, sådan som du virkelig er, ikke i et eller andet kostume fra en fjern, død fortid, men i dit eget tøj og din egen tid. Om det skyldes det realistiske islæt i min metode, eller det blot var din vidunderlige personlighed, som derved viste sig for mig uden nogen tåge eller slør, kan jeg ikke sige. Men jeg ved, at mens jeg arbejdede på det, syntes jeg, at hvert penselstrøg, hver eneste farve røbede min hemmelighed. Jeg blev bange for, at verden skulle se min tilbedelse. Dorian, jeg følte, at jeg havde røbet for meget af mig selv i dette maleri. Så besluttede jeg, at jeg aldrig ville tillade dette billede at blive udstillet. Det ærgrede dig lidt, men du forstod heller ikke alt, hvad det betød for mig. Jeg talte også med Harry om det; han lo ad mig. Men det generede mig ikke. Da billedet var færdigt, og jeg sad alene med det, følte jeg, at jeg havde ret … Nå, nogle dage efter kom det ud af mit atelier, og så snart jeg var blevet fri for dets uudholdelige trolddom, syntes jeg, at jeg havde opført mig latterligt ved at indbilde mig, at jeg havde set noget som helst i det, andet, end at du var meget smuk, og at jeg kunne male. Selv nu kan jeg ikke lade være at mene, at det er en fejltagelse, hvis man tror, at de følelser, man har, mens man

skaber noget nyt, virkelig røber sig i ens arbejde. Form og farve fortæller os noget om form og farve – ikke mere. Jeg synes tit, at kunsten snarere skjuler kunstneren, end den åbenbarer ham. Nå, og da jeg så fik dette tilbud fra Paris, besluttede jeg at gøre dit billede til udstillingens omdrejningspunkt. Det faldt mig ikke ind, at du ville modsætte dig det. Nu indser jeg, at du havde ret. Billedet må ikke vises frem. Dorian, du skal ikke være vred over det, jeg har fortalt dig. Som jeg engang sagde til Harry, du er skabt til at tilbedes."

Dorian Gray trak vejret dybt. Farven vendte tilbage i hans kinder, og der spillede et smil om hans mund. Faren var overstået. Han var fri for denne gang. Og dog kunne han ikke lade være at have medlidenhed med maleren, som netop havde givet ham dette underlige skriftemål, og han tænkte, om han selv nogen sinde kunne blive domineret af en eller anden vens personlighed. Lord Henry havde én indtagende egenskab, at være farlig. Men det var også det hele. Han var for klog og kynisk til, at man rigtig kunne holde af ham. Mon der nogen sinde ville komme en mand, som han således måtte tilbede? Var det måske noget af det, som ventede ham senere i livet?

"Dorian, jeg kan slet ikke forstå, at du også har set dette i billedet," sagde Hallward. "Har du virkelig?"

"Jeg så noget," svarede han, "noget, som jeg syntes, var meget mærkeligt."

"Godt, og nu har du vel intet imod, at jeg ser dit portræt?"

Dorian rystede på hovedet. "Det må du ikke bede mig om, Basil. Jeg kunne umuligt lade dig stå ansigt til ansigt med billedet."

"Men engang vil du vel tillade det?"

"Aldrig."

"Godt, måske har du ret. Og nu farvel, Dorian. Du er jo dog den eneste i mit liv, som har haft indflydelse på min kunst. Jeg så end måtte have malet, der er godt, skylder jeg dig. Åh, du aner ikke, hvad det har kostet mig at fortælle dig alt dette."

"Min kære Basil," sagde Dorian, "hvad har du fortalt mig? Ganske simpelt, at du følte, du beundrede mig for noget. Det er da ikke engang en kompliment."

"Det var ikke ment som en kompliment. Det var et skriftemål. Nu, da jeg har givet dig det, synes jeg, at noget af mig selv er borte. Måske skulle man aldrig udtrykke sin kærlighed i ord."

"Det var et meget skuffende skriftemål."

"Så? Hvad ventede du da? Har du da set noget mere i billedet? Har du, Dorian? Var der noget andet at se?"

"Nej, der var ikke andet. Hvorfor spørger du? Men lad være at tale om tilbedelse. Det er dumt. Du og jeg er venner, Basil, og det må vi blive ved med."

"Du har jo Harry," sagde maleren trist.

"Åh, Harry!" råbte Dorian og fik et anfald af latter. "Harry tilbringer sin dag med at sige det utroligste og sin aften med at gøre det umulige. Netop sådan, som jeg gerne ville leve. Men alligevel tror jeg ikke, jeg ville gå til Harry, hvis jeg kom i vanskeligheder. Jeg ville snarere komme til dig, Basil."

"Vil du så sidde for mig igen?"

"Umuligt!"

"Du ødelægger mit liv som kunstner ved at sige nej, Dorian. Intet menneske møder to idealer. De færreste møder ét."

"Jeg kan ikke forklare dig det, Basil, men jeg kan aldrig sidde for dig igen. Der er en skæbne i sådan et portræt. Det har sit eget liv. Jeg skal komme og drikke te hos dig, det er lige så hyggeligt."

"Mest hyggeligt for dig, er jeg bange for," sagde Hallward i en klagende tone. "Og nu farvel. Det gør mig ondt, at du ikke vil lade mig se billedet en gang endnu. Men det er der ikke noget at gøre ved. Jeg forstår fuldstændig din følelse."

Da han gik, smilede Dorian Gray for sig selv. Stakkels Basil! Hvor han dog ikke anede den sande grund! Og hvor det egentlig var mærkeligt, at i stedet for at blive tvunget til at udlevere sin egen hemmelighed, var det nu lykkedes ham, næsten tilfældigt, at vriste vennens fra ham. Hvor dette underlige skriftemål forklarede ham meget. Basils dumme anfald af skinsyge, hans vilde hengivelse, hans overdådige lovtaler, hans mærkelige tilbageholdenhed – nu forstod han det alt sammen, og det gjorde ham ondt. Det forekom ham, at der var noget tragisk ved et venskab, som er således farvet af lidenskab.

Han sukkede og ringede. Billedet måtte for enhver pris skjules. Han turde ikke igen risikere en sådan opdagelse. Det havde været vanvid af ham, at han havde ladet det stå en blot time i et værelse, hvor alle hans venner gik frit ud og ind.

Kapitel 10

Da tjeneren kom ind, betragtede Dorian ham nøje, og tænkte på, om han havde kigget bag ved skærmbrættet. Han var imidlertid ganske uanfægtet, stod blot og ventede på en ordre. Dorian tændte sig en cigaret og gik hen og så ind i spejlet. Han kunne han tydeligt se genspejlingen af Victors ansigt. Det var en stillestående maske af underdanighed. Her var ikke noget at frygte. Men alligevel mente han, at det var bedst at være på vagt.

Med træt, ligegyldig stemme gav Dorian ham besked på, at han ønskede at tale med husholdersken, og at han skulle gå hen til kunsthandleren og bede ham sende to af sine folk straks. Det forekom ham, at tjeneren skelede efter skærmbrættet, idet han gik ud ad døren. Eller var det var måske blot en indbildning?

Efter nogle øjeblikke kom mrs. Leaf vimsende ind i biblioteket i sin sædvanlige sorte silkekjole og med gammeldags halvhandsker på de rynkede hænder. Han bad hende om nøglen til skolestuen.

"Den gamle skolestue, mr. Dorian?" udbrød hun. "Men den er jo fuld af gammelt støv. Jeg bliver nødt til at gøre rent og sætte den i stand, før De går derind. Det er ikke noget syn for Dem, sir – det er det virkelig ikke."

"Jeg ønsker ikke, at der skal gøres i stand, Leaf. Jeg beder kun om nøglen."

"Men sir, De bliver dækket af spindelvæv, hvis De går derind. Der har ikke været nogen derinde i næsten fem år – ikke siden Hans Nåde døde."

Han krympede sig ved at høre sin bedstefader nævnet. Han havde ikke nogen gode minder om ham. "Det er lige meget," svarede han. "Jeg vil kun se det – det er det hele. Giv mig nøglen."

"Her er den, sir," sagde den gamle dame, idet hun gennemgik sit nøgleknippe med rystende og usikre hænder. "Her er den. Nu skal jeg straks få den frem. De har dog vel aldrig tænkt at bo deroppe, sir, De har det jo så udmærket godt her?"

"Nej, nej," udbrød han i en gnaven tone. "Tak, Leaf. Det var det hele."

Hun tøvede nogle øjeblikke for at udbrede sig om nogle detaljer i husholdningen. Han sukkede og bad hende ordne sagerne, som hun fandt bedst. Hun forlod stuen, smilende over hele ansigtet.

Da døren var lukket, puttede Dorian nøglen i lommen og så sig omkring i stuen. Hans blik faldt på et stort, lille satin sengetæppe, rigt broderet i guld, et smukt stykke venetiansk arbejde fra det syttende århundrede, som hans bedstefader havde fundet i et kloster i omegnen af Bologna. Ja, det kunne bruges som dække til den rædsomme tingest. Det havde sikkert ofte nok været brugt som kistedække. Nu skulle det så skjule noget, der indeholdt sin egen råddenskab, endnu værre end dødens – noget, der ville avle rædsel og aldrig selv dø. Hvad ormen var for et lig, ville hans synder være for det malede billede på lærredet. De ville skæmme dets skønhed og æde dets ynder. De ville vanhellige og vansire det. Og det ville alligevel blive ved at leve. Det ville altid leve.

Han gøs, og et øjeblik fortrød han, at han ikke havde fortalt Basil den virkelige grund til, at han ville holde billedet skjult for

verden. Basil ville have hjulpet ham til at modstå lord Henrys indflydelse, og den stadig mere giftige indflydelse, der hidrørte fra hans eget temperament. Den kærlighed, han nærede for ham – for det var virkelig kærlighed – indeholdt intet, der ikke var ædelt og åndeligt. Det var ikke den simple fysiske beundring af skønheden, som blev født af sanseligheden, og døde, når sanserne blev trætte af den. Det var den slags, kærlighed, som Michelangelo havde kendt, og Montaigne, og Winckelmann, ja selve Shakespeare. Ja, Basil kunne have frelst ham. Men det var for sent nu. Fortiden kunne altid udslettes. Fortrydelse, fornægtelse, forglemmelse kunne gøre dét. Men fremtiden var uundgåelig. Der var lidenskaber i ham, som ville finde deres frygtelige afløb, drømme, der ville gøre skyggerne af deres ondskab til virkelighed.

Han tog det store violet-gyldne dække op fra den sofa, det dækkede, og gik om bag skærmbrættet med det. Var ansigtet på billedet mere afskyeligt end før? Han syntes, det var uforandret, og alligevel var hans afsky for det mere intens end før. Gyldent hår, blå øjne og rosenrøde læber – det var der alt sammen. Det var kun udtrykket, der var ændret. Det var frygteligt i sin grusomhed. Sammenlignet med det, han fandt i det af lastefuldhed og hån, havde Basils bebrejdelser i forbindelse med hans behandling af Sibyl Vane været intet! – overfladiske og ubetydelige! Hans sjæl så ud på ham fra lærredet og kaldte ham til doms. Et smerteligt udtryk fo'r over hans ansigt, og han kastede tæppet over billedet. Idet han gjorde det, lød der en banken på døren. Han kom frem, idet tjeneren kom ind.

"De herrer er ankommet, monsieur."

Han fik en følelse af, at han måtte blive det kvit aldeles omgående. Han måtte ikke få noget at vide om, hvor man bragte billedet hen. Han fik et lumsk udtryk, og tankefulde, forræderiske øjne. Han satte sig ved skrivebordet og kradsede hurtigt en notits ned til lord Henry, hvori han bad ham sende nogle bøger og huskede ham på, at de skulle mødes klokken kvart over seks samme aften.

"Vent på svaret," sagde han og gav det til tjeneren, "og vis folkene herind."

To-tre minutter senere lød der en ny banken, og mr. Hubbard selv, den kendte rammemager fra South Audley Street, kom ind med en noget råt udseende yngre assistent. Mr. Hubbard var en rødmosset lille mand med røde whiskers, hvis beundring for kunsten med tiden var blevet betydelig dæmpet ved den evindelige pengemangel hos de kunstnere, der benyttede hans tjenester. Som regel forlod han aldrig sin forretning. Han ventede på, at man kom til ham. Men han gjorde altid en undtagelse, når det drejede sig om Dorian Gray. Der var noget ved Dorian, der indtog alle, han kom i berøring med. Det blotte syn af ham var en fornøjelse.

"Hvad kan jeg gøre for Dem, mr. Gray?" sagde han, idet han gned sig i de fede, fregnede hænder. "Jeg syntes, jeg ville gøre mig selv en tjeneste og komme selv. Jeg har netop fået en virkelig skønhed af en ramme ind, sir. Fandt den på et udsalg. Gammelt håndværk fra Firenze. Det er nok Fonthill, der bragte den hertil. Ville passe fortrinligt til et religiøst emne, mr. Gray."

"Jeg er ked af, at De har gjort Dem ulejlighed med at komme herhen, mr. Hubbard. Jeg skal nok komme hen og se på den – men for tiden gør jeg ikke så meget i religiøse billeder – men I

dag skal jeg blot have bragt et maleri op på loftet. Det er temmelig tungt, derfor ville jeg bede Dem om at låne et par af Deres folk."

"Det er skam ikke noget besvær, mr. Gray. Altid glad for at være til tjeneste, når det er Dem. Hvad er det for et maleri?"

"Dette," svarede Dorian, idet han skød skærmbrættet til side. "Kan De flytte det, uden at fjerne tæppet, sådan som det står? Jeg vil ikke have, det kommer til skade."

"Det skulle nok kunne lade sige gøre," sagde den venlig rammemager, og begyndte med hjælp fra sin assistent at frigøre billedet fra de lange messingkæder, det hang i. "Hvor skal det så bæres hen, mr. Gray?"

"Jeg skal vise Dem vejen, mr. Hubbard, hvis De blot følger med. Eller måske er det bedre, De går forrest. Jeg er bange for, at vi skal helt op i øverste etage. Vi tager fortrappen, den er bredest."

Han holdt døren åben for dem, og de kom ud i hall'en og begyndte på opstigningen. Den udskårne og forsirede ramme havde gjort, at billedet var meget tungt og klodset. Trods den tjenstivrige mr. Hubbards protester – han havde den sande købmands modvilje mod at se en gentleman foretage sig noget nyttigt – tog Dorian af og til fat i billedet, ligesom for at hjælpe dem.

"Det vejer godt til, sir," stønnede den lille mand, da de nåede den øverste etage. Han tørrede sveden af sin skinnende pande.

"Ja, jeg er bange for, det er temmelig tungt," mumlede Dorian, idet han låste døren op til det værelse, der skulle indeholde hans livs mærkelige hemmelighed og skjule hans sjæl for menneskenes øjne.

Han havde ikke været derinde i over fire år – ikke siden han havde benyttet det, først som legeværelse, da han var barn, og senere som studerekammer, da han var blevet noget ældre. Det var et stort, velproportioneret værelse, som var blevet indrettet af den gamle lord Kelso til hans lille barnebarn, som han, dels på grund af hans mærkværdige lighed med hans moder, dels af andre årsager, altid havde hadet og ønsket at holde sig på afstand. Det forekom Dorian at være ganske uforandret. Dér stod den store italienske *cassone*, med dens fantasifuldt malede paneler og slidte, forgyldte lister, som han så ofte havde gemt sig i, da han var dreng. Dér stod bogskabet af satintræ, fyldt med hans gamle, slidte skolebøger. På væggen hang et laset flamsk tapet, hvorpå en falmet konge spillede skak med sin dronning i en have, mens et kompagni falkonerer red forbi med deres behandskede arme, hvorpå deres fugle sad med hætter over hovedet. Hvor han dog huskede det hele udmærket! Hvert øjeblik af hans ensomme barndom vendte tilbage, mens han så sig omkring. Han huskede sin drengetilværelses pletfrie uskyld, og det forekom ham pludselig forfærdeligt, at det netop var her, det frygtelige portræt skulle gemmes væk. Hvor lidt han dengang havde forestillet sig, hvad der lå foran ham!

Men der var ikke noget andet sted i huset, der var så sikkert mod nysgerrige blikke som dette. Han havde nøglen, og der var ikke andre, der kunne komme derind. Under sit violette dække kunne det malede ansigt på lærredet blive dyrisk, opsvulmet og urent. Hvad betød det? Ingen kunne se det. Han selv ville ikke se det. Hvorfor skulle han se på sin egen sjæls modbydelige ødelæggelse? Han bevarede sin ungdom – det var nok. Og kunne det – trods alt – ikke tænkes, at hans egen natur ville

blive forfinet? Der var jo ingen grund til, at fremtiden kun ville være fyldt af synd. Kærligheden ville måske strejfe hans liv og rense ham, og skærme ham mod de synder, der allerede syntes at røre sig hans sjæl og legeme – disse sære, ubilledlige synder, der fik deres subtile fascination ved deres mysterie. Måske ville det ondskabsfulde udtryk en dag forsvinde fra den røde, følsomme mund, og han ville kunne vise Basil Hallwards mesterværk frem for omverdenen.

Nej, det var umuligt. Time for time, uge efter uge, ville denne ting på lærredet blive ældre. Det ville måske kun undgå syndens modbydelighed, men alderens modbydelighed ville uvægerligt komme. Kinderne ville blive hule eller slappe. Gullige rynker ville vise sig omkring de udslukte øjne og gøre dem frygtelige at se. Håret ville miste sin glans, munden vil stå åben eller hænge, komme til at se tåbelig eller dum ud, som gamle mænds munde er. Så ville halsen blive rynket, hænder blive kolde og fyldt med blå årer; han huskede bedstefaderens krogede legeme – denne bedstefader, der havde forekommet ham så streng og alvorlig.

"Kom bare ind med det, mr. Hubbard," sagde han træt, idet han vendte sig om. "Jeg er ked af, at jeg har ladet Dem stå og vente. Jeg fortabte mig."

"Nå, jeg trængte alligevel til et hvil, mr. Gray," svarede rammemageren, der stadig hev efter vejret. "Hvor skal vi stille det, sir?"

"Åh, bare et eller andet sted. Her, det er udmærket. Jeg skal ikke have det hængt op. Bare stil det op mod væggen. Tak."

"Kunne man få lov at se på kunstværket, sir?"

Dorian fo'r sammen. "Det ville ikke have nogen interesse for Dem, mr. Hubbard," sagde han og så stift på manden. Han var i

stand til at kaste sig over ham og slå ham i gulvet, hvis han vovede at løfte på det pragtfulde tæppe, der skjulte hans livs hemmelighed. "Jeg skal ikke besvære Dem mere. Jeg er Dem meget taknemmelig for, at De ville komme forbi."

"Alt i orden, mr. Gray, alt i orden. Altid klar til at gøre hvad som helst for Dem, sir." Og mr. Hubbard trampede ned ad trappen, fulgt af assistenten, som kastede et blik tilbage på Dorian med et udtryk fuldt af tilbageholdt undren på det rå, utiltalende ansigt. Han havde aldrig set nogen så vidunderlig.

Da lyden af deres trin var døet hen, låste Dorian døren og puttede nøglen i lommen. Han følte sig sikker nu. Ingen ville nu nogensinde mere se på den rædselsfulde tingest. Intet andet blik end hans eget ville nogensinde se hans skam.

Da han kom tilbage til biblioteket, så han, at klokken allerede var over fem, og hans te netop var blevet sat ind. På et lille bord af mørkt, duftende træ, rigt indlagt med perlemor – en gave fra lady Radley, hans formynders hustru, en smuk, professionel invalid, som havde tilbragt den foregående vinter i Cairo – lå et lille brev fra lord Henry og ved siden af det en bog indbundet i gult papir. Der var et par rifter i bindet, og kanterne var slidte. På tebakken lå aftenudgaven af *St. James' Gazette*. Victor var åbenbart kommet tilbage. Mon han nu havde mødt arbejdsfolkene i gangen på deres vej ud, og havde fået presset ud af dem, hvad de havde haft for? Naturligvis ville han også savne billedet, havde vel allerede opdaget, at det var væk, mens han dækkede tebordet. Skærmbrættet var jo ikke sat tilbage, så den tomme plads på væggen stod synlig. Måske fandt man ham en nat i færd med at krybe op ad trapperne for at prøve at sprænge døren. Det var forfærdeligt at have en spion i huset.

Han havde hørt om rigmænd, der var blevet udsat for pengeafpresning, så længe de levede, blot fordi en tjener havde læst et brev eller lyttet til en samtale eller fundet et visitkort med en adresse eller en vissen blomst, måske en stump krøllet knipling under en hovedpude.

Han sukkede. Da han havde skænket sin te, lukkede han lord Henrys brev op. Der stod blot, at han havde sendt ham aftenavisen og en bog, som måske ville interessere ham, samt at han ville være i klubben et kvarter over otte. Han lukkede avisen op med en mat bevægelse, og så den ligegyldig igennem. På femte side fangede et mærke med rødkridt hans blik. Han læste følgende:

> "*Forhør angående en skuespillerinde*. – Der blev i morges på Bell Tavern, Hoxton Road, af distriktets ligsynsmand, mr. Danby, holdt forhør angående liget af en ung skuespillerinde, Sibyl Vane, tidligere engageret ved Royal Theatre, Holborn. Dødsårsagen erklæredes at være et ulykkestilfælde. Den afdødes moder vakte megen medlidenhed ved sin store sindsbevægelse under vidneforklaringen. Hun var også dybt grebet, da dr. Birrell, den læge, der havde foretaget undersøgelsen af den døde, blev forhørt."

Dorian rynkede panden lidt, så rev han avisen midt over og gik hen og kastede stykkerne bort. Dette var ækelt. Og når noget først var ækelt, så blev det altid så frygtelig sandt og levende. Han ærgrede sig lidt over lord Henry, som havde sendt ham denne nyhed; det var virkelig dumt af ham at mærke den

med rød blyant. Victor kunne godt have læst det, han kunne mere engelsk end som så.

Måske havde han virkelig læst det og var begyndt at få mistanke. Nå, men hvad gjorde så det? Hvad havde Dorian Gray at bestille med Sibyl Vanes død? Der var ikke noget at være bange for. Dorian Gray havde ikke dræbt hende.

Så kom han til at se på den gule bog, som lord Henry havde sendt. Hvad kunne nu det være? Han gik hen og tog den fra det lille perlegrå, ottekantede bord, han altid syntes lignede noget, som mærkelige ægyptiske bier havde spundet af sølv. Så kastede han sig i en lænestol og begyndte at bladre i den. Et øjeblik efter var han ganske optaget. Dette var den mærkeligste bog, han nogen sinde havde læst. Det var, ligesom alverdens synder i dejlige klædebon drog ham stumt forbi til fløjters henrivende musik. Det, som han før kun havde set i tågede drømme, blev nu pludselig tydeligt for ham. Det, som han aldrig før havde drømt, blev ham lidt efter lidt gjort klart.

Det var en roman uden egentlig handling og kun med en eneste figur. Det var i grunden blot en psykologisk analyse af en ung pariser, der gav hele sit liv hen til i vore dage at virkeliggøre alle de følelser og tænkemåder, som herskede i alle andre århundreder end netop dette; ligefrem forsøgte i sin egen person at optage alle de forskellige livsanskuelser, som verden havde gennemgået; og stadig af rent kunstneriske hensyn beundrede alle de selvfornægtelser, som menneskene havde været dumme nok til at kalde dyder, og alle de naturens voldsomme begær, som selv kloge folk endnu kalder synder. Bogen var skrevet i en mærkelig, fint forsiret stil, på en gang levende og dunkel, fuld af indforståetheder og arkaismer, af

tekniske udtryk og udpenslede fraser, der karakteriser de bedste kunstnere af den franske symbolismes skole. Den brugte sammenligninger så groteske som orkideer, og lige så subtile i deres farver. Sansernes liv var beskrevet i den mystiske filosofis vendinger. Man kunne somme tider næsten ikke vide, om man læste en middelalderlig helgens beåndede ekstase eller en moderne synders sygelige bekendelser. Det var en giftig bog. En tung duft af røgelse syntes at hænge ved dens blade og forvirre den læsendes hjerne. Selve sætningernes tonefald, deres subtile, monotone musik fuld af mærkelige klange og kunstfærdigt formede gentagelser fik Dorian til at læse videre og falde hen i drømme, i sygelige drømme, så han ikke lagde mærke til tusmørket, der faldt på, og skyggerne, der sneg sig ind på ham.

Uden for vinduet glimrede himlen helt i irgrøn, kun gennemboret af en stjerne. Han læste ved det blege lys, til han ikke kunne se mere. Efter at hans tjener flere gange havde mindet ham om, hvor sent det var, rejste han sig endelig, gik ind i den næste stue og lagde bogen på det lille florentinske bord, som altid stod ved hans seng. Så begyndte han at klæde sig på til middag.

Klokken var næsten ni, før han nåede klubben. Han fandt lord Henry siddende alene i læsestuen. Han så ud, som om han kedede sig.

"Det gør mig forfærdelig ondt, Harry," sagde Dorian, "men det er virkelig din egen skyld alt sammen. Den bog, du sendte mig, optog mig i den grad, at jeg glemte tiden."

"Jeg tænkte nok, du ville holde af den," svarede hans vært og rejste sig.

"Jeg sagde ikke, at jeg holdt af den, Harry. Jeg sagde, at den optog mig. Der er en stor forskel."

"Aha! Nå dét har du opdaget?" mumlede lord Henry, og de gik sammen ind i spisestuen.

Kapitel 11

I flere år kunne Dorian Gray ikke gøre sig fri for denne bogs indflydelse. Eller måske vil det være mere rigtigt at sige, at han aldrig forsøgte at frigøre sig. Han forskrev fra Paris ikke mindre end ni luksuseksemplarer af dens første oplag og lod dem indbinde i forskellige farver, så de kunne passe for hans tilfældige stemninger og de vekslende udslag af hans temperament, som han tilsyneladende fra tid til anden fuldstændig mistede kontrollen over. Helten, den glimrende unge pariser, hvis sjæl var så besynderlig sammensat af fantasier og streng videnskabelighed, kom til at stå for ham som et forbillede, og han syntes, at hele bogen rummede hans eget livs historie, skrevet før han havde levet det.

På ét punkt var han lykkeligere stillet end bogens fantastiske helt. Han kendte nemlig ikke – havde i virkeligheden aldrig haft grund til at kende – den noget groteske angst for spejle, blanke metalflader og stille vand, som betog den unge pariser, mens han endnu var ganske ung, fordi hans vidunderlige skønhed pludselig blev fordærvet. Det var med næsten grusom glæde – og måske er der lidt grusomhed enhver glæde og ganske sikkert i enhver nydelse – at han læste bogens sidste del med dens virkelig tragiske, omend noget overdrevne beretning om denne mands smerte og fortvivlelse, fordi han havde mistet alle de ting, som han havde sat højst af alt.

For den vidunderlige skønhed, som havde bedåret Basil Hallward og så mange andre foruden ham, lod til aldrig at ville forsvinde. Selv de, som hørte de ondeste ting om ham – og

gang på gang sneg der sig underlige rygter om hans liv gennem London, som blev samtaleemnet i klubberne – selv de kunne umuligt tro noget vanærende om ham, når de så ham. Han så altid ud som en, der holdt sig uplettet af verden. Folk, som talte ondt om ham, blev tavse, når han trådte ind. der var noget i hans ansigts renhed, som beskæmmede dem. Hans blotte tilstedeværelse syntes at genkalde for dem mindet om den uskyld, de havde besudlet. De kunne ikke forstå, at en så smuk og bedårende ung mand kunne have undgået at blive plettet af en tid, der var så uren og sensuel.

Ofte, når han kom hjem fra en af de mystiske, lange fravær, der gav anledning til så megen mærkelig snak mellem folk, som var hans venner, eller mente at de var det, så listede han op til det låsede kvistkammer, åbnede døren med en nøgle, han altid bar hos sig, og stillede sig, med et spejl i hånden, foran Basil Hallwards maleri og stirrede snart på portrættets onde, ældede ansigt, snart på det skønne, unge billede, som smilede til ham fra det blanke glas. Og denne voldsomme modsætning skærpede hans trang til nydelser. Han blev mere og mere besat af sin egen skønhed, mere og mere interesseret i sin egen sjæls fordærvelse. Med største omhu og somme tider med overvældende og forfærdelig fryd undersøgte han de hæslige linjer, som skæmmede den rynkede pande og krøb rundt om den svulmende, sanselige mund, og spurgte sig selv, hvad der var det uhyggeligste, syndens eller alderens kendetegn. Tit lagde han sin hvide hånd ved siden af de rå, uskønne hænder på billedet. Og han smilede. Han spottede det skæmmede legeme og de svigtende lemmer.

Stundom om natten, når han lå i sit eget velduftende sovekammer eller i et lurvet rum i en berygtet beværtning nede ved dokkerne, hvor han ofte gik hen under falsk navn og i forklædning, så kunne han dog komme til at tænke på den fordærvelse, han havde bragt ind over sin egen sjæl, og da følte han en medlidenhed, der var så meget inderligere, fordi den alene gjaldt ham selv. Men den slags øjeblikke var sjældne. Den nysgerrighed efter livet, som lord Henry for mange år siden først havde vakt i ham den dag, da de sad sammen i deres vens have, voksede nu i ham, i samme takt som den blev tilfredsstillet. Jo mere han fik at vide, des mere begærede han. Han hungrede vanvittigt og blev umættelig ved at tilfredsstille sin sult.

Og dog var han på ingen måde ligegyldig for sine forbindelser med det gode selskab. En eller to gange hver måned i vinterperioden og hver onsdag i sæsonen, åbnede han dørene til sit smukke hus og havde altid de berømteste musikere til at underholde gæsterne med deres kunsts vidundere. De små middage, som lord Henry altid hjalp ham med at arrangere, var berømte både for det omhyggelige udvalg af og den vellykkede placering af de indbudte og den udsøgte smag, bordet var dekoreret med som en fin farvesymfoni af eksotiske blomster, broderede duge og antikke tallerkener af guld og sølv. Og særlig mellem de unge mænd var der mange, som i Dorian Gray syntes at se en virkeliggørelse af den type, som de drømte om i universitetsårene, den type, der forenede det oplyste menneskes fulde kultur med verdensmandens ynde, takt og hele smukke fremtoning. De syntes, at han var en af dem, om hvem Dante skriver, at de har søgt at

"fuldkommengøre sig ved skønhedsdyrkelse"; en for hvem, ligesom for Gautier, "den synlige verden virkelig var til".

Og virkelig var for ham livet selv den første, den største kunstart, som alle andre kunstarter kun var en begyndelse til. Moden, som for et øjeblik gør alt det virkelige fantastiske til det almindeligt udbredte, og lapseriet, som på sin facon er et forsøg på at omfatte det moderne i skønheden, indeholdt naturligvis en vis tiltrækning for ham. Hans måde at klæde sig på, og de forskellige stilarter, han fra tid til anden lod sig påvirke af, havde deres bestemte, tydelige indflydelse på de affekterede unge mennesker på ballerne i Mayfair og Pall Malls klubber, der efterlignede ham i alt, hvad han gjorde, og prøvede at tilegne sig hans charmerende og graciøse, omend for ham selv kun halvt alvorligt mente, lapseri.

For selv om han selv kun var alt for villig til at antage sig den stilling, der næsten straks blev ham tilbudt, da han nåede myndighedsalderen, og selv om han fandt en subtil nydelse ved tanken om, at han måske en dag virkelig ville blive for sin egen tids London, hvad forfatteren til *Satyricon* engang havde været for det kejserlige neroniske Rom, ønskede han dog inderst inde at være andet og mere end en simpel smagsdommer, som man henvendte sig til i spørgsmål om placeringen af et smykke, knuden på et slips, eller den rette måde at bære en stok. Han søgte at udfinde en ny levemåde, som skulle have sin begrundede filosofi og velordnede principper, og finde sit højeste udtryk i sansernes ophøjelse til en åndelig tilstand.

Tilbedelse af sanserne var ofte, og med urette, blevet almindelig fordømt. Menneskene har nemlig en naturlig rædsel for følelser og lidenskaber, som er stærkere end de selv, og som

de ved, at de har fælles med laverestående dyr. Men Dorian Gray mente, at sansernes egentlige natur aldrig var blevet forstået, og at de var vedblevet at være vilde og dyriske, netop fordi verden havde søgt at sulte dem til underkastelse eller at dræbe dem ved pinsler i stedet for at ville gøre dem til grundelementerne i et nyt sjæleliv, hvor det fine skønhedsinstinkt skulle være det mest karakteristiske kendetegn. Men når han så tilbage på menneskets færden gennem tiderne, så pintes han med en følelse af forspildte glæder. Så meget var blevet ofret! Og alt sammen til så liden nytte! Han så en række af sindssyge, men bevidste lidelser, uhyggelige former af selvpinsel og selvfornægtelse, hvis oprindelse var frygt, og hvis resultat var en nedværdigelse, der var uendelig meget værre end selve den indbildte nedværdigelse, som man i sin uvidenhed havde søgt at undgå – alt mens naturen med vidunderlig ironi havde drevet anakoreten til at ernære sig af ørkenens vilde dyr, og havde givet eneboeren markens kvæg til kammerater.

– Ja der måtte, som lord Henry havde spået, komme en ny hedonisme, der skulle genføde livet og frelse det fra den beske, usmagelige puritanisme, som på en mærkelig måde er levet op igen i vore dage. Denne nye bevægelse skulle naturligvis have hjernen og videnskaben i sin tjeneste, den kunne aldrig bruge nogen teori eller noget system, som forkastede en eneste form for sjælelige eksperimenter. Den måtte have det mål at være selve erfaringen og ikke dens frugt, enten den nu var sød eller bitter. Den måtte ikke kende noget til askesen, som dræber sanserne, heller ikke til den ligefremme last, som sløver dem.

Men den skulle lære mennesket at koncentrere sig om hvert øjeblik i livet, der selv kun er et øjeblik.

Det er ikke mange, som ikke stundom er vågnet før daggry, enten af en sådan drømmeløs nat, der næsten får én til at længes efter døden, eller en af disse nætter i rædsel og elendighed, når hjernens celler jages af syner, der er frygteligere end den virkelige verdens og fyldt med det spillende liv, som findes i groteskerne, og som giver gotikken sin evige kraft, gotikken, som man skulle tro, var skabt af folk, hvis sjæle plagedes af syge drømme. Ganske langsomt kryber der hvide fingre frem bag, og synes at skælve. Sorte, fantastiske skygger sniger sig ind i alle stuens hjørner og kryber sammen dér. Udenfor høres fuglenes støj mellem bladene eller larmen af mænd, som går til deres arbejde, eller suk og stønnen af blæsten, der vandrer rundt om det tavse hus, som om den var bange for at vække de sovende, og som dog alligevel kalder søvnen frem fra dens røde hule. Slør efter slør af tyndt, gråt flor bliver hævet, og gradvis får hver enkelt ting sin form og farve tilbage, og vi ser daggryet genskabe verden i dens gamle skikkelse. De blege spejle får deres efterlignede liv igen, de slukkede lys står der, hvor vi satte dem, og ved siden af dem ligger en halvt opskåret bog, vi var ved at læse, eller den visnende blomst, som vi bar på ballet, eller det brev, som vi var bange for at læse eller havde læst for tit. Alt synes os uforandret. Ud af nattens uvirkelige skygger kommer det levende liv tilbage, som vi kendte det. Vi må fortsætte det på ny, dér hvor vi slap det, og ind over os lister der sig en frygtelig følelse af, at vi nu nødvendigvis må fortsætte vor energi i den samme trættende ring af ensformig vane – eller måske føler vi en vild

længsel efter, at vore øjne en morgen måtte åbnes og se en ny verden, som, mens det var mørkt, var blevet omskabt til glæde for os; en verden, hvor hver ting havde friske former og farver, som kunne veksle, eller som havde andre hemmelige egenskaber. – En verden, hvor fortiden havde ringe eller slet ingen plads, slet ingen eftervirkning på bevidstheden i form af forpligtelser eller anger. For selv mindet om en glæde har sin bitterhed, og erindringen om en nydelse sin smerte.

At skabe en sådan verden stod for Dorian Gray som livets sandeste mål – eller i hvert fald ét af dem, – og mens han idelig søgte sig flere oplevelser, der både var nye og nydelsesrige og desuden ejede dette element af fremmedartethed, der er så nødvendig for romantikken, så optog han tit visse tænkemåder, som han godt vidste, var hans natur fremmed, gav sig hen til deres indflydelse og forlod dem, når han havde nydt deres farver og tilfredsstillet sin hjernes nysgerrighed; forlod dem med den underlige ligegyldighed, som i reglen hører til et rigtig varmt temperament og ifølge visse moderne psykologer ofte netop er en betingelse for dette.

Der gik engang det rygte om ham, at nu ville han slutte sig til den katolske kirke; og det romerske ritual havde da også altid øvet en virkelig stor tiltrækning på ham. Det daglige offer, i virkeligheden rædsommere end alle den antikke verdens, hidsede ham lige så meget ved sin enestående afvisning af sansernes beviser som ved den primitive simpelhed i sine bestanddele og den evige patos i den menneskelige tragedie, som den ville fremstille. Han elskede at knæle ned på de kolde marmorfliser og stirre på præsten i den stive, blomsterindvirkede talar, når han med sine hvide hænder

langsomt drog tabernaklets slør til side og hævede den juvelstrålende monstrans med den blege hostie, som man stundom virkelig godt kunne tro var selve *panis coelestis*, selve Himlens brød; eller når han i Kristi lidelses klædebon brød oblaten i kalken og slog sig for brystet for sine synders skyld. Dorian følte sig underlig betaget af de dampende røgelseskar, som alvorsfulde drenge i knipling og skarlagen svang i luften, så de lignede store guldblomster. Når han gik bort, stirrede han med undren hen på de sorte skriftestole og ønskede, at han kunne sidde i deres grå skygge og høre mænd og kvinder hviske deres livs sande hemmelighed gennem de slidte gitre.

Men han henfaldt aldrig til den misforståelse at standse sin sjæls udvikling ved at acceptere nogen tro eller religion; han forvekslede ikke et hus, man kan bo i, med et herberg, som kun egner sig til at hvile i en nat, eller nogle timer af en nat, når der hverken er måne eller stjerner fremme. Mysticismen, med dens forunderlige magt til at gøre almindelige genstande fremmede for os, og den skjulte antinomisme, som altid syntes at følge den, bevægede ham et halvt års tid; den næste hældede han til de materialistiske doktriner, der fremførtes af den darwinistiske bevægelse i Tyskland, og fandt en særegen fornøjelse ved at forfølge menneskenes tanker og følelser ind til en eller anden glitrende celle i hjernens inderste, eller en hvid nerve i kroppen, idet han nød den tanke, at ånden var fuldstændig afhængig af visse fysiske betingelser, sygelige eller raske, normale eller besmittede. Men, som det før er blevet sagt om ham, ingen af teorierne om livet syntes ham så vigtige som livet selv. Han følte sig uhyggelig meget bevidst om, hvor gold al intellektuel spekulation var, når den ikke stod i forbindelse med

handling og eksperimenteren. Han vidste, at sanserne, ikke mindre end sjælen, endnu havde deres åndelige mysterier at afsløre.

Han hengav sig til studiet af parfumer og deres hemmelige tilvirkning, og han destillerede tungt duftende olier og brændte flygtige harpikser fra Østen. Han vidste, at der ikke eksisterede nogen sindsstemning, der ikke har sit sidestykke i det legemlige liv, og han gav sig til at udforske deres forbindelse. Han undersøgte, hvad det var ved røgelse, der bibragte så mystiske tanker, og ambra, der hidsede lidenskaben, violer, der vakte minder om svunden kærlighed, og moskus, der virkede forvirrende på hjernen, eller champak, der gjorde fantasien uren. Han søgte at udforske duftenes virkelige psykologi, at beregne de forskellige indflydelser af sødtduftende rødder og parfumerede, pollentunge blomster; af aromatiske krydderurter og vellugtende træsorter; af moskusrod, der giver kvalme, hovenia, der gør et menneske sindssygt, og aloearter, der siges at være i stand til at fordrive melankoli.

En anden gang hengav han sig udelukkende med musik og gav de mærkeligste koncerter i en lang, udpyntet sal med blodrødt og gyldent loft og olivengrønt lakerede vægge. Her spillede vilde sigøjnere på deres små cithere, eller alvorlige tunesere klædt i gule kapper slog på de enorme lutters hårdtspændte strenge, mens bredtgrinende negre bankede ensformigt på kobbertrommer, eller slanke turbanklædte indere, som sad på hug på røde måtter, blæste i lange messingpiber og besværgede – eller lod, som de besværgede – brilleslanger og modbydelige giftsnoge. Den barbariske musiks plumpe intervaller og skingrende dissonanser greb ham til

tider, når Schuberts ynde og Chopins skønne sørgmod og selve Beethovens mægtige harmonier lød tomt for hans øre. Fra alle verdensdele samlede han de sjældneste instrumenter, som kunne findes, enten i uddøde folkeslags grave eller hos de få vilde stammer, som har overlevet berøringen med Vestens civilisation. Han elskede at røre ved disse ting og prøve dem. Han ejede både Rio-Negro-indernes underfulde *juruparis*, som kvinder ikke må få lov at se, og som ikke engang vises til drenge, før de har været underkastet faste og renselse, og peruvianernes lerkar, der klinger skingrende som fugleskrig, og fløjter af menneskeknogler, sådan som Alfonso de Ovalle hørte i Chile; og de grønne, klingende jaspissten, som findes ved Cuzco og giver en tone af enestående sødme.

Han havde malede græskar fyldte med grus, som raslede, når man rystede dem; mexicanernes lange horn, som musikeren ikke blæser i, men i stedet trækker luften ind igennem; Amazon-indianernes mærkelige *turi*, der bruges af deres vagtposter, som sidder hele dagen i høje træer, og som siges at kunne høres tre mil borte, *teponaztli*en, som har to vibrerende *tunger* af træ, og som man slår på med pinde, der er indsmurt med et elastik harpiks, som udvindes af en hvid mælkeagtig plantesaft; aztekernes *yotl*-bjælder, der hænger i klaser som druer, og en vældig cylinderformet tromme med store slangeskind, sådan som Bernal Diaz så dem i det mexicanske tempel, hvor han var med Cortez, og hvis smertefulde lyd han har givet os en så levende skildring af. Sådanne instrumenters fantastiske egenskaber betog ham, og det var ham en egen nydelse at tænke på, hvorledes kunsten ligesom naturen har sine misfostre, væsener med dyrisk udseende og hæslige

stemmer. Men efter nogen tid blev han træt af det, og så sad han i sin operaloge, enten alene eller sammen med lord Henry, og lyttede med ekstatisk glæde til *Tannhäuser*, og så i dette store kunstværk et billede af sin egen sjæls tragedie.

Senere optog han studiet af juveler, og han viste sig på et kostumebal klædt som Anne de Joyeuse, Frankrigs admiral, i en dragt besat med fem hundrede og tres perler. Dette optog ham i flere år; ja, måske holdt det aldrig op med at optage ham. Han kunne tilbringe hele dagen med at ordne og arrangere de forskellige stene, som han havde samlet sig, f.eks. den olivengrønne crysoberyl, som bliver rød ved lampelys, cymophanen, der har ligesom en sølvtråd om sig, den pistaciefarvede peridot, lysrosa og vingyldne topaser, brandrøde karfunkler med skælvende firstrålede stjernereflekser, og flammende kanelsten, violette og orange spineller og ametyster med deres skiftende striber som rubin og safir. Han elskede solstenens rødgyldne skin og månestenens perleagtige hvidhed, og opalens brudte regnbue. Han indforskrev fra Amsterdam tre smaragder af ekstraordinær størrelse og intense farver, og ejede en turkis *de la vieille roche*, som enhver samler måtte misunde ham.

Han opdagede også vidunderlige sagn om ædelstene. I Alphonsos *Clericalis Disciplina* blev der fortalt om en slange, hvis øjne var af ægte hyacint, og i den romantiske fortælling om *Alexander, Emathias Erobrer* omtales, at han i Jordandalen havde fundet slanger "med kæder af ægte smaragder, som voksede på deres rygge", Philostratus fortalte, at der var en ædelsten i en drages hjerne, og "ved at vise den guldbogstaver og en skarlagenkappe" kunne man dysse den i søvn og dræbe den.

Ifølge den store alkymist Peter Bonifacius gjorde diamanten mennesket usynligt, og den indiske agat gjorde veltalende. Karneolen beroligede vrede. Hyacinten fremkaldte søvn, og ametysten bortdrev vindunsterne. Granaten jog onde ånder væk, og hydropicus berøvede månen dens farve. Selenit voksede og formindskedes med månen, og melokeus, som afslører tyve, kunne kun plettes af et gedekids blod. Leonardus Camillus havde set en hvid sten, som var taget ud af en netop ihjelslået tudses hjerne, som virkede aldeles sikkert som middel mod gift. Bezoaren, som fandtes i antilopens hjerte, var et tryllemiddel mod pest. I de arabiske fugles reder fandt man aspilater, som, ifølge Demokrit, skærmede bæreren mod ildsvåde.

Kongen af Ceilan red ved sin krongen gennem byen med en stor rubin i hånden. Prester Jons palads var "bygget af karneol, indlagt med den hornede slanges horn, så at intet menneske kunne bringe gift derind." Over gavlen så man "to gyldne æble, hvori var indfattet to karfunkler", så at guldet kunne skinne om dagen og karfunklerne om natten. "En amerikansk perle," som blev anbragt i en dronnings lønkammer, kunne man se "alle verdens kyske kvinder, indfattet i sølv, og seende gennem smukke spejle af krysolitter, karfunkler, safirer og grønne smaragder." Marco Polo havde set folk i Zipangu lægge lyserøde perler i munden på de døde. Et havuhyre var blevet forelsket i en perle, som en dykker bragte kong Perozes, og havde dræbt tyven, hvorpå den sørgede i syv måneder over sit tab. Da hunner narrede kongen i den store afgrund, kastede hans den fra sig – således siger Prokopius – og den blev aldrig fundet igen, skønt kejser Anastasius udlovede et kvart ton guld for den. Kongen af Malabarerne havde vist en vis venetiansk købmand

en rosenkrans med tre hundrede og fire perler, en for hver af de guder, han tilbad.

Da hertugen af Valentinois, Alexander den Sjettes søn, besøgte Louis den Tolvte af Frankrig, var hans hest dækket af en gylden brynje, og i hans hovedbeklædning sad en dobbelt række af rubiner, der udsendte et vældigt lys. Charles af England havde benyttet et sæt stigbøjler, hvorfra der hang fire hundrede og en og tyve diamanter. Richard den anden havde en kappe, der var dækket af rubiner og vurderet til tyve tusinde mark. Hall beskrev Henry den Ottende på vejen til Tower forud for sin kroning, hvor han bar "en jakke af guld, broderet med diamanter og andre ædelstene, og med en bred krave om halsen bestående af spineller." James den Førstes yndlinge bar gyldne filigran-ørenringe med smaragder. Edward den Anden forærede Piers Gaveston et sæt bestående af et harnisk af rødguld oversået med hyacinter, en kæde af guldroser indsat med turkiser og en hue bestrøet med perler. Henry den Anden var juvelbesatte handsker, der nåede ham til albuen, og havde en falkonerhandske indsyet med tolv rubiner og to og halvtreds perfekte perler. Karl den Dristiges krone, den sidste hertug af Bourgogne i sin slægt, var behængt med pæreformede perler og oversået med safirer.

Hvor livet dog engang havde været udsøgt! Hvor skønt i alt dets pragt og storslåede udsmykning! Blot det at læse om de dødes luksus var vidunderligt.

Senere lagde han sig efter broderede stoffer og sådanne tapeter, som brugtes i stedet for vægmalerier i de nordeuropæiske landes kolde sale. Når man studerede den slags sager – og han havde altid mærkelig let ved at blive dybt

interesseret i hvad som helst for en kort tid – så følte han sig næsten bedrøvet ved at tænke på, hvor tiden skæmmede disse skønne og vidunderlige ting. Det havde han dog selv undgået. Sommer efter sommer svandt hen, og de gule narcisser blomstrede og visnede mange gange, og i rædselsfulde nætter gentog hans synder sig, men han selv blev ved at være uforandret. Ingen vinter skæmmede hans ansigt eller plettede hans skønheds blomstren. Hvor anderledes var det ikke med fysiske ting! Hvor var de forsvundet hen? Hvor var den store, krokusfarvede robe, som guderne havde kæmpet med titanerne om, dén, der var fremstillet af brune møer til Athene? Hvor var det vældige *velarium*, som Nero havde overdækket Roms Colosseum med, det gigantiske mørkeblå sejl, hvorpå var malet hele stjernehimlen, og Apollo i sin vogn, trukket af hvide gangere med gyldent seletøj? Han ligefrem længtes efter at se de mærkværdige bordservietter, der var blevet fremstillet til Solens ypperstepræst, og hvorpå var afbildet alle de retter og delikatesser, man kunne ønske sig; kong Chilperics ligklæde med dets tre hundrede gyldne bier; de fantastiske klædninger, som forargede biskoppen af Pontus og som var broderet med "løver, pantere, bjørne, hunde, skove, bjerge, jægere – med et ord, alt, hvad en kunstner kan kopiere fra naturen", og den jakke, Charles af Orleans engang bar, på hvis ærmer var broderet vers af sangen *Madame, je suis tout joyeux*, hvis musik var indlagt med guldtråd og hver node, som i de dage var firkantede, bestod af fire perler. Han læste om et værelse, der blev indrettet i paladset i Rheims for dronning Jeanne af Burgund, og var dekoreret med "tretten hundrede og en og tyve broderede papegøjer med kongens våbenskjold, og fem

hundrede og en og tres sommerfugle, hvis vinger var tilsvarende udstyret med dronningens skjold, det hele udført i guld". Catharina af Medici fik fremstillet en sørge-seng af sort fløjl broderet med halvmåner og sole. Dens omhæng var af damask med laurbærkranse og blomsterranker på en grund af sølv og guld, og kantet med perlebroderier, og den stod i et værelse, hvis vægge var dækket med lange rækker af dronningens våben i sort fløjl på sølvindvævet baggrund. Louis den Fjortende havde guldbroderede karyatider på femten fods højde i sine værelser. Kong Sobieski af Polens paradeseng var fremstillet af guldbrokade fra Smyrna broderet med turkiser og vers fra Koranen. Den stod på stolper af støbt sølv, smukt forarbejdede og oversået med en mængde medaljoner af emalje og ædle stene. Den var blevet erobret fra tyrkerne foran Wien, og Muhammeds fane havde stået opstillet under dens baldakin.

I et helt år undersøgte han de sjældneste sager, han kunne opspore af vævninger og broderier; skaffede sig de smukkeste musseliner fra Delhi, smukt vævede med palmetter af guldtråd og stukket med skinnende billevinger; gaze fra Dacca, som på grund af deres gennemsigtighed er kendt i Østen som "vævet luft" og "løbende vand" og "aftendug"; stoffer fra Java med sære mønstre; udpyntede kinesiske draperier; bøger indbundet i gyldenbrun satin eller himmelblå silke og broderet med *fleurs-de-lis*, fugle og andre billeder; kniplingeslør i ungarske bargello-mønstre; sicilianske brokader og stive spanske fløjler; georgiske arbejder med de typiske guldmønter, og japansk *fukusa*-silke med deres grønt-tonede guld og fugle med vidunderlige fjerdragter.

Særlig var gejstlige dragter hans lidenskab; ligesom alt, hvad der havde noget at gøre med religionen. I lange cedertræskister, som stod opstillet i det vestlige galleri i hans hus, havde han gemt mange udsøgte, skønne ting, der virkelig var prægtige nok til en klædedragt for "Kristi brud", hun, som skal bære purpur og juveler og det fineste linned, på det at hun kan skjule sit blege, forpinte legeme, der er skæmmet under de lidelser, som hun selv har søgt, og som er såret af bodsøvelsers smerte. Han ejede en pragtfuld korkåbe af højrød silke og guldindvævet damask med et gentaget mønster af gyldne granatæbler omkranset af stiliserede blomster og ananas dannet af bittesmå påsyede perler. Broderiet var opdelt i firkanter med billeder fra den hellige jomfrus liv, og hendes kroning var fremstillet med farvede silketråde på hætten. Det var et italiensk arbejde fra det femtende århundrede. En anden kåbe var af grønt fløjl, broderet med hjerteformede grupper af akantus-blade, hvorfra der udbredte sig langstilkede hvide blomster, hvis finere detaljer var fremstillet med sølvtråd og farvede krystaller. Det store spænde viste en engels hoved i fransk ophøjet guldbroderi. Borterne var af lærred, vævet af rød og gylden silke, udpyntet med en mængde medaljoner med helgener og martyrer, deriblandt St. Sebastian. Han havde også adskillige messehageler, af ravfarvet silke og blå silke og guldbrokade, og gylden silke-damask og gyldent lærred, indvævet med fremstillinger af lidelseshistorien og korsfæstelsen og broderet med løver og påfugle og andre symboler; dalmatika af hvid satin og lyserød silke-damask, dekoreret med tulipaner og delfiner og *fleurs-de-lis*; alterklæder af dybrød fløjl og blåt lærred, og en mængde messeduge, nadverduge og svededuge.

Der var i de mystiske ritualer, disse ting blev brugt til, noget, der nærede hans fantasi.

Disse skatte, og i det hele taget alt, hvad han samlede sammen i sit smukke hus, skulle tjene ham som middel til at glemme; hjælpe ham til for en tid at undslippe den angst, der til tider næsten blev for frygtelig til at udholde. På væggen oppe i det ensomme værelse, hvor han havde levet så lang tid af sin barndom, havde han med egne hænder ophængt det frygtelige billede, som stadig forandredes og viste ham, hvor dybt han i virkeligheden sank, og over det havde han bredt det store sengetæppe som et forhæng. Somme tider gik han ikke derop i flere uger; så glemte han den modbydelige, malede tingest og fik igen sit lette hjerte, sit vidunderlige glade sind, sin lidenskabelige henrykkelse over selve livet. Men pludselig en nat kunne han så snige sig ud af sin bolig og gå ned til de forfærdelige steder ved Blue Gate Fields og blive der flere dage, lige til han blev jaget derfra. Når han så kom tilbage, kunne han sidde foran billedet, somme tider med væmmelse både for det og for sig selv, men stundom også fyldt af den oprørske stolthed, der er den halve glæde ved synden. Og han smilede da med hemmelig fryd over det elendige skyggebillede, som måtte bære den byrde, han selv skulle have båret.

Efter få års forløb kunne han ikke tåle at være længe borte fra England; han solgte den villa, som han og lord Henry havde sammen ved Trouville, og det lille hus med hvide mure nede i Algier, hvor de mere end en gang havde tilbragt vinteren. Han hadede at være skilt fra det billede, som var en så stor del af hans liv, og han var også bange for, at nogen skulle skaffe sig

adgang til værelset, mens han var borte, trods de omhyggeligt anbragte bolte og låse, som han havde ladet sætte for døren.

Han forstod meget vel, at ingen ville blive klogere af det. Ganske vist beholdt billedet trods al ansigtets modbydelighed og grimhed en bemærkelsesværdig lighed med ham, men hvad kunne de opdage ved at se det? Han ville le ad dem, som prøvede at drille ham. Han havde ikke malet det selv, hvad kom det så ham ved, hvor hæsligt det var? Selv om han sagde sandheden, ville de så tro ham?

Men han var alligevel bange. Når han opholdt sig på sit store gods i Nottinghamshire som vært for sin sædvanlige omgangskreds af elegante unge mænd af hans egen stand, og satte hele omegnen i forbavselse ved sit livs urimelige luksus og vanvittige ødselhed, så kunne det hænde, at han pludselig forlod sine gæster og skyndte sig tilbage til London for selv at konstatere, at døren ikke var blevet sprængt, og at billedet var der endnu. Tænk, om det skulle blive stjålet! Denne tanke fik ham til at gyse af rædsel. Så ville verden få hans hemmelighed at vide. Måske var der allerede nogen, som havde mistanke?

For selv om han bedårede mange, så var der ikke få, som troede ondt om ham. Han blev ikke optaget som medlem af en klub i West End, som hans slægt og sociale stilling ellers gav ham adgang til; og det hændte engang, da en af hans venner førte ham ind i Churchill-hotellets rygesalon, at hertugen af Berwick og andre herrer rejste sig på en ostentativ måde og gik. Efter at han var blevet femogtyve år gammel, begyndte der at komme mærkelige historier i omløb om ham. Det fortaltes, at man havde set ham i skænderi eller ligefrem slagsmål med udenlandske matroser i en af Whitechapels tarveligste

kælderbeværtninger, og at han stod i forbindelse med tyve og falskmøntnere og var inde i deres forretning. Hans mærkværdige fraværelser blev meget omtalt, og når han atter viste sig i selskabslivet, hviskede man om ham i krogene eller gik ham forbi med et foragteligt udtryk eller så koldt undersøgende på ham, som om man ville opdage hans hemmeligheder.

Men den slags uopdragenhed og overlagt krænkelse tog han selvfølgelig intet hensyn til. Og de fleste fandt, at hans naturligt frejdige væsen, hans indtagende, barnlige smil og hans ungdoms uforlignelige ynde var tilstrækkeligt modbevis mod de bagtalelser – thi således benævnte man det – der svirrede om ham. Men man lagde dog mærke til, at de, som tidligere havde været hans intimeste venner, nogen tid efter syntes at sky ham. Kvinder, der havde beundret ham vildt og for hans skyld havde sat sig uden for det gode selskab og trodset dets moral, kunne nu blive blege af skam og afsky, hvis Dorian Gray trådte ind.

Men der var mange, for hvem alle de skandaler, som blev hvisket, kun forhøjede hans mærkelige, farlige fortryllelse. Og hans store formue gav ham en vis sikkerhed. Samfundet – i hvert fald det civiliserede samfund – er altid utilbøjeligt til at tro noget ondt om folk, som er født både rige og smukke. Mennesker har en instinktiv følelse af, at en mands ydre manerer er vigtigere end hans moral, og at det er mindre væsentligt at være i besiddelse af en fuldkommen hæderlighed end af en udmærket kok. Og i grunden er det jo også en tarvelig trøst, når man hører, at den mand, der har givet en dårlig middag eller slette vine, fører et ulasteligt privatliv. End ikke

kardinaldyderne kan, som lord Henry engang bemærkede i en diskussion om disse, give syndsforladelse til en, der har serveret en halvkold suppe, og der kan muligvis være meget rigtigt i hans mening. For det gode selskabs leveregler er – eller burde være – de samme som kunstens. Formen er absolut hovedsagen. Den bør have hele en ceremonis værdighed og hele dens usandfærdighed; den bør forene et romantisk skuespils kunstige usandhed og hykleri med den ånd og skønhed, der gør sådanne eventyrspil så bedårende. Er hykleri virkelig så forfærdelig en ting? Næppe. Det er blot et middel, vi har til at mangfoldiggøre vor personlighed.

Dette var i hvert fald Dorian Grays mening. Han måtte stadig forbavses over denne overfladiske psykologi, der altid betragter et menneskes jeg som en ganske ligefrem, uforanderlig, troværdig ting, lavet af en enkelt bestanddel. Han selv syntes, at mennesket var et væsen med myriader af liv og myriader af følelser, en sammensat, mangesidet skabning fuld af mærkelige, nedarvede tanker og lidenskaber og besmittet med de dødes uhyggelige sygdomme. Han elskede at drive ned gennem det øde, kolde billedgalleri ude i sin villa og se på de mange portrætter af dem, hvis blod flød i hans årer. Her hang f.eks. Philip Herbert, som Francis Osborne i sine *Memories on the Reigns of Queen Elisabeth and King James* beskrev som "én, der blev forkælet ved hoffet for sit skønne åsyn, som han ikke beholdt længe". Var det mon den unge Herberts liv, han selv nu stundom førte? Havde måske en eller anden fin, giftig spire sneget sig fra slægt til slægt og nu endelig nået ham selv? Var det mon ikke en uklar følelse af denne fordærvelse, der engang i Basil Hallwards atelier pludselig og uden grund havde bragt

ham til dette sindssyge ønske, der havde forandret hans liv således? Og her hang sir Anthony Sherard i sin guldbroderede røde vest, diamantbesatte jakke med gyldne manchetter og pibekrave; og sin rustning i sort og sølv stablet op for sine fødder. Hvad havde denne mand givet ham i arv? Havde sir Anthony, som var Johanna af Neapels elsker, efterladt ham nogle synder og laster? Var hans eget liv blot de drømme, som den døde selv ikke havde vovet at leve? Og her fra dette blegede billede smilede lady Elisabeth Devereux med tylshovedtøj, perleindvirket kniplingsliv og lyserøde snørede silkeærmer. I højre hånd holdt hun en blomst, og hendes venstre omfattede en halskæde af roser i emalje. På bordet ved hendes side lå en mandolin og et æble; der var store grønne rosetter på hendes små, spidse sko. Han kendte hendes liv og de mærkelige sagn, som blev fortalt om hendes elskede. Mon han ikke havde arvet lidt af hendes natur? Eller for eksempel denne George Willoughby med det pudrede hår og de kunstige skønhedspletter. Hvor han så ond ud. Hans ansigt var skummelt og grådigt, de sanselige læber krusede sig i foragt. Elegante kniplingsmanchetter faldt ud over de magre, gule hænder, der var overlæsset med ringe.

Han havde været en af det attende århundredes modejunkere og lord Ferrars ungdomsven. Hvad kunne man ikke tro om den anden lord Beckenham, som var prinsregentens kammerat i hans mest lastefulde dage og en af medviderne i det hemmelige ægteskab med mrs. Fitzherbert? Hvor stolt og smuk han så ud med sine kastanjebrune lokker og sin hovmodige holdning. Hvilke lidenskaber havde han givet i arv? Man havde dengang anset ham for en vellystning; han var den, som havde ført an

orgierne på Carlton House. Hosebåndsordenens stjerne skinnede på hans bryst. Ved siden af hang billedet af hans hustru, en bleg, smallæbet dame i sort. Også hendes blod rørte sig i Dorians årer. Hvor alt dette var underligt. – Og hans moder, som lignede lady Hamilton, hans egen moder med de fugtige læber så røde som vin – han vidste nok, hvad han havde arvet efter hende! Hende skyldte han sin skønhed og sin lidenskab for andres skønhed. Hun lo ned til ham i sin hvide bakkantindedragt. Hun havde vinløv i håret, og der flød purpurrød druesaft fra den pokal, som hun holdt i hånden. Billedet var falmet, men øjnene stadig vidunderligt dybe og strålende i farven. De fulgte ham, hvor han så bevægede sig hen.

Men man havde forgængere i litteraturen, så vel som i sin egen slægt; mange af dem kom én måske nærmere i type og natur og havde i hvert fald en indflydelse, som man var sig selv fuldstændig bevidst. Dorian Gray kunne somme tider synes, at hele historien var en fuldkommen gengivelse af hans eget liv – ikke sådan, som han virkelig havde levet det, men som hans fantasi havde omskabt det for ham, som livet havde set ud i hans tanker og følelser. Han syntes, at han havde kendt dem alle sammen, disse mærkelige, frygtelige skikkelser, som havde gået over verdens scene og gjort synden så vidunderlig og ondskaben så fængslende. Han syntes, at deres liv havde været hans eget.

Helten i denne farlige bog, der havde haft så voldsom betydning for ham, følte selv denne mærkelige forbindelse. I det syvende kapitel fortalte han, hvordan han, kronet med en laurbærkrans, for at lynet ikke skulle ramme ham, sad som

Tiberius i en have på Capri, og læste i Elephantis berygtede bog, mens dværge og påfugle spankulerede rundt om ham og en fløjtespiller efterlignede et røgelseskars svingninger; og hvordan han som Caligula havde sviret med de grønskjortede jockeys i deres stalde og spist af en elfenbens krybbe med en hest med juvelbesat seletøj; og som Domitian havde vandret i en korridor med vægge af marmorindfattede spejle, mens han så sig om med forfulgte blikke efter glimtet af den dolk, der skulle tage ham af dage, syg af den kedsomhed, den frygtelige *tædium vitæ*, der kommer over dem, som livet intet nægter; havde stirret gennem en krystalklar smaragd ind på Circus røde slagtehal, og derpå, i en karre trukket af sølvskoede muldyr var blevet bragt gennem Granatæblernes Gade til Domus Aurea, mens han hørte mængden råbe på Nero Cæsar, idet han kom forbi; og hvordan han som Heliogabalus havde malet sit ansigt og sat sig ved spinderokken blandt kvinderne, og havde bragt Månen fra Kartago og givet hende til Solen.

Og gang på gang læste Dorian i dette fantastiske kapitel, og de to kapitler, der fulgte efter, hvori der som mærkelige vævede tapeter eller kunstfærdige emaljer var afbildet skønne og frygtelige billeder af mennesker, som last og blod og lediggang havde gjort til uhyrer eller vanvittige: Hertug Filippo af Milano, som myrdede sin hustru og besmurte hendes læber med rød gift, for at hendes elsker skulle suge døden i sig, når han kyssede det lig, som han tilbad; venetianeren Pietro Barbi, kendt som Paul den Anden, som i sin forfængelighed søgte at tildele sig titlen *Formosus*, han, hvis tiara, som var to hundrede tusind floriner værd, var købt med en rædselsfuld synd; Gian Maria Visconti, som holdt hunde til at jage levende mennesker

med, og endelig blev myrdet og begravet under roser, som hans elskede, et offentligt fruentimmer, kastede over ham; og Borgia på sin hvide hest, med Brodermordet ridende ved sin side og kappen plettet af Perottos blod; Petro Riario, den unge kardinalærkebisp af Firenze, Sixtus IV's barn og yndling, hvis skønhed kun kunne sammenlignes med hans udsvævelser. Det var ham, som modtog Leonora af Aragonien i et telt af kridhvid og blodrød silke, en pragtfuld pavillon, fuld af nymfer og centaurer, og han forgyldte en dreng, der skulle tjene hende ved festen som Ganymedes eller Hylas. – Og Ezzelin, hvis melankoli kun kunne helbredes ved synet af mord, han, der havde det samme begær efter rødt blod, som andre har efter rød vin, han, hvem man sagde var søn af den Onde og havde snydt sin fader i terningspil, da hans egen sjæl var indsatsen. Eller Giambattista Cibo, der spottende antog tilnavnet Innocens – "Den uskyldige", han, i hvis årer en israelitisk doktor indsprøjtede tre drenges blod. Og Sigismondo Malatesta, Issottas elsker, herren af Rimini, hvis billede blev brændt i Rom, fordi han var Guds og menneskers fjende; han, som kvalte Polyssena i en serviet og gav Ginevra d'Este gift i en smaragdskål og til ære for en grusom last byggede et hedensk tempel til Kristi tilbedelse. Og Griffonetto Baglione i sin stukne vams og med juvelbesat hue over de friserede lokker, han, som myrdede Astorre og hans brud og Simonetto og hans page, og denne Griffonetto, der var så skøn, at de, som hadede ham, græd, og Atlanta, der før havde forbandet ham, velsignede ham nu, da han lå døende på det gule torv i Perugia.

Der var noget forfærdeligt, noget bedårende ved dem alle sammen. Dorian så dem for sig om natten, og de hidsede hans

fantasi om dagen. Renæssancetiden kendte besynderlige metoder til forgiftning – ved en hjelm eller ved en brændende fakkel, ved en broderet handske eller en juvelbesat vifte, et forgyldt hovedvandsæg eller en halskæde af rav. Dorian Gray var blevet forgiftet af en bog. Der var de øjeblikke, hvor han så på ondskaben som var den blot en måde, hvorpå han kunne realisere sin opfattelse af skønheden.

Kapitel 12

Det var den niende november, aftenen før Dorians otte og tredivte års fødselsdag, som han så ofte huskede det siden.

Ved ellevetiden gik han hjemad fra lord Henrys, hvor han havde spist til middag. Det var koldt og tåget, han var godt indpakket i en tung pels. På hjørnet af Grosvenor Square og South Audley Street mødte han en mand, som kom gående med en rejsetaske i hånden meget raskt gennem den tætte luft og havde kraven på sin grå ulster op om ørerne. Dorian genkendte ham. Det var Basil Hallward. Han blev pludselig angst uden at kunne forklare sig det, men lod, som han ikke så ham og gik hurtigt videre i retning af sit hjem.

Men Hallward havde set ham. Dorian hørte ham først standse på fortovet og derpå gå hurtigt efter ham. Et øjeblik efter følte han hans hånd på sin arm.

"Dorian! Det kalder jeg et lykketræf! Jeg har siddet og ventet på dig lige siden klokken ni i dit bibliotek. Så fik jeg endelig medlidenhed med din trætte tjener og sagde, at han skulle gå i seng, når han havde lukket mig ud. Jeg skal af sted til Paris med midnatstoget, og jeg måtte absolut se dig først. Jeg tænkte nok, at det var dig, eller snarere din pels, da du gik forbi, men jeg var ikke helt sikker. Kendte du mig ikke?"

"I denne tåge, kære Basil? Jeg kan jo knap kende Grosvenor Square. Mit hus skal ligge her i nærheden, men jeg slet ikke sikker. Det gør mig virkelig ondt, at du skal rejse, jeg har jo ikke set dig i lange tider. Men du kommer vel snart igen?"

"Nej, jeg bliver borte fra England i et halvt år. Jeg tager atelier i Paris og lukker mig inde, til jeg bliver færdig med et stort billede, som jeg har i hovedet. Nå, men det var ikke om mig selv, jeg ville tale. Der er din dør. Lad mig komme ind et øjeblik. Jeg har noget at sige dig."

"Det ville glæde mig; men kommer du ikke for sent til dit tog?" sagde Dorian sløvt, mens han gik op ad trappen og åbnede døren.

Lampelyset slog ud fra gangen gennem tågen, og Hallward så på sit ur. "Jeg har masser af tid," svarede han. "Toget går ikke før et kvarter over tolv, og nu er den ikke mere end lige elleve. Jeg var jo også bare på vej hen til klubben for at se efter dig, da jeg mødte dig. Jeg behøver ikke at have vrøvl med min bagage, alle mine tunge sager er sendt i forvejen. Jeg har ikke andet med mig end denne rejsetaske, og jeg kan mageligt nå Victoria på tyve minutter."

Dorian så på ham og smilede. "Det var en underlig måde at rejse på for en berømt maler. En håndtaske og en ulster! Men skynd dig nu at komme ind, ellers trænger tågen op i huset. Og husk, at du ikke må tale om noget alvorligt. Nu til dags er ingenting alvorligt, eller burde i hvert fald ikke være det."

Hallward rystede på hovedet, idet han trådte ind og gik efter Dorian til biblioteket. Store træstykker brændte lystigt i den åbne kamin, lamperne var tændt, og på et lille bord stod der et åbent hollandsk likørskrin af sølv, nogle sodavands-sifoner og et par store slebne glas.

"Du kan se, din tjener har gjort mig det hyggeligt, Dorian. Han gav mig alt, hvad jeg ville, deriblandt dine bedste cigaretter. Det er en overmåde gæstfri fyr, ham synes jeg meget

bedre om end den franskmand, du havde før. Hvad er der for resten blevet af ham?"

Dorian trak på skuldrene. "Jeg tror, han giftede sig med lady Radleys kammerpige og etablerede hende i Paris som engelsk dameskrædderinde. Anglomani er jo meget moderne derovre, hører jeg; det er da for resten temmelig dumt af franskmændene, ikke sandt? Men, ved du, han var på ingen måde nogen dårlig tjener. Jeg kunne ikke lide ham, men jeg havde intet at klage over – man går jo ofte og tænker sig ting, som er ganske meningsløse. Han var mig virkelig yderst hengiven og lod til at være meget bedrøvet, da han tog bort. Tag en cognac til, eller vil du hellere have rhinskvin med selters, det drikker jeg altid selv, og der står ganske sikkert noget inde i den anden stue."

"Tak, jeg vil ikke have mere," sagde Hallward, trak huen og frakken af og kastede dem over sin taske, som han havde sat i hjørnet. "Men hør nu, kære ven, nu vil jeg tale alvorligt med dig. Lad være at rynke panden. Du gør det blot så meget sværere for mig."

"Hvad drejer det sig om," sagde Dorian i sin trodsige tone og kastede sig på sofaen. "Jeg håber ikke, det er noget om mig selv? Jeg er træt af mig selv i aften, jeg ville gerne være en helt anden."

"Det er om dig selv," svarede Hallward med sin dybe, alvorlige stemme, "og jeg må sige dig det. Jeg skal kun opholde dig en halv time."

"En halv time!" mumlede Dorian med et suk og tændte sig en cigaret.

"Det er ikke meget at forlange af dig, Dorian, og det er udelukkende for din egen skyld, at jeg siger det. Jeg synes, det

er bedst, du hører om alle de frygtelige ting, der siges om dig i London."

"Det bryder jeg mig ikke om at høre. Jeg holder meget af skandaler om andre folk, men skandaler om mig selv interesserer mig ikke. De har ikke nyhedens fængslende egenskaber."

"De bør absolut interessere dig. En gentleman vogter altid over sit gode navn; du vil da ikke have, at folk skal omtale dig som en sjofel, ødelagt person! Du har ganske vist din position og din rigdom og al den slags, men det er ikke nok! Nu må du huske på, at jeg selv aldeles ikke tror disse rygter; i hvert fald kan jeg ikke tro dem, så snart jeg ser dig. Synden er noget, som skriver sig ind i menneskets ansigt; den kan ikke skjules. Man taler om hemmelige laster; vrøvl – det er der ikke noget, der hedder. Hvis man er fordærvet, så viser det sig i linjerne om munden, i øjenlågenes slaphed eller endog i håndens form. Der var én – jeg vil ikke sige hans navn, men du kender ham – en, som kom til mig i fjor og ville males. Jeg havde aldrig set ham før og havde dengang aldrig hørt noget om ham, skønt jeg har hørt en del om ham siden. Han ville give en usædvanlig høj betaling. Jeg sagde nej. Der var noget i hans fingres facon, som jeg ikke kunne udstå. Nu ved jeg, at jeg havde fuldkommen ret i, hvad jeg tænkte om ham. Han fører et forfærdeligt liv. Men du, Dorian, du med dit rene, lyse, uskyldige ansigt, din vidunderlige uberørte ungdom – jeg kan ikke tro noget om dig. Og alligevel ser jeg dig meget sjældent, og du kommer aldrig mere ned i mit atelier, og når jeg er borte fra dig, hører jeg alle disse hæslige ting, som folk hvisker om dig, og jeg ved ikke, hvad jeg skal svare. Dorian, hvor kan det være, at en mand som

hertugen af Berwick går sin vej fra klubben, når du træder ind? Hvorfor er der så mange herrer i London, som hverken vil komme i dit hus eller indbyde dig til deres? Du var jo før en god ven af lord Stavely. Jeg traf ham for en uge siden i selskab; dit navn blev tilfældigvis nævnt i samtalen i anledning af de miniaturebilleder, som du har lånt til udstillingen. Stavely trak foragtelig på munden og sagde, at din kunstneriske smag kunne være udmærket, men at du var en mand, som ingen god og ren ung pige burde have lov at omgås, og som ingen anstændig dame skulle være i stue med. Jeg mindede ham om, at jeg var en af dine venner, og spurgte, hvad han mente. Han sagde det. Han sagde mig det for alles ører. Det var forfærdeligt! Hvorfor er dit venskab så skæbnesvangert for unge mænd? For eksempel den fordærvede unge fyr, som tjente i Livgarden og begik selvmord – du var hans bedste ven. Og sir Henry Ashton, som måtte forlade England med et plettet navn – han og du var uadskillelige? Eller Adrian Singleton og den forfærdelige måde det endte med ham? Eller lord Kents' eneste søn og hans ødelagte fremtid? Jeg mødte hans fader i går i St. James Street. Han så ud, som han var knækket af sorg og skam. Eller den unge hertug af Perth? Hvad er det for et liv, han lever nu? Hvilken gentleman ville omgås ham?"

"Stop lidt, Basil! Du taler om ting, som du ikke kender noget til," sagde Dorian Gray, idet han bed sig i læben, med uendelig foragt i stemmen. "Du spørger, hvorfor Berwick forlader stedet, når jeg træder ind? Det er, fordi jeg kender hele hans liv og ikke, fordi han kender noget af mit. Med det blod, der flyder i hans årer, hvordan skulle han så kunne beholde sit gode rygte? Du udspørger mig om Henry Ashton og den unge Perth? Har jeg

lært den ene hans laster og den anden hans udsvævelser? Og hvis Kents' imbecile søn finder sig en kone fra gaden, hvad har jeg så med det at gøre? Hvis Adrian Singleton skriver sine venners navne på veksler – nå, er jeg hans formynder? Jeg ved, hvordan man snakker i England. Ved kaffen lufter borgerne deres bornerte moral og hvisker ganske sagte sammen om det, som de kalder usædelighed hos de højere klasser, bare for at få folk til at tro, at de hører til det gode selskab og står på bedste fod med dem, som de bagtaler. Her i landet er det nok, hvis en mand hører til de kendte navne og er lidt af et godt hoved, så er der ingen grænser for den sladder, der løber om ham. Og hvordan lever så de mennesker selv, som ser sig som moralens vogtere? Kære ven, du glemmer, at her bor vi i hykleriets fædreland."

"Dorian," råbte Hallward, "det er ikke det, der er spørgsmålet. England kan være ækelt nok; det ved jeg, og det gode selskab her har alle mulige fejl. Men netop af den grund vil jeg være sikker på, at du er fuldstændig ren. Og det har du ikke været. Man har lov at dømme en mand efter den indflydelse, han har på i sine venner. Dine lader til at miste al æresfølelse, alt det gode, alt det rene. Først har du fyldt dem med en vanvittig lyst til nydelse. Så er de gledet ned i afgrunden. Du har ført dem dertil. Ja, du har ført dem dertil, og du kan dog smile, sådan som du gør det nu. Og der er noget, som er værre endnu. Jeg ved, at du og Harry er uadskillelige. Derfor – om ikke af andre grunde – skulle du ikke have plettet hans søsters navn."

"Pas på, Basil. Du går for vidt!"

"Jeg *må* tale, og du må høre. Du *skal* høre. Da du traf lady Gwendolen for første gang, havde aldrig det ringeste pust af

skandale berørt hende. Og er der nu én eneste anstændig dame i London, som vil køre sammen med hende i parken? Ikke engang hendes egne børn får jo lov at bo hos hende. – Så er der også andre historier – historier om, at du er blevet set komme ud af modbydelige beværtninger tidligt om morgenen og liste forklædt ind i byens sjofleste huse. Er dette sandt? Kan det virkelig være sandt? Da jeg hørte sådan noget første gang, lo jeg; nu hører jeg det atter, og nu kommer jeg til at gyse ved det. Hvordan er det med din villa på landet og det liv, som dér leves? Dorian, du aner ikke, hvad der fortælles om dig! Jeg behøver næppe at sige, at jeg ikke vil præke for dig. Jeg husker engang, Harry sagde, at når man netop ville forsøge sig som sjælehyrde, så sagde man blot altid disse ord først, og så brød man straks sit løfte og prækede alligevel. Men det vil *jeg* nu ikke. Jeg vil blot have, at du skal føre et agtværdigt liv. Jeg vil, at du skal eje et godt navn og et uplettet rygte. Jeg vil, at du skal skaffe dig af med din modbydelige omgangskreds … Du skal ikke trække på skuldrene på den måde, ikke være så ligeglad. Du har nemlig en sjælden magt til at få indflydelse på andre; lad den blive til det gode og ikke til det onde. De siger, at du fordærver alle dem, som du bliver venner med, og at du blot behøver at være gæst i et nyt hjem, for at en eller anden skandale skal følge efter. Jeg ved ikke, om det er sandt eller ej. Hvordan skulle jeg vide det? Men det er, hvad man siger. Der bliver fortalt mig ting, som det er umuligt at tvivle på. Lord Gloucester var en af mine bedste venner ved Oxford; han har vist mig et brev, som hans hustru skrev, da hun lå for døden i sin villa i Mentona. Dit navn var indblandet i det frygteligste skriftemål, jeg nogen sinde har læst. Jeg sagde, at det var vanvid, at jeg kendte dig til bund og

grund, og at du umuligt kunne gøre sådan noget. – Kender dig? Gud ved, om jeg kender dig? Før jeg kunne svare, måtte jeg se din sjæl."

"Se min sjæl!" hviskede Dorian og fo'r pludselig sammen, rejste sig op og blev bleg.

"Ja," svarede Hallward alvorligt og med en dyb smerte i stemmen. "Se din sjæl. Men det kan kun Gud."

Dorian brast ud i en bitter, spottende latter. "Du skal få den at se i aften," råbte han og greb lampen fra bordet. "Kom, det er dit eget værk, hvorfor skulle du ikke se det? Bagefter kan du fortælle verden alt, hvis du vil. Der er ingen, som vil tro dig, og hvis de gjorde det, så ville det hæve mig i deres øjne. Jeg kender vore dages mennesker bedre end du, skønt du snakker så meget og så kedsommeligt om dem. Kom, siger jeg. Nu har du våset længe nok om lasten, nu skal du stå ansigt til ansigt med den."

Der var et hovmodets vanvid i hvert eneste af hans ord; han stampede i gulvet på sin barnligt trodsige måde. Det var ham en frygtelig glæde, at en anden skulle få del i hans hemmelighed, og at selve den, som havde malet det billede, der var begyndelsen til al hans skændsel, nu skulle tynges hele sit liv med dette rædselsfulde minde om, hvad han havde udrettet.

"Ja," fortsatte han og gik nærmere hen til Basil og stirre ham stift ind i hans alvorlige øjne: "Jeg skal vise dig min sjæl. Du skal se det, som du tror, at Gud alene kan se."

Hallward veg tilbage. "Det er gudsbespottelse, Dorian!" råbte han. "Den slags ting må du ikke sige. Det er en forfærdeligt, og det betyder dog ingenting."

"Nå, det tror du ikke?" Han lo igen.

"Jeg ved det. Og det, som jeg har sagt i aften, det sagde jeg til dit bedste. Du ved, at jeg altid har været dig en trofast ven."

"Rør mig ikke. Gør dig færdig med det, du har at sige."

Hallwards ansigt fortrak sig i smerte. Han tav stille et øjeblik, grebet af voldsom medlidenhed. Hvad ret havde han i grunden til at trænge ind i Dorian Grays liv? Hvis denne unge mand blot havde gjort en tiendedel af det, som hviskedes om ham, hvad måtte han så ikke have lidt ved det? Hallward rettede sig, gik over til kaminen og stod dér og stirrede på de flammende brændestykker med asken, der så ud som rimfrost i de springende flammer.

"Jeg venter, Basil," sagde Dorian hårdt og klart.

Hallward vendte sig. "Jeg har endnu dette at sige," råbte han. "Du må give mig et svar på alle disse rædselsfulde anklager, som rettes mod dig. Hvis du vil sværge, at de er absolut løgnagtige fra først til sidst, så vil jeg tro dig. Benægt dem, Dorian, benægt dem! Kan du ikke se, hvad jeg går igennem? Gode Gud, fortæl mig dog ikke, at du er ond og fordærvet!"

Dorian Gray smilede. Hans læber fortrak sig foragteligt. "Kom med ovenpå, Basil," sagde han dæmpet. "Jeg fører en dagbog over mit liv fra døgn til døgn, og den kommer aldrig ud af det rum, hvor den skrives. Den skal jeg vise dig, hvis du har lyst at følge med."

"Hvis du vil det, så skal jeg gå med dig, Dorian. Jeg ser, at jeg ikke kan nå toget; det gør ingen ting, jeg kan rejse i morgen. Men forlang ikke, at jeg skal læse noget i aften. Alt, hvad jeg ønsker, er et ærligt svar på mit spørgsmål."

"Det vil blive givet dig deroppe; det kan ikke ske her. Du behøver næppe at læse længe."

Kapitel 13

Han gik ud af stuen og begyndte at stige op ad trapperne. Basil Hallward kom lige efter ham. De listede forsigtigt, som man instinktivt gør om natten. Lampen kastede store, fantastiske skygger på trinnene og væggen. Blæsten udenfor fik et vindue til at klapre.

Da de nåede helt op, satte Dorian lampen ned på gulvet, tog nøglen frem og drejede den om i låsen. "Du er sikker på, at du vil vide det, Basil?" spurgte han med lav stemme.

"Ja."

"Det glæder mig," hviskede han og smilede. Så tilføjede han, noget bittert: "Du er det eneste menneske i verden, som har ret til at vide alting om mig. Du har haft mere at gøre med mit liv, end du selv aner." Han tog lampen op, åbnede døren og gik ind. En kold træk slog dem i møde, og flammen blafrede pludselig op i et mørkt orange skær. Han gøs. "Luk døren efter dig," hviskede han, idet han satte lampen på bordet.

Hallward så omkring sig med et spørgende udtryk. Stuen så ud, som om ingen havde boet der i flere år. Et falmet flamsk tapet, et tildækket maleri, en gammel italiensk *cassone* og en halvtom bogreol – det var tilsyneladende alt, foruden et bord og en stol. Da Dorian tændte en stump lys, som stod på kaminhylden, så Basil Hallward, at alting var gråt af støv, og at der var huller i gulvtæppet. Bag panelet lød støj af en mus. Luften var fugtig og muggen.

"Så du tror, at det kun er Gud, som kan se sjælen, Basil? Træk det forhæng fra, så skal du selv se min."

Stemmen var kold og ond. "Du er gal, Dorian, eller du spiller komedie!" mumlede Hallward og rynkede panden.

"Nå, vil du ikke? Så må jeg gøre det selv," sagde den unge mand, idet han rev forhænget ned og slængte det på gulvet.

Hallward udstødte et forfærdet råb, da han pludselig, her i det svage lys, så dette modbydelige væsen på billedet stirre ham stift i øjnene. Dets udseende slog ham med væmmelse og afsky. Store Gud! – det var jo Dorians eget ansigt, han så! Denne rædsel, hvad det så end var, havde ikke fordærvet dets skønhed fuldstændig. Der var endnu nogen gylden glans i det falmede hår og lidt rødt på de sanselige læber. De oppustede øjne havde stadig et skær af deres smukke blå, de ædle kurver var ikke fuldkommen forsvundet fra de mejslede næsebor og den plastiske hals. Ja, dette var Dorian! Men hvem havde malet det? Hallward syntes, at han kunne kende sine egne penselstrøg, og rammen var efter hans eget udkast. Selve tanken var jo uhyrlig, og dog følte han angst. Han greb lyset og holdt det hen til billedet. I nederste venstre hjørne stod hans eget navn med lange, skinnende røde bogstaver.

Det var jo en hæslig karikatur, en infam, ond parodi. Han havde aldrig malet dette! Og alligevel var det hans eget billede. Han kunne kende det, og han følte det, som om hans blod fra det ene øjeblik til det anden skiftede fra en brændende ild til langsomt flydende is. Hans eget maleri! Hvad betød dette? Hvorfor havde det forandret sig? Han vendte sig om og så på Dorian Gray med en syg mands blik. Hans mund fortrak sig, og hans udtørrede tunge syntes ude af stand til at danne ord. Han strøg sig over panden. Den var kold og klam af sved.

Den unge mand stod lænet til kaminhylden og så hen på ham med det ejendommelige udtryk, man kan se på ansigtet af en, der er hensunket i en stor skuespillers kunst. Hans ansigt udtrykte hverken bedrøvelse eller glæde. Der var blot en tilskuers lidenskab og måske et glimt af triumf i hans øjne. Han havde taget sin blomst ud af knaphullet og stod nu og lugtede til den, eller lod, som han gjorde det.

"Hvad betyder dette?" råbte Hallward endelig. Hans egen stemme lød skarp og fremmed for hans øre.

"For mange år siden, da jeg var en dreng," sagde Dorian, idet han knuste blomsten i sin hånd, "traf du mig, smigrede mig og lærte mig at være forfængelig af min skønhed. Du forestillede mig en dag for en i af dine venner, der indviede mig i ungdommens under, og du malede et portræt af mig, som åbenbarede mig skønhedens vidunder. I et vanvittigt øjeblik, som jeg selv ikke i dag, om jeg fortryder eller ej, fremsatte jeg et ønske – du vil måske kalde det en bøn ..."

"Jeg husker det. Å, jeg husker det så alt for godt! Nej! det er jo umuligt. Værelset her er fugtigt. Der er gået mug i lærredet. Der har været en eller anden infam gift i mine farver. Jeg siger dig jo, dette er ganske umuligt."

"Åh, hvad er umuligt?" hviskede den unge mand og gik over til vinduet for at lænede sin pande mod den kolde, tågematte rude.

"Du fortalte mig, du havde ødelagt det."

"Jeg tog fejl. Det er billedet, der har ødelagt mig."

"Jeg tror ikke, det er mit arbejde!"

"Kan du ikke se dit ideal i det?" sagde Dorian bittert.

"Mit ideal, som du kalder det ..."

"Som *du* kaldte det!"

"Der var der ingen ondskab, ingen råhed! Du var mig et ideal; et sådant ideal, som jeg mere vil komme til at møde. Dette er en satyrs ansigt."

"Det er min sjæls ansigt."

"Store Gud! Hvilket udyr jeg har tilbedt. Det har en djævels øjne!"

"Vi har alle både Gud og Djævelen i os, Basil," råbte Dorian med en gestus af vild fortvivlelse.

Hallward vendte sig igen mod billedet og stirrede på det. "Å, Gud, hvis det er sandt," udbrød han, "og hvis dette viser dit liv, så må du jo have været endnu værre, end selv de, der bagtaler dig, tror." Han holdt atter lyset op mod lærredet og undersøgte det. Overfladen lod til at være ganske uberørt som dengang han gav det fra sig. Al råddenskaben og fordærvelsen kom åbenbart indefra. Ved en underlig indre proces havde hver eneste synd ligesom spedalskhed ædt sig ud gennem farverne. Et lig, som ligger og rådner i et vandhul, kunne ikke være så rædselsfuldt som dette.

Hans hænder rystede, lyset faldt ud af stagen ned på gulvet og lå der og spruttede. Han satte sin fod på det og slukkede det. Så smed han sig i den vakkelvorne stol ved bordet og begravede ansigtet i hænderne.

"Gode Gud, Dorian, dette var en grusom lære." Der kom ikke noget svar, men han kunne høre Dorian hulke henne ved vinduet. "Bed, Dorian, bed," mumlede han. "Hvad var det, vi lærte at sige som børn? 'Led os ikke i fristelse, forlad os vor skyld, fri os fra det onde.' Lad os sige det sammen. Din forfængelige bøn er blevet opfyldt. Din angrende bøn vil også

blive det. Jeg tilbad dig alt for meget. Det bliver jeg nu straffet for. Du har tilbedt dig selv for meget. Vi bliver begge to straffet."

Dorian Gray vendte sig om og så på ham med øjne, matte af gråd. "Det er for sent, Basil," sagde han usikkert.

"Det er aldrig for sent, Dorian. Lad os knæle sammen og prøve, om vi kan huske en bøn. Står der ikke et sted: "Om dine synder end er røde som blod, vil jeg gøre dem hvide som sne"?"

"De ord betyder intet for mig mere."

"Hys! Sig ikke sådan noget. Du har gjort ondt nok i dit liv. Store Gud, kan du da ikke se, at den modbydelige tingest dér håner os med sit blik."

Dorian stirrede på maleriet, og pludselig steg der et ukontrollabelt had mod Basil Hallward op i ham, som om det var portrættets malede øjne, der havde vakt den, eller de fortrukne læber, der hviskede det til ham. Han følte et jaget dyrs gale vildskab komme op i sig og han hadede den mand, som sad dér ved bordet, hadede ham mere, end han nogensinde i sit liv havde hadet noget. Han så sig vildt omkring. Henne på den malede kommode lå der noget, som blinkede. Han vidste, hvad det var. Det var en kniv, som han for nogle dage siden havde hentet op for at skære en snor over, og havde glemt at tage den med ned igen. Han gik langsomt hen mod den, lige forbi Hallward. Så snart han var kommet bag ved ham igen, greb han kniven og vendte sig om. Hallward bevægede sig, som om han ville rejse sig op fra stolen. Han sprang ind på ham og huggede kniven ind i den store pulsåre bag øret, idet han trykkede hans hoved ned i bordet og stødte til igen og igen.

Der lød en kvalt rallen og den rædselsfulde lyd af én, som kvæles i blod. Armene strakte sig tre gange krampagtigt op i

luften og slog om sig med groteske, stive fingre. Han huggede til igen, to gange, men den anden sig ikke mere. Noget begyndte at dryppe på gulvet. Han ventede et øjeblik, mens han stadig pressede hovedet ned. Så kastede han kniven på bordet og gav sig til at lytte.

Han kunne ikke høre andet end et regelmæssigt dryp på det luvslidte gulvtæppe. Han lukkede døren op og gik udenfor. Huset var fuldstændig stille. Ingen rørte sig. Nogle få sekunder stod han bøjet over gelænderet og stirrede anspændt ned gennem det dybe, tavse mørke. Så tog han nøglen ud af låsen og gik tilbage i rummet, idet han låsede bag sig.

Det sad der endnu, det derhenne i stolen, ludende over bordet, med hængende hoved, krum ryg og lange, slappe arme. Havde der ikke været det røde, flænsede hul i halsen og i den sorte, levrede pøl, som langsomt bredte sig på bordet, så kunne man have troet, at manden sad og sov.

Hvor var det gået hurtigt! Han følte sig mærkelig rolig, han gik hen til vinduet, åbnede det og trådte ud på altanen. Blæsten havde fejet tågen væk, og himlen så ud som en vældig påfuglehale med myriader af gyldne øjne. Han stirrede ned og fik øje på en politibetjent, der gik sin runde og kastede skinnet af sin blændlygte på de tavse huses porte. Henne på hjørnet blinkede et rødt lys fra en rumlende droske, så blev det borte. En kvinde med et laset sjal om skuldrene ravede dinglende frem langs fortovet. Af og til standsede hun og så sig om. Pludselig begyndte hun at synge hæst. Betjenten gik over og sagde noget til hende. Hun drev videre med en høj latter. En bitter vinden føg over pladsen, gaslygterne blafrede og blev blå, og de

bladløse træer rystede deres sorte grene. Han gøs, og gik ind igen og lukkede vinduet.

Han gik han hen til døren, drejede nøglen om og åbnede den. Han så ikke en eneste gang på den myrdede. Han følte, at hele hemmeligheden var at holde den virkelige situation borte fra sig. Denne ven, som havde malet dette skæbnesvangre billede, der var skyld i hele hans ulykke, var død. Det var tilstrækkeligt.

Så huskede han pludselig på lampen. Det var en temmelig sjælden én, maurisk arbejde, af mat sølv indlagt med arabesker af poleret stål og store turkiser. Hans tjener ville måske savne den, og ville stille spørgsmål. Han tøvede et øjeblik, så vendte hans sig om og tog den fra bordet. Han kunne ikke undgå at se på den døde genstand. Hvor var den stille. Hvor hænderne dog var forfærdelig hvide! Det så ud som en uhyggelig voksfigur.

Efter at have låset døren bag sig, listede han sagte ned ad trapperne. Træet knagede, som om de skreg af smerte. Han standsede flere gange og ventede. Nej, alt var stille. Der var kun lyden af hans egne fodtrin.

Inde i biblioteket så han Hallwards håndtaske og frakke i hjørnet. De måtte skjules et eller andet sted. Han åbnede et hemmeligt skab i panelet, hvor han plejede at gemme sine mystiske forklædninger, og kastede sagerne derind. Han kunne altid brænde dem senere. Så så han på uret. Klokken var tyve minutter i to.

Han satte sig ned og begyndte at tænke. Hvert år – næsten hver eneste måned – blev et menneske i England hængt for det, som han nu havde begået. Der havde været en vild mordlyst i luften. En rød stjerne var kommet for nær til Jorden … Men hvilke beviser var der imod ham? Basil Hallward var gået sin vej

klokken elleve. Ingen havde set ham komme igen. De fleste af husets folk var ude på Selby Royal. Hans kammertjener var gået i seng … Paris! Ja. Basil var rejst til Paris med midnatstoget, sådan som han havde bestemt. Med hans mærkelige indesluttede vaner ville det vare flere måneder, før der blev vakt mistanke. Måneder! – til den tid kunne alt være skaffet af vejen.

Pludselig fik han en idé. Han trak sin pels på, tog sin hat og gik ud i forhallen. Der stod han og lyttede til betjentens langsomme, tunge skridt ude på brostenene og så skinnet af hans lygte oppe på ruden. Han ventede og holdt vejret.

Et par minutter efter lukkede han døren op og klemte sig ud; idet han trak den meget forsigtigt til bag sig. Så begyndte han at ringe på klokken. Omtrent fem minutter efter kom tjeneren, halvt påklædt og med et meget søvnigt udtryk.

"Det gør mig ondt, at jeg måtte vække Dem, Francis," sagde han, idet han gik ind, "men jeg har glemt min nøgle. Hvad er klokken?"

"Ti minutter over to," svarede manden, idet han så op på uret og blinkede.

"Ti minutter over to? Det var sent. De må kalde på mig i morgen klokken ni. Jeg har noget at ordne."

"Javel, sir."

"Har der været nogen i aften?"

"Ja, mr. Hallward. Han ventede til klokken elleve, og så gik han for at nå toget."

"Å, det var kedeligt, at jeg ikke traf ham. Gav han nogen besked?"

"Nej, sir, blot at han ville skrive til Dem fra Paris, hvis han ikke fandt Dem i klubben."

"Udmærket, Francis. Glem ikke at vække mig klokken ni i morgen."

"Nej, sir."

Tjeneren slubrede ned ad gangen i sine tøfler.

Dorian kastede sin hat og frakke på det gule marmorbord og gik ind i biblioteket. Han spadserede frem og tilbage et kvarters tid, bed sig i læben og tænkte sig om. Så tog han vejviseren ned fra en af hylderne og slog op i den. "Alan Campbell, 152, Hertford Street, Mayfair." – Ja, det var den mand, han havde brug for.

Kapitel 14

Næste morgen klokken 9 kom tjeneren ind med en kop chokolade på en bakke. Han rullede gardinerne op. Dorian sov fredeligt, liggende på sin højre side med hånden under kinden. Han lignede en dreng, der er træt af at lege eller at læse.

Francis måtte røre to gange ved hans skulder, før han vågnede; og idet han slog øjnene op, smilede han, som om han havde haft en yndig drøm. Men han havde slet intet drømt. Natten var ikke blevet forstyrret hverken af skønne eller onde syner. Men ungdommen smiler uden nogen grund; det er en af dens mest fortryllende egenskaber.

Han vendte sig i sengen, støttede sig på albuen og begyndte at drikke sin chokolade. Den bløde, varme novembersol strømmede ind i stuen. Himlen var klar, og der var en rar varme i luften. Det var næsten som en majmorgen.

Lidt efter lidt begyndte nattens hændelser at krybe på lydløse, blodplettede fødder ind i hans hjerne og prægede sig i hukommelsen med en frygtelig tydelighed. Han gøs tilbage ved erindringen om alt, hvad han havde gennemgået; og pludselig vendte det samme had til Basil Hallward, som havde fået ham til at begå mordet, tilbage, og han blev iskold af vrede. Og så sad den døde der oven i købet endnu – nu midt i sollyset. Hvor det var modbydeligt! Sådanne hæslige ting hørte hjemme i mørket, ikke i dagslyset.

Dorian følte, at hvis han blev ved at gruble over det, som han havde gennemgået, så blev han syg eller gal. Der var visse synder, som det var en større nydelse at mindes end at begå,

mærkelige triumfer, der tilfredsstillede éns forfængelighed mere end ens lidenskab og virkede voldsommere på ens forstand end på ens følelser. Men denne hørte ikke til den slags. Den var noget, som skulle drives ud af tankerne, bedøves med valmuegift og kvæles, for at den ikke selv skulle kvæle ham.

Da uret slog halv, strøg han sig over panden, og stod så rask op og klædte sig på med endog mere end sædvanlig omhu. Han brugte lang tid til at udvælge sig et halstørklæde og en slipsnål, og han skiftede sine ringe mere end én gang. Han sad også længe over sin morgenmad, smagte på de forskellige retter og snakkede med tjeneren om nogle nye liberier, som han havde tænkt at lade fremstille til folkene på Selby. Så gennemgik han morgenposten. Nogle af brevene smilede han ad. Tre ærgrede ham. Et læste han flere gange om og om igen, så rev han det i stykker med et udtryk af let irritation. "Kvindernes hukommelse er dog ganske frygtelig," som lord Henry engang sagde.

Da han havde drukket sin kaffe, tørrede han sig langsomt om munden med en serviet, gav tjeneren tegn til at vente, gik hen til bordet, hvor han satte sig ned og skrev to breve. Det ene stak han i lommen, det andet gav han tjeneren.

"Francis, bring dette hen til Hertford Street 152, og hvis mr. Campbell ikke er i byen, så få at vide, hvor han bor."

Da han var blevet alene, tændte Dorian en cigaret og begyndte at tegne på et stykke papir. Først var det blomster og udkast til huse, senere menneskelige ansigter. Pludselig så han, at hvert eneste ansigt syntes at få en slående lighed med Basil Hallward. Han rynkede panden, rejste sig og gik over til reolen og tog i flæng en bog ud. Han var fast besluttet på, at han ikke

ville tænke på det, der var sket, før det blev tvingende nødvendigt.

Så lagde han sig på sofaen og så på bogens titelblad. Det var Gautiers: *Émaux et Camées* i Charpentiers udgave på japansk papir og med raderinger af Jacquemart. Bindet var af citrongrønt læder med et mønster af et forgyldt gitter og granatæbler. Det var en gave fra Adrian Singleton. Da han bladede i den, faldt hans øjne på digtet om Lacenaires hånd, den kolde, gule hånd, "du supplice encore mal lavée", med de dunede, røde hår og "doigts de faune". Han så på sine egne hvide, spidse fingre og bladede videre, til han kom til disse skønne vers om Venedig:

"Sur une gamme chromatique,
Le sein de perles ruisselant,
La Vénus de l'Adriatique
Sort de l'eau son corps rose et blanc.

"Les dômes, sur l'azur des ondes
Suivant la phrase au pur contour,
S'enflent comme des gorges rondes
Que soulève un soupir d'amour.

L'esquif aborde et me dépose,
Jetant son amarre au pilier,
Devant une façade rose,
Sur le marbre d'un escalier.

Hvor de var mageløse! Når man læste dem, var det som at glide ned ad de grønne kanaler i denne lyserøde og perlehvide by, siddende i en sort gondol med sølvsnabel og vajende

forhæng. De blotte linjer forekom ham at ligne de lange turkisblå streger, som følger én, når man ror ud til Lidoen. De pludselige farveglimt mindede ham om de hastige blink af fugle med opal- og regnbuespraglet hals, de, som flagrer omkring den høje Campanile med dens små glugger, eller spankulerer med statelig elegance gennem buegangenes tusmørke. Med halvt lukkede øjne lænede han sig bagover og blev ved at hviske for sig selv:

Devant une façade rose,
Sur le mabre d'un escalier.

Hele Venedig var givet i disse to linjer. Han huskede det efterår, han havde boet dernede, og han mindedes en vidunderlig forelskelse, som havde drevet ham til gale, vidunderlige dårskaber. Der var romantik overalt i verden. Men Venedig havde, lige som Oxford, beholdt sin baggrund for romantikken, og for den sande romantiker var baggrunden alt, eller næsten alt. Nogen tid dernede havde han været sammen med Basil, som var blevet ude af sig selv over Tintoretto. Stakkels Basil! Det var dog en rædselsfuld måde for et menneske at dø på.

Dorian sukkede, tog igen bogen og prøvede at glemme. Han læste om svalerne, som flyver ind og ud i det lille kaffehus ved Smyrna, hvor hadjierne sidder og tæller deres ravperler, og hvor de turbanklædte købmænd ryger deres lange piber med kvaster på, og taler alvorsfuldt sammen; læste om obelisken på Concordepladsen, der græder tårer af granit i sin ensomme, solløse landflygtighed og længes tilbage til den varme, lotusdækkede Nil, hvor der er sfinkser og rosenrøde ibiser og hvide gribbe med gyldne klør og krokodiller med små

guldglinsende øjne, som kravler rundt i det grønne, dampende mudder. Han fordybede sig i de vers, der til en musik af marmor, plettet af kys, fortæller om den underlige statue i porfyrsalen i Louvre; det "monstre charmant", som Gautier sammenligner med en dyb kvindestemme. Men en stund efter faldt bogen ud af hans hånd. Han blev nervøs og fik et voldsomt anfald af angst. Hvis nu Alan Campbell slet ikke var i England mere? Det kunne vare flere dage, før han vendte hjem. Måske ville han nægte at komme. Hvad skulle han så gøre? Hvert minut var livsvigtigt.

For fem år siden havde de været de bedste venner – ja, næsten uadskillelige. Så var deres omgang pludselig blevet brudt. Når de mødtes i selskab nu, så var det kun Dorian Gray, som smilede, Alan Campbell aldrig.

Han var en usædvanlig dygtig ung mand, men havde ikke nogen sans for kunst, og overfor Dorian skjulte han altid enhver nok så lille følelse for skønhed og poesi, han måtte være i besiddelse af. Han største åndelige passion var videnskaben. I Cambridge havde han tilbragt den meste tid i laboratoriet og havde taget en fin eksamen i de naturvidenskabelige fag. Kemien var stadig hans studium, og han havde sit eget laboratorium, hvor han plejede at lukke sig inde hele dagen, til hans moders store ærgrelse, der havde regnet med, at han skulle i Parlamentet og havde en vag idé om, at en kemiker var sådan en, der skrev recepter. Han var imidlertid en udmærket musiker og spillede både violin og klaver bedre end de fleste amatører. Det var da også musikken, som fra først af havde bragt ham og Dorian sammen, musikken og den uforklarlige tiltrækning, som Dorian havde, når han ville det – og som han

så ofte brugte uden at vide det selv. De havde truffet hinanden hos lady Berkshire den aften, da Rubinstein spillede dér, og siden blev de altid set sammen i Operaen, eller hvor der ellers var god musik at høre. Deres venskab varede halvandet år. Campbell var altid hos Dorian, enten på Selby Royal eller i Grosvenor Square. Han fandt, ligesom så mange andre, at Dorian var en type på alt det, der er udmærket og fængslende her i livet. Man fik aldrig at vide, om der var kommet noget imellem dem, men folk lagde pludselig mærke til, at de ikke talte sammen, når de mødtes, og at Campbell altid gik tidligt fra de selskaber, hvor Dorian var til stede. Alan Campbell var også blevet forandret, var somme tider påfaldende melankolsk, lod til ligefrem at afsky musik, og ville aldrig selv spille. Når han blev opfordret, undskyldte han sig i med, at videnskaben tog ham så meget, at han aldrig fik tid til at øve sig. Og dette var virkelig sandt. Han blev mere og mere optaget af biologiske studier, og et par gange fandt man hans navn i de videnskabelige tidsskrifter i forbindelse med visse mærkelige eksperimenter.

Dette var den mand, Dorian ventede på. Hvert øjeblik så han på uret. Som minutterne gik, blev han mere og mere ophidset. Til sidst rejste han sig op og begyndte at gå frem og tilbage i stuen som et smukt, fanget dyr. Hans tog lange, ligesom snigende skridt. Hans hænder var mærkeligt kolde.

Spændingen blev uudholdelig. Tiden forekom ham at kravle afsted på fødder af bly, mens han af væld ige vinde blev stødt hen mod den forrevne rand af en mørk afgrund. Han vidste, hvad der ventede ham der; han så det for sig, og skælvede, pressede med svedige hænder mod sine brændende øjenlåg,

som ville han berøve selve sin hjerne evnen til at se og presse øjenæblerne ind i bunden af deres huler. Det nyttede intet. Hjernen havde sin egen næring, som den sugede af, og forestillinger, der blev groteske af rædslen, forvredne og forvrængede, som om de var levende væsener i stor pine, dansede for ham som modbydelige dukker i deres snore og grinede gennem deres bevægelige masker. Så stod tiden stille for ham. Ja: den blinde, åndeløse ting bevægede sig ikke mere, og en rædsom fornemmelse af, at tiden var død, gennemtrængte ham, hentede en afskyelig fremtid op af dens grav og viste ham den. Han stirrede på den. Selve dens rædsel forvandlede ham til sten.

Endelig gik døren op, og tjeneren kom ind Han vendte de udtryksløse øjne mod ham:

"Mr. Alan Campbell!" sagde han.

Et befrielsens suk brød over hans udtørrede læber, og der kom atter farve i hans kinder.

"Bed ham komme ind straks, Francis!" Han følte, at han igen blev sig selv. Den fejhed, der havde grebet ham, var forsvundet igen.

Tjeneren bukkede og gik. Et øjeblik efter kom Alan Campbell ind. Han så meget alvorlig og temmelig bleg ud, ansigtets hvidhed blev endnu stærkere på grund af det kulsorte hår og de mørke øjenbryn.

"Alan! Det var pænt af dig. Tak, fordi du kom."

"Jeg havde bestemt aldrig mere at sætte min fod i dette hus, Gray. Men du skrev, det gjaldt liv og død." Hans stemme var hård og kold. Han talte langsomt og velovervejet. Der var et udtryk af foragt i det vedholdende søgende blik, han havde

henvendt på Dorian. Hænderne holdt han i lommerne på sin astrakanpels, han lod ikke til at mærke Dorians hilsen.

"Ja, det gælder om liv og død, Alan, og for mere end ét menneske. Sæt dig ned."

Campbell tog en stol ved bordet, og Dorian satte sig lige overfor. Deres øjne mødtes. Dorian så på ham med et medlidende blik. Han vidste, at det, som han nu ville gøre, var forfærdeligt.

Efter et øjebliks anstrengt tavshed bøjede han sig frem og sagde meget roligt, men med al sin opmærksomhed rettet på ordenes virkning: "Alan, i et låset kvistværelse her i huset, et værelse, som kun jeg har adgang til, sidder en død mand ved et bord. Han har været død i ti timer nu. Rør dig ikke, og stir ikke sådan på mig. Hvem den mand er, hvorfor han døde, og hvorledes han døde, det vedkommer ikke dig. Hvad du har at gøre, er følgende ..."

"Stop, Gray! Jeg vil ikke høre mere. Om det er sandt, hvad du siger, eller ej, kommer ikke mig ved. Jeg nægter bestemt at blive blandet ind i dit liv. Behold dine forfærdelige hemmeligheder for dig selv. De interesserer mig ikke mere."

"Alan, de bliver nødt til at interessere dig. Denne ene bliver nødt til det. Det gør mig frygtelig ondt for dig, Alan, men jeg kan ikke selv klare dette. Du er den eneste, som kan frelse mig; jeg bliver nødt til at blande dig ind i denne sag. Der er intet valg, Alan, du er videnskabsmand. Du kender til kemi og den slags. Du har eksperimenteret. Du skal skaffe det deroppe af vejen – tilintetgøre det, så der ikke bliver noget spor tilbage. Ingen har set denne mand komme ind i huset. Man tror i dette øjeblik, at han er i Paris, og han vil ikke blive savnet før om flere

måneder. Til den tid må der ikke kunne findes noget som helst spor af ham her. Du, Alan, du må omskabe ham og alt hans til en håndfuld aske, som jeg kan sprede for vinden."

"Du er gal, Dorian."

"Ah! Jeg ventede på, at du skulle kalde mig Dorian!"

"Du er gal, siger jeg dig. Gal at tro, at jeg vil røre en finger for at hjælpe dig, gal at aflægge en så rædselsfuld tilståelse. Jeg vil intet som helst have at bestille med denne sag. Tror du, jeg vil udsætte mit gode rygte for din skyld? Hvad kommer det mig ved, hvilket djævelsk værk du nu for tiden er i gang med?"

"Det var selvmord, Alan."

"Nå, det er jeg så glad for. Men hvem drev ham til det? Du, tænker jeg."

"Nægter du stadig at gøre dette for mig?"

"Ja, selvfølgelig nægter jeg det. Jeg vil absolut intet have at bestille med det. Det er mig ligegyldigt, om der kommer en skandale over dit hoved. Du fortjener det alt sammen. Det ville slet ikke gøre mig ondt at se dig blive vanæret, offentligt vanæret. Hvor vover du at forlange af mig, af alle verdens mennesker, at jeg skal blande mig ind i denne modbydelige affære? Jeg troede rigtig nok, du kendte mere til menneskers natur. Din ven, lord Henry Wotton, kan ikke have lært dig megen psykologi, hvad han end ellers har lært dig. Intet skal få mig til at røre en finger for din skyld. Du er kommet til den forkerte. Gå til nogle af dine venner. Kom ikke til mig."

"Alan, det var mord. Jeg har dræbt ham! Du aner ikke, hvad jeg led for hans skyld. Han havde i hvert fald mere at gøre med mit liv, end den stakkels Harry har. Måske var det ikke hans mening, men følgerne bliver de samme."

"Mord! Store Gud, Dorian, har du bragt det så vidt? Jeg skal ikke angive dig. Det kommer ikke mig ved. For resten vil du alligevel blive arresteret, selv om jeg ikke rører ved sagen. Der er aldrig nogen, som begår et mord uden at gøre en eller anden dumhed. Men jeg vil ikke have noget at gøre med det."

"Jo, du må nødvendigvis have noget at gøre med det. Vent, vent et øjeblik, hør på mig. Bare hør på mig, Alan. Jeg beder dig ikke om andet end at foretage et videnskabeligt eksperiment. Du kommer på hospitaler og lighuse, og de uhyggelige ting, som du dér foretager dig, gør intet indtryk på dig. Hvis du fandt denne mand i en dissektionsstue eller et stinkende laboratorium, liggende på et bord med blyplade og afløbsrende til blodet, så ville du simpelt hen betragte ham som et fortræffeligt forsøgsobjekt. Ikke et hår ville rejse sig på dit hoved. Du ville ikke falde på, at du gjorde noget galt. Tværtimod, du ville måske synes, at du gavnede menneskeslægten eller understøttede videnskaben eller tilfredsstillede hjernens videbegærlighed eller sådan noget. Det, som jeg forlanger, at du skal gøre, er blot noget, som du ofte før har gjort. At tilintetgøre et lig må da være mindre modbydeligt end det arbejde, som du er vant til. Og husk – dette er det eneste bevis mod mig. Opdages det, så er jeg fortabt – og det bliver sikkert opdaget, hvis du ikke hjælper mig."

"Jeg har intet ønske om at hjælpe dig. Det glemmer du. Jeg står fuldstændig ligegyldig overfor det alt sammen. Det har intet med mig at bestille."

"Alan, hjælp mig! Tænk på hvilken stilling jeg er i. Lige før du kom, var jeg nær ved at besvime af rædsel. Sådan en rædsel

oplever du måske selv engang. – Nej! tænk ikke på dét! – Betragt sagen fra et rent videnskabeligt synspunkt. Du spørger ikke, hvor de lig, som du eksperimenterer med, kommer fra. Spørg heller ikke mig nu, jeg har allerede fortalt dig for meget. Men jeg bønfalder dig om dette! – Vi var engang venner, Alan."

"Tal ikke om de tider, Dorian – de er døde."

"Det døde bliver ofte tilbage. Den mand deroppe går ikke sin vej. Han sidder ved bordet med bøjet hoved og udstrakte arme. Alan, Alan, hvis du ikke hjælper mig, så er jeg ødelagt. Jeg bliver hængt, Alan, forstår du ikke det? Jeg bliver hængt for det, jeg har gjort!"

"Der er ingen grund til at fortsætte denne scene. Jeg nægter absolut at foretage mig noget med dette. Du er sindssvag at bede mig om det."

"Nægter du?"

"Ja."

"Jeg bønfalder dig, Alan!"

"Det nytter intet."

Der kom igen et medlidende udtryk i Dorians øjne. Han rakte hånden frem, tog et stykke papir og skrev noget på det. To gange læste han det igennem, foldede bladet omhyggeligt sammen og skubbede det over bordet. Så rejste hans sig og gik hen til vinduet.

Campbell så forbavset på ham, tog papiret og lukkede det op. Da han læste det, blev han dødbleg og faldt tilbage i stolen. Han følte sig pludselig voldsomt syg, som om hjertet slog sig selv til døde inde i et tomt rum.

Efter et par minutters forfærdelig tavshed vendte Dorian sig, gik hen bag ham og lagde sin hånd på hans skulder.

"Det gør mig uhyre ondt, Alan, men du levner mig ingen anden udvej. Jeg har allerede skrevet et brev. Her er det. Du ser adressen. Hvis du ikke hjælper mig, så må jeg sende det. Hvis du ikke hjælper mig, så *vil* jeg sende det. Du ved selv, hvad resultatet vil være. Men du skal hjælpe mig. Nu er det umuligt for dig at afslå. Jeg forsøgte at skåne dig, det må du indrømme. Men du var hård, grov, uforskammet. Du behandlede mig, som aldrig nogen før har vovet det – i hvert fald ingen levende. Jeg tålte det. Nu er det min tur at stille betingelser."

Campbell skjulte sit ansigt i hænderne, og en skælven fo'r gennem ham.

"Ja, nu er det min tur til at sætte betingelserne, Alan. Du ved, hvad de er. Sagen er ganske ligefrem. Kom, lad være at tænke så længe, at du bliver syg. Dette *må* gøres. Se sagen i øjnene, og gør det."

En stønnen brød over Campbells læber; han rystede over det hele. Det var, som om det dikkende ur henne på hylden udstykkede tiden i lige så mange atomer af lidelse, og hvert af dem var forfærdeligt at udholde. Han følte det, som om en jernring langsomt blev spændt om hans pande, og syntes pludselig, at den ulykke, som truede, allerede var over ham. Den hånd, der lå på hans skulder, vejede som en hånd af bly. Det var ubærligt. Det var, som om den knuste ham.

"Kom, Alan, nu må du bestemme dig!"

"Jeg kan ikke gøre det," sagde han mekanisk, som om ordene kunne ændre på noget.

"Du må. Du har intet valg. Lad være med at trække tiden ud."

Han tænkte sig om et øjeblik. "Er der et ildsted i værelset oven på?"

"Ja, der er et gasblus med asbest."

"Jeg er nødt til at gå hjem og hente nogle ting i laboratoriet."

"Nej, Alan, du må ikke forlade huset. Skriv på et ark papir, hvad du behøver, min tjener tager en droske og bringer dig det."

Campbell skrev et par linjer og lagde brevet i en konvolut, som han adresserede til sin assistent. Dorian tog papiret og læste det omhyggeligt. Så ringede han og gav sin tjener brevet med ordre til at komme igen snarest muligt og bringe sagerne med sig.

Idet døren lukkedes bag tjeneren, fo'r Campbell sammen, rejste sig fra stolen og gik over til kaminen. Han rystede af en eller anden slags kuldegysninger. I næsten tyve minutter talte ingen af dem. En flue tumlede støjende rundt i stuen, og urets dikken lød som hammerslag.

Da klokken slog ét, vendte Campbell sig om og så, at Dorian havde øjnene fulde af tårer. Der var noget i dette bedrøvede ansigts renhed og ædelhed, som gjorde ham rasende. "Det er skændigt, Dorian, aldeles skændigt!" mumlede han.

"Stille, Alan, du har frelst mit liv," sagde Dorian.

"Dit liv? Gud i Himlen, hvad er det for et liv! Du har gået fra den ene last til den anden, og nu kulminerer det i en forbrydelse. Når jeg gør det, som jeg gør nu – som du tvinger mig til – så tænker jeg aldeles ikke på dit liv!"

"Å, Alan," hviskede Dorian med et suk, "gid du havde en tusindedel af den medlidenhed med mig, som jeg har for dig." Han vendte sig bort, mens han talte, og stod og så ned i haven. Campbell svarede ikke.

Omtrent ti minutter efter blev der banket på døren, og tjeneren kom ind med en mahognikasse, fuld af kemiske væsker

og en stor rulle stål- og platintråd og to mærkeligt formede jernbøjler.

"Skal jeg lade det blive her?" spurgte han Campbell.

"Ja," sagde Dorian. "Og hør Francis, jeg har vist desværre et andet ærinde for Dem. Hvad hed den mand i Richmond, som forsyner Selby med orkideer?"

"Harden, sir."

"Ja, Harden. De må straks tage ud til Richmond, træffe Harden selv og sige, at han skal sende dobbelt så mange orkideer, som jeg bestilte, og så få hvide som muligt. Jeg vil ærlig talt slet ingen hvide have. Det er jo godt vejr, Francis, og Richmond er et meget smukt sted – ellers ville jeg ikke gøre Dem den ulejlighed."

"Det er ingen ulejlighed, sir. Hvornår skal jeg være tilbage?"

Dorian så på Campbell. "Hvor længe vil dit eksperiment tage, Alan?" sagde han i et roligt og ligegyldigt tonefald. Det var ligesom denne tredje persons nærværelse indgav ham større mod.

Campbell rynkede panden og bed sig i læben. "Det vil tage mig omtrent fem timer," svarede han.

"Så er det tidsnok, hvis De er hjemme klokken halv otte, Francis. Eller, vent lidt, læg blot mine klæder frem. De kan have fri i aften. Jeg spiser ikke hjemme, så jeg behøver Dem ikke."

"Tak, sir," sagde tjeneren og forlod værelset.

"Nå, Alan, der er ikke et øjeblik at spilde. Hvor denne kasse er tung. Jeg skal bære den for dig, du kan tage de andre ting." Han talte hurtigt og befalende. Campbell følte sig i hans magt. De gik sammen ud af stuen.

Da de nåede helt op, tog Dorian nøglen frem og låsede op. Så standsede han og fik et forpint blik i øjnene. Han gøs. "Jeg tror ikke, jeg kan gå derind, Alan," hviskede han.

"Det er mig ligegyldigt. Jeg behøver dig ikke," svarede Campbell koldt.

Dorian åbnede døren på klem og så ansigtet på portrættet grine i sollyset. På gulvet foran lå det sønderrevne forhæng. Han huskede, at han aftenen før for første gang i sit liv havde glemt at dække det skæbnesvangre billede til. Han skulle til at fare ind, men trak sig i stedet tilbage med en skælven.

Men hvad var det for en rædselsfuld rød plet, som lyste våd og glinsende på den ene hånd, som om lærredet havde svedt blod? Hvor dette var forfærdeligt – endnu frygteligere, syntes han, end den tavse ting, som han vidste endnu lå over bordet, den ting, hvis groteske, vanskabte skygge på det plettede gulvtæppe fortalte ham, at den ikke havde rørt sig, men stadig sad der, som han havde forladt den.

Dorian trak vejret dybt ind, åbnede døren lidt mere og gik hurtigt ind med halvlukkede øjne og bortvendt hoved, fast besluttet på ikke at kaste et eneste blik på den døde mand. Så bukkede han sig ned, tog det spraglede gyldne og purpur tæppe op og kastede det over billedet.

Han stod stille i angst for at måtte vende sig om, og hans øjne fæstede sig på det indviklede mønster i tæppet. Han hørte Campbell bringe redskaberne ind og begyndte at tænke på, om han og Basil Hallward nogen sinde havde mødt hinanden, og hvis det var tilfældet, hvad de så havde syntes om hinanden.

"Lad mig nu være alene," sagde Campbell hårdt bag ved ham.

Han vendte sig og ilede ud. Han nåede lige at se, at den døde mand var blevet rejst op i stolen, og at Campbell stirrede ind i det gule, glinsende ansigt. Idet han gik ned ad trappen, hørte han nøglen blive drejet om i låsen.

Klokken var langt over syv, da Campbell kom tilbage til biblioteket. Han var bleg, men fuldkommen behersket. "Jeg har gjort, hvad du ønskede," mumlede han. "Og nu farvel. Lad os aldrig mere se hinanden."

"Du har frelst mit liv, Alan, det kan jeg ikke glemme dig," sagde Dorian ligefrem.

Så snart Campbell var borte, gik han ovenpå. Der var en frygtelig stank af salpetersyre i værelset. Men den ting, som før sad ved bordet, var borte.

Kapitel 15

Klokken halv ni samme aften blev Dorian Gray, udsøgt klædt og med en stor knaphulsbuket af Parma-violer, vist ind i lady Narboroughs dagligstue af bukkende tjenere. Hans pande hamrede af nervøs ophidselse, og han følte sig voldsomt urolig, men han var så elegant og graciøs som nogensinde, da han bøjede sig over sin værtindes hånd. Måske er det sådan, at man aldrig synes så rolig og behersket, som når man spiller en rolle. I hvert ville ingen, der så Dorian Gray den aften, have troet, at han netop havde gennemlevet en tragedie så frygtelig som nogen, man kan forestille sig i vore dage. Disse smukt skabte fingre kunne aldrig have grebet om en kniv i synd, ligesom disse smilende læber ikke kunne have forbandet Gud og godheden. Han var selv forundret over, hvor rolig han var på overfladen, og følte et øjeblik den rædsomme glæde ved et dobbeltliv.

Det var kun et lille selskab, hastigt sammensat af lady Narborough, der var en meget begavet kvinde med, hvad lord Henry plejede at beskrive som "resterne af en ret bemærkelsesværdig grimhed". Hun havde været en glimrende hustru for en af vore mest kedsommelige ambassadører, som nu efter at have begravet sin man på bedste vis i et marmor-mausoleum, hun selv havde tegnet, og fået sine døtre gift med nogle rige, ret aldrende mænd, hengav sig til nydelsen af franske romaner, fransk madlavning og fransk *esprit*, når som helst hun kunne finde det.

Dorian var en af hendes særlige favoritter, og hun fortalte ham altid, at hun var virkelig glad for, at hun ikke havde mødt ham tidligere i sit liv. "Jeg ved, min kæreste, at jeg ville være blevet gal af kærlighed til dig," plejede hun at sige, "og ville have kastet alt over bord for din skyld. Det er heldigt, at man end ikke havde tænkt på dig dengang. Tilværelsen var så kedsommelig og indskrænket dengang, at jeg aldrig havde lejlighed til så meget som at flirte med nogen. Men det var naturligvis alt sammen Narboroughs fejl. Han var rædsomt kortsynet, og det er ikke morsomt at få en mand, der aldrig ser noget som helst."

Hendes gæster denne aften var temmelig kedelige. Det hele kom af, som hun forklarede Dorian bag en meget lurvet vifte, at en af hendes gifte døtre pludselig var kommet for at bo hos hende nogle dage, og for at gøre det hele endnu værre, havde hun medbragt sin mand. "Jeg finder det højst uvenligt af hende, kæreste," hviskede hun. "Naturligvis tager jeg ned og bor hos dem hver sommer, når jeg kommer hjem fra Homburg, men en gammel kone som jeg må jo have lidt frisk luft en gang imellem, og for øvrigt er det jo nærmest som om jeg vækker dem. Du ved ikke, hvad slags tilværelse, de fører dernede. Det rene bondeliv! De står tidligt op, fordi de har så meget at gøre, og går tidligt i seng, fordi de har så lidt at tænke over. Der har ikke været en ærlige skandale der på egnen siden Elizabeths tid, og følgelig falder de alle sammen i søvn lige efter aftensmaden. Du skal ikke sætte dig hen til dem. Du skal sidder her ved siden af mig og underholde mig."

Dorian mumlede en elegant kompliment og så sig omkring i stuen. Ja: det var virkelig et kedeligt selskab. To af de

tilstedeværende havde han aldrig før set, og de øvrige var Ernest Harrowden, en af disse midaldrende middelmådigheder, der er så almindelige i klubberne i London, som ikke har nogen egentlige fjender, men hvis venner nærer en dyb afsky for dem; lady Ruxton, en overpyntet kvinde på syv og fyrre med en kroget næse, som altid forsøgte at lade som om hun var berygtet, men var så uendelig almindelig, at ingen – til hendes store ærgrelse – ville tro noget som helst ufordelagtigt om hende; mrs. Erlynne, en frembusende nullitet med en vidunderlig læspende udtale og venetiansk-rødt hår; lady Alice Chapman, værtindens datter, en gammeldags, kedelig pige med et af den slags typisk britiske ansigter, som man aldrig senere kan huske, og hendes mand, et rødkindet væsen med hvide whiskers, der som så mange andre af sin klasse havde den idé, at overdreven jovialitet kan erstatte en fuldstændig mangel på tanker.

Han ærgrede sig så temmelig over, at han var kommet, indtil lady Narborough, idet hun så på det store ur af forgyldt bronze, som bredte sine prangende kurver ud over en lilla dug på kaminhylde, udbrød: "Hvor rædsomt af Henry Wotton at komme for sent! Jeg sendte bud til ham her i morges, og han har højt og helligt lovet mig, at han ikke ville skuffe mig."

Det var en trøst for Dorian, at Harry skulle komme, og da døren blev åbnet og han hørte den langsomme, musikalske stemme give en eller anden halvkvædet undskyldning, holdt han op med at kede sig.

Men han kunne ikke spise noget. Ret efter ret passerede urørt ud. Lady Narborough skændte uafladeligt på ham for det, hun kaldte "en fornærmelse mod stakkels Adolphe, der har

sammensat menuen alene for dig," og af og til så lord Henry hen over bordet på ham, forundret over hans tavshed og åndsfraværende opførsel. Fra tid til anden fyldte butleren hans glas med champagne. Han drak ivrigt, og hans tørst syntes at blive større for hvert glas.

"Dorian," sagde lord Henry endelig, idet chaudfroid'en gik rundt, "hvad er der i vejen med dig i aften? Du virker helt ude af dig selv."

"Jeg tror, han er forelsket!" råbte lady Narborough, "og at han er bange for at fortælle mig det af skræk for at jeg skal blive jaloux. Han har ret. Det ville jeg virkelig!"

"Kæreste lady Narborough," mumlede Dorian med et smil, "jeg har ikke været forelsket i en hel uge – faktisk ikke, siden madame de Ferrol rejste."

"Hvordan kan I mænd dog blive forelskede i den kvinde!" udbrød den gamle lady. "Jeg forstår det virkelig ikke."

"Det er ganske enkelt fordi hun minder os om Dem, dengang De var en ung pige, lade Narborough," sagde lord Henry. "Hun er en forbindelse mellem os og Dem i korte kjoler."

"Hun minder aldeles ikke om mig i kort kjole, lord Henry. Men jeg husker hende så udmærket engang i Wien for tredive år siden, og hvor nedringet hun var dengang."

"Hun er stadig nedringet," svarede han og tog en oliven mellem de lange fingre; "og når hun bærer en smuk kåbe, ligner hun en luksusudgave af en dårlig fransk roman. Hun er virkelig vidunderlig, og fuld af overraskelser. Hendes evne til at lade som om hun holder af sin familie, er virkelig forbløffende. Da hendes tredje mand døde, blev hendes hår ganske gyldent af sorgen."

"Åh, hvor kan du, Harry!" udbrød Dorian.

"Det er da en meget romantisk forklaring," lo værtinden. "Men hendes *tredje* mand, lord Henry. Vil De virkelig sige, at lord Ferrol er den fjerde?"

"Ja, bestemt, lady Narborough."

"Jeg tror ikke et ord af det."

"Nå, men spørg blot mr. Gray. Han er blandt hendes mest intime venner."

"Er det sandt, mr. Gray?"

"Det siger hun, lady Narborough," sagde Dorian. "Jeg spurgte hende, om hun, ligesom Margrethe af Navarra, havde fået deres hjerter balsameret og fæstnet i hendes bælte. Hun fortalte mig, at det havde hun ikke, fordi de slet ikke havde noget hjerte, nogen af dem."

"Fire mænd! Det må jeg sige, hun går ind for sagen."

"Lovlig voveligt, plejer jeg at sige til hende," sagde Dorian.

"Åh, hun går jo med på den værste, kære. Og hvordan er Ferrol så? Jeg kender ham slet ikke."

"Meget smukke kvinders mænd er som regel kriminelle," sagde lord Henry og nippede til sin vin.

Lady Narborough slog til ham med viften. "Lord Henry, det forbavser mig slet ikke, når hele verden siger, at De er en meget ondskabsfuld person."

"Hvilken verden siger dog det?" spurgte lord Henry med løftede øjenbryn. "Det kan vist kun være den næste. Denne verden og jeg har et udmærket forhold til hinanden."

"Alle dem jeg kender siger, at De er meget ondskabsfuld," råbte den gamle dame og rystede på hovedet.

Lord Henry så alvorlig ud et kort øjeblik. "Det er virkelig frygteligt," sagde han endelig, "hvordan folk nu om stunder går rundt og siger ting bag ryggen på én, som er helt og aldeles sandt."

"Er han ikke bare uforbederlig?" råbte Dorian og bøjede sig frem i stolen.

"Det håber jeg," sagde værtinden leende. "Men hvis De virkelig tilbeder madame de Ferrol på den tossede måde, må jeg hellere gifte mig igen for at være med på noderne."

"De vil aldrig gifte Dem igen, lady Narborough," brød lord Henry ind. "De var alt for lykkelig. Når en kvinde gifter sig igen, er det fordi de hadede deres første mand. Når en mand gifter sig igen, er det fordi han tilbad sin første hustru. Kvinder prøver lykken, mænd tager en chance."

"Narborough var ikke perfekt," udbrød den gamle dame.

"Hvis han havde været det, ville De ikke have elsket ham, kæreste," lød svaret. "Kvinder elsker os for vore mangler. Hvis vi har tilstrækkelig mange, tilgiver de os alting, selv vores forstand. Jeg er bange for, at De aldrig mere vil invitere mig til middag, når jeg siger det, men sådan er det ikke desto mindre."

"Naturligvis er det sådan, lord Henry. Hvis kvinder ikke elskede jer for jeres mangler, hvor ville I så alle sammen være? Ikke én af jer ville nogensinde blive gift. I ville være en flok ynkelige pebersvende. Ikke at det ville gøre den store forskel for jer. Nu til dags lever alle gifte mænd som ungkarle, og alle ungkarlene som gifte mænd."

"*Fin de siècle*," mumlede lord Henry.

"*Fin du globe*," svarede værtinden.

"Jeg ville ønske det var *fin du globe*," sagde Dorian med et suk. "Livet er en stor skuffelse."

"Åh, kæreste," råbte lady Narborough, idet hun trak sine handsker på, "kom dog ikke her og sig, at De har udtømt livets muligheder. Når en mand siger sådan, ved man, at livet har udtømt ham. Lord Henry er meget slem, og jeg ønsker sommetider, at jeg var det, men De er skabt til at være god – De ser så god ud. Jeg bliver nødt til at finde Dem en rar kone. Lord Henry, synes De ikke, mr. Gray skulle se at blive gift?"

"Det siger jeg ustandselig til ham, lady Narborough," sagde lord Henry med et buk.

"Godt, så må vi se os om efter et passende parti til ham. Jeg vil gennemgå adelskalenderen i aften og lave en liste over passende unge damer."

"Og De husker at skrive alderen ned, lady Narborough?" spurgte Dorian.

"Naturligvis – måske med en smule tillempelse. Men nu må vi ikke gå for hurtigt frem. Jeg ønsker, det skal være, hvad *The Morning Post* plejer at kalde "et passende parti", og jeg ønsker, at I begge skal blive lykkelige."

"Åh, alt det nonsens, folk kan sige om lykkelige ægteskaber!" udbrød lord Henry. "En mand kan kun være lykkelig med en kvinde, hvis han ikke elsker hende."

"Åh, hvor er De dog en værre kyniker!" råbte den gamle dame, idet hun skubbede sin stol tilbage og nikkede til lady Ruxton. "De må snart komme til middag hos mig igen. De er virkelig en vidunderlig opkvikker, meget bedre end noget af det, sir Andrew skriver ned til mig. De må fortælle mig, hvem De har lyst til at se. Jeg vil have, det skal blive en yndig aften."

"Jeg holder af mænd med en fremtid og kvinder med en fortid," svarede han. "Eller tror De måske, det så kun ville blive et skørte-selskab."

"Det er jeg bange for," sagde hun leende, idet hun rejste sig. "Tusinde pardon, kære lady Ruxton," tilføjede hun, "jeg så ikke, De stadig var ved at ryge."

"Det gør intet, lady Narborough. Jeg ryger alt for meget. Jeg må prøve at beherske mig."

"Gør endelig ikke det, lady Ruxton," sagde lord Henry. "Selvbeherskelse er skæbnesvanger. Nok er et måltid. Mere end nok er en fest."

Lady Ruxton så nysgerrigt på ham. "Det må De komme og forklare mig nærmere en eftermiddag, lord Henry. Det lyder som en fascinerende teori," mumlede hun, idet hun fejede ud af stuen.

"Nå, pas nu på I ikke sidder for længe over jeres politik og skandaler," råbte lady Narborough fra døren. "Hvis I gør det, kommer vi bare i klammeri ovenpå."

Mændene lo, og mr. Chapman rejste sig alvorligt fra den fjerneste bordende og gik hen til de andre. Dorian Gray skiftede plads og satte sig ved siden af lord Henry. Mr. Chapman begyndte en højrøstet tale om stillingen i Underhuset. Han lo overdrevent ad sine modstandere. Ordet "doktrinært" – et ord, der er fuldt af rædsel for et britisk øre – hørtes fra tid til anden mellem hans udbrud. Et alliterativt præfiks, her blot anvendt som pynt for veltalenheden. Han hejste nationalflaget på tankens tinde. Racens nedarvede dumhed – almindelig engelsk sund sans, som han muntert benævnte det – blev påvist at være samfundets virkelige bolværk.

Et smil fo'r over lord Henrys læber, og han vendte sig om og så på Dorian.

"Har du det bedre, kære ven?" spurgte han. "Du virkede lidt ude af det ved middagen."

"Jeg har det udmærket, Harry. Jeg er træt, det er det hele."

"Men du var rigtig charmerende i går aftes. Den lille hertuginde er dig meget hengiven. Hun siger, hun vil tage ned til Selby."

"Hun har lovet at komme den tyvende."

"Er Monmouth der også?"

"Ja, naturligvis, Harry."

"Men han keder mig næsten lige så meget, som han keder hende. Hun er meget begavet, alt for begavet for en kvinde. Hun mangler denne ubeskrivelige tiltrækning, der er ved svaghed. Det er lerfødderne der gør statuens guld så smukt. Hendes fødder er meget smukke, men de er ikke lavet af ler. Måske hvidt porcelæn, hvis du synes. De har været i ilden, og det, ilden ikke ødelægger, gør den stærkere. Hun har erfaring."

"Hvor længe har hun været gift?" spurgte Dorian.

"En evighed, fortæller hun mig. Jeg mener, det er ti år, men ti år sammen med Monmouth må føles som en evighed. Hvem kommer ellers?"

"Åh, Willoughbys, lord Rugby og hans kone, vor værtinde her, Geoffrey Clouston – de sædvanlige. Jeg har indbudt lord Grotrian."

"Ham kan jeg godt lide," sagde lord Henry. "Der er mange, der ikke holder af ham, men jeg finder ham indtagende. Han er somme tider noget overpyntet i tøjet, men det kompenserer

han for ved at være meget for dannet. Han er en meget moderne type."

"Jeg ved ikke, om han kan komme, Harry. Han skal måske til Monte Carlo med sin fader."

"Å! Hvor er folks familie dog en plage! Prøv at få ham til at komme. For resten, Dorian, du gik meget tidligt i går aftes – allerede før elleve. Hvad lavede du bagefter? Gik du lige hjem?"

Dorian tilkastede ham et hurtigt blik og rynkede panden.

"Nej, Harry," sagde han endelig, "jeg kom ikke hjem før den var næsten tre."

"Var du i klubben?"

"Ja," svarede han. Han bed sig i læben. "Nej, det mente jeg ikke. Jeg var ikke i klubben. Jeg gik lidt rundt … jeg har glemt, hvor jeg var. Hvor er du nysgerrig, Harry! Du vil altid vide, hvad man har lavet. Jeg vil altid hellere glemme, hvad jeg har lavet. Jeg kom hjem ved halv-tre-tiden, hvis du vil vide det nøjagtige tidspunkt. Jeg havde glemt min nøgle, og min tjener lukkede mig ind. Hvis du vil have beviser, kan du jo spørge ham."

Lord Henry trak på skuldrene. "Kære ven, som om jeg ikke var ligeglad! Lad os gå op i dagligstuen. Ingen sherry, ellers tak, mr. Chapman. Der er sket noget med dig, Dorian. Fortæl mig, hvad det er. Du er ikke dig selv i aften."

"Du skal ikke tage dig af mig, Harry. Jeg er lidt pirrelig og i dårlig humør. Jeg kommer og besøger dig i morgen eller overmorgen. Undskyld mig for lady Narborough, jeg går ikke med ovenpå. Jeg tager hjem. Jeg er nødt til at tage hjem."

"Udmærket, Dorian. Jeg regner med at se dig i morgen til te. Hertuginden kommer."

"Jeg skal prøve at komme, Harry," sagde han, idet han forlod stuen. På vejen hjem til sig selv bemærkede han, at den følelse af rædsel, han troede han havde undertrykket, var vendt tilbage. Lord Henrys tilfældige spørgsmål havde fået ham til at miste besindelsen et øjeblik, og han ville ikke miste besindelsen. Ting, der var farlige, måtte nødvendigvis ødelægges. Han gøs. Han hadede bare tanke om at skulle røre ved dem.

Men det måtte gøres, det var han udmærket klar over. Og da han havde låst døren til biblioteket bag sig, åbnede han det hemmelige rum i panelet, hvor han havde kastet Basil Hallwards frakke og taske ind. Der brændte en kraftig ild i kaminen, han lagde en ekstra brændeknude på. Lugten af forkullet stof og brændende læder var rædselsfuld. Det tog hen imod en time, før det hele var fortæret. Til sidste følte han sig svimmel og fik kvalme, og efter at have tændt nogle røgelsespinde i et ciseleret fyrfad badede han hænderne og panden med en kølig, moskusduftende eddike.

Pludselig fo'r han sammen. Hans øjne lyste mærkeligt op, og han bed sig nervøst i underlæben. Mellem to af vinduerne stod et stort florentinsk skab af ibenholt og indlagt med elfenben og lapis-lazuli. Han stirrede på det, som om det var noget, der kunne betage og gøre angst, som om det indeholdt noget, han længtes efter og samtidig næsten væmmedes ved. Han trak vejret hurtigere. Et voldsomt begær greb ham. Han tændte en cigaret og kastede den straks fra sig. Hans øjenlåg lukkede sig, så at de lange vipper næsten rørte ved kinden. Men han stirrede stadig på skabet. Endelig rejste han sig fra den sofa, hvor han havde lagt sig, gik hen til det, og efter at have åbnet det,

trykkede han på en skjult fjeder. En trekantet skuffe blev langsomt skudt ud. Hans fingre bevægede sig instinktivt hen imod den, greb ned i den og lukkede sig om et eller andet. Det var en lille kinesisk æske af sort og gylden lak, kunstfærdigt forarbejdet, med et bølgemønster på siderne og behængt med silkesnore med runde krystaller og gyldne metalkvaster. Han åbnede den. I den befandt sig en grøn, voksagtig masse med en særpræget tung og påtrængende duft.

Han tøvede nogle få øjeblikke, med et mærkeligt ubevægeligt smil på læberne. Så skælvede han, skønt der var umådelig varmt i værelset, rettede sig op og så på uret. Den var tyve minutter i tolv. Han satte æsken på plads, lukkede skabet og gik ind i sit soveværelse.

Da midnatstimens tolv metalslag lød i den tågede nat, sneg Dorian Gray sig ud af sin port. Han var lurvet klædt og havde et stort halstørklæde trukket højt op om hagen. I Bond Street fandt han en droske, prajede den og gav med lav stemme kusken en adresse.

Manden rystede på hovedet. "Det er for langt for mig," mumlede han.

"Her har De en sovereign," sagde Dorian. "De skal få en til, hvis De skynder Dem."

"Godt," svarede kusken. "De skal være der om en time," og da hans passager var kommet på plads, vendte han hesten og kørte hurtigt ned mod floden.

Kapitel 16

En kold regn begyndte at falde, og de slørede gadelamper så uhyggelige ud i den dryppende tåge. Forlystelsesstederne blev netop lukket, og mørke grupper af mænd og kvinder stod i små grupper uden for deres døre. Fra nogle beværtninger hørtes rå latter, i andre var der fulde folk, som skældte ud og skreg.

Dorian Gray sad tilbagelænet i sin droske med hatten skubbet frem i panden og så ligegyldig ud på den store bys rå natteliv. Han gentog nu og da sagte de ord, som lord Henry havde sagt den dag, de traf hinanden første gang: "At helbrede sin sjæl ved hjælp af sine sanser, og sine sanser ved hjælp af sin sjæl ..." – Ja, det var hemmeligheden. Han havde ofte forsøgt det og skulle prøve det igen. Der var opiumshuler, hvor man kunne købe glemsel, huler fyldt af rædsel, hvor mindet om gamle synder kunne fordrives ved nye synders vildskab.

Langt nede på himlen hang månen som et gult dødningehoved. Af og til strakte en tung, uformelig sky en lang arm frem og skjulte den. Lygterne blev efterhånden sjældnere, gaderne trangere og mørkere. En gang fo'r kusken vild og måtte køre en halv mil tilbage. Hesten dampede og sprøjtede vand op fra pytterne. Droskens ruder var dækket med en grå tåge.

"At helbrede sin sjæl ved hjælp af sine sanser, og sine sanser ved hjælp af sin sjæl!" Hvor disse ord genlød for hans øre. Ja, hans sjæl var virkelig syg til døden. Var det mon sandt, at hans sanser kunne helbrede den? Han havde udgydt et uskyldigt menneskes blod. Hvordan kunne det gøres godt igen? Nej, for det var der ingen syndsforladelse at få; men hvis tilgivelse var

umulig, så var glemsel mulig endnu, og han var besluttet på at glemme dette, at udslette mindet aldeles, at knuse det, som man knuser en giftig slange, der har bidt én. Hvad ret havde også Basil haft til at tale sådan? Hvem havde givet ham lov at gøre sig til dommer over andre? Han havde sagt ting, som ligefrem var nederdrægtige, onde og umulige at tåle.

Drosken slingrede af sted, langsommere forekom det ham, for hvert skridt. Han åbnede lemmen og råbte op til kusken om at køre hurtigere. Den modbydelige lyst til opium begyndte at nage ham. Hans hals brændte og hans elegante hænder knyttede sig nervøst sammen i ryk. Han slog rasende efter hesten med sin stok. Kusken lo og piske på dyret. Dorian lo tilbage, og manden tav.

Vejen forekom ham uendelig, gaderne var som en væld ig edderkops sorte spind. Denne ensformighed var ikke til at udholde, og som tågen blev tættere, blev han grebet af angst.

De kørte tæt forbi ensomme teglbrænderier. Tågen lettede lidt herude, og han så de mærkelige flaskeformede ovne, som udspyede vifter af rødgule ildtunger. En hund gøede, idet de kørte forbi; langt borte skreg en vildfaren måge i mørket. Hesten snublede i en trærod, sprang ud til siden og jog så af sted i galop …

Efter nogen tid kom de bort fra den lerede vej, og vognen raslede igen over en dårlig brolægning. De fleste af vinduerne i husene var mørke, men hist og her tegnede der sig fantastiske silhuetter mod de oplyste gardiner. Han stirrede nysgerrigt på dem. Skyggerne bevægede sig som kæmpestore marionetter og gjorde bevægelser, som om de var levende. Han hadede dem. Hans hjerte var fyldt med et sløvt had. Idet de drejede om et

hjørne, råbte et fruentimmer noget efter dem fra en åben dør, og to mænd forfulgte vognen en hundrede meter. Kusken slog efter dem med sin pisk.

Det siges, at ophidselse kan få éns tanker til at gå i ring. Sandt er det, at Dorian Gray med pinagtig ensformighed, mens han bed sig i læben, igen og igen gentog den samme sætning, der havde besat ham, om sjælen og sanserne. Han blev så længe ved, at dette blev ligesom det rammende udtryk for hans sindstilstand, og samtidig retfærdiggjorde det de følelser, som beherskede ham, fordi hans forstand gav ham ret. Denne tanke krøb fra den ene celle i hans hjerne over til den næste, og den vilde lyst til livet, den farligste af alle menneskelige drifter, ophidsede hver nerve og hver fiber i hans legeme. Alt det grimme, det, som han havde hadet, fordi det gjorde alting så virkeligt, blev ham nu kært netop af denne grund. Det grimme var det eneste virkelige. De rå slagsmål, de hæslige huler, alle det vilde livs råheder, tyvenes og udskuddets afskyelige misgerninger, alt det var dog virkeligere, netop ved sit voldsomme levende indtryk, end alle kunstens skønne former og musikkens drømmeriske skygger. Det var dette, han behøvede for at glemme. Om tre dage ville han være fri.

Pludselig standsede kusken med et ryk foran en lille gyde. Oven over de lave tage og røghætternes takkede rækker stak skibenes sorte master i vejret. Guirlander af hvid tåge slyngede sig som spøgelsesagtige sejl rundt om ræerne.

"Det må vel være omtrent her i nærheden, ikke sand, sir?" spurgte han hæst oppe fra bukken.

Dorian fo'r sammen og så sig omkring. "Det er godt," svarede han, og efter at han hurtigt var steget ud af vognen og havde

givet kusken de drikkepenge, han havde lovet ham, gik han rask ned i retning af kajen. Hist og her blinkede en lanterne i stævnen af et stort koffardiskib. Genskinnet dansede og brødes i vandpytterne. Ude på floden stod der rødt skær op fra en udgående damper, der var ved at tage kul ind. Den slimede brolægning lignede en våd regnfrakke.

Han gik hurtigt af sted mod venstre, kastede af og til et blik bag ud for at se, om nogen fulgte efter ham. En syv-otte minutter efter nåede han et lille forfaldent hus, der lå trykket ind mellem to lige så forfaldne fabrikker. Oppe i et vindue brændte der lys. Han standsede og bankede på en særegen måde.

Lidt efter lød der skridt indenfor, og der blev trukket kæder fra døren. Den åbnedes lydløst, og han gik ind uden at sige et ord til det ubestemmelige væsen, som stod utydeligt i mørket. For enden af gangen hang et flænget gardin, som flagrede i trækken ude fra gaden. Han kom ind i et langt, lavt rum, der så ud som en tredjerangs dansebule. Rundt på væggene skinnede gasbrændernes lys, som brødes og kastedes glinsende tilbage fra nogle spejle, der var fulde af fluesnavs. Bag lamperne sad fedtede tinreflektorer, som kastede lyset frem i skælvende cirkler. Gulvet var dækket med gulbrunt savsmuld, som her og der var trampet sammen til mudder, og plettet af mørke ringe af spildte drikkevarer. Nogle malajer krøb sammen om et trækulsbækken, mens de spillede om nogle elfenbensjetons, og deres hvide tænder lyste, når de talte. I et hjørne lå en sømand hen over et bord med hovedet på armene, og ved den smagløst bemalede bar, der strakte sig langs hele den ene side af rummet, stod to udtærede fruentimmer og gjorde grin med en

gammel mand, som uafladelig børstede sine ærmer med et udtryk af modbydelighed. "Han tror, han har røde myrer over det hele," lo en af dem, idet Dorian gik forbi. Manden så rædselsslagen på hende og begyndte at klynke.

I baggrunden af rummet var der en lille trappe, som førte ind til et mørkt værelse. Da Dorian gik op ad dens tre vakkelvorne trin, slog en tung stank af opium ham i møde. Han tog en dyb indånding, og hans næsebor skælvede af glæde. Da han trådte ind, så en ung mand med blødt, gult hår, der sad bøjet over en lampe og var ved at tænde en lang, tynd pibe, op på ham og nikkede tøvende.

"Du her, Adrian?" hviskede Dorian.

"Hvor skulle jeg ellers være," svarede han sløvt. "Der er ingen af vennerne, der vil tale til mig mere."

"Jeg troede, du havde forladt England."

"Darlington vil ikke gøre noget. Min broder har endelig betalt vekslen. George vil heller ikke se mig mere … jeg er ligeglad," tilføjede han og sukkede. "Så længe man har dette her, behøver man ingen venner. Jeg tror, jeg havde alt for mange venner."

Dorian krympede sig og så omkring på de groteske skikkelser, der lå i fantastiske stillinger rundt på de lasede madrasser. Disse slappe lemmer, disse gabende munde og stirrende, glasagtige øjne tiltrak ham. Han vidste, i hvilke fremmede himle de nu led, og i hvilke sorte helveder de lærte nye glæders hemmelighed. De var bedre end han. Han, som var besat af sine tanker. Som en modbydelig sygdom åd minderne hans sjæl. Af og til så han Basil Hallwards blik stirre på sig. Men han følte, at han ikke kunne blive her. Adrian Singletons tilstedeværelse generede ham. Han ønskede at være et sted,

hvor ingen vidste, hvem han var. Han ønskede at flygte fra sig selv.

"Jeg går et andet sted hen," sagde han efter en pause.

"Ned på kajen?"

"Ja."

"Du træffer nok Vildkatten dernede. Her vil de ikke vide af hende længere."

Dorian trak på skuldrene. "Jeg er ganske syg af kvinder, som elsker én. Kvinder, som hader én, er meget mere interessante. Og for øvrigt er dette her endnu bedre."

"Det kan omtrent være det samme."

"Jeg foretrækker dette. Kom, lad os få noget at drikke. Jeg må have et eller andet."

"Jeg vil ikke have noget som helst," mumlede den unge mand.

"Det er lige meget."

Adrian Singleton rejste sig sløvt og gik med Dorian hen til skænken. En halvkaste med en laset turban og en snavset overfrakke grinede en hæslig hilsen til dem, idet han satte en brændevinsflaske og to glas frem foran dem. Fruentimmer satte sig hen ved siden af dem og begyndte at sladre. Dorian vendte ryggen til dem og sagde et eller andet med lav stemme til Adrian Singleton.

Et af fruentimmerne fortrak ansigtet til et modbydeligt smil, som en malajisk kris. "Vi er nok store på det i aften," vrængede hun hånligt.

"For Guds skyld, tal ikke til mig," råbte Dorian og stampede i gulvet. "Hvad vil De have? Penge? Værsgo. Tal aldrig til mig igen."

Der glimtede et øjeblik to røde gløder i kvindens opsvulmede øjne, så gik de ud, og øjnene blev matte og glasagtige igen. Hun slog med hovedet og ragede pengene til sig med grådige fingre. Den anden stirrede misundeligt på hende.

"Det tjener ikke til noget," sukkede Adrian Singleton. "Jeg er ligeglad med at vende tilbage. Hvad skulle det være godt for? Jeg er ganske lykkelig her."

"Du skriver til mig, hvis du trænger til noget, ikke sandt?" sagde Dorian efter en ny pause.

"Måske."

"Så godnat da."

"Godnat," svarede den unge mand og gik igen op ad trappen, idet han gned de indtørrede læber med et lommetørklæde.

Dorian gik hen mod døren med et pinefuldt udtryk i ansigtet. Idet han trak gardinet til side, brød en modbydelig latter frem fra de malede læber af det fruentimmer, der havde taget hans penge: "Der går Djævelens bytte!" hikkede hun hæst.

"Fanden tage dig!" svarede han. "Kald mig ikke sådan!"

Hun knipsede med fingrene. "Eventyrprinsen, er det ikke sådan du gerne vil kaldes?" råbte hun efter ham.

Matrosen henne ved bordet sprang pludselig op, da hun sagde det, og så sig vildt omkring. Han hørte yderdøren blive slået i og styrtede af sted efter den, der gik ud.

Dorian Gray skyndte sig langs kajen i støvregnen. Hans møde med Adrian Singleton havde rørt ham på en underlig måde, og han tænkte på, om han virkelig var skyld i denne unge mands fordærvelse, sådan som Basil havde sagt på denne uforskammede måde. Han bed sig i læben, og nogle få øjeblikke fik hans øjne et bedrøvet udtryk. Men i grunden, hvad kom det

ham ved? Livet er for kort til, at man også kan påtage sig andres fejl. Ethvert menneske lever sit eget liv og betaler sin egen pris for det. Hele ulykken var, at man må betale så mange gange for en eneste synd. Man må betale den om og om igen. For skæbnen afslutter aldrig regnskabet i sine forretninger med mennesket.

Psykologerne siger, at når vor natur bliver behersket af lyst til synden – eller det, som verden kalder synden – så bliver hver eneste nervefiber, hver eneste hjernecelle sat i heftig bevægelse ved ophidselsen. I sådanne øjeblikke mister både mænd og kvinder deres egen fri viljes magt. De går imod deres rædsomme skæbne som automater. De har ikke mere noget valg, selv deres samvittighed er død – eller hvis den endnu lever, så er det kun for at stille sjælens oprør og ulydighed i et interessant lys og gøre nervepirringen større. For alle synder – som præsterne aldrig bliver trætte af at minde os om: alle synder er ulydighed. Da denne høje ånd, det ondes morgenstjerne, faldt fra Himlen, så var det for hans oprørskheds skyld.

Kold og forfærdet, opsat på ondskab, med smudsige tanker og en sjæl, som tørstede efter oprør, ilede han hurtigt videre, men netop da han kom ind i et snævert stræde, som han ofte brugte til genvej hen mod det berygtede hus, han søgte, blev han pludselig grebet bag fra, og før han fik tid til at forsvare sig, kastet voldsomt ind mod muren. En brutal næve klemte ham om struben.

Han kæmpede som en rasende for sit liv, og med en voldsom anstrengelse fik han vredet de kvælende fingre fri af sin hals. Pludselig hørte han hanen på en pistol blive spændt og så

glimtet af et poleret løb rettet mod sit hoved sammen med det tågede omrids af en lavstammet, firskåren mand, der stirrede på ham

"Hvad vil De?" gispede han.

"Stille!" sagde manden. "Hvis De rører Dem, skyder jeg Dem."

"De er gal! Hvad har jeg gjort Dem?"

"De har dræbt Sibyl Vane," lød svaret, "og Sibyl Vane var min søster. Hun tog livet af sig selv, det ved jeg godt. Men hendes død var Deres værk. Jeg har svoret, at jeg vil dræbe Dem for det! Jeg har søgt Dem i flere år, uden hjælp, uden spor. De to mennesker, som kunne have beskrevet mig Dem, er døde. Jeg vidste ikke andet om Dem end det kælenavn, hun plejede at bruge om Dem. Det ord hørte jeg tilfældigvis nu i aften. Bed nu til Gud, for i nat skal De dø!"

Dorian Gray fik kvalme af rædsel. "Jeg har aldrig kendt hende," stammede han. "Jeg har aldrig hørt om hende. De er gal."

"De kan lige så godt tilstå Deres synd, for så sandt jeg er James Vane, så skal De dø." Det var et rædselsfuldt øjeblik. Dorian vidste ikke, hvad han skulle sige eller gøre. "Ned på knæ!" brølede manden. "Jeg giver Dem ét minut til at komme overens med Deres gud – ikke mere. Jeg går om bord her i nat med destination til Indien, og jeg skal have afgjort dette først. Ét minut. Det er alt!"

Dorians arme faldt slapt ned. Han var lamslået af rædsel, han vidste ikke, hvad skulle gøre. Pludselig fo'r et vildt håb gennem hans hjerne. "Stands," råbte han. "Hvor længe siden er det, at Deres søster døde? Hurtigt! Svar mig!"

"Atten år," svarede manden. "Hvorfor spørger De? Hvad har årene med det at gøre?"

"Atten år," lo Dorian, med en anelse af triumf i stemmen. "Atten år! Tag mig hen til en lygte og se på mit ansigt!"

James Vane tøvede et øjeblik, han forstod ikke, hvad dette skulle betyde. Så greb han fat i Dorian Gray og trak ham ud i lyset.

Skønt lygten flimrede uroligt og uklart, viste den ham den frygtelige fejltagelse, som han tilsyneladende var ved at begå, for den, som han ville dræbe, havde et ansigt, der lyste af hele ungdommens barnlige friskhed og uplettede renhed. Han så ikke ud til at være meget over tyve somre, næppe ældre, hvis overhovedet, end hans søster, dengang de var skiltes for så mange år siden. Dette var tydeligt, at dette ikke var den mand, som havde ødelagt hendes liv.

Han slap sit tag og fo'r tilbage. "Min Gud! Min Gud!" råbte han, "og jeg ville have dræbt Dem!"

Dorian trak vejret dybt. "Der var De på nippet til at begå en frygtelig forbrydelse, min gode mand," sagde han og så strengt på ham. "Lad det være Dem en advarsel mod at tage hævnen i Deres egne hænder."

"Tilgiv mig, sir," mumlede James Vane. "Jeg blev narret. Et tilfældigt ord, jeg hørte inde i den forbandede beværtning, førte mig på dette gale spor."

"De skulle hellere gå hjem og gemme Deres pistol af vejen, eller De kan komme i vanskeligheder," sagde Dorian, idet han drejede om på hælen og langsomt forsvandt ned ad gaden.

James Vane blev rædselsslagen stående på fortovet. Han skælvede over hele kroppen. Lidt efter kom en mørk skygge,

som havde sneget langs den våde mur frem i lyset, og nærmede sig ham med listende skridt. Han følte en hånd på sin arm og vendte sig om med et ryk. Det var et af fruentimmerne inde fra beværtningen.

"Hvorfor dræbte du ham ikke?" hviskede hun hæst og stak sit udtærede ansigt tæt op til hans. "Jeg så, du rendte efter ham, da du løb væk derinde fra Daly. Idiot! Du skulle have slået ham ihjel. Han har penge nok og er den nedrigste karl i verden."

"Det var ikke den mand, jeg søger," svarede han, "og jeg vil ikke have andre folks penge. Jeg vil have én mands liv. Han, som jeg vil dræbe, må være nær de fyrre nu. Denne her var næppe mere end en dreng. Gud være lovet, at jeg ikke fik en uskyldigs blod på hænderne."

Fruentimmeret udstødte en bitter latter. "Ikke andet end en dreng!" vrængede hun. "Ved du, at det er næsten atten år siden, Eventyrprinsen der gjorde mig til det, jeg er nu?"

"Du lyver," råbte James Vane.

Hun strakte armene i vejret. "Ved Gud, jeg siger den rene skære sandhed," råbte hun.

"Ved Gud?"

"Lad mig blive stum, hvis det er løgn. Han er den værste af alle dem, som kommer her. Man siger, at han har solgt sig til den Onde for at beholde sit smukke ansigt. Det er snart atten år siden, jeg traf ham, og han har næsten ikke forandret sig. Det har jeg derimod," sagde hun med et fortvivlet blik.

"Tør du sværge?"

"Ja, jeg sværger på det," kom det med et hæst ekko fra hendes rynkede mund. "Men forråd mig ikke til ham," klynkede hun,

"jeg er bange for ham. Giv mig lidt mønt, så jeg kan finde husly i nat."

Han forlod hende med en ed og styrtede ned ad gaden, men Dorian Gray var borte. Da han så sig tilbage, var fruentimmeret også væk.

Kapitel 17

En uge senere sad Dorian Gray i vinterhaven på Selby Royal og talte med den kønne hertuginde af Monmouth, som – sammen med sin mand, en blasert udseende mand på omkring de tres – var blandt hans gæster. Det var ved te-tid, og det bløde lys fra den store lampe med kniplingskærmen, der stod på bordet, oplyste det fine porcelæn og drevne sølv på bordet, som hertuginden sad for enden af. Hendes hvide hænder bevægede sig yndefuldt omkring mellem kopperne, og hendes fyldige røde læber smilede over et eller andet, Dorian havde hvisket hende i øret. Lord Henry lå tilbagelænet i en kurvestol med silkebetræk og så på dem. På en ferskenfarvet sofa sad lady Narborough og lod, som om hun hørte efter hertugens beskrivelse af en ny brasiliansk bille, han netop havde føjet til sin samling. Tre unge mænd i smoking bød kager rundt til nogle af kvinderne. Selskabet talte i alt tolv personer, og man ventede flere den næste dag.

"Hvad snakker I to om?" spurgte lord Henry, idet han gik over til bordet og satte sin kop fra sig. "Jeg håber, Dorian har fortalt Dem om min plan om at gendøbe alting, Gladys. Det er en yndig idé."

"Men jeg vil ikke gendøbes, Harry," svarede hertuginden, idet hun så op på ham med sine vidunderlige øjne. "Jeg er udmærket tilfreds med mit eget navn, og jeg er sikker på, at mr. Gray også er det med sit."

"Min kære Gladys, jeg ville ikke forandre hverken Deres eller hans for alt i verden. De er begge perfekte. Jeg tænkte meste på

blomster. I går klippede jeg en orkidé af til knaphulsblomst. Det var en vidunderlig, plettet tingest, lige så skøn som de syv dødssynder. I et øjebliks tankeløshed spurgte jeg gartneren, hvad den hed. Han fortalte mig, at det var et smukt eksemplar af Robinsoniana, eller noget andet rædsomt af samme slags. Det er en kedelig sandhed, at vi har mistet evnen til at give tingene smukke navne. Navne betyder alt. Jeg har ikke noget udestående med gerninger, kun med ord. Det er grunden til, at jeg hader denne vulgære realisme i litteraturen. En mand, der kalder en spade for en spade, burde tvinges til at bruge sådan én. Det er det eneste, han duer til."

"Men hvad skal vi så kalde Dem, Harry?" spurgte hun.

"Hans navn er Prins Paradoks," sagde Dorian.

"Ja, jeg genkender ham straks!" udbrød hertuginden.

"Jeg vil ikke høre om det," lo lord Henry og sank ned i en stol. "Man kan ikke flygte fra en etiket! Jeg afviser denne titel."

"Kongelige kan ikke sådan bare abdicere," kom det som en advarsel fra et par smukke læber.

"De vil altså forsvare min trone?"

"Ja."

"Jeg giver Dem morgendagens sandheder."

"Men jeg foretrækker dagens fejltagelser," svarede hun.

"De afvæbner mig ganske, Gladys," udbrød han. Hertuginden var tydeligvis i sit modsigelseshumør.

"Kun for Deres skjold, Harry, ikke Deres spyd."

"Jeg dyster aldrig mod skønheden," sagde han med en håndbevægelse.

"Det er Deres fejl, Harry, tro mig. De værdsætter skønheden alt for højt."

"Hvordan kan De dog sige det? Jeg medgiver, at jeg finder det bedre at være smuk end at være god. Men på den anden side finder De ingen, der er mere parat end mig til at indrømme, at det er bedre at være god end at være grim."

"Er grimhed nu blevet en af de syv dødssynder?" sagde hertuginden. "Hvad blev der af Deres lignelse med orkideen?"

"Grimhed er en af de syv dødsdyder, Gladys. De, som en god konservativ, må ikke undervurdere dem. Øl, Bibelen og de syv dødsdyder har gjort England til det, det er i dag."

"De kan altså ikke lide Deres eget land?" spurgte hun.

"Jeg bor her."

"Så at De bedre kan kritisere det."

"Vil De høre Europas dom over det?" spurgte han.

"Hvad siger man om os?"

"At Tartuffe emigrerede til England og åbnede en forretning her."

"Er det Deres egen, Harry?"

"Jeg forærer den til Dem."

"Men jeg kan ikke bruge den. Det er kun alt for sandt."

"Men De behøver ikke at være bange. Vore landsmænd vil aldrig genkende sådan en beskrivelse."

"Fordi de er praktiske."

"De er mere snedige end de er praktiske. Når de gør deres regnskab op, udligner de dumhed med rigdom og laster med hykleri."

"Men vi har dog udrettet store gerninger."

"Store gerninger er blevet os prakket på, Gladys."

"Vi har båret deres byrde."

"Kun lige hen til Børsen."

Hun rystede på hovedet. "Jeg tror på min race!" råbte hun.

"Som repræsenterer den påtrængendes overlevelse."

"Vi udvikler os."

"Forfald fascinerer mig mere."

"Hvad så med kunsten?" spurgte hun.

"Det er en lidelse."

"Kærlighed?"

"En illusion."

"Religion?"

"Et modebestemt surrogat for tro."

"De er skeptiker."

"Aldrig! Skepticismen er begyndelsen til tro."

"Hvad er De så?"

"At definere er det samme som at begrænse."

"Men giv mig en ledetråd?"

"Tråde kan gå over. De ville gå vild i labyrinten."

"De forvirrer mig. Lad os tale om nogen andre."

"Vor vært er et herligt emne. For mange år siden blev han døbt Eventyrprins."

"Åh, mind mig ikke om det!" udbrød Dorian Gray.

"Vor vært er da ganske rædsom her i aften," svarede hertuginden rødmende. "Jeg tror, han mener, at Monmouth giftede sig med mig efter rent videnskabelige principper som det bedste eksemplar han kunne finde af en nutidig sommerfugl."

"Nå, men jeg håber da, at han ikke sætter Dem på en nål, hertuginde," lo Dorian.

"Åh, det gør min kammerpige skam allerede, mr. Gray, når hun er utilfreds med mig."

"Og hvad er det, hun bliver utilfreds over med Dem, hertuginde?"

"Som regel rene trivialiteter, kan jeg forsikre Dem, mr. Gray. Som at jeg kommer ti minutter i ni og fortæller hende, at jeg må være påklædt klokken halv ni."

"Hvor urimeligt af hende! De burde give hende en advarsel."

"Men det tør jeg ikke, mr. Gray. Hun opfinder hatte til mig. Kan De huske den, jeg havde på til lady Hillstones haveselskab? Nej, det kan De ikke, men det er pænt af Dem at lade som om De gør. Nå, men hun lavede den af ingenting. Alle glimrende hatte er lavet af ingenting."

"Som ethvert godt ry, Gladys," afbrød lord Henry. "Ethvert indtryk, man giver på sin omverden, skaffer én en fjende. At være populær betyder at man er middelmådig."

"Ikke når det gælder kvinder," sagde hertuginden og rystede på hovedet, "og kvinder regerer verden. Jeg forsikrer Dem, vi kan ikke udholde middelmådigheder. Vi kvinder, som man siger, elsker med vore øren, ganske som I mænd elsker med jeres øjne, hvis I da nogensinde elsker."

"Det forekommer mig af og til, at vi aldrig laver andet," mumlede Dorian.

"Ah! Jamen så elsker De jo aldrig for alvor, mr. Gray," svarede hertuginden med forstilt tristesse.

"Min kæreste Gladys!" udbrød lord Henry. "Hvordan kan De sige det? Romantikken lever af gentagelsen, og gentagelsen gør lyst til en kunst. Og for resten, hver eneste gang man elsker, er altid den eneste gang, man nogensinde har elsket. At emnet for forelskelsen er forskelligt gør ikke passionen mindre enestående; det forøger den blot. Vi har i hele vort liv måske

kun én virkelig stor oplevelse, og livets hemmelighed er at gentage denne oplevelse så ofte som vel muligt."

"Også når man er blevet såret ved den, Harry?" spurgte hertuginden efter en kort tavshed.

"Især når man er blevet såret ved den," svarede lord Henry.

Hertuginden vendte sig og så på Dorian med et mærkeligt udtryk i blikket. "Hvad siger De til det, mr. Gray?" spurgte hun.

Dorian tøvede et øjeblik. Så kastede han hovedet tilbage og lo. "Jeg er altid enig med Harry, hertuginde."

"Også når han har uret?"

"Harry har aldrig uret, hertuginde."

"Og gør hans filosofi Dem så lykkelig?"

"Jeg har aldrig søgt efter lykke. Hvem ønsker lykke? Jeg har søgt efter nydelser."

"Og fundet dem, mr. Gray?"

"Ofte. Alt for ofte."

Hertuginden sukkede. "Jeg søger efter fred," sagde hun, "og hvis jeg ikke snart går op og klæder mig om, får jeg ikke nogen i aften."

"Lad mig finde Dem nogle orkideer, hertuginde," udbrød Dorian, idet han hurtigt rejste sig og gik gennem vinterhaven.

"De flirter ganske skammeligt med ham," sagde lord Henry til sin kusine. "De må hellere passe på. Han er meget indtagende."

"Hvis han ikke var det, ville der ikke være noget at kæmpe om."

"Græker mod græker, altså?"

"Jeg er på trojanernes parti. De kæmpede for en kvinde."

"Men de blev slået."

"Der findes værre ting end fangenskab," svarede hun.

"De rider med løse tøjler."

"Fart er liv," lød svaret.

"Det vil jeg skrive ned i min dagbog i aften."

"Hvilket?"

"At brændt orkide elsker ilden."

"Men jeg er ikke engang svedet. Mine vinger er urørte."

"De bruger Dem til alt, undtagen at flyve."

"Modet er noget vi har overtaget fra mændene. Det er en ny erfaring for os."

"De har en rival."

"Hvem?"

Han lo. "Lady Narborough," hviskede han. "Hun ligefrem forguder ham."

"De fylder mig med forventning. Det antikkes tiltrækning er dødbringende for os romantikere."

"Romantikere! I har alle videnskabens metoder til rådighed."

"Men det er mændene, der har uddannet os."

"Men ikke forklaret jer."

"Beskriv os som et køn," udfordrede hun.

"Sfinkser uden hemmeligheder."

Hun så smilende på ham. "Mr. Gray er længe om det!" sagde hun. "Lad os gå hen og hjælpe ham. Jeg har endnu ikke meddelt ham, hvilken farve kjole jeg vil tage på."

"Åh, men De må afpasse Deres kjole efter hans orkideer, Gladys."

"Det ville være at kapitulere på forhånd."

"Men romantisk kunst begynder med sit højdepunkt."

"Jeg må holde en vej åben for tilbagetrækning."

"På den parthiske facon?"

"De fandt sikkerhed i ørkenen. Den mulighed har jeg ikke."

"Kvinder får ikke altid lov at vælge," svarede han, men næppe havde han fuldendt sætningen, før der lød en tilbageholdt stønnen fra den anden ende af vinterhaven, efterfulgt af den dumpe lyd af et tungt fald. Alle fo'r op. Hertuginden stod ubevægelig af rædsel. Og med et glimt af frygt i blikket, ilede lord Henry gennem palmebladene, og fandt Dorian liggende med ansigtet ned mod det flisebelagte gulv i en dødlignende besvimelse.

De bar ham straks ind i den blå dagligstue og lagde ham på en af sofaerne. Efter nogen tid kom han til sig selv og så sig fortumlet om.

"Hvad skete der?" spurgte han. "Åh! Nu husker jeg det. Er jeg i sikkerhed hed, Harry?" Han begyndte at ryste.

"Min kæreste Dorian," svarede lord Henry, "du besvimede blot. Det er det hele. Du må være overtræt. Du må hellere lade være med at komme ned i aften. Jeg skal tage din plads for dig."

"Nej, jeg kommer ned," sagde han, mens han kæmpede for at komme op at stå. "Jeg vil helst. Jeg vil ikke være alene."

Han gik op på sit værelse og klædte sig om. Der lå en vild, letsindig opstemthed over hans opførsel, mens han sad ved bordet, men af og til gik der en skælven igennem ham, da han huskede, hvordan han havde set James Vanes ansigt, hvidt som et lommetørklæde, presset mod vinterhavens vindue.

Kapitel 18

Den næste dag forlod han ikke huset; ja, han tilbragte endog størstedelen af tiden på sit eget værelse, syg af en vild rædsel for at død og dog alligevel ligegyldig over for selve livet. Bevidstheden om at være jaget, fanget, opsporet, havde overvældet ham. Hvis blot gobelinerne skælvede af et vindpust, rystede han. De visne blade, der blev blæst mod de blyindfattede ruder forekom ham som hans egne unyttige beslutninger og vilde fortrydelser. Da han lukkede sine øjne, så han igen sømandens ansigt stirre gennem det tågede glas, og rædslen syntes endnu engang at gribe ham om hjertet.

Men måske var det kun hans fantasi, der havde kaldt hævnen frem af nattemørket og stillet straffens grimme skikkelse for hans blik. Det virkelige liv var kaos, men der var noget frygtelig logisk i hans forestillinger. Det var hans forestillinger, der havde sat angeren til at følge synden. Det var hans forestillinger, der fik hver ny forbrydelse til at avle sit eget afkom. I virkelighedens verden blev de onde ikke straffet eller de gode belønnet. Det var de stærke, der havde heldet med sig og de svage, der fejlede. Sådan var det. Og for øvrigt, hvis en eller anden fremmed havde strejfet rundt omkring huset, ville han nok være blevet set af tjenestefolkene eller opsynsmændene. Havde man fundet fodspor i blomsterbedene, ville gartnerne have bemærket det. Ja, det havde kun været en indbildning. Sibyl Vanes broder var ikke vendt tilbage for at dræbe ham. Han var sejlet af sted på sit skib og havde fundet sin våde grav et eller andet sted i det kolde hav. Ham var han

nok i det mindste sikker for. Manden vidste jo ikke, hvem han var, kunne ikke vide, hvem han var. Ungdommens maske havde frelst ham.

Og dog, hvis det kun havde været en illusion, hvor forfærdeligt var det da ikke at tænke på, at samvittigheden kunne skabe sådanne frygtelige spøgelser og give dem en synlig form, og få dem til at bevæge sig foran én. Hvilket liv ville han få, hvis skyggerne af hans forbrydelse dag og nat ville stirre på ham fra tavse hjørner, spotte ham fra hemmelige steder, hviske i hans øre, mens han sad til bords blandt sine venner, vække ham med deres isnende fingre, når han sov! Da denne tanke krøb gennem hans hjerne, blegnede han af rædsel, og luften forekom ham med et at være blevet koldere. O! i hvilken vild galskabens time havde han myrdet sin ven! Hvor grufuldt var ikke den blotte erindring om denne scene! Han så det hele for sig igen. Enhver modbydelig detalje vendte tilbage med endnu større gru. Ud fra tidens sorte hule rejste sig atter billedet af hans synd, frygtelig og svøbt i purpur. Da lord Henry kom ind til ham klokken seks, fandt han ham grædende som en, hvis hjerte er ved at briste.

Først den tredje dag vovede han at gå ud. Der var noget i den klare, granduftende luft på denne vintermorgen, der syntes at gengive ham hans glæde og begejstring for livet. Men det var ikke kun de fysiske omgivelser, der havde medført dette skift. Selve hans natur havde gjort oprør mod den overdrevne angst, der ville ødelægge dens perfekte ro. Sådan er det altid med nuancerede og delikate temperamenter. Deres stærke følelser må enten vinde eller bøjes. Enten dræber de manden, eller dør selv. Overfladiske sorger og overfladisk kærlighed bliver ved at

leve. Den kærlighed og sorg, der er stærk og voldsom bliver ødelagt ved deres egen kraft. Og for resten havde han nu overbevist sig om, at han havde været offer for en rædselsslagen fantasi, og så nu tilbage på sin frygt som noget, man burde have medlidenhed med, ja endog ikke så lidt foragt for.

Efter morgenmaden gik han tur med hertuginden i haven og kørte derpå gennem parken for at forene sig med jagtselskabet. Den sprøde rimfrost lå som et saltlag på græsset. Himlen var en omvendt kop af blåt metal. En tynd hinde af is lå over den flade, sivomkransede sø.

Ved hjørnet af fyrreskoven fik han øje på sir Geoffrey Clouston, hertugindens broder, i færd med at tage to brugte patroner ud af sit gevær. Han sprang ned fra vognen, og efter at have beordret kusken til at bringe hesten hjem, gik han hen til sin gæst gennem de visne bregner og den grove underskov.

"Har De fået noget, Geoffrey?" spurgte han.

"Nej, ikke noget særligt, Dorian. Jeg tror, de fleste af fuglene er flygtet ud i det åbne land. Jeg tænker, det vil blive bedre efter frokost, når vi kommer til et nyt område."

Dorian slentrede afsted ved siden af ham. Den friske, aromatiske luft, de brune og røde lys, der glimtede i skoven, klappernes hæse råb, der gav genlyd af og til, og de skarpe smæld fra geværerne, der fulgte efter, henrykkede ham og fyldte ham med en herlig følelse af frihed. Han var opfyldt af en lykkelig skødesløshed, glædens højspændte ligegyldighed for alt.

Pludselig skød en hare frem på sine lange bagben og de sortspidsede øren ret i vejret fra en vissen græsknold tyve meter foran dem. Den flygtede hen mod et ellekrat. Sir Geoffrey lagde

geværet til kinden, men der var noget ved dyret graciøse bevægelser, der på en eller anden måde indtog Dorian, og han råbte i det samme: "Skyd ikke, sir Geoffrey. Lad den leve."

"Sikke noget pjat, Dorian!" lo den anden, og fyrede, idet haren nåede krattet. Der lød to skrig, et fra en såret hare, hvilket er forfærdeligt, og et fra et menneske i voldsomme smerter, hvilket er værre.

"Store Himmel! Jeg har ramt en klapper!" udbrød sir Geoffrey. "Det er da også dumt af ham at gå ind foran geværerne! – Hold inde med skydningen der!" råbte han, så højt han kunne. "Nogen er såret."

Vildtfogeden kom løbende med en stok i hånden.

"Hvor, sir? Hvor er han?" råbte han. Samtidig holdt man inde med at skyde ned langs linjen.

"Her," svarede sir Geoffrey vredt, idet han løb over mod tykningen. "Hvorfor pokker holder De ikke styr på Deres folk. Nu er hele min fornøjelse ødelagt for resten af dagen."

Dorian så efter dem, da de gik ind i ellekrattet, idet de skød de tynde, smidige grene til side. Få øjeblik efter kom de ud, trækkende et legeme med sig ud i sollyset. Han vendte sig bort i rædsel. Det forekom ham, at uheldet fulgte ham, hvor han gik. Han hørte sir Geoffrey spørge, om manden virkelig var død, og fogedens bekræftende svar. Skoven syntes ham pludselig at vrimle med ansigter. Der lød trampen af en mængde fødder og en lav summen af stemmer. En stor fasan med kobberfarvet bryst kom flyvende gennem grenene over dem.

Nogle få øjeblikke efter – som for ham, i hans forstyrrede tilstand, føltes som endeløse timer af smerte – mærkede han en hånd blive lagt på hans skulder. Han fo'r sammen og så sig om.

"Dorian," sagde lord Henry, "jeg må hellere meddele dem, at jagten er slut for i dag. Det ville ikke se pænt ud, hvis vi fortsatte."

"Jeg ville ønske, den var slut for altid, Harry," svarede han i en bitter tone. "Det er alt sammen så grimt og ondt. Er han ...?"

Han kunne ikke afslutte sætningen.

"Det er jeg bange for," svarede lord Henry. "Han fik hele ladningen i brystet. Han må være død næsten på øjeblikket. Kom, lad os gå hjem."

De gik næsten halvtreds meter side om side i retning af kørevejen uden at sige noget. Så så Dorian på lord Henry og sagde med et dybt suk: "Det er et dårligt varsel, Harry, et rigtig dårligt varsel."

"Hvilket?" spurgte lord Henry. "Nåh, denne ulykke, vel? Min kære ven, der er ikke noget at gøre ved det. Det var hans egen skyld. Hvorfor kom han ind foran skytterne? Og for øvrigt betyder det ikke noget for os. Det er selvfølgelig lidt kedeligt for Geoffrey. Det er virkelig ikke så godt at skyde en klapper, det giver én et dårligt ry som skytte. Og Geoffrey skyder jo faktisk udmærket. Men der er ingen grund til at tale mere om den sag."

Dorian rystede på hovedet. "Det er et dårligt varsel, Harry. Jeg føler, at der vil ske noget frygteligt for nogen af os. Måske for mig selv," tilføjede han, idet han fo'r med hånden over panden med en pinefuld bevægelse.

Den ældre mand lo. "Det eneste frygtelige i verden er kedsomhed, Dorian. Det er dén ene synd, som ikke kan tilgives. Men vi står ikke i fare for at komme til at lide af det, undtagen hvis disse fyre bliver ved at snakke om dette her under middagen. Jeg bliver nødt til at fortælle dem, at emnet er tabu.

Og hvad angår varsler, så findes sådan noget ikke. Skæbnen sender os ikke advarsler. Det er hun for klog, eller måske for ondskabsfuld til. For resten, hvad i alverden skulle der kunne ske dig, Dorian? Du har alt det, noget menneske kan ønske sig i verden. Der findes ingen, som ikke ville være henrykt for at kunne bytte plads med dig."

"Og der findes ingen, jeg ikke ville bytte plads med, Harry. Le ikke sådan. Det er sandheden. Den stakkels bonde, der netop døde har det bedre end jeg. Jeg er ikke bange for døden. Det er dens komme, der fylder mig med rædsel. Dens enorme vinger forekommer mig allerede at slå i den blytunge luft omkring mig. Gud i Himlen! så du ikke den mand, der bevæger sig der bag træerne, som holder øje med mig, venter på mig?"

Lord Henry så i den retning, den skælvende, behandskede hånd pegede. "Jo," sagde han smilende, "jeg kan se gartneren, der venter på dig. Jeg tænker, han vil spørge dig, hvilke blomster, du vil have på bordet i aften. Hvor er du dog urimelig nervøs, min kære ven! Du må besøge min læge, når vi kommer tilbage til byen."

Dorian drog et suk af lettelse, idet han så gartneren nærme sig. Manden tog til hatten, så et øjeblik tøvende på lord Henry, og tog så et brev frem, som han gav til sin herre. "Hendes Nåde sagde, jeg skulle vente på svar," mumlede han.

Dorian stak brevet i lommen. "Sig til Hendes Nåde, at jeg kommer ind," sagde han køligt. Manden vendte sig og gik hurtigt i retning af huset.

"Hvor kvinder dog elsker at gøre farlige ting!" lo lord Henry. "Det er en af de ting ved dem, jeg beundrer allermest. En kvinde

vil lege med hvem som helst, så længe der er nogen, der kikker på."

"Hvor du dog elsker at sige farlige ting, Harry! Men i dette tilfælde er du fuldstændig på vildspor. Jeg holder rigtig meget af hertuginden, men jeg elsker hende ikke."

"Og hertuginden elsker dig rigtig meget, men hun holder ikke rigtigt af dig, så I passer udmærket sammen."

"Det ville jo gøre skandale, Harry. Det er der slet intet grundlag for."

"Enhver skandales grundlag er en umoralsk sikkerhed," sagde lord Henry og tændte en cigaret.

"Åh, Harry, du giver hvad som helst for epigram."

"Alverden går til skafottet af egen fri vilje," var svaret.

"Jeg ville ønske, jeg kunne elske," råbte Dorian Gray med et anstrøg af dyb patos i stemmen. "Men jeg har mistet lidenskaben og glemt begæret. Jeg er alt for koncentreret på mig selv. Min egen personlighed er blevet mig en byrde. Jeg vil flygte, forsvinde, glemme. Det var tåbeligt af mig overhovedet at kommer herned. Jeg tror jeg vil sende Harvey et telegram og bede ham gøre yachten klar. På en yacht er man i sikkerhed."

"I sikkerhed for hvad, Dorian? Du er i en eller anden slags vanskelighed. Hvorfor ikke sige mig, hvad det er? Du vej, jeg vil hjælpe dig."

"Jeg kan ikke fortælle dig det, Harry," svarede Dorian sørgmodigt. "Og jeg tror egentlig, at det bare er noget, jeg forestiller mig. Denne uheldige ulykke har oprevet mig. Jeg har en rædselsfuld forudanelse om, at noget af samme slags vil ske for mig."

"Sikke noget vrøvl!"

"Det håber jeg, men jeg kan ikke gøre mig fri af den. Å, der har vi hertuginden; hun ligner Artemis i en skræddersyet kåbe. Som De kan se, er vi vendt hjem, hertuginde."

"Jeg har hørt det hele, mr. Gray," svarede hun. "Stakkels Geoffrey er frygtelig oprevet. Og det var dig, der bad ham ikke skyde haren. Hvor mærkværdigt!"

"Ja, det var meget mærkeligt. Jeg ved ikke, hvad der fik mig til at sige det. Et indfald, vel sagtens. Den var det mindste, allerkæreste lille væsen. Men jeg er ked af, at man har fortalt Dem om manden. Det er et væmmeligt emne."

"Det er et irriterende emne," afbrød lord Henry. "Det er uden nogen som helst psykologisk værdi. Nej, hvis Geoffrey havde gjort det med vilje, hvor interessant ville han så ikke være! Jeg gad gerne kende en eller anden, som havde begået et virkeligt mord."

"Hvor rædsomt af Dem, Harry!" udbrød hertuginden. "Ikke sand, mr. Gray? Mr. Gray er dårlig igen. Jeg tror, han besvimer."

Dorian tog sig sammen med en kraftanstrengelse. "Det er intet, hertuginde," mumlede han. "Mine nerver er frygtelig svækkede, det er det hele. Jeg er bange for, jeg gik for langt her til morgen. Jeg hørte ikke, hvad Harry sagde. Var det meget slemt? Jeg tror, jeg bliver nødt til at gå og lægge mig lidt. I vil have mig undskyldt, ikke sandt?"

Det havde nået den store trappe, der førte fra vinterhaven til terrassen. Idet glasdøren lukkedes bag Dorian, vendte lord Henry sig og så på hertuginden med sit søvnige blik. "Elsker du ham meget?" spurgte han.

Hun svarede ikke i nogen tid, men stod og stirrede ud på landskabet. "Blot jeg vidste det," sagde hun endelig.

Han rystede på hovedet. "Viden ville være ødelæggende. Det er uvisheden, der er så charmerende. Tåge gør tingene så vidunderlige."

"Men man kan gå vild."

"Alle veje fører ét sted hen, min kære Gladys."

"Og hvor er det?"

"Desillusionering."

"Det var der mit liv begyndte," sukkede hun.

"Det kom til Dem med en krone."

"Men jeg er træt af jordbærblade."

"De klæder Dem ellers."

"Kun når der er andre til at se dem."

"Men De ville savne dem," sagde lord Henry.

"Jeg vil ikke give afkald på et eneste blad."

"Monmouth har øren."

"Ældre mennesker hører dårligt."

"Har han aldrig været skinsyg?"

"Jeg ville ønske, han havde."

Han så omkring sig, som om han søgte noget. "Hvad leder De efter?" spurgte hun.

"Duppen til Deres fleuret," svarede han. "De har tabt den."

Hun lo. "Jeg har stadig min maske."

"Den gør Deres øjne smukkere," var hans svar.

Hun lo atter. Hendes tænder lignede hvide frø i en rød frugt.

Ovenpå, i hans eget værelse, lå Dorian Gray på en sofa, med rædslen skælvende i hver eneste fiber i hans legeme. Livet var pludselig blevet ham en alt for hæslig byrde at bære. Den uheldige klappers rædsomme død, skudt i et buskads som et andet vildt dyr, forekom ham at vise ham hans egen død også.

Han var næsten faldet i afmagt over de ting, lord Henry havde sagt til ham i et lune af kynisk spøgefuldhed.

Klokken fem ringede han på sin tjener og gav ham ordre til at pakke hans ting, så han kunne nå natekspressen til byen, og at have vognen klar ved døren klokken halv ni. Han var fast besluttet på ikke at tilbringe en nat til på Selby Royal. Det var et uheldsvangert sted. Døden gik omkring der i sollyset. Skovens græs var blevet plettet af blod.

Så skrev han en besked til lord Henry, hvori han fortalte ham, at han tog til byen for at besøge sin læge og bad ham om at underholde hans gæster, mens han var borte. Idet han stak den i kuverten, lød der en banken på døren, og tjeneren oplyste ham om, at vildtfogeden ønskede at tale med ham. Han rynkede panden og bed sig i læben. "Send ham ind," mumlede han efter nogle øjeblikkes tøven.

Så snart manden var kommet ind, trak Dorian sit checkhæfte frem fra en skuffe og lagde den åben på bordet foran sig.

"Jeg antager, De er kommet angående denne uheldige ulykke her til morgen, Thornton?" sagde han, idet han tog en pen.

"Ja, sir," svarede fogeden.

"Var den stakkels mand gift? Havde han nogen familie, der var afhængige af ham?" spurgte Dorian i en tone, som om han kedede sig. "Hvis det skulle være tilfældet, vil jeg ikke have, de skal komme i nød, og vil sende dem så mange penge, som De måtte mene er nødvendige."

"Vi ved ikke, hvem han er, sir. Det er derfor, jeg har taget mig den frihed at komme."

"Ved ikke, hvem han er?" sagde Dorian ligegyldig. "Hvad mener De? Var det ikke nogen af Deres ansatte?"

"Nej, sir. Har aldrig set ham før. Han ser ud til at være sømand, sir."

Pennen faldt ud af Dorian Grays hånd, og han fik en fornemmelse, som om hans hjerte pludselig var holdt op med at slå. "En sømand," udbrød han. "Sagde De en sømand?"

"Ja, sir. Han ser ud til at have været en slags sømand; tatoveret på begge arme og den slags."

"Fandt man noget på ham?" spurgte Dorian, idet han bøjede sig frem og så på manden med et foruroliget blik. "Noget, der kunne give os hans navn?"

"Lidt penge, sir – ikke meget; og en revolver. Der var intet navn nogen steder. Han så ud til at være et pænt menneske, noget rå, ganske vist. En slags sømand, som sagt."

Dorian fo'r op. Et vildt håb flammede op i ham. Han greb lidenskabeligt efter det. "Hvor er liget?" udbrød han. "Hurtigt! Jeg må straks have det at se."

"Det er i en tom stald på Home-gården, sir. Folk kan ikke lide at have den slags ting inden for i deres hus. De siger, et lig bringer ulykke."

"Home-gården! Gå straks derhen og vent på mig. Giv en af stalddrengene besked på at sadle min hest. Nej, lige meget. Jeg går selv hen i stalden. Det går hurtigere."

I løbet af mindre end et kvarter var Dorian på vej i galop ned ad den lange kørevej, så hurtigt han kunne. Træerne syntes at flyve forbi ham som et spøgelsestog, og vilde skygger kastede sig ind over hans vej. En gang standsede hesten sky foran en hvid portstolpe og var lige ved at kaste ham af. Han gav den af pisken over halsen. Den kløvede den tågede luft som en pil. Sten og grus fløj bagud fra dens hove.

Endelig nåede han Home-gården. Der stod to mænd og drev i gården. Han sprang af sadlen og kastede tøjlen til en af dem. I stalden længst borte glimtede skæret af et lys. Noget fortalte ham, at det var dér, liget lå, og han løb hen til døren og lagde hånden på klinken.

Så standsede han et øjeblik; han fik følelsen af, at han stod lige foran en opdagelse, der ville enten redde eller ødelægge hans liv. Så skubbede han døren op og gik ind.

På en bunke sække i det fjernes hjørne lå det døde legeme af en mand iklædt en grov bluse og et par blå bukser. Et plettet lommetørklæde var lagt over hans ansigt. Et groft lys, der var sat fast i en flaske, flakkede ved siden af det.

Dorian Gray gøs. Han følte, at det ikke kunne være hans hånd, der fjernede lommetørklædet, og råbte efter en af gårdfolkene, at han skulle komme derind.

"Tag den tingest bort fra hans ansigt. Jeg vil gerne se det," sagde han, idet han holdt krampagtigt i dørkarmen for at holde sig oppe.

Da manden havde gjort, hvad han bad om, gik han frem. Et skrig af glæde brød frem over hans læber. Den mand, der var blevet skudt i ellekrattet, var James Vane.

Han stod der i nogle minutter og så på den døde. Da han red hjem, stod hans øjne fulde af tårer, for han vidste, at han var i sikkerhed.

Kapitel 19

"Der er ingen grund til at sige, at du vil forbedre dig, Dorian," råbte lord Henry og dyppede sine fingre i en rød kobberskål, fyldt med rosenvand. "Du er aldeles fuldkommen. For Guds skyld, bliv ikke anderledes."

Dorian rystede på hovedet. "Jo, Harry, jeg har gjort alt for mange onde ting i mit liv. Det skal ikke ske mere. Jeg begyndte på mine gode gerninger i går."

"Hvor var du i går?"

"Ude på landet, Harry. Jeg boede på en lille kro, ganske for mig selv."

"Min kære dreng," sagde lord Henry smilende, "ude på landet kan vi alle sammen være gode! Dér er jo ingen fristelser. Det er netop derfor, at folk, som bor udenfor byerne, er så fuldstændig udannede. Dannelse er ikke noget, man kommer let til. Der er kun to ting, som giver virkelig dannelse, nemlig kultur og korruption. Folk på landet har ingen lejlighed til at være nogen af delene, og derfor forsumper de."

"Kultur og korruption!" gentog Dorian. "Jeg har kendt lidt af begge dele. Nu er det mig ækelt at tænke på, hvis disse to nogen sinde skulle følges ad. For nu har jeg et nyt ideal, Harry. Jeg vil blive helt anderledes. Jeg tror, jeg er allerede er forandret."

"Du sagde mig ikke, hvad din gode gerning var for noget. Eller har du måske gjort mere end én, sagde du?" spurgte lord Henry, mens han stablede en lille rød pyramide af jordbær op på sin tallerken, og derpå, ved hjælp af en muslingeskal-formet strøske spredte et lag af hvidt sukker over dem.

"Dig kan jeg nok fortælle det. Det er ikke en historie, jeg kan fortælle nogen som helst andre. Jeg har skånet et menneske. Det lyder indbildsk, men du forstår nok, hvad jeg mener. Hun var meget smuk og lignede Sibyl Vane ganske mærkeligt. Jeg vil tro, det var det, som først tiltrak mig ved hende. Du husker nok Sibyl, ikke sandt? Hvor alt det dog forekommer længe siden! – Nå, Hetty var selvfølgelig ikke af vor stand, hun var ganske simpelt en landsbypige. Men jeg var virkelig forelsket i hende. Jeg er ganske sikker på, at jeg elskede hende. I hele denne vidunderlige maj måned har jeg besøgt hende to eller tre gange om ugen! I går mødtes vi i en lille frugthave. Æbleblomsterne dryssede ustandselig ned i hendes hår, og hun lo. I dag ved morgengry skulle vi være rejst bort sammen. Men pludselig bestemte jeg at forlade hende lige så blomstrende ren, som jeg havde mødt hende."

"Nå, jeg kan tænke mig, at denne nye følelse må have bævet i din sjæl som en sjælden glæde!" afbrød lord Henry. "Men jeg kan afslutte din idyl for dig. Du gav hende gode råd og knuste hendes hjerte. Dét var begyndelsen på din forbedring!"

"Harry, Du er forfærdelig! Lad være at sige den slags rædsomme ting. Hettys hjerte er ikke knust. Naturligvis græd hun og alt sådan noget. Men hun er ren! Hun kan leve i sin have blandt mynte og morgenfruer ligesom Perdita."

"Og græde over en troløs Florizel!" sagde lord Henry leende, idet han lagde sig tilbage i stolen. "Kære Dorian, du har dog også de mærkeligste barnagtige indfald. Tror du nu, at denne pige nogen sinde vil blive tilfreds med en mand af sin egen stand? Hun bliver vel engang gift med en eller anden rå kusk eller fjollet knoldesparker. Godt, men det, at hun har truffet dig

og elsket dig, vil lære hende at foragte sin husbond, og så bliver hun fordærvet. Fra et moralsk synspunkt kan jeg egentlig ikke anerkende din store selvfornægtelse. Selv som begyndelse betragtet er den ret tarvelig. Og, for resten, hvordan ved du så, at Hetty ikke i dette øjeblik flyder rundt i en eller anden stjernebelyst mølledam, med de skønneste åkander flydende omkring sig lige som Ophelia?"

"Jeg kan ikke holde dette her ud, Harry! Du gør nar ad alting, og bagefter opruller du de skrækkeligste tragedier. Nu er jeg ked af, at jeg sagde det til dig. Jeg bryder mig for resten ikke om, hvad du siger. Jeg ved, at jeg handlede rigtigt, som jeg gjorde. Stakkels Hetty. Da jeg red forbi hendes hus i morges, så jeg hendes hvide ansigt mod ruden, det så ud som en jasminblomst. Lad os ikke tale mere om den ting, og lad være med at prøve at få mig til at tro, at det første gode, jeg har gjort i mange år, den første lille smule selvopofrelse i virkeligheden er en ny synd. Jeg ønsker at forbedre mig. Jeg *vil* forbedre mig. Fortæl noget om dig selv. Hvad nyt i byen? Jeg har ikke været i klubben i flere dage."

"Folk snakker stadig om stakkels Basils forsvinden."

"Det ville jeg ellers tro, at de snart måtte være trætte af nu," sagde Dorian og skænkede sig med let rynket pande lidt vin.

"Min kære dreng, det har foreløbig kun været på tapetet i halvanden måned. Og en englænder kan virkelig ikke klare den åndsanstrengelse at have mere end en ny historie hver tredje måned. De har for resten været heldige i den sidste tid. De har jo haft både min egen skilsmisseproces og Alan Campbells selvmord. Nu har de også en kunstners mystiske forsvinden. Scotland Yard påstår stadig, at den mand i grå ulster, som rejste

fra Victoria banegård med midnatstoget den syvende november, var den gode Basil, og det franske politi erklærer, at han aldrig er ankommet til Paris. Formodentlig hører vi om en fjorten dages tid, at han er blevet set i San Francisco. Det er underligt, men alle folk, som forsvinder, plejer at blive set i San Francisco. Det må være en herlig by; den må da eje alle den anden verdens attraktioner."

"Hvad tror du, der er sket med Basil?" spurgte Dorian og holdt sit bourgogneglas op mod lyset og undrede sig over, at han kunne tale så roligt om dette.

"Det har jeg ingen anelse om. Hvis Basil har lyst til at skjule sig, så kommer det ikke mig ved. Hvis han er død, så har jeg ikke lyst til at tænke på ham. Døden er det eneste, som altid skræmmer mig. Jeg hader den."

"Hvorfor?" spurgte den unge mand i en træt tone.

"Fordi," sagde lord Henry, idet han førte et åbent hovedvandsæg under næsen, "man kan nu til dags overleve alt undtagen dén. Døden og dårlige manerer er de eneste fænomener i dette århundrede, som man ikke kan bortforklare. – Lad os drikke kaffe i musikværelset, Dorian. Du må spille Chopin for mig. Den mand, min kone er løbet bort med, spillede Chopin aldeles bedårende. Stakkels Victoria! Jeg holdt virkelig meget af hende. Huset er temmelig ensomt uden hende. Det ægteskabelige liv er jo kun en vane – en slet vane. Men man vil jo nødig af med sine vaner, selv ikke de dårligste; måske er det netop dem, som man aller nødigst vil af med. De er jo en meget vigtig del af ens personlighed."

Dorian sagde ingen ting, men rejste sig fra bordet, gik ind i stuen ved siden af, satte sig ved flyglet og lod fingrene løbe hen

over tangenternes sorte og hvide elfenben. Da kaffen var blevet bragt ind, holdt han ind, så på lord Henry og sagde: "Harry, er det aldrig faldet dig ind, at Basil kunne være myrdet?"

Lord Henry gabte. "Basil var meget populær og gik altid med et billigt nikkelur. Hvorfor skulle han være blevet myrdet? Han var ikke klog nok til at have fjender. Han havde ganske vist et vidunderligt talent som maler. Men man kan male som Velasquez og alligevel være et fuldstændig kedsommeligt menneske. Basil var virkelig temmelig kedelig. Han har kun interesseret mig en eneste gang; det var, da han for mange år siden betroede mig, at han elskede dig vildt, og at du var det vigtigste grundlag for hans kunst."

"Jeg holdt meget af Basil," sagde Dorian med en anelse af bedrøvelse i stemmen. "Men er der slet ingen, som siger, at han er blevet myrdet?"

"Jo, et par af bladene. Men det er dog næppe sandsynligt. Jeg ved, at der er forfærdelige steder i Paris, men Basil var ikke af den slags, som ville gå der hen. Han manglede nysgerrighed. Det var hans hovedfejl."

"Hvad ville du sige, Harry, hvis jeg fortalte dig, at jeg havde myrdet Basil?" sagde Dorian. Han stirrede spændt på ham, idet han talte.

"Jeg ville sige, min kære ven, at du stillede dig op på en måde, som ikke klæder dig. En forbrydelse er altid vulgær, ligesom vulgaritet er en forbrydelse. Du har det ikke dig, Dorian, at kunne begå et mord. Det gør mig hjertelig ondt, hvis jeg sårer din forfængelighed ved at sige det, men tro mig, det er sandt. Forbrydelse er de lavere klassers private ejendom. Hvilket jeg for øvrigt ikke bebrejder dem. Jeg tænker, forbrydelsen er for

dem, hvad kunst er for os, ganske simpelt en måde at skaffe sig pirring for nerverne."

"Pirring? Tror du måske, at den, som har begået et mord, kunne gøre den samme ting om igen? Det skal du ikke bilde mig ind."

"Åh, alt i verden kan blive en nydelse, når man gentager det ofte nok," udbrød lord Henry leende. "Det er en af livets vigtigste hemmeligheder. Jeg mener nu nok, at mord altid er forkert. Man skal aldrig gøre noget, som man ikke kan passiare om ved kaffen. Men skal vi nu ikke holde op at tale om stakkels Basil. Jeg ville ønske, jeg kunne tro på, at han har opnået en så romantisk død, som du foreslår, men det kan jeg nu ikke. Han er nok faldet i Seinen fra en omnibus, og konduktøren holdt denne skandale for sig selv. Ja, det har sikkert nok været hans endeligt. Jeg kan se ham for mig ligge på ryggen nede under det grønne vand, mens de store pramme glider hen over ham; og med blege vandplanter snoet ind i håret. Jeg tror alligevel aldrig, han var kommet til at male noget godt igen. I de sidste ti år er hans billeder gået stærkt tilbage."

Dorian gav et suk fra sig, og lord Henry gik gennem stuen for at stryge en mærkværdig javanesisk papegøje på hovedet; en stor fugl med grå fjer og en lyserød top og hale, der balancerede på en bambuspind. Da hans slanke fingre rørte den, faldt dens rynkede, hvide øjenlåg ned over de sorte, glasagtige øjne, og den begyndte at gynge frem og tilbage.

"Ja," vedblev han og vendte sig om, idet han tog sit lommetørklæde op af lommen, "hans billeder er gået stærkt tilbage. Det forekommer mig, at han havde mistet noget. Han havde mistet sit ideal. Da du og han holdt op med at være gode

venner, holdt han op at være en stor kunstner. Hvad var det, som skilte jer? Han kedede dig vel? I så tilfælde har han sikkert aldrig tilgivet dig. Det er en vane, som alle kedelige personer har. Apropos, hvor er det blevet af, det glimrende portræt, som han malede af dig? Jeg tror slet ikke, jeg har set det, siden han gjorde det færdigt. Å jo, det er sandt, du sagde engang, at du havde sendt det ud på Selby, og at det var kommet bort eller blevet stjålet på vejen. Fik du det aldrig igen? Sørgeligt. Det var virkelig et mesterværk. Jeg husker, at jeg ville købe det. Jeg ville ønske, jeg havde det nu, det var fra Basils bedste periode. Siden har hans billeder været udmærkede eksempler på denne blanding af små evner og store mål, der gør en maler fortjent til at nævnes som repræsentant for engelsk kunst. Har du efterlyst det? Det burde du gøre."

"Jeg glemte det," sagde Dorian. "Det tror jeg i hvert fald. Men jeg har aldrig brudt mig om det. Gid jeg aldrig havde siddet model til det. Det er mig modbydeligt at tænke på. Hvorfor skal du tale om det? Det minder mig altid om disse linjer af et skuespil – *Hamlet*, tror jeg – hvordan er det nu:

> … Som et billed af en sorg,
> et ansigt uden hjerte.

Ja, det var netop sådan, det var."

Lord Henry lo. "Når man behandler livet som en kunstart, tænker man med hjertet," svarede han, idet han sank ned i en lænestol.

Dorian rystede på hovedet og anslog nogle bløde akkorder på flyglet. "Som et billed af en sorg," gentog han, "et ansigt uden hjerte."

Den ældre mand lænede sig tilbage og så på ham med halvt lukkede øjne. "Apropos, Dorian," sagde han efter en pause; "*hvad gavner det et menneske, om han vandt den ganske verden, men tog skade* – hvordan pokker var det nu? – *på sin sjæl*."

Dorian greb en falsk akkord, fo'r sammen og stirrede på sin ven. "Hvorfor spørger du om det, Harry?"

"Min kære ven," sagde lord Henry og trak øjenbrynene forbavset i vejret, "jeg spørger, fordi jeg tænkte, du måske kunne give med et svar. Ikke for andet. Jeg gik en tur i parken sidste søndag, og tæt ved Marble Arch stod der en lille flok lurvet udseende personer og lyttede en eller anden vulgær gadeprædikant. Idet jeg gik forbi, hørt jeg fyren brøle netop det spørgsmål ud over sit publikum. Det slog mig som temmelig dramatisk. London er fuld af sære optrin af den slags. En våd søndag, en grov kristen i en regnfrakke, en kreds af sygelige, hvide ansigter under et utæt tag af dryppende paraplyer, og en vidunderlig sætning slynget ud i luften fra et par skingre, hysteriske læber – det var virkelig *godt* på en eller anden måde, ligesom en teaterforestilling. Jeg tænkte på at fortælle profeten, at kunst har en sjæl, men mennesket ikke. Men jeg er bange for, at han ikke ville have forstået mig."

"Stop, Harry. Sjælen er frygtelig virkelig. Den kan købes og sælges og byttes bort. Den kan forgiftes, eller gøres fuldendt. Der findes en sjæl i os alle sammen. Jeg ved det."

"Er du sikker på det, Dorian?"

"Helt sikker."

"Nå, men så må det være en illusion. De ting, man er fuldstændig sikker på, er aldrig sande. Det er fejlen ved at tro, og noget man kan lære af romantikken. Hvor er du alvorlig!

Hold op med det. Hvad har du og jeg med vor tids overtro at skaffe? Nej: vi har opgivet vor tro på sjælen. Dorian, spil en nocturne for mig og fortæl imens, hvordan du har beholdt din ungdom. Du må have en hemmelighed. Jeg er kun ti år ældre end du, men jeg er rynket og udslidt og gul. Men du er vidunderlig, Dorian. Du har aldrig set så strålende ud som i aften. Du minder om den første gang, jeg så dig. Dengang var du temmelig vittig, temmelig barnlig og overordentlig interessant. Du har selvfølgelig forandret dig, men ikke i udseende. Gid du ville fortælle mig din hemmelighed. For at få min ungdom igen ville jeg gøre alt i verden undtagen gymnastik, eller at stå tidligt op eller blive respektabel. Ungdom! Intet kan sammenlignes med det. Det er tåbeligt at tale om ungdommens uvidenhed. De eneste mennesker, hvis mening jeg nu respekterer, er folk, som er meget yngre end jeg selv. Det er ligesom de er forud for mig. Livet har jo åbenbaret dem sine nyeste vidundere. Men gamle folk, dem modsiger jeg altid. Jeg gør det af princip. Hvis man spørger efter deres mening om noget, der hændte i går, så serverer de altid meninger, som var gangbare i 1820, den tid, da man gik med knæbukser, troede på hvad som helst og vidste ingen ting. Hvor er det yndigt, det, som du der spiller. Gud ved, om Chopin har skrevet det på Mallorca, mens bølgerne hulkede rundt omkring hans villa, og det salte skum sprøjtede mod ruderne. Det er så vidunderlig romantisk. Hvor velsignet, at der endnu findes en kunst, som ikke består i efterligning. Du må ikke holde op, jeg trænger til musik i aften. Jeg synes, at du er den unge Apollo, og jeg er Marsyas, som lytter til dig. Dorian, jeg har mine egne sorger, som selv du ikke kender til. Det sørgelige ved

alderdommen er ikke, at man er gammel, men at man er ung. Jeg bliver somme tider forfærdet over min egen oprigtighed! Å, Dorian, hvor du er lykkelig. Du har levet et dejligt liv, du har drukket dybt af alting. Du har trykket druerne ud i din mund. Intet har været skjult for dig, det har alt sammen kun været som musik. Intet har fordærvet dig, du er stadig den samme."

"Jeg er ikke den samme, Harry."

"Jo, du er den samme. Hvordan mon dit liv senere bliver? Ødelæg det blot ikke ved at begynde at reformere på dig selv. Lad være med at gøre dig selv ufuldkommen. Netop nu er du lydefri. Du behøver ikke at ryste på hovedet, du ved jo godt, hvem du er. Og du skal ikke bedrage dig selv, Dorian. Livet regeres ikke af vor vilje eller vore gode forsætter. Livet er et spørgsmål om nerver og fibre og langsommeligt opbyggede celler, hvor tankerne skjuler sig, og lidenskaberne drømmer. Man kan leve i den tro, at man er sikker og modstandsdygtig, men en lille forandring i farven af lyset i en stue eller en sky på morgenhimlen – en eller anden duft, som man engang holdt af, og som bringer stærke minder – en linje af et vers, man har glemt – en strofe af en melodi, man ikke mere spiller – jeg siger dig, Dorian, det er sådanne ting, vort liv afhænger af. Browning skriver noget om det et eller andet sted, men vore egne sanser bringer det frem af sig selv. Somme tider, når jeg pludselig mærker heliotropduft, genoplever jeg den mærkeligste måned i mit liv. Gid jeg kunne bytte med dig, Dorian. Verden har været på nakken af os begge to, men den har altid tilbedt dig. Det vil den blive ved med. Du er typen på det, som tiden søger, og som den er bange for at finde. Jeg er så glad, fordi du aldrig har udrettet noget, aldrig malet et billede, hugget en statue eller i

det hele taget skabt noget andet end dig selv! Livet har været din kunst. Du har sat dig selv i musik. Dine dage har været dine sonetter."

Dorian rejste sig fra klaveret og strøg sig gennem håret. "Ja, livet har været vidunderligt," sagde han stille, "men jeg vil ikke mere leve det samme liv, Harry. Og du må ikke sige disse letsindige ting til mig. Du ved ikke alting om mig. Jeg tror, at hvis du gjorde det, så ville du selv vende dig fra mig. Du ler. Det skulle du ikke."

"Hvorfor spiller du ikke mere, Dorian? Gå hen igen og spil den nocturne engang til. Se på den store honninggule måne, som hænger der ude i den mørke luft. Den venter på, at du skal fortrylle den, og hvis du spiller, så vil den nærme sig jorden. Vil du ikke? Så lad os gå i klubben. Dette har været en dejlig aften, og vi må afslutte den lige så dejligt. Der er en i klubben, som længes forfærdeligt efter at lære dig at kende – den unge lord Poole, Bournemouths ældste søn. Han har allerede efterlignet dine slips og har tigget mig om at blive forestillet for dig. Han er aldeles henrivende og minder mig noget om dig."

"Det vil jeg ikke håbe," sagde Dorian med et lidt trist glimt i øjet. "Men jeg er træt i aften, Harry. Jeg går ikke i klubben. Klokken er snart elleve, og jeg vil tidligt i seng."

"Bliv du bare hjemme. Du har aldrig spillet så godt som i aften. Der var noget aldeles vidunderligt i dit anslag. Det var mere udtryksfuldt, end jeg nogen sinde før har hørt det."

"Det er, fordi jeg nu skal blive et bedre menneske," svarede Dorian smilende. "Jeg er allerede lidt forandret."

"Du må ikke blive anderledes over for mig, Dorian," sagde lord Henry. "Du og jeg vil altid være venner."

"Du har dog engang forgiftet mig med en bog. Det tilgiver jeg aldrig. Harry, lov, at du aldrig vil låne den bog til nogen. Den gør skade."

"Min kære dreng, du begynder virkelig at moralisere! Om kort tid går du rundt ligesom en anden konvertit og advarer folk mod de synder, som du selv er træt af. Du er alt for yndig til sådan noget. Desuden nytter det ikke spor. Du og jeg er, hvad vi er, og bliver, hvad vi bliver. Og hvad det angår med at forgiftes af en bog, så eksisterer det tilfælde slet ikke. Kunsten har ingen indflydelse på vore handlinger. Den dræber netop trangen til at handle; den er velsignet ufrugtbar. De bøger, som folk kalder umoralske, er blot bøger, som viser dem deres egen slethed. Ikke andet. Men lad os ikke snakke litteratur. Kom hen til mig i morgen. Jeg rider en tur klokken 11. Så kan vi måske følges, og jeg vil tage dig med til frokost sammen med lady Branksome. Hun er henrivende kvinde, og vil meget gerne spørge dig om noget angående nogle gobeliner, hun har tænkt sig at købe. Husk det nu. Eller skal vi måske hellere spise frokost med vor lille hertuginde? Hun siger, hun aldrig ser noget til dig mere. Er du måske træt af Gladys? Det tænkte jeg nok, du ville blive. Hendes skarpe tunge går én på nerverne. Nå, men under alle omstændigheder, så husk at komme klokken elleve."

"Er det virkelig nødvendigt, at jeg kommer, Harry?"

"Absolut. Parken er ganske yndig for tiden. Jeg tror ikke, der har været så smukke syrener siden det år, jeg traf dig."

"Udmærket. Jeg kommer klokken elleve," sagde Dorian. "God nat, Harry." Idet han nåede døren, tøvede han et øjeblik, som om han ville sige noget. Så sukkede han og gik ud.

Kapitel 20

Det var dejligt vejr; aftenluften var så varm, at han tog frakken på armen og endog ikke tog sit silketørklæde om halsen. Mens han langsomt slentrede hjemad og røg sin cigaret, passerede to unge selskabsklædte herrer ham. Han hørte den ene hviske til den anden: "Det er Dorian Gray." Han kunne huske, hvordan det før havde moret ham at blive set på og udpeget og snakket om. Nu var han træt af at høre sit eget navn. Der ude i den lille landsby, hvor han var kommet så meget i den sidste tid, var det hans store glæde, at ingen kendte ham. Den pige, som han havde gjort så forelsket, havde han fortalt, at han var fattig; og hun havde troet ham. Én gang havde han sagt, at han var ond, men så havde hun lét ad ham og svaret ham, at onde mennesker altid var meget gamle og meget grimme. Og hvilken latter hun havde! præcis som en drossel, der sang. Og hvor hun i grunden havde været nydelig i sin bomuldskjole og sin store hat. Hun vidste aldeles ingen ting, men hun ejede alt det, som han havde mistet.

Da han kom hjem, fandt han tjeneren ventende op. Han sendte ham i seng, kastede sig på en sofa i biblioteket, og begyndte at tænke på nogle af de ting, som lord Henry havde sagt til ham.

Var det virkelig sandt, at man slet ikke kunne forandre sig? Han kom pludselig til at længes vildt efter sin barndoms uplettede renhed, – den rosenhvide barndom, som lord Henry engang havde kaldt det. Han vidste, at han havde tilsmudset sig selv, fyldt sin hjerne med råddenskab og vakt sin egen onde

samvittighed, haft dårlig indflydelse på andre og oplevet en voldsom glæde ved det; og at af de liv, der havde krydset hans bane, havde det være de smukkeste og mest lovende, han havde bragt til fald. Men var alt det uopretteligt? Var der intet håb for ham?

Å, i hvilket uhyrligt øjeblik af stolthed og vilde følelser havde han bedt om, at portrættet måtte bære alle hans livs byrder, og han selv kunne beholde den evige, uplettede ungdoms skønhed! Det var hele grunden til hans ulykke! Havde det ikke været meget bedre, om hver synd straks havde ramt ham med en hurtig og sikker straf? Der var renselse i straffen. Det skulle ikke være "tilgiv os vore synder", men "straf os for vore misgerninger", man burde bede om til en retfærdig Gud.

Det fint udskårne spejl, som lord Henry engang for så mange år siden havde givet ham, stod endnu på bordet, og de hvide amoriner på rammen smilede stadig som før. Han tog det op, ligesom han havde gjort den aften, da han for første gang havde opdaget forandringen i det forfærdelige billede, og stirrede ind i det blanke glas med vilde, tårefyldte øjne. Engang havde én, som elskede ham frygteligt, skrevet et vanvittigt brev til ham, der sluttede med disse afguderiske ord: "Verden ændrer sig, for du er gjort af elfenben og guld. Dine læbers bue omskriver historien." Ordene vendte tilbage i hans erindring, og han gentog dem igen og igen for sig selv. Pludselig hadede han sin egen skønhed, og kastede spejlet på gulvet og knuste det til sølvsplinter med hælen. Det var hans skønhed, der havde ødelagt ham, hans skønhed og den ungdom, han havde bedt om. Hvis det ikke havde været for disse to ting, ville hans liv måske have været pletfrit. Hans skønhed havde kun været en

maske for ham, hans ungdom en spot. Hvad var ungdom, når alt kom til alt? En grøn, umoden tid, en tid med flygtige luner og sygelige tanker. Hvorfor havde han båret dens uniform? Ungdommen havde ødelagt ham.

Det var bedre ikke at tænke på fortiden. Intet kunne forandre den. Han måtte tænke på sig selv og sin fremtid. James Vane lå gemt i en navnløs grav på Selby kirkegård. Alan Campbell havde en aften skudt sig i sit laboratorium, men han havde ikke røbet den hemmelighed, som var blevet ham påtvunget. Ophidselsen over Basil Hallwards forsvinden ville snart lægge sig. Den var allerede faldet lidt til ro. I den retning var han ganske sikker. Det var for resten slet ikke Basils død, som vejede tungest på hans samvittighed. Det var hans egen sjæls levende død, som plagede ham. Basil havde malet et billede, som havde ødelagt hans liv. Det tilgav han ham aldrig. Det var portrættets skyld alt sammen. Basil havde sagt ham ting, som ikke på nogen måde kan tåles, og som havde ikke desto mindre han tålmodigt havde båret. Mordet havde kun været et øjebliks sindssyge. Hvad Alan Campbell angik, var hans selvmord jo hans eget værk. Han havde selv valgt at gøre det. Det kom betød ikke noget for ham.

Et nyt liv! Det var det, han ville have. Det var det, han ventede på. Og nu havde han allerede begyndt det. Han havde jo skånet én uskyldig ting, om ikke andet. Aldrig mere ville han friste de uskyldige. Han ville være god.

Da han tænkte på Hetty Merton, faldt det ham ind, om portrættet deroppe i det aflåste værelse havde forandret sig! Nu kunne det da ikke mere være så frygteligt som før? Hvis han holdt sit liv rent, så kunne han måske på den måde fordrive alle

syndens mærker fra dets ansigt. Måske var lidt af de onde tegn allerede borte. Han ville gå op og se.

Han tog lampen og listede op ad trapperne. Da han låsede døren op, gik der et lyst smil over hans mærkeligt unge ansigt, som tøvede et øjeblik på hans læber. Ja, nu ville han være god, og så skulle den hæslige tingest, som han havde gemt af vejen, ikke længere tynge så rædselsfuldt på ham. Det var, som om byrden allerede var taget bort.

Han trådte stille ind og låsede som sædvanlig døren bag sig. Så trak han det røde forhæng væk fra billedet. Et skrig af smerte og harme brast ud af ham. Han kunne ikke se nogen forandring, undtagen at øjnene havde fået et lumsk glimt og munden en hyklerisk trækning. Billedet var stadig modbydeligt – endnu mere modbydeligt end før – og den røde dug, der plettede hånden var tydeligere og så mere ud som frisk blod. Han skælvede. Havde det da blot været af forfængelighed, at han havde gjort denne ene gode gerning? Eller var det hans trang til ny pirring, som lord Henry havde sagt med sin hånlige latter? Eller den lyst til at spille komedie, der somme tider får os til at gøre noget, som er finere end vor natur? Eller måske dem alle tilsammen? Og hvorfor var den røde plet blevet større end før? Den syntes at have bredt sig over de rynkede fingre som en hæslig sygdom. Der var blod på de malede fødderne, som om det var dryppet ned fra den – endog blod på den anden hånd, den, som ikke havde rørt ved kniven. Tilstå? Betød dette, at han skulle tilstå? Udlevere sig og blive hængt? Han lo. Han følte, at det var en uhyrlig idé. Og for resten, selv om han tilstod, hvem ville så tro ham? Der var intet spor af den myrdede nogetsteds. Alt hvad der havde tilhørt ham var tilintetgjort. Han havde selv

brændt tingene nede i stuen. Folk ville ganske simpelt sige, at han var gal. De ville spærre ham inde, hvis han holdt fast ved sin forklaring … Og dog var det hans pligt at tilstå, at lide offentlig skam og gøre offentlig bod. Der var en Gud, som fordrede, at mennesker skulle bekende deres misgerninger både for denne Verden og for Himlen. Han kunne aldrig blive ren, før han havde tilstået sin synd. Sin synd? Han trak på skuldrene. Basil Hallwards død forekom ham at være en lille ting. Han tænkte på Hetty Merton. For det var et falsk spejl, han så denne genspejling af sin sjæl i. Forfængelighed? Nysgerrighed? Hykleri? Havde dette været hele hans anger? Der var noget andet. Det troede han da. Men hvem kunne vide? … Nej. Der var ikke andet. Af forfængelighed havde han skånet hende. Af nysgerrighed forsøgt, hvordan det var at nægte sig noget. Af hykleri havde han påtaget sig godhedens maske. Det indså han nu.

Og dette mord – skulle det forfølge ham hele livet? Skulle han altid slæbe rundt på sin fortid? Skulle han virkelig tilstå? Aldrig. Der var ikke kun ét bevis mod ham. Billedet selv – det var et bevis. Han ville ødelægge det. Hvorfor havde han beholdt det så længe? Engang havde det frydet ham at se det forandre sig og ældes. Men i den sidste tid følte han ikke mere denne glæde. Det havde holdt ham vågen om natten. Når han var borte, havde det været ham en rædsel, hvis andre skulle se det. Det havde formørket hans glæder. Den blotte tanke havde ødelagt ham mange øjeblikke. Det havde været som en samvittighed for ham. Ja, det havde været hans samvittighed. Han ville ødelægge det.

Han så sig omkring og fik øje på den selv samme kniv, som havde dræbt Basil Hallward. Han havde renset den mange gange, til der ikke var en plet tilbage. Den var skinnende blank, blinkede til ham. Som den havde dræbt maleren, skulle den dræbe malerens værk, og alt hvad det betød. Den skulle dræbe fortiden, og når den var død, var han fri. Den ville dræbe dette uhyrlige sjæle-liv, og uden dets rædselsfulde advarsler ville han få fred. Han greb den og huggede den i billedet.

Der lød et skrig og et fald. Skriget skingrede i så skrækkelig dødsangst, at husets folk fo'r bange op af søvne og listede ud af deres kamre. To herrer, som kom gående på fortovet nedenfor, standsede og stirrede op på det store hus. Så gik de videre, til de fandt en betjent og fik ham med tilbage. Han ringede flere gange på porten, men ingen svarede. Huset var ganske mørkt, kun oppe i et af kvistkamrene var der lys bag vinduet. Lidt efter gik han igen, men blev stående i en port i nærheden og holdt øje.

"Hvis hus er det?" spurgte den ældste af de to herrer.

"Mr. Dorian Grays," svarede betjenten.

De vekslede et blik, idet de gik, og smilede hånligt. Den ene var sir Henry Ashtons onkel.

Inde i huset, der, hvor tjenerskabet havde værelser, talte de halvt påklædte tjenestefolk hviskende sammen. Den gamle mrs. Leaf græd og vred hænderne; Francis var bleg som døden.

Omtrent et kvarters tid efter fik han kusken og en af lakajerne med sig og listede ovenpå. De bankede, men der blev ikke svaret. De råbte. Alt var stille. Da de forgæves havde prøvet at sprænge døren, krøb de endelig ud på taget og sprang ned på altanen. Vinduerne gav sig let. Krogene var gamle.

Da de kom ind, så de på væggen et glimrende portræt af deres herre, sådan som de sidst havde set ham, i al hans strålende ungdom og skønhed. På gulvet lå en død mand, selskabsklædt og med en kniv i hjertet. Hans ansigt var rynket, fortrukket, modbydeligt at se til. Først da de havde undersøgt hans ringe, kunne de kende, hvem han var.

Om "Dorian Grays billede"

Forfatter: Oscar Wilde (1854-1900).
Org.udgave: *The Picture of Dorian Gray.* Første udgave som føljeton i *Lippincott's Monthly Magazine*, Philadelphia/London juli 1890. Første bogudgave (med 20 kapitler og en del forandringer) på forlaget Ward Lock and Co., London-New York-Melbourne, april 1891.
Denne udgave baseret på: Oscar Wilde: Dorian Grays Billede. Steen Hasselbalchs Forlag, København 1918. Oversat fra engelsk efter *The Picture of Dorian Gray* af Sten Drewsen. Drewsens 15-kapitlers *hybridudgave* er revideret og kompletteret af Kim N. Jensen efter Oscar Wildes endelige 20-kapitlers udgave fra 1891.
Oversætter: Sten Drewsen (1877-1943) og Kim N. Jensen (f. 1955).

ISBN 978-87-7628-132-8
2. ebogsudgave, tidligere udgave ISBN 978-87-7979-371-2 (Ølstykke 2014).

© 2025 eBibliotek 1800
www.ebib1800.dk